

မိမိတို့သည်တောင်ကယားတိုင်းဒေသကြီး
တောင်ပိုင်းတိုင်းဒေသကြီး

ကညီမိမိမုခ်ကရား

ကဏ္ဍ(၃)အသုံး(၅)လီယုအသုံး-လီအသုံး(၂၀၁၅နှစ်)

ကညီမိမိမုခ်ကရားတပ်မတော် အသုံးအသုံး
အသုံးအသုံးကညီမိမိမုခ်ကရားတပ်မတော် (၃၀) ဝီထီ ဝံအ လီအ
အသုံးအသုံးကညီမိမိမုခ်ကရားတပ်မတော်

တံဆိပ်ကရား

တံဆိပ်ကရား

တံဆိပ်ကရား

Volume (3) Issue(5), January to April (2015)

Karen Women Organization Magazine

အသုံးအသုံးကညီမိမိမုခ်ကရား

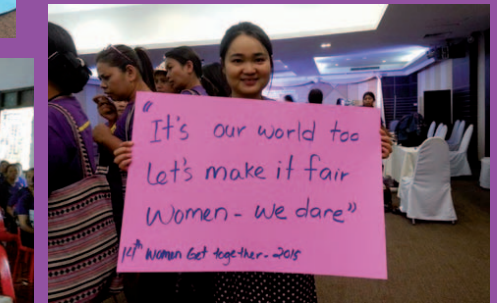

ဖဲဝက်မာလာကမီဟီပဉ်ဒိဉ်မုဉ်ကရမုဉ်နံးဝဉ်(၃၀)ဝီတဝီခခါ
ဝက်မာလာကမီဟီပဉ်ဒိဉ်မုဉ်လၢခမာဝက်မာဝဉ်(၁၀)နံဉ်ဆုဉ်ဒိဉ်

ခဉ်ခဉ်ပဉ်ခဉ်ဉ်ကဉ်ကဉ်(၂)ပဉ်ခဉ်ဝဉ်မာလာကမီဟီပဉ်ဒိဉ်သးဝဉ်
သရဉ်မုဉ်ခဉ်ခဉ်(မုဉ်ခဉ်ကဉ်ကဉ်မုဉ်ကရမုဉ်)

ဝက်မာလာကမီဟီပဉ်ဒိဉ်မုဉ်မုဉ်နံးဝဉ်ဟုးဝက်မာဝဉ်

အဲဒဲးထာ်အတၢ်ကွဲး

ကညီပိာ်မုာ်ကရၢမဲးကစံ ဘၣ်တၢ်သုးကျဲကတဲာ်ကတီၤဒီး ထုးထီၣ်ရၢလီၤအိၤတနံၣ်သၢဘျီလီၤ ပထုးထီၣ်ရၢလီၤဘၣ် မဲးကစံဖိအံၤ မ့ၢ်ဒ်သိးကကဲဘျုးလၢပိာ်မုာ်ပိာ်မၤ သ့ၣ်ဘီၣ်သးစၢ်, ကမျၢၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိလၢ အအိၣ်ဆိးလၢထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ, ထံဆၢ ကီၢ်ဆၢဒီး ထံဂုၤကီၢ်ဂၤတဖၣ် ကသးဆူၣ်သးဂဲၤအါထီၣ်လၢတၢ်ကွဲးလံာ်ကွဲးလံာ်, တၢ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တကးဒဲးဘၣ် ကညီပိာ်မုာ်ကရၢမဲးကစံ ဒုးဘၣ်ထွဲတၢ်တုၤအိၣ်လိာ်သး တၢ်ဟ့ၣ်ခိဟ့ၣ်နီၤလိာ်သးလၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ တၢ်ကစီၣ်လၢ ကမျၢၢ်ဒီးပိာ်မုာ်ကဒဲးကဒဲးအဘၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. လၢမဲးကစံအပူၤ အိၣ်ဒီးအသနၢၣ်တဖၣ်လၢအဟံၤဖျါထီၣ် ပိာ်မုာ်ပိာ် မၤသနၢၣ်, သးစၢ်သနၢၣ်, ဖိသုၣ်သနၢၣ်, တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချသနၢၣ်, နံၤကမ့ၢ်သနၢၣ်, နီၣ်နီၣ်ဆၢသနၢၣ်ဒီး ကညီပိာ်မုာ်ကရၢအတၢ်ဟူး တၢ်ဂဲၤတဖၣ်တခါဘၣ်တခါစုာ်စုာ်န့ၣ်လီၤ. ပူၤကွဲာ်မဲးကစံလၢအဟးထီၣ်လၢခံကတၢ် လၢစဲးပထုးဘၣ် တုၤလၢဒဲးဘၣ် (၂၀၁၄) နံၣ် ယကွဲမုာ်လီၤလီၤဆီဆီ တူၢ်ဒိၣ်မုာ်ကီၤဒိၣ်ခွါတဖၣ် လၢကဆၢလီၤဘၣ်အတၢ်ကွဲးလုာ်ဒိၣ်ပူၤဒိၣ်န့ၣ်သက့ တထံၣ်တၢ်ကွဲးအ ကဒုကယီၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. တၢ်လီၢ်လၢယလဲၤတုၤဘၣ်တနီၤနီၤ ပှၤဖးတၢ်ဖိတနီၤစံးဝဲ, မဲးကစံမ့ၢ်ဟဲတုၤ ယလုၤဃုဖးဆိလၢမုာ်တြီၤ ဖိလုလုာ်အတၢ်ကွဲးလၢညါကတၢ်လီၤ. တၢ်ဘျုးဒိၣ်မးလၢ ပှၤဆၢဖးဘၣ်ယတၢ်ကွဲးအသိလီၤ.

ယန့ၣ်လၢ ပှၤကဆၢဖးစ့ၢ်ကီၢ်ပူၤလၢအကွဲးလံာ်သ့ အပတီၢ်ထီၣ်ဘးတဖၣ်အတၢ်ကွဲးအါအါလီၤ. ယသးအိၣ်ဃုကညး ကဒီးအသိ အဘျီတဖၣ်အဘျီလၢ ကညီဖိကိးဂၤဒဲး ကဝံသးစူၤကွဲးဆၢလီၤဘၣ်သုတၢ်ကွဲး တၢ်လဲၤခိဖျါလၢ လီၤထုးသ့ၣ်ထုးသး တဖၣ်တက့ၢ်. ကညီမဲးကစံလၢကီၢ်ပယီၤပူၤတဖၣ် လီၤမၢ်ကွဲာ် မ့ၢ်လၢထံကီၢ်ပဒိၣ်တဟ့ၣ်တၢ်ပျဲအသိလီၤ. ပဟံၣ်ပယီၤမဲးကစံဖိ တဘျီဟါမၢ်စ့ၢ်ကီၢ် ဖဲယထံၣ်လိာ်ပဟံၣ်ပယီၤမဲးကစံအဲဒဲးထၢၣ်အခါ ယသံကွၢ်အိၤ ဘၣ်မနုၤ ပဟံၣ်ပယီၤအမဲးကစံတဟးထီၣ် လၢဘၣ်လဲၣ်. အဝဲစံးဆၢယလၢကျိၣ်စ့အတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအသိလီၤ. အစးသိ ယဆိကမိၣ်လၢတၢ်ကးတံာ်တၢ်တဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢ အသိလီၤ. မ့ၢ်မုာ်ကညီပိာ်မုာ်မဲးကစံ မ့ၢ်မဲးကစံဖိထဲတဘျီဒီးလၢအိၣ်ဒီးတၢ်သဘျုလၢတၢ်ထုးထီၣ်ရၢလီၤ တကးဒဲးဘၣ် တၢ် နီၤလီၤကလီၤအိၤလီၤ. မဲးကစံတၢ်လၢာ်ဘျီလၢာ်စ့ၢ်အဂီၢ် ဒိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဃုကျဲလီၤ. သုမ့ၢ်တသးအိၣ်ဆိၣ်ထွဲကညီပိာ်မုာ်မဲးက စံဘၣ်ဒီး မ့ၢ်တနံၤကလီၤမၢ်ကွဲာ်န့ၣ်ပတဲတသ့ဘၣ်.

ဆိၣ်ထွဲစိာ်ကဖိထီၣ်စၢၤန့ၣ်ပူၤကလုာ်အလံာ်အလံာ်, အကျိၣ်တက့ၢ်. စံးဘျုးဘၣ်က့ၤပူၤလၢအကွဲးတၢ်လံာ်တၢ်တဖၣ် မံသုက ဆၢလီၤဘၣ်သုတၢ်ကွဲးဆူညါကွၢ်ကွၢ် မ့ၢ်ယတၢ်ဃုသကွၢ်ကညးအသိကဒီးတဘျီလီၤ.

အဲဒဲးထာ်
ကညီပိာ်မုာ်ကရၢ
လီၢ်ချာ်သး

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တၢ်တဖၣ်

★ အဲဒဲးထၢၣ်အတၢ်ကွဲး

အဲ-အဲဒဲးထၢၣ်အတၢ်ကတိၤ - ၁

★ လိၢ်ဇၢၣ်သးကညီပိတ်မုက်ကရၢခိၣ်အတၢ်ကတိၤ - ၃

★ လံာ်ဟ့ၣ်ယုၢ်

အဲ-ကညီပိတ်မုက်ကရၢအလံာ်ဟ့ၣ်ယုၢ်အူ ကညီပိတ်မုက်ကရၢမုၢ်န့ၣ်ထီၣ်(၃၀)ဝိတဝီ.၂၀၁၅န့ၣ်
“ပိတ်မုက်တဖၣ်မုၢ်တဖၣ်ဃုာ်ဘၣ်ဒီး တၢ်မုၢ်တၢ်မုၢ်အိၣ်ထီၣ်တသ့ဘၣ်”ဒုၣ်ညါထီၣ်(၂)သီ.ကညီန့ၣ်၂၇၅၄န့ၣ်.(၅.၄.၂၀၁၅)န့ၣ် - ၄

★ ယိၤသနၢၣ်

အဲ-ဖိဖိလၢကလုာ်အဂီၢ် (ဒါအဲၣ်ဖိလးစ့) - ၅
အဲ-ကညီပိတ်မုက်ကတိၤဖိလဲလံာ်သးသီမူလီၤဆီ (နီၢ်လုၢ်ခုၣ်) - ၆
အဲ-တၢ်အဲၣ်တိၤလၢအဲၣ်န့ၣ် (စံးစလံာ်ဆီထဲးတၢ်အဲၣ်ဖိ) - ၆
အဲ-ဃုၤဃုၤဖိးမးသကိး (သိၣ်ဒုစီၤစီၤထံ-သးက့ၤ) - ၇

★ တၢ်ပရၢသနၢၣ်

အဲ-လံာ်ပရၢအူသးခိၣ်ဖိလၢအစံာ်လီၤတြီၢ်သးခိၣ်ဖိတၢ်မၤလိမဲ(၂၇.၃.၂၀၁၅) န့ၣ်တဖၣ်အအိၣ် (မုၢ်တြီၤဖိလုလုာ်) - ၈

★ ကညီပိတ်မုက်ကရၢအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်

အဲ-တၢ်မၤလၢကပိၤကညီပိတ်မုက်ကရၢမုၢ်န့ၣ်ထီၣ်(၃၀)ဝိတဝီဖဲဖျၢၣ်အိၣ်ကီၢ်ရၢၣ်-၉
အဲ-လိၢ်ဇၢၣ်သးကညီပိတ်မုက်ကရၢလိၢ်ဇၢၣ်ကရၢကရိၤအူ ချၢၣ်လွၢ်ထီၣ်ကီၢ်ရၢၣ်.တီၢ်အူကီၢ်ရၢၣ်ဒီးဖျၢၣ်အိၣ်ကီၢ်ရၢၣ် ကွၢ်ဃုာ်ဒီးမိၢ်ဖိဆဲးပိတ်မုက်တၢ်အိၣ်အူအိၣ်ချတၢ်တိာ်ကျဲ - ၁၀
အဲ-ကညီပိတ်မုက်ကရၢကူၣ်သုလီၤဆီတၢ်တိာ်ကျဲသရၢၣ်ပုၤန့ၣ်တၢ်အတၢ်မၤလိ- ၁၂
အဲ-တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အကံၢ်အစီပုၤဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိအတၢ်မၤလိ(TOT) တၢ်ပျၢ်ကွံာ်တၢ်မၤလိအမူး (ကညီပိတ်မုက်ကရၢ) - ၁၃

★ တၢ်ကစီၣ်သနၢၣ်

အဲ-တၢ်ကိးထီၣ်လၢ တၢ်ကပတုာ်ကွံာ်တၢ်မၤတရီၤတပါ ဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်လၢကလုာ်ဒုၣ်အဟီၣ်ကဝီၤအူ (ကညီပိတ်မုက်ကရၢ) - ၁၅
အဲ-ကညီပိတ်မုက်ကရၢကမၤကမၤလၢUKမၤစၢၤဝဲဒုၣ်ကီၢ်ပယီၤသး - ၁၆
အဲ-ဖံးသးပုၤလၢအသးအိၣ်စၢၤန့ၣ်တကတၢ်ဟံးန့ၣ်အိၣ်ဝီၤလၢန့ၣ်တီၤစံာ်ပုၤအဆၢ (ပုၤဒ်မ-၂၆)လိၢ်ဇၢၣ်ဃီတလီၤဒီး ဖံးသးပုၤလၢအသးအိၣ်စၢၤန့ၣ်တကတၢ်လိၢ်ဇၢၣ်ဃီတလီၤအလီၢ်ခဲ တၢ်ဟံးန့ၣ်ကဒါက့ၤကဒီးဂ့ၢ်ဝီၤအဆၢ(ပုၤဒ်မ-၂၇) - ၁၇

★ ဖိဒဲးသၣ်သနၢၣ်

အဲ-ဒိဖိန့ၣ်သ့ၣ်လၢအတြီၤပူၤ (မုၢ်တြီၤဖိလုလုာ်) - ၁၉

★ တၢ်တဲသနၢၣ်

အဲ-ခဲၣ်လၢကၢၢ်ပန့ၣ်လီၤမၤန့ၣ်အီၤ (ကျိာ်ထံက့ၤလၢအူထၢၣ်နဲး) - ၂၂
အဲ-တၢ်သယုၢ်အူဟံၣ်ဖိဖိ - ၂၄

★ ပိတ်မုက်ပိတ်မၤသနၢၣ်

အဲ-ဒိၣ်မုၢ်စပဲၤဖျၢၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်၂၀၁၅န့ၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်ပိတ်မုက်လၢအသးဒုၣ်ခိၣ်ဖး - ၂၆
အဲ-ပိတ်မုက်ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ (မုၢ်တြီၤဖိလုလုာ်) - ၂၇

★ တၢ်အိၣ်အူအိၣ်ချသနၢၣ်

အဲ-တၢ်မၤစၢၤဆီလၢပုၤလၢကလံာ်ဘၣ်အီၤ(ဖူး)အီၤသတူၢ်ကလံာ်အဂီၢ် - ၂၉
အဲ-တၢ်လၢပတြီၢ်မိၢ်(မိခင်လောၣ်)တဖၣ်ကဘၣ်မၤကဘၣ်ဟးဆူး - ၂၉

★ တၢ်ဘုၣ်တၢ်ဖိၣ်သနၢၣ်

အဲ-တၢ်ဘုၣ်ဆီ (သရၢၣ်ဆၢရံၣ်ဒါ) - ၃၁

★ နီၢ်ဆၢသနၢၣ် - ၃၂

★ တၢ်သံဒီးသံကွၢ်သနၢၣ်

အဲ-တၢ်ထံၣ်လိာ်သးဒီးပုၤကွဲးလံာ်သရၢၣ်ခဲၣ်စၢၤမ့ၣ် (ကညီပိတ်မုက်ကရၢ)- ၃၄

★ တၢ်ကွဲးထီၣ်ရီၤသနၢၣ်

အဲ-မိၢ်လၢအအိၣ်အပုၤကလုာ် (ဆၢလီၤဆူၣ်) - ၃၆
အဲ-စုဖိတၢ်လဲၤမိဖျိအမုၢ်အတီ (စုဖိ) - ၃၇

★ သးသမူသနၢၣ်

အဲ-သးမုၢ်ဒိၣ်ဝဲၤလိာ်ခိၣ်သ့ၣ်အတၢ်ကွဲးစံးဘျုးဟ့ၣ်လၢကပိၤကမုၢ်ဂၢၢ်,မိၢ်,ဖဲနီၢ်မးနူးလၢခံကတၢ် - ၃၉
အဲ-နီၢ်မးနူး(ဖဲမးနူး)အတၢ်လဲၤမိဖျိဒီးအသးသမူအဂီၢ်ဖျၢၣ်ကိာ် - ၄၀

★ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်သနၢၣ်

အဲ-ကျဲအညိကတၢ်လၢနတၢ်သ့ၣ်မံးမုၢ်အဂီၢ် (အဲၣ်သု- ကပက) - ၄၂
အဲ-တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤလၢဒုမုၢ်နီၢ်ဟးဆူၣ်အဂီၢ် (နီၢ်မုၢ်) - ၄၃

★ နံၤကမ့ၢ်သနၢၣ် - ၄၄

အဲ-တၢ်ဒိကန့ၣ်မၤလွဲ
အဲ-ကဲပကက့ၤလၢဟံၣ်တမီ
အဲ-လီၤအိၣ်တၢ်တဂ့ၤ
အဲ-တိၢ်နီၣ်
အဲ-ယအိၣ်ဟဲအိၣ်မဲန့ၣ်လီၤ
အဲ- ဖြဲၣ်နီၣ်ပါမလၢး
အဲ-နီၣ်ခဲးအကြောင်းကောင်းကောင်းသိပြီ
အဲ- အဂီၢ်နီၣ်လျှော့မောင်း
အဲ-အတူတူစားချင်လို့ဌ
အဲ- ဂလဲစား
အဲ- ဥာဏ်ကောင်းသူ
အဲ- Very dangerous Animals
အဲ-ကြိုင်ကြိုင်နဲ့ဌယိုင်ယိုင်

★ သးစၢ်သနၢၣ်

အဲ-မုၢ်တနံၤတၢ်အၢၣ်လီၤလၢပုၤ (ဘုသိၣ်ဖိဖိ) - ၄၆
အဲ-မုၢ်နၢၤယိာ်တၢ်သယုၢ်ဖိ (မုၢ်တြီၤဖိခွဲၣ်လိ) - ၄၇
အဲ-တၢ်အဲၣ်တၢ်လီၤဖးအမဲာ်ထံဖိ (နီၢ်ဟဲဘျၢၣ်)- ၄၈

★ ကဃုာ်

အဲ-တနီၢ်ဖိမုၢ်တနီၢ် မောၣ်ကွဲးတင်လောကတဲကျောကံတစံပွဲၣ် (အဲမို့ - တောင်ငူ) - ၅၀
အဲ-မိုက်တွင်း (ခိုင်စံးရွှေမြင့်) - ၅၁
အဲ-ငါးသမီးပျို (စောလယ်ထူး) - ၅၁

★ အတေးအမြင်ကဏ္ဍ

အဲ-အချိန်န့ၣ်ပညာရေး (ခိုင်စံးရွှေမြင့်) - ၅၂
အဲ-စိမ့်အုပ်ချုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ (ခိုင်စံးရွှေမြင့်) - ၅၃

★ အမျိုးသမီးကဏ္ဍ

အဲ-လူမည်းသမီးတင်လန့ၣ် မစ္စစ် Rosa Parksအကြောင်းသိကောင်းစရာ - ၅၄

★ ဝတ္ထုတို

အဲ-လျှို့ဝှက်မေတ္တာ (မင်းည) - ၅၆
အဲ-သိကြာပလား (စောဦး) - ၅၈

လီၤခၢၣ်သးကညီပိန်မုန်ကရၢခိၣ်အတၢ်ကတိၤ

“တၢ်ဘၣ်ဟံၣ်ပနီၣ်ပိန်မုန်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒီး တၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါတဖၣ် ဒ်ပမုၢ်တၢ်ကရၢကရိၤလၢအတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲတၢ်လၢ အိၣ်ဒီးတၢ်ကညီသ့ကညီဘၣ် တၢ်သ့ၣ်ဆးသးဆး, အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒုးဒုး, တၢ်ဒီးသ့ၣ်ဒီးသးအံၤအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.” ကညီပိန်မုန်ကရၢတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲအပူၤတၢ်ကညီပိန်မုန်တဖၣ် အိၣ်တၢ်လံၤဝဲအနီၣ်သၢဆံလံၤ.တၢ်အံၤမုၢ်ဝဲတၢ်ကရၢကရိၤတဖၣ်လၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် တၢ်တီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲဒီး တီၢ်ဒီးအပူၤကလုာ်ဒီးအကရၢဖိတဖၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. ပမုၢ်ကွၢ်ကဒါကွၢ်အနီၣ်ခံဆံ တၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါတဖၣ် တမ့ၢ်တၢ်လဲၤကျဲလၢအဘီၣ်အညီထီၣ်ဘၣ်. ပလဲၤခိၣ်ဖျါဘၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ပကံၢ်ပဘါတဆံးလီၤစၢၤလီၤနီၣ်တဘျီဘၣ်. ပမုၢ်ကွၢ်လၢအပူၤကွၢ်အနီၣ်ခံဆံ လီၤခၢၣ်သးပူၤမၤတၢ်ဖိအိၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲအကၢခံဆံဃုာ်ဃုာ် ဘၣ်ဆၣ်ခဲအံၤ ပအိၣ်အကၢဃီးဆံဃုာ်ဃုာ်လံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ်စ့ၢ်ကီး တဆံးလီၤစၢၤလီၤဘၣ်အမဲာ်ညါ အါထီၣ်ဝဲဒၣ်ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. ကညီပိန်မုန်ကရၢ ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ကဲပူၤဒီး ဟံၣ်ပနီၣ်ပူၤလၢ ပလီၤကတိၤဖိတဖၣ် တကးဒီးဘၣ် ဟံၣ်တုၤလၢထံဂုၤကီၢ်ဂၤတီၢ်ဒၣ်လဲာ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမုၢ်ပဝဲကရၢဖိတဖၣ်ဒီး ကရၢခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်အတၢ်ဂုၤကျဲးစး ဒီးတၢ်ဟံၣ်လုာ်ဟံၣ်ပူၤတၢ်ကရၢကရိၤ ပလူၤထွဲပိာ်ထွဲပတၢ်ဘျီခိၣ်သ့ၣ် ပတၢ်ကရၢကရိၤပဟူးဂဲးဖဲးမၤဒီးတၢ်ကရၢကရိၤတၢ်ဟံၣ်လီၤကျဲးသန့အိၣ်ဝဲအသိးအယီၤန့ၣ်လီၤ. ပဟံၣ်ကဖၢလၢပသးသ့မးလၢပတၢ်မၤဂုၤအယီၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်ပတၢ်ကရၢကရိၤတၢ်ပညိၣ်အိၣ်ဝဲအသိး ကညီပိန်မုန်ကရၢ ဂုၤကျဲးစးန့ၣ်လီၤယုာ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်လၢကီၢ်ပယီၤတၢ်ဆီတလဲအဂီၢ် တကးဒီးဘၣ် ဒ်သိးကသ့ၣ်ထီၣ်ကွၢ်ကီၢ်ပယီၤဖဲဒဲးလဲၤထံကီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤဖဲဒဲးလဲၤထံကီၢ် မ့ၢ်တၢ်နီၣ်နီၣ်လၢ ပကဟၢလီၤဘၣ်ကွၢ်သး ကဟံၣ်လုာ်ဟံၣ်ပူၤပူၤကိးဂၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီး အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မူဒါတဖၣ် ဒီးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ပူၤတကလုာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ထံကီၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်ဒီး ဖဲဒဲးလဲၤကီၢ်စၢၤဖျိာ်အဂီၢ် တၢ်အိၣ်ဆိးတပူၤဃီလၢအိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်ကွဲး, တၢ်ဃုာ်တၢ်ဖိး, လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ခွၢ်ဟံၣ်ဆၢလိာ်ပသး, တၢ်တကွၢ်တလီၤလိာ်ပသး, အိၣ်ဒီးသးတၢ်လိာ်ပူၤကူပူၤကညီသ့တဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဆီလိာ်ပသး, တၢ်သ့တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တအိၣ်လၢပပူၤဘၣ်ဒီး ပသ့ၣ်ထီၣ်ထံကီၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်, တၢ်ဃုာ်တၢ်ဖိး, ကီၢ်စၢၤဖျိာ်အံၤတသ့တန့ၢ်နီၣ်တဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး လၢပကညီတၢ်အပူၤ ပအိၣ်ဒီးတၢ်မၤသကိး ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ကရၢကရိၤသ့တဖၣ်ဒီး တီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲပပူၤတၢ်ပူၤကညီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ဒ်ပပူၤတၢ်တၢ်လိာ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲအါမးဒီး ကတၢ်တသ့နီၣ်တဘျီဘၣ်အသိး ပဝဲလၢအတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲတၢ်တဖၣ် လိာ်ဘၣ်လၢကဘၣ်ကွၢ်တၢ်ဝးဝးန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤဒ်သိးကညီဖိတဖၣ်အတၢ်လိာ်ဘၣ် ကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးအဂီၢ် ပဝဲကိးဂၤပကဟံၣ်ပနီၣ်လိာ်ပသး, ပတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

နါဒါအဲၣ်ကျၢၤ
ကရၢခိၣ်
ကညီပိန်မုန်ကရၢ
လီၤခၢၣ်သး

ကညီပိတ်မုက်ကရ၊အလံာ်ဟ့ၣ်ယုာ်ဆူကညီပိတ်မုက်ကရ၊မုာ်နံၤပွဲၤထီၣ်(၃၀)ဝီတဝီ,၂၀၁၅နံၣ်
တၢ်မၤလၢကပီၤကညီပိတ်မုက်ကရ၊မုာ်နံၤနံၣ်(၃၀)ပွဲၤထီၣ်
“ပိတ်မုက်တဖၣ်မုာ်တပၣ်ဃုာ်ဘၣ်ဒီးတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အိၣ်ထီၣ်တသ့ဘၣ်”
ဒုၣ်ညါထီၣ်(၂)သီ,ကညီနံၣ်၂၇၅၄နံၣ်,(၅.၄.၂၀၁၅)နံၣ်

လၢကညီပိတ်မုက်ကရ၊အနံၣ်ဆဲးဆၢပွဲၤထီၣ်သၢဆဲးနံၣ်အံၤ မ်ကညီပိတ်မုက်ကရ၊ခိၣ်နီၤဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢာ် ဃုာ်ဒီးကရ၊ဖိတဖၣ် ဒီးကညီပိတ်မုက်
လၢအအိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်အံၤ ကပွဲၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီ, ပုၤဒုၣ်ပုၤဒါ မၤန့ၢ်အိၣ်ကဲကိးဂၤဒဲးအဂီၢ် မုာ်တၢ်ဆၢဂုၤဆၢဝါန့ၣ်လီၤ
ကညီပိတ်မုက်ကရ၊လၢအနံၣ်သၢဆဲးအတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါအပူၤ ပသ့ၣ်ညါဘၣ်ပဝဲလၢ ခိၣ်ဖျါကညီပိတ်မုက်ကရ၊တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲအသိ ကညီပိတ်မုက်တဖၣ်အတၢ်
သ့တၢ်ဘၣ်, တၢ်အိၣ်မုာ်တၢ်ပတီၢ်, ထံၣ်ဂီၢ်ကီၢ်သးတၢ်သ့ၣ်ညါတဖၣ် အတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အိၣ်ဝဲအါမးဒီး လၢတၢ်ဂ့ၢ်တနီၤ ပသ့ၣ်မံသးမုာ်သ့ဝဲအသိ
တၢ်လၢတၢ်တၢ်ဒီးပိတ်မုက်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ

ကညီပိတ်မုက်ကရ၊ ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါဒီးပိတ်ကဲအိၣ်ဒီးကညီပိတ်မုက်ကရ၊ကရိတဖၣ်အသိ လၢအကဲထီၣ်ခါစးလၢကညီပိတ်မုက်ဒီးဖိသ့ၣ်တ
ဖၣ်အဂီၢ် လၢပပူၤတၢ်အပူၤ တကးဒီးဘၣ်,လၢထံၣ်ဂီၢ်ကိးဂၤအမဲၣ်ညါစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ ခိၣ်ဖျါကညီပိတ်မုက်ကရ၊တၢ်ဂဲၤစးဂဲၤကတၢ်ဒီးအတၢ်ဖဲတၢ်မၤ
အသိ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးပျါသ့ၣ်ညါအါထီၣ်စ့ၢ်ကိးကညီပိတ်မုက်ကရ၊တၢ်ဂဲၤစးဂဲၤကတၢ်ဒီးအတၢ်ဖဲတၢ်မၤ
ဒ်အမုာ်ပဒိၣ်နီၤစံၣ်ဖိရၢစ့ၢ် ကဲထီၣ်ဝဲကညီပိတ်မုက်ကရ၊ကရိတဖၣ်အသိ လၢအကဲထီၣ်ခါစးလၢကညီပိတ်မုက်ဒီးဖိသ့ၣ်တ
အိၣ်ဒီးအါဂၤ ဘၣ်တၢ်ဃုာ်ထီၣ်အိၣ်ဒီးအမုာ်ကီၢ်ရၢၣ်ထီၣ်ဘိကမံးတံာ်တဖၣ် လၢကညီပိတ်မုက်ကရ၊ကရိတဖၣ်အသိ လၢအကဲထီၣ်ခါစးလၢကညီပိတ်မုက်ဒီးဖိသ့ၣ်တ
ဒိၣ်လၢအနံၣ်သၢဆဲးအတၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ

တၢ်ပိတ်မုက်ကရ၊အတၢ်ပိတ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်လၢကညီအတၢ်ဂဲၤလိာ်အပူၤအံၤ အလီၢ်အိၣ်ဝဲသပုၤကတၢ်အသိ တနံၣ်အံၤ ကညီပိတ်မုက်ကရ၊
ဟ့ၣ်လၢကပီၤဒီး ပိတ်မုက်ကညီပိတ်မုက်ကရ၊ခိၣ်နီၤဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢာ် လၢအမၤတၢ်တပယုာ်ဃီဒီး ပွဲၤဆၢပွဲၤကတီၢ်လၢအနံၣ်(၁၀)ဆူအဖီခိၣ်တဖၣ်စ့ၢ်
ကိးလီၤ

ပကထံၣ်ဘၣ်စ့ၢ်ကိးလၢပပူၤတၢ်အပူၤ ဒ်ပသ့ၣ်ညါတၢ်ဒီး ပပိတ်ဖျါထီၣ်လၢ “ဟးဝုၤလၢဒိကန့ၣ်ကျါ” လံာ်အံၤအပူၤအသိပိတ်မုက်အါဂၤ ဖဲတၢ်
သဘံၣ်သဘၣ်ဆၢကတီၢ်ဒီး ပိတ်မုက်တဖၣ်ဟံးမူဒါဒ်သဝီသးပုၤတဘျီလၢဆၢကတီၢ် ပိတ်မုက်တဖၣ်ဟံးထီၣ်မူဒါဒီးတီခိၣ်ရိၣ်မဲတၢ်ဒ်သဝီသးပုၤ
မုာ်တဖၣ်အသိ ကွၢ်ဆၢမဲၣ်ဒုၣ်ဒါတဖၣ်ဒုၣ်ဒါလၢတၢ်ကုၣ်သ့အပူၤ ဒ်သအဝဲဒုၣ်ဒါသဝီဖိတဖၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ ဘၣ်ဆၢ သဝီသးပုၤမုာ်အတၢ်သ့ၣ်ဒုၣ်သး
ဒုၣ်ဒီးအတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲတဖၣ်အံၤ တၢ်ကွၢ်ကပိတ်ဒီးတၢ်တသ့ၣ်ညါပိတ်မုက်အိၣ်ဘၣ်, မုာ်တၢ်လီၤသးအုးဒီး မုာ်တၢ်လၢအတၢ်တၢ်ဒီးကညီပိတ်မုက်က
ရ၊ဒီးခိၣ်န့ၣ်လီၤ ခိၣ်ဖျါလၢတၢ်တသ့ၣ်ညါပိတ်မုက်ကရ၊အတၢ်ပိတ်ဃုာ်မုာ်တၢ်ပိတ်မုက်ကရ၊လၢတၢ်ဂဲၤလိာ် လၢကထူၣ်ဖျါထီၣ်ကွၢ်လၢတၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤန့ၢ်အပူၤဘၣ်
အသိ ပကထံၣ်ဘၣ်လၢမုာ်မဆါတနံၣ် လၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤန့ၢ်အပူၤစ့ၢ်ကိး ပိတ်မုက်တဖၣ်တပၣ်ဃုာ်ပုၤဂီၢ်ဘၣ်, မုာ်တၢ်အ
ရဲဒိၣ်လၢပပူၤတၢ်အပူၤဒီးခိၣ်နီၤတဖၣ်ကသ့ၣ်ညါဒီး ပိတ်မုက်ပိတ်မုက်တဖၣ် မုာ်လၢတၢ်သဘံၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ဒုးတၢ်ယာ်ဆူၣ်အခါဒ်လဲာ် ပိတ်မုက်တဖၣ်
တီခိၣ်ရိၣ်မဲတၢ်သ့အသိ ဖဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အဆၢကတီၢ် ကမုာ်တၢ်ညီဒိၣ်တက့ၢ်လၢပိတ်မုက်တဖၣ်ကပိတ်ဃုာ်မုာ်တၢ်ပိတ်မုက်ကရ၊
လၢအပူၤကွၢ်တနံၣ် ဖဲကညီပိတ်မုက်ကရ၊မုာ်နံၤပွဲၤထီၣ်ခဲဆဲးခွဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် ပအိၣ်ဒီးတၢ်ပြုၤကညီတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ လၢအမုာ်တၢ်ကတၢ်ကၢဒီး
တနံၣ်အံၤ ဖဲကညီပိတ်မုက်ကရ၊နံၣ်ဆဲးဆၢပွဲၤထီၣ်သၢဆဲးနံၣ်အံၤစ့ၢ်ကိး ပထုးထီၣ်ရၢလီၤကွၢ်လၢလံာ်လၢအမုာ် “ကုၤထီၣ်လၢဂ့ၢ်လၢပျီၤနီၤဂုၤထီၣ်လၢ
သံၣ်လၢဖီ” လၢအမုာ်ကညီကူသိးလၢပကြးသ့ၣ်ညါကွၢ်အိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ တၢ်ထုးထီၣ်လံာ်အံၤ မုာ်စ့ၢ်ကိးကညီပိတ်မုက်ကရ၊တၢ်ပညိၣ်အကျါတထံၣ်
လၢအမုာ်တၢ်ကၢယာ်ကညီတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအသိ ကညီကူသိးတဖၣ် ဒ်သိးသုတလီၤမၤဒီးတၢ်ကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်အိၣ်အဂီၢ် မုာ်ပဝဲကညီပိတ်မုက်
ကရ၊အမူအဒါတကးဘၣ်,ကညီဖိကိးဂၤဒဲးအမူအဒါန့ၣ်လီၤ

လၢအနံၣ်သၢဆဲးအတၢ်လဲၤခိၣ်ဖျါအပူၤ ပိတ်မုက်တဖၣ်အတၢ်ဂဲၤလိာ်, တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ပိတ်ဃုာ်မုာ်တၢ်ပိတ်မုက်ကရ၊လၢကညီတၢ်ဂဲၤလိာ်အပူၤအံၤ တၢ်ကဘၣ်
ပိတ်မုက်န့ၣ်ပုၤဒီး ဒုးပိတ်ဃုာ်မုာ်တၢ်ပိတ်မုက်ကရ၊တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲဒီးတၢ်ဆၢတံာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤမုာ်တၢ်အိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဒီး ကညီပိတ်မုက်ကရ၊
အံၤတတုၤဃီဒီးဆူပတၢ်မုာ်လၢကွၢ်စိဘၣ်, အလီၢ်အိၣ်ဝဲလၢပဝဲကညီပိတ်မုက်တဖၣ် ကဘၣ်ဂဲၤလိာ်ဆူၣ်ဆူၣ်ဒီးဒီး တကးဒီးဘၣ် လိာ်ဘၣ်ခိၣ်နီၤဒီး
ပပူၤတၢ်အပူၤဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဆိၣ်ထွဲဒီး အတၢ်သ့ၣ်ညါပိတ်မုက် ဒီးတၢ်လိာ်ကညီပိတ်မုက်ခိၣ်နီၤတဖၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲန့ၣ်လီၤ
“ပိတ်မုက်တဖၣ်မုာ်တပၣ်ဃုာ်ဘၣ်ဒီးတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အိၣ်ထီၣ်တသ့ဘၣ်” န့ၣ် မုာ်ပဝဲကညီပိတ်မုက်ကရ၊ပတၢ်နီၤနီၤန့ၣ်လီၤ

ဃုဃုဆူပတၢ်မၤန့ၢ်

နါဒါအဲၣ်ကျါ
ကရ၊ခိၣ်
ကညီပိတ်မုက်ကရ၊
လီၤစၢၣ်သး

ပိယာကလျာအင်္ဂါ

တစ်ခဲခဲလောယာယာတုတ်တုတ်နု
ခဲခဲခဲမသသတုတ်ယသး
နုခဲခဲလောနုခဲခဲနုယသ
လောသးဒီဗျာနုနုနုယသနု
တနုယသးထီနုနုခဲ
ဆူလီနုခဲတကွာကွာသတုတ်.

ထံဂုလကီကမုဒ်သတုတ်နု
နုခဲခဲသတုတ်နုကလုဒ်က
တကီမုဒ်နုနုနုသတုတ်လကီ
ကညီကလုဒ်လောနုကီ
သတုတ်ဆုဒ်တထံနုခဲ
သတုတ်လကီတကီခဲနုနုသတုတ်.

တကီသသတုတ်ကနုကီခဲ
သးသမုဒ်ခဲသတုတ်ယသထီ
ပုယသပိယခဲခဲခဲ
ထံကီကီကီသးလုထီသတုတ်
လောတကီခဲခဲသတုတ်နုယသပိ
သးသမုလုဒ်ခဲသတုတ်ညီ

တကီကတိယနုခဲတုတ်ပဒ်
လောထံကီကီနုကမု
သတုတ်ထီကကကီခဲထံက
ခဲကညီကနုကမုလု
ထံဂုကီကီသးတကီသတုတ်ညီ
ကလုထီလောကညီကညီ

ထံဂုကီကီသးတကီသတုတ်
လောခဲခဲခဲခဲနုတမု
ကညီထီသတုတ်ခဲ
တကီခဲခဲသတုတ်ညီသတုတ်ဆု
ခဲဗျာတကီတကီခဲ
ကညီကီ နုခဲခဲထီ

သတုတ်ထီထီနုခဲတုတ်ပု
ဗျာခဲမုကီခဲခဲတရဲဝဲ
ထံတကီမုသတုတ်ထီ
နုသကီနုတပဒ်တကီ
သကီယးထီမုသမု
ခဲကတကီကတပးနုခဲ

ကီခဲခဲကီယးသတုတ်နု
သီပုယနုကီနုခဲပဒ်
တကီခဲတကီယးသတုတ်ထီ
ပုသမုကီဆူပုယကီ
သကီကီကုယနုသတုတ်ဆု
တကီကီတကီနုနုခဲ

နုမုကီထီသလောသတုတ်ဆု
တမုကီထီတကီကီသတုတ်
တကီသတုတ်လောနုတုတ်ထီ
တမုကီလောနုကလုကီ
သးတပဒ်တပဒ်နုပိ
ထီကီကီသတုတ်ထီထီ

ထီကီကီလောခဲထီ
တုတ်တကီနုကလုကီ
လောပုယကီနုခဲမုခဲ
ထီတကီနုကမုသတုတ်
မုတမုလောကလုကီ
သတုတ်ထီထီကုယနု

ကညီမုထီခဲခဲခဲ
လောခဲခဲကီလကီနု
သတုတ်ကုယနုခဲသတုတ်နု
နုကမုကတုကီထီ
ခဲသီတသတုတ်ကုယကီ
ထီလောနုကလုကီ

ဆူတကီမုနု
(ခဲခဲခဲခဲခဲ)

ကညီမိကထိပ်မိ လဲလိာ်သးသိမူလိခိ

ဆာကထိကလဲလိာ်သးသိ
ကညီမိကထိပ်မိ
တကလဲလိာ်သးသိမူလိခိ
ပာ်သးသိမူလိခိ

တကကညီသးသိမူလိခိ
လဲလိာ်သးသိမူလိခိ
လဲလိာ်သးသိမူလိခိ
လဲလိာ်သးသိမူလိခိ

တကမိသးသိမူလိခိ
တကမိသးသိမူလိခိ
ကညီမိကထိပ်မိ
ခိမိသးသိမူလိခိ

ကညီမိကထိပ်မိ
ခိမိသးသိမူလိခိ
ခိမိသးသိမူလိခိ
မိကညီမိကထိပ်မိ

ခိကညီမိကထိပ်မိ
ပာ်သးသိမူလိခိ
ပာ်သးသိမူလိခိ
လဲလိာ်သးသိမူလိခိ

တကဆဲးသးသိမူလိခိ
ခိမိသးသိမူလိခိ
တကထိပ်မိကထိပ်မိ
မိကညီမိကထိပ်မိ

ကညီမိကထိပ်မိ
ခိမိသးသိမူလိခိ
ကညီမိကထိပ်မိ
လဲလိာ်သးသိမူလိခိ

နီကလဲလိာ်

တကအိပ်တိလိာ်အာ--- အိပ်နာ

Wai ယပုလိာ်အလိာ်အာ
ယတအိပ်ဒီးပုလိာ်အာ
ပုလိာ်တိပုလိာ်သိးနာ
နီဒိပ်တကတလိာ်

တကဒီးနီတကကူး
တကထူးနီယသးနီကူး
ဘိပ်ဆိပ်နီတကသးမး
နာယိယဟ်သ့ဟ်သး

တကဘိပ်ထွဲယိပ်ထိပ်အိပ်ထိပ်
ယတကအိပ်နီအိပ်ထိပ်
ဆိမိပ်နီလဲလိာ်နီယိ
လိာ်အာကတကအိပ်သးဘိ

လိာ်အာအသးဖုဒိပ်မး
တဲဆဲးအဲးယုာ်တကသးမး
တံတံကိကိအညါပုာ်
လိာ်အာဘိပ်ဆိပ်မာ်ယတက

နီလိာ်အာလံတခိမိ
ဆဲးလိာ်အာယုာ်စုတခိ
တထိပ်ဆိပ်အိပ်ဘိပ်ယဲ
မာ်တသ့လဲလိာ်ဘိပ်ထွဲ

နီမာ်ကဲဘိပ်သးပုာ်ဆါ
လဲလိာ်တကတကအိပ်တဖျါ
ကဟ်ကိကျဲယတကအိပ်
ထဲလဲလိာ်တကအိပ်

နီမာ်ဒီးဘိပ်တကကူးမိ
သးဒိပ်တကယသးမိ
ခိဖျါလဲလိာ်နီအာယိ
ကူးအိပ်သကိးလဲလိာ်မိ

လဲလိာ်သးသိမူလိခိ
တကအိပ်မိ

ဗုဗုဖိးဖိးမ္မဿကိး

၁.လောကီဇွဲး တၢ်ယၤအပၤ
ကညိမိ တၢ်ခိၣ်ပၤမိ
ခီၣ်လၢ တၢ်ဇွဲးတၢ်ယၤ
ကညိမိ ဘၣ်ခိၣ်လီၤဖး
တၢ်ဇွဲးခဲအံၤ ကံၤထီၣ်သး
ပဇွဲးခိၣ်ထီၣ် တမ့ၢ်ဘၣ်
ပယီၤဆီၣ်တံၢ် ဌာအပၤ
ခုကဝဲၤ တၢ်ဇွဲးဘၣ်ခိၣ်

၆.ခဲခဲခဲနဲ့ ပယိဉ်ပဲခဲးပုၤ
တမ့ၤထဲ ဇုကဝဲၤဘၣ်
ပဲခဲးပုၤ ခဲခဲနဲ့အစီၤ
ပၣ်ဃုၣ် တၢ်ကၢၣ်ကၢၣ်
အိ...ကၢၣ်ဃိ ပၣ်ဃိသး
သုကထံၣ် ကမၣ်ဃိသး
ဃုၤခဲခဲနဲ့ ကွၢ်ထံဆး
ပကမုၢ်ကိ ကကဲအပုၤ

၁၁.ပမုနီနဂါဟာဂိ ဝေဒိပသး
ပဏိဂိ.ဝဏမုဂိ ဝာဂိကိဝာဂိ
မုဂိထံဂိကိ ဂမမံဂမမံ
ပဏိပဏိဂိ ကာဝဲနံ
ပမုဂိကာဝဲ ဂိသိသိ
ပကာဝိဂိဗျ ဝိဂိဝိသိ
ဝာဂိဗျဝာဂိဝိ မုဂိဝာဝိဂိ
ကာဝဲဝိဝိဝံ ကာဝဲဝိဝိ

၂. လာဥဒါနိနိ ဘာဂ်ပဒ်သး
တဒေခဲဒီးကျိ ဘာဂ်ဗုးဘဉ်
ထံရှုဂ်ဇိဂ်သဲး ဘာဂ်ဇဲးလိဒ်
ပယီးပယိဒ် တတုဂ်လိဒ်
ကညိဒိနိနိ ခေါဂဲးကျိ
ကျိဘာဂ်ဗုး ကြားပဘဉ်မး
ပမုဂ်တမး ခိဒ်ယိဒ်
ခုဒ်ဒါပယီး ကဒ်ဒိဒ်

၇. ကဗျာကိုသိရှိသူ စီးမိတ်နုကို
ထက်စူးခဲ့အောင် ကြားသင့်ညါ
သင့်ညါလဲ မှတ်ထိပ်ညှပ်သေး
ခုတ်ဒါမာယု၊ တနာယုတင်
ပမုနီမာ၊ ဂမယုဂမယု
ခုတ်ဒါပယီ၊ ကသေးခု
ကညီလော၊ ကိတ်ယု၊ ကိတ်ချာ
မာသကွီးလော၊ အသကုတ်

၁၂. နီဖိုပတိကိ တာအိဉ်ပဒိ
လာပစီဒိဉ် ပှာဒိဉ်ခိ
လာကညီဒိဉ် ကိးဂလကျါ
ဗျထံဉ်ခိဉ် ပတကိဂံခိဉ်
ပတကိဂံခိဉ် မုဒိထံဉ်လံ
မာပီယးပှာ ခုခါအံ
သးပှာတကိကတိာ အိဉ်ဝဲ
ဉ်ပှာဗျထံဉ် ဝီဉ်ခိဉ်ခိဉ်

၃.လောကဝါဒနှင့် ခြိမ်းခြောက်မှုအခါက
ကောသလီသတ် ကျင့်ချဲ့ချိတ်သတ်
တင်သည့်အခါ အလွန်ခက်
ကပ်စွာ ဘက်တိုက်မသွင်း
အေး...ကညီစွာ ဆင်ခြင်ထံ
လောကဝါဒကွဲ၍ တင်ပို့အခါ
မတူမတူ ပယ်ဖျက်အခါ
စုစုပေါင်းတင်ပို့အခါ

၈.ခိဉ်ဖာၣ်သိသုး ခိးကိၣ်ဆာ
ဆိခိဉ်ထံကုၣ် သုသးသကၣ်
ဗျဉ်ဒါမၤနုၤ ပၣ်လၢညါ
သုဘုးသုထံၣ် တပၣ်ဒါ
ပမုၢ်ဆိခိဉ် ကၢညိမိ
မုၢ်တသဘၣ်ပၤ ခိဉ်ပၣ်ဒါ
လၢတၢ်န့ၣ်ပၣ် ပၤဒိၣ်သး
ကၢညိမိ ကၢဆိဉ်ဃုသး

၁၃. လာကညီမိ တနီၤနီၤ
 ချဉ်ဒါပဃီၤ လိန့ၢ်ခဏီၤ
 မ့ၢ်ကျါဝဲၤကွၢ် ဒီး ကျဉ်ခဲ
 တၢ်လိၤဖး ဒၢဂီၢ်ခိၣ်ထံး
 ပဃီၢ်နသး ကညီမိ
 နတပဃီၢ် ကဘၣ်ဒိ
 ခဲခံၢ်ချဉ်ဒါ ယဲးဗျာ
 ကျဲးဒၢဝဲဒိ သူဝဲဒိ

၄. မှီခိုသော သူ ဟု သိသည့်
လောကဓာတ် နှစ်ခြင်း ဝမ်းသာမှု
ယခင်က မှီခိုသော သူ ဟု သိသည့်
ပစ္စည်းများ ဝမ်းသာသော
ပစ္စည်းများ ဖြစ်သော
လောကဓာတ် နှစ်ခြင်း ဝမ်းသာမှု

[illegible]

၁၄.ဆာကဝဓိကိ တပယံဝဓိကိ
ပသဝဓိကိဓိဓိဓိ တကပဓိကိ
ဓိဓိ..ကဗျာကိသိဝဓိကိဓိဓိ
ထိသိ ပဓိကိကုသုသး
သုညါလက သုမုနိမတက
လကညါကိကိ ပသဝဓိမ
ပသဝဓိမကုသု ဓိကုသုလက
ဓိကိပကိမုသု ထိသိသိသိ.

၅. ကိရိယာကိရိယာ ကညီမိ
မိခင်လိပ်မနု မသက်
ပမုဝသမာ ခါဆုညါ
ခုဉ်ခါမနုဂျာ ဆိဉ်ဝံကံပု
တကံခုခဲအံဝံ ထံဉ်ဘဉ်လံ
တမုဝသကံခု လဂကုချံ
ဘဉ်တဝု ကညီမိကံမိ
ခိဉ်မုမဲဒီး တကံဘဉ်ပဉ်

၁၀.ခိဉ်ဖျဉ်သီသုး ခိးကိာ်ဆာ
သုးပခိဉ် ခုးသကိးသျဉ်
သုမ့မ့ၣ် ပှာကညိမိ
သုးပခိဉ် ပခုးသကိး
KNU ကရုာ်မိာ်ပှာ
ထီသီဃုာ်ဝဲ တာ်ကမ့ဉ်
တာ်ဂုာ်ကဲထီဉ် ဒေယုာ်ကွဲဉ်
သုတပာ်လၢ တာ်နီမံး

လာ - သိင်္ဂုဇ္ဈိယစီလံ
သုးကု(၅)

လံာ်ပရၢသနၢ် သးခိၣ်ဖိလၢ အခံၣ်လီၤ ပြဿိသးခိၣ်ဖိတၢ်မၤလိ (၂၇.၃.၂၀၁၅) နံၣ်တဖၣ်အခၢ်

ခဏ်

အဆိပျံၤဟ့ၣ်သုလၢတၢ်ယုးယိၣ်တက့ၢ်.ဖိခါသ့ၣ်တၢ်လၢပဟဲကဲထီၣ်လၢဒုလၢခိၣ်အံၤ ပတလိၣ်လၢပဲထံဖးလၢပစီၤန့ၣ်တက့ၢ်. မ့ၢ်ပလိၣ်လၢထူဖးလၢယုၤ(တၢ်ထံတၢ်တိကစၢ်)ကိးဂးလီၤ လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ ကိးနံၤကိးနၢ်ထီၣ်စုနၢ်ဆံ ဘျီၣ်ထီၣ်ဘၢထီၣ်က့ၢ်အိၣ်တက့ၢ်. တၢ်လၢတၢ်ထံတၢ်တိအကစၢ်န့ၣ် တအဲၣ်တၢ်ကဘျးကဘျၢ်ဘၣ်. အဲၣ်ထံတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဝါ,တၢ်စိတၢ်ဆံလီၤ လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ အိၣ်ဂ့ၢ်အိၣ်ဝါ,အိၣ်စိအိၣ်ဆံကိးဂးတက့ၢ်. ဖိခါသ့ၣ်တၢ်, ပုၤသးပုၤလၢညါမၤလိၣ်ပိၣ်လီၤအဖိအလံၤဒ်လၢအံၤအသိးလီၤ.

၁.ဘၣ်ထွဲဒီးမၤ,ဝါတဖၣ်

မံၤကအိၣ်လၢမၤအလီၢ်,တက့ၢ်အိၣ်လၢတအလီၢ်. တသုတနၢ်မၤ, မၤသုတနၢ်တက့ၢ်.မံၤသုတကဲထီၣ်သ့ၣ်မံၤညါတက့ၢ်. မ့ၢ်တခါ တလၢတဘျီ နီၤဟ့ၣ်လီၤသုသးလၢဖိဆံၣ်တယီၤတၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.အဝဲန့ၣ် မ့ၢ်မိၢ်ပၤလၢပျၢၤပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်အဲၣ်,တၢ်သ့ၣ်တၢ်သးတီၤလိၣ်သးအပနီၣ်လီၤ.

၂.ဘၣ်ထွဲဒီးဖိမုၢ်ဖိခါ

ဒ်န့ၣ်အသိး ဖိမုၢ်ကနီၤ, ဖိမိၣ်သ့ၣ်ခါသ့ၣ်တၢ်,ဒ်က့ၣ်သုလၢပျၢၤသးပုၤလၢညါမၤလိၣ်တၢ်ဝဲအသိး,မိၢ်ဖိမုၢ်ဂ့ၢ်ဒီးဂ့ၢ်လီၢ်,ပၤဖိခါဂ့ၢ်ဘျီၣ်ဂ့ၢ်လီၢ်အိၣ်လၢဒီးကတီၢ်ဒီး,အိၣ်လၢဘျီၣ်ကတီၢ်ဘျီၣ်တက့ၢ်. မ့ၢ်ဒီးခါကအိၣ်လၢအလီၢ်တက့ၢ်.သုတအိၣ်ကျိၣ်ကျိၣ်ဘၣ်ဆးကျးတက့ၢ်.သုမ့ၢ်အိၣ်ကျိၣ်ကျိၣ်ဆုအံၤဆုဘးန့ၣ်မိၣ်,သံၣ်မိၢ်လီၤကဖျးသုတၢ်လုပစိကဘၣ်သုဒီးသုစုကတလၢ,ခိၣ်ကကမ့ၢ်ဘၣ်ဖုး,ကကဲထီၣ်တၢ်ဆိၣ်ဘၣ်ဆိၣ်ဘၢ,ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်မဲၣ်,မိၢ်ပၤတၢ်လီၤလုၢ်ဆိၣ်ဘၣ်လၢဒုသဝီအဃိ ဟးဆွဲးဘၣ်ကိးကတက့ၢ်.

၃.တၢ်အိၣ်မူဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး

အကတမံၤမ့ၢ်အအံၤ ပုၤသးပုၤတဲဝဲ,တၢ်မံၤမံၤသုတကလၢမံၤစု,ကသ့ၣ်အိၣ်ကသ့ၣ်ပျၢၤ,ကဆိအိၣ်ကဆိဂဲး,ပုၤပျၢၤအိၣ်ဆါထီၣ်,ပုၤဆါအိၣ်ဘၢန့ၣ်ကိၢ်,တၢ်တနံၤအံၤမ့ၢ်ကိးဟးဆွဲးဘၣ်တက့ၢ်.တၢ်တဲဝဲ,အိၣ်တခွဲးမ့ၢ်ကသ့ၣ်, အိၣ်ခဲးသးလီၤထီၣ်, အိၣ်သးခွဲးကထီၣ်ထီၣ်ကံၣ်, အိၣ်လံၢ်ခွဲးကထီၣ်ဒီးတကါလီၤ ဖိဒီးကစၢ်တသ့ၣ်ညါလၢဘၣ်လီၤဟးဆွဲးလၢဘၣ်တက့ၢ်.

၄.ဘၣ်ဃးကသံၣ်သုဒီးတၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စု

အကတမံၤမ့ၢ်ကနီၤသု(ပံၤ)က သံၣ်သုမ့ၢ်မ့ၢ်ကနီၤတကလၢနၢ်မူနၢ်ဆိ,အိၣ်ကစုဒုတကလီၤအိၣ်ဘၣ်လၢကွဲးဘၣ်လၢအိၣ်တက့ၢ်.နမ့ၢ်ရူအိၣ်အိၣ်န့ၣ်ကမၤဖျိၣ်လီၤနၢ်တုၤလၢနဆုတဘျီန့ၣ်,နထံတဝးနယီၢ်ဒုလၢဘၣ်လီၤဟးဆွဲးလၢဘၣ်တက့ၢ်.

အိၣ်ဒီးတကနီၢ်ဝါဆဲးဖျါ(ဖဲ)မ့ၢ်မ့ၢ်ကနီၤလၢဖိးဂ့ၢ်ညၣ်ဝါတၢ်ဒ်ကိၢ်ဒ်,ဆုၣ်နီၤလၢခိၣ်နီၤထူခိၣ်နီၤစု,ဒ်မ့ၢ်ထုးတၢ်တကလီၤ နမ့ၢ်ဆုၣ်နီၤရူအိၣ်(ထီၣ်လုၢ်ဒ်ဖဲ)န့ၣ် ကဘုးနထံၣ်အပူၤအမၤဖျါနထံၣ်အခံၣ်လီၤ နလဲအခါ နစုပုၤနထံၣ်ဘၣ်ဆၣ် နဘၣ်ဟဲက့ၢ်ကလီၤဒီးနကလီၤတပူၤဖံဘၢတုၤလၢအိၣ်တထီၣ်အိၣ်တဆၢလၢဘၣ်အဃိ ဟးဆွဲးဘၣ်လၢကိးဂးတက့ၢ်.

၅.ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်ဃုအိၣ်ဖိး

အကတမံၤ ဝုၣ်တဘိတတဲၣ်ထံ,ပုၤတကတဝံၤတၢ်မံၤဘၣ်. မ့ၢ်တခါ ဝုၣ်အါဘိဝုၣ်တဲၣ်ထံ,ပုၤအါကဝံၤတၢ်မံၤလီၤ ပကဲထီၣ်ပုၤကညီအံၤမ့ၢ်ဃုအိၣ်ဃီ,အိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ်,မၤဃုအိၣ်ဃုလီၤပကဘၣ်စဲခိၣ်လီၤဖးဒ်တၢ်စံးဝဲ,တပိၤတခိၣ်ပဒဲးတဒု,ပျီတဘျီကိၢ်တဒု,နီၣ်တဖျါပနၢ်တဒုတက့ၢ်.ပမ့ၢ်အိၣ်ဒ်န့ၣ်မိၣ် ပဒုၣ်ပဒါမ့ၢ်တုၤအိၣ်ပုၤန့ၣ် တၢ်လၢကတံၤသုပြးသုတအိၣ်ဘၣ်ဒီးသုကကဲခဲယုၢ်ခဲဘုၤအဆၣ်လီၤ.မ့ၢ်တခါ ပဘၣ်အိၣ်ဃုအိၣ်ဖိးဒ်ပမ့ၢ်စံးဝဲ, ပဃုမ့ၢ်ပပိၤပပုၤထီၣ်န့ၣ်ပလီၤလိၣ်လီၤ မၤဘၣ်လၢဃုဃု,အိၣ်ဘၣ်လၢဖျိၣ်ဖျိၣ်တက့ၢ်.

၆.တၢ်ဒိကန့ၣ်ခိၣ်န့ၣ်အကလုၢ်

အိၣ်ဒီးတမံၤ ပုၤသးပုၤစံးဝဲ,ထီၣ်ဆံအခိၣ်တဒု,ပုၤဆံအခိၣ်တကလီၤထီၣ်ကိၢ်ကူၣ်န့ၣ်အခိၣ်အိၣ်ထဲတဘျီခါလီၤ.အခိၣ်မ့ၢ်ယုၤ,ယုၤပိၣ်ဝဲအခံၣ်လီၤ ပဘၣ်လုၢ်ခိၣ်လုၢ်နီၤလီၤ ခိၣ်မ့ၢ်တဲထီၣ်လဲၤသု,သုပိၣ်အခံၣ်,ထီၣ်လဲၤဝါ,ဝါပိၣ်အခံၣ်,တကစံးသုတကစံးဝါန့ၣ် ထါပိၣ်လဲၣ်ထံ,တလီၤသးဘၣ်. မ့ၢ်တခါ ပမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဒိကန့ၣ်ခိၣ်န့ၣ်ကလုၢ်ဒီး မၤသကိးလၢတၢ်သးတဖျါဃီဃုဃုဖိးဖိးသုပျၢၤ ပိၣ်လဲၣ်အထံဒ်လဲၣ်,ပသး(ထါ)အိၣ်ကလီၤသးဝဲလီၤ,ဟံၣ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးဘၣ်လၢကိးဂးတက့ၢ်.

၇.ဟးန့ၣ်ဘၢဟးန့ၣ်ကိၢ်တဂ့ၢ်

လၢခံကတၢ်တမံၤမ့ၢ်ဒ်အံၤလီၤ ပမ့ၢ်ပုၤတဲဝဲဒ်အံၤ,ခဲသုတဟးန့ၣ်ဘီ,ပုၤကညီသုတဟးန့ၣ်ကိၢ်တဂ့ၢ်. ခဲဟးန့ၣ်ဘီခဲသု,ပုၤကညီဟးန့ၣ်ကိၢ်ဘၣ်ကိၢ်လီၤလၢတၢ်န့ၣ်အဃိ ဟးန့ၣ်ဘၢဟးန့ၣ်ကိၢ်, ဟးန့ၣ်တၢ်သရူးဟးန့ၣ်တၢ်ကမ့ၢ်တက့ၢ်.ပုၤလၢအဟးန့ၣ်ဘၢဟးန့ၣ်ကိၢ်န့ၣ်ကျဲမ့ၢ်ဖးလီၢ်,လီၢ်ဒါကပုၤဒ်လဲၣ်တထီၣ်ဝဲဘၣ်. မ့ၢ်ထီၣ်ဒ်လဲၣ်ပိၣ်ဝဲတဘျီ,မံၤဝဲတမ့ၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်တခါ ကျဲလၢအပိၣ်ဝဲန့ၣ် ကမ့ၢ်တၢ်ဆူၣ်တမဲ,ဂ့ၢ်သုဂီၢ်ကိၢ်အကျါ အလီၢ်မံၤကမ့ၢ်သ့ၣ်ဖုလၢဝုၣ်ခိၣ်ထံးအကတၢ်ကဘၣ်အိၣ်လၢဂီၢ်ပုၤ တၢ်လၢကခိးအိၣ်မ့ၢ်ခဲယုၢ်ကိၢ်ကျဲန့ၣ်လီၤ ဟးန့ၣ်ဘၢဟးန့ၣ်ကိၢ်,ဟးန့ၣ်တၢ်သရူးကမ့ၢ်နီၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်လၢထးတဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ ပမ့ၢ်ပုၤလၢပျၢၤအတၢ်သိၣ်လီၤသီလီၤ မ့ၢ်လိၣ်ပိၣ်လီၤပဝဲဖိလံၤတဖၣ်လီၤ.ပမ့ၢ်ကျဲးစးလုၢ်ပိၣ်ထွဲဒီးမၤဒီးသုပျၢၤ ကမ့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၢ်လၢပပုၤကလုၢ်အဂီၢ်လီၤ.

ပုၤဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ဆၢဂ့ၢ်ဒ်ဒ်အါအါ

လၢ-မုၢ်တြီၤဖိလုလုၢ်

တၢ်မၤလၢကပိၤကညီပိတ်မုက်ကရၢမုၢ်န့ၢ်ပွဲၤထီၣ် (၃၀)ဝီတဝီဖဲဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်

လီၤခၢၣ်သးကညီပိတ်မုက်ကရၢပှၤ ဘၣ်မူဘၣ်ဒါဒီးဝဲဒါးဖိတဖၣ် လဲၤလီၤဆူဖၣ် အၣ်ကီၢ်ရၣ်,တၢ်ကြၢၢ်ကီၢ်ဆၣ်အပူၤဖဲ(၃.၄. ၂၀၁၅)အနံၤလၢတၢ်လဲၤမၤလၢကပိၤကညီ ပိတ်မုက်ကရၢမုၢ်န့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ ဖဲ(၄.၄.၂၀၁၅) အနံၤဂီၤဆၢကတီၢ် ကရၢခိၣ်ထီၣ်လိာ်သးဒီး ကီၢ်ရၣ်လၢအဟဲသ့ၣ်တဖၣ်ဃုာ်ဒီးလီၤခၢၣ်သး ခိၣ်န့ၢ်ဒီးဝဲဒါးဖိတနီၤအိၣ်ဖျိၣ်တဲသကိးဘၣ် ဃးတၢ်ကမၤလၢကပိၤကညီပိတ်မုက်ကရၢအ မုၢ်န့ၢ်တၢ်ကမၤအိၣ်လဲၣ် ဒီးမတၤလၢကဘၣ် ဟံးမူဒါလၢတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤအပူၤအံၤန့ၣ် လီၤလၢတၢ်မၤလၢကပိၤကညီပိတ်မုက်ကရၢအမုၢ် န့ၢ်အံၤ ကီၢ်ရၣ်လၢအဟဲတဖၣ်မုၢ်ဝဲ,ဒုသထွၣ် ကီၢ်ရၣ်,ဒုပျံၣ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်, ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရၣ်, န့ၣ် ဖိဒဲကဝီၤဒီးမံၤလးဒဲကဝီၤန့ၣ်လီၤဖဲ(၄.၄.၂၀ ၁၄)အနံၤကညီနီၣ်ထီၣ် ဟံးခိၣ်(၇)န့ၣ်ရၣ်, တၢ် မၤဝဲဒၣ်တၢ်သ့ၣ်ဖျိသးညီအဆၢကတီၢ် ကယၢ် မုၢ်ကညီပိတ်မုက်ကရၢလၢအဟဲလၢကီၢ်ရၣ်,ကီၢ် ဆၣ်,ဒဲကဝီၤသ့ၣ်တဖၣ် ဟံးစိာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဒိတၢ် တဲာ်,တၢ်ဂဲၤကလံာ်,တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢ တ ကးဒီးဘၣ်,အိၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်စံးဆၢ န့ၣ် လီၤတချုးတၢ်လဲၤဆူတၢ်သ့ၣ်ဖျိသးညီဒီးဘၣ် န့ၣ် ကရၢခိၣ်မၤဝဲဒၣ်တၢ်ပံာ်ထံနီၤဖးတၢ်ကစီၣ် လၢလံာ်ခဲဘၣ်လၢအမုၢ်,(၁)နီၣ်ဂ့ၤထီၣ်လၢသ့ၣ် လၢဖိ,ကုၤဂ့ၤထီၣ်လၢဂံၢ်လၢပျီၤ(၂)ဟးဇုာ်လၢ ဒီကန့ၣ်ခိၣ်စူအကျါန့ၣ်ဒီး ဝံၣ်အလီၢ်ခံ တၢ် လဲၤကွၢ်ဝဲဆူတၢ်သ့ၣ်ဖျိသးညီန့ၣ်လီၤ

ဖဲ(၅.၄.၂၀၁၅)အနံၤမုၢ်ဝဲဒၣ်က ညီပိတ်မုက်ကရၢမုၢ်န့ၢ်ပွဲၤထီၣ်(၃၀)ဝီတဝီဒီး လီၤခၢၣ်သးကညီပိတ်မုက်ကရၢ,ကီၢ်ရၣ်ကညီပိတ် မုက်ကရၢ,နီၣ်ဖိဒဲကဝီၤကညီပိတ်မုက်ကရၢ,မံၤလး ဒဲကဝီၤကညီပိတ်မုက်ကရၢ ဃုာ်ဒီးဖၣ်အၣ်ကီၢ် ရၣ်,ကီၢ်ဆၣ်ခိၣ်န့ၢ်ခၢၣ်စး ဒီးတၢ်ကြၢၢ်သဝီဖဲသ့ၣ်

တဖၣ် ပဟ်ဖျိသးတပူၤဃီဒီး မၤလၢကပိၤက ညီပိတ်မုက်ကရၢမုၢ်န့ၢ်ဖဲတၢ်ကြၢၢ်သဝီ,ဖၣ်အၣ် ကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ မူးအဝဲအံၤပှၤကယၢ်က ယဲမူးမုၢ်ဝဲ-သရၣ်မုၢ်အိၣ်တမ့ၢ်ဖိ,သရၣ်မုၢ်ရံ ဝါ,ပှၤဟးလီၤဆၣ်နီၤတခီမုၢ်ဝဲ-ကရၢခိၣ်(၂) လၢခသ/ကပက,ကရၢခိၣ်-ကပကဖၣ်အၣ်ကီၢ် ရၣ်န့ၣ်လီၤ တၢ်တဲၤဖျါထီၣ်ဝဲကညီပိတ်မုက်ကရၢ ဝဲၤကျဲၤလံာ်ဘိ ဃုာ်ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ်မုၢ် ဝဲ-သရၣ်မုၢ်မုၢ်ရံထု(ကရၢခိၣ်-ကညီပိတ်မုက် ကရၢ,ဒုပျံၣ်ယၢ်ကီၢ်ရၣ်,တၢ်ကတိၤလၢပဒိၣ် မါဘးစိာ် တဲဘၣ်ဃးလၢအပူၤကွၢ်ထံၣ်ကီၢ် သးတၢ်အိၣ်သးဒီး မုၢ်မဆါတနံၤထံၣ်ကီၢ်သး တၢ်အိၣ်သးဝံၣ်,သရၣ်မုၢ်ကပြုၢ်တဲၤဖျါထီၣ်ဝဲ ကညီပိတ်မုက်ကရၢဖိလၢအမၤတၢ်တပယုာ်ဃီ လၢတဆဲန့ၣ်ဆူအဖိခိၣ်အတၢ်ပညိၣ်ဝံၣ်ဒီး ဖး ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်ကညီပိတ်မုက်ကရၢလၢအမၤတၢ်ပွဲၤ ထီၣ်တဆဲန့ၣ်ဆူအဖိခိၣ် လၢအဒီးန့ၢ်တၢ်မၤ လၢကပိၤအမံၤန့ၣ်လီၤပှၤလၢအဒီးန့ၢ်တၢ်လၢ ကပိၤလၢ အဟဲလၢကညီပိတ်မုက်ကရၢမုၢ်န့ၢ် အံၤ အိၣ်ဝဲဒၣ်(၉)ကန့ၣ်လီၤပိတ်မုက်လၢအမၤတၢ် တပယုာ်ဃီပွဲၤထီၣ်တဆဲန့ၣ်ဆူဖိခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အံၤ မုၢ်ပှၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အဂ့ၢ်ကျဲးစးလၢပိတ် မုၢ်တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အဂီၢ် အဝဲသ့ၣ်မုၢ်ဘၣ် ကွၢ်ဆၢခိၣ်မံာ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ,တၢ်တြီၤမၤတံာ်တၢ် ဒဲလဲၣ်ဂ့ၤဂ့ၤ အဝဲသ့ၣ်တတၢ်စၢ်လီၤအဂီၢ်ဘါ, တဟ့ၣ်အဃုာ်ဘၣ်,မုၢ်တခီ အဝဲသ့ၣ်ဂုာ်ကျဲး စးမၤဝဲဒၣ်တၢ်သ့ၣ်ဒီးအံၤအလီၢ်ခံ လၢကညီပိတ် မုက်ကရၢမုၢ်န့ၢ်ပွဲၤထီၣ်(၃၀)ဝီတဝီအံၤ တၢ်ဟ် ပနီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤဒီး တၢ်ဟ့ၣ်အံၤ တၢ်လၢကပိၤလံာ်အၣ်သးန့ၣ်လီၤတကတီၢ် ဃီ ပှၤလၢအဒီးန့ၢ်တၢ်လၢကပိၤအကျါတက စံးဝဲ,“ယဟ်ကဖၢလၢယသးလၢ ယမၤဘၣ် တၢ်လၢကညီပိတ်မုက်ကရၢတၢ်ဖဲတၢ်မၤဒီး ယ

လဲၤခီဖျါကွၢ်ဆၢခိၣ်မံာ်ဘၣ်တၢ်အါမး တဘျီတ ခိၣ် သးလီၤစၢ်လၢတၢ်ဖဲတၢ်မၤအပူၤ အိၣ်ဝဲဒၣ် န့ၣ်လီၤ”အဝဲစံးဝဲ,“မုၢ်ကွၢ်ကုၤလၢအဂ့ၢ်တ ကပၤလဲၤခီဖျါဘၣ်တၢ်အါ, ထီၣ်ဘၣ်တၢ်မၤလီ အါ,တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ဟဲအါထီၣ်ဒီး မၤစၢၤဘၣ် ကုၤပပှၤကလုာ် ပှၤတဝါတၢ်ဖဲတၢ်မၤ ဒိတၢ်သ့ၣ်ဒီးပှၤအသးန့ၣ်လီၤ”အဝဲစံးက ဒီးဝဲ,“မုၢ်ကွၢ်ကဒါကုၤလၢတၢ်ဖဲတၢ်မၤအပူၤ မၤတၢ်တပွဲၤဆၢပွဲၤကတီၢ်ဘၣ်အဃီ တဆဲမုၢ် လၢကဒီးနီၣ်ဘၣ်တၢ်လၢကပိၤအဝဲအံၤဘၣ်,လၢ တၢ်န့ၣ်အဃီယစံးဘျုးဘၣ်ယဲကညီပိတ်မုက် ကရၢလီၤခၢၣ်သးခိၣ်န့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ပဟ်ပနီၣ်ဒီး ယၢလၢတၢ်ဖဲတၢ်မၤအပူၤ ဒီးဟ့ၣ်လၢဟ့ၣ်က ပိၤယၢအဃီန့ၣ်လီၤဝံၣ်အလီၢ်ခံ တၢ်ကတိၤဟ့ၣ် ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါလၢကရၢခိၣ်(ကညီသးစၢ်ကရၢ) န့ၣ်လီၤ ဖဲကညီသးစၢ်ကရၢခိၣ်တဲတၢ်ဝံၣ်ပှၤ လၢအဟဲထီၣ်တၢ်မၤလၢကပိၤအမူးတဖၣ်သး ဝံၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ ဝံၣ်အလီၢ်ခံ လီၤခၢၣ်သးကညီ ပိတ်မုက်ကရၢခိၣ်တဲဘၣ်ဃး ပိတ်မုက်တၢ်ဟ်ဃုာ် ဟ်ဂီၢ်လၢအပတီၢ်ပတီၢ်ဒၣ်ဒီး တဲစ့ၢ်ကိးဝဲတၢ် ကတိၤလၢအမုၢ်,“ပိတ်မုက်မုၢ်တဟ်ဃုာ်ဘၣ်န့ၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်ခိၣ်အိၣ်ထီၣ်တသ့ဘၣ်.”ဖဲလၢတၢ် မၤလၢကပိၤမူးအဝဲအံၤ လံာ်ဟ့ၣ်ယုာ်အိၣ်ဝဲဒၣ် (၂)ဘၣ် လၢအမုၢ်ကညီပိတ်မုက်ကရၢလံာ်ဟ့ၣ် ယုာ်,ကီၢ်ပယီၤပိတ်မုက်ကရၢလံာ်ဟ့ၣ်ယုာ် ပှၤလၢ အဖးဖျါထီၣ်လံာ်ဟ့ၣ်ယုာ်မုၢ်ဝဲ, သရၣ်မုၢ်နီၣ်ဝါ (ကညီပိတ်မုက်ကရၢ လီၤခၢၣ်သး),သရၣ်မုၢ် လုၤဒဲ(ကီၢ်ပယီၤပိတ်မုက်ကရၢ(BWU)န့ၣ်လီၤ လၢတၢ်မၤလၢကပိၤကညီပိတ်မုက်ကရၢမုၢ်န့ၢ်ပွဲၤ ထီၣ်(၃၀)ဘျီဃုာ် ဃုာ်န့ၣ်လီၤ

ကညီပိတ်မုက်ကရၢ

လီၤခၢၣ်သးကညီပိတ်မုခ်ကရားလီၤတၢ်ကရားကရီဆူ ချၢၣ်လွံၣ်ထွဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ်, ထီၣ်ဆူကီၢ်ရၢၣ်ဒီးဖၣ်ခၢၣ်ကီၢ်ရၢၣ် ကွၢ်သ့ၣ်ဒီးမိၣ်ဖိဆံးပိတ်မုခ်တၢ်ခိၣ်ဆူၣ်ခိၣ်ချၢၣ်တၢ်ခိၣ်ကၢၤ

တၢ်လီၤတၢ်ကရားကရီဆူချၢၣ်လွံၣ်ထွဲၣ်
ကီၢ်ရၢၣ်

ဖဲ ၂၀.၃.၂၀၁၅အနံၤ လီၤခၢၣ်သး
ကညီပိတ်မုခ်ကရားခိၣ်ဒီးဝဲဒါးဖိတဖၣ် ဟး
ထီၣ်လၢမဲဆိးကညီပိတ်မုခ်ကရားဝဲဒါးအဒု
(၂)န့ၣ်လီၤ ခိၣ်န့ၣ်လၢအလံာ်တၢ်ကရားက
ရီဒီးဝဲဒါးဖိတဖၣ်အိၣ်ဝဲ(၅)ဂၤလၢအမ့ၢ်ဝဲ, သ
ရၢၣ်မုခ်ဒါဒါ(ပုၤဂ့ၢ်ဝဲမုခ်ဒါခိၣ်), သရၢၣ်မုခ်ဖိဟဲဆိ
(ပုၤမၤစ့), နီၢ်ပဲၣ်ထုၤနီၢ်သုၤလၢနီၢ်လီၤအိၣ် (ဝဲ
ဒါးပုၤမၤတၢ်ဖိ) သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤဖဲ ၂၁.၃.၂၀
၁၅အနံၤ, လဲၤတၢ်လၢချၢၣ်လွံၣ်ထွဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ဂုၤ
ဂုၤဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ ဖဲ ၂၂.၃.၂၀၁၅အနံၤ, လဲၤ
ထံၣ်လိာ်သးဒီးချၢၣ်လွံၣ်ထွဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကညီပိတ်
မုခ်ကရားခိၣ်ဒီးကရားခိၣ်(၂)ထံၣ်လိာ်တၢ်ပိတ်
တဲသကိးတၢ်ဘၣ်သးလၢအဝဲသ့ၣ်ကမၤကီၢ်
ရၢၣ်ထီၣ်တၢ်ကမံးတံၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်, တၢ်လီၤတၢ်
ကရားကရီအဂီၢ် ဒီးတၢ်မၤလၢကပိၤကညီပိတ်
မုခ်ကရားမုၢ်နံၤပုၤထီၣ်(၃၀)ဝဲတဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ
တကတီၢ်ပီၤ ပသံကုၢ်စ့ၢ်ကိးအဝဲသ့ၣ်လၢမိၢ်
ဖိဆံးဒီးပိတ်မုခ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢၣ်တၢ်ကရီ
အဂီၢ် ဘၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ဘၣ်အဂီၢ်
အကျဲန့ၣ်လီၤ ဝဲဒါးလီၤခံ ပလဲၤထံၣ်လိာ်အိၣ်
သကိးဒီးမိၢ်တကလၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်မိၢ်ဖိဆံး
တၢ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ဘၣ်လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ဖိ
တၢ်လံာ်သ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ကဲဘျးလၢအဂီၢ်အိၣ်
ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်မၤတၢ်ဃုထၢ

ဖဲ ၂၃.၃.၂၀၁၅-၂၆.၃.၂၀၁၅အ
နံၤ ချၢၣ်လွံၣ်ထွဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ်, ကညီပိတ်မုခ်ကရား
အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီး ဃုာ်ဒီးတၢ်ဃုထၢပုၤ
ထီၣ်(၇)ဝဲတဝဲန့ၣ်လီၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဘျီအံၤ
အိၣ်ဝဲဒီးတၢ်ကွၢ်ကဒါကွၢ်န့ၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်ဒီး
ကျိၣ်စ့စ့တၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်ဝဲ တၢ်ဟံၣ်ဂၢၢ်ဟံၣ်ကျိၣ်
အံၤန့ၣ်လီၤ လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီးဒိၣ်တဘျီအံၤ မူ
ကီၢ်ဆၣ်, ဆိထံးကီၢ်ဆၣ်, လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်သၢ
ဘၣ်လၢဟံၣ်ထီၣ်ဝဲဒီး ချၢၣ်စးလၢအဟံၣ်ထီၣ်ခဲ
လၢဟံၣ်အိၣ်ဝဲ(၄၃)ဂၤန့ၣ်လီၤ
၂၆.၄.၂၀၁၅အနံၤ, တၢ်စးထီၣ်မၤ
ကီၢ်ရၢၣ်တၢ်ဃုထၢအဆိကတၢ် တၢ်ဃုထၢ

ထီၣ်(တၢ်ဖး)ကမံးတံၢ်ခိၣ်ဒီးကမံးတံၢ်ဖိတ
ဖၣ်လီၤ

- ၁.(တၢ်ဖး)ကမံးတံၢ်ခိၣ်-သရၢၣ်မုခ်ဒါဒါ (လ
ခသ/ကပက(ပုၤဂ့ၢ်ဝဲဝဲကရီမုခ်ဒါခိၣ်)
၂.(တၢ်ဖး)ကမံးတံၢ်ခိၣ်န့ၣ်-ပဒိၣ်ဖျါၣ်ဂုၤ
(ချၢၣ်လွံၣ်ထွဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ်, ဝဲဒါးခိၣ်)
၃.(တၢ်ဖး)ကမံးတံၢ်ဖိ-နီၢ်သုၤလၢ
၄.(တၢ်ဖး)ကမံးတံၢ်ဖိ-နီၢ်ပဲၣ်ထုၤ
၅.(တၢ်ဖး)ကမံးတံၢ်ဖိ-စိဆၢခုၣ်ကီၢ်(ချၢၣ်
လွံၣ်ထွဲၣ်ကီၢ်ရၢၣ်, သးစၢ်ကရားဝဲဒါးပုၤမၤတၢ်
ဖိ)

တၢ်ဃုထၢထီၣ်တၢ်ဖးကမံး တံၢ်ဝဲ
အလီၢ်ခံ တၢ်စးထီၣ်တၢ်ဃုထၢဒ်တၢ်ဘျီအိၣ်
ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ

- (၁)ဃုထၢထီၣ်ကမံးတံၢ်ပတြိာ်လၢတၢ်ဖးဖျါ
ဖျါ(၂၅)ဂၤ
(၂)ဃုထၢထီၣ်ကမံးတံၢ် (၂၁)ဂၤ လၢတၢ်ဖး
ခုသ့ၣ်
(၃)ဃုထၢထီၣ်ကရားခိၣ်, ကရားခိၣ်(၂), န့ၣ်ရဲၣ်
ဒီးန့ၣ်ရဲၣ်သးလၢတၢ်ဖးခုသ့ၣ်န့ၣ်လီၤဝဲ အ
ဝဲသ့ၣ်တၢ်ပိတ်သကိး လၢကဃုထၢပုၤထီၣ်
ကွၢ်ကမံးတံၢ်(၅)ဂၤလၢအလိာ်ဒီး ဒီးပၤဆုၤ
တၢ်ကမံးတံၢ်တုၤအပုၤထီၣ်(၉)ဂၤန့ၣ်လီၤခိၣ်
န့ၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဃုထၢထီၣ်အိၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ,
နီၢ်သီစ့(ကရားခိၣ်), နီၢ်ခရံၣ်န့ၣ်မူ(ကရားခိၣ်၂),
နီၢ်ဘျးဒိၣ်ဖိ(န့ၣ်ရဲၣ်), နီၢ်မးဃုဖိ(န့ၣ်ရဲၣ်သ
သး), နီၢ်မုခ်ဆၢဖိ(တၢ်လီၤတၢ်ကရားကရီဒီး
တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါဝဲကရီမုခ်ဒါခိၣ်), နီၢ်မုခ်ဆၢ
(ကုၣ်သ့ၣ်ချၢၣ်ဝဲကရီမုခ်ဒါခိၣ်), နီၢ်ဖိဖိ(ပုၤဂ့ၢ်ဝဲ
ဝဲကရီမုခ်ဒါခိၣ်), နီၢ်သုၤလၢ(ပုၤမၤစ့), နီၢ်ခရံၣ်စ
တံၢ်န့ၣ်(ပုၤသမံးသမံးစ့)တဖၣ်န့ၣ်လီၤအိၣ်စ့ၢ်
ကိးဒီးထီၣ်ကမံးတံၢ်(၂၁)ဂၤလၢအမ့ၢ်ဝဲ,
၁.နီၢ်သီစ့-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံးတံၢ်
ပုၤမၤလီၤဆုၣ်နီၤ
၂.နီၢ်ခရံၣ်န့ၣ်မူ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံး
တံၢ် ပုၤမၤလီၤဆုၣ်နီၤ(၂)
၃.နီၢ်ဘျးဒိၣ်ဖိ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံး
တံၢ်န့ၣ်ရဲၣ်
၄.နီၢ်မးဃုဖိ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံးတံၢ်
န့ၣ်ရဲၣ်သးလၢ
၅.နီၢ်မုခ်ဆၢဖိ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံးတံၢ်

ဖိ
၆.နီၢ်မုခ်ဆၢ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံးတံၢ်
ဖိ

- ၇.နီၢ်ဖိဖိ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
၈.နီၢ်သုၤလၢ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံးတံၢ်
ဖိ
၉.နီၢ်ခရံၣ်စတံၢ်န့ၣ်-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံး
တံၢ်ဖိ
၁၀.နီၢ်ဆုၣ်ခုၣ် -ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံး
တံၢ်ဖိ
၁၁.နီၢ်ဒါယနီၤ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံး
တံၢ်ဖိ
၁၂.နီၢ်ရဲၣ်ဖိ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံးတံၢ်
ဖိ
၁၃.နီၢ်ဝဲဖိ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံးတံၢ်
ဖိ
၁၄.နီၢ်မုၢ်သီဖိ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံး
တံၢ်ဖိ
၁၅.နီၢ်တၢ်မုၢ်ဖိ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံး
တံၢ်ဖိ
၁၆.နီၢ်ကွဲၣ်ဖိ -ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံး
တံၢ်ဖိ
၁၇.နီၢ်ပၤ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံးတံၢ်
ဖိ
၁၈.နီၢ်ခရံၣ်မူ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံး
တံၢ်ဖိ
၁၉.နီၢ်ကြဲၣ်ဖိ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံး
တံၢ်ဖိ
၂၀.နီၢ်အဲလၢဖိ-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံး
တံၢ်ဖိ
၂၁.နီၢ်ဖိဖး-ခလထ/ကပကထီၣ်ကမံးတံၢ်
ဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ
တၢ်ဃုထၢတဘျီအံၤပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဖးပုၤ(၃၁)
ဂၤန့ၣ်လီၤ

တၢ်လီၤတၢ်ကရားကရီ

၂၇.၃.၂၀၁၅အနံၤ, လီၤခၢၣ်သး ပုၤ
ဂ့ၢ်ဝဲကရီမုခ်ဒါခိၣ်(သရၢၣ်မုခ်ဒါခိၣ်), နီၢ်ပဲၣ်ထုၤ
(လီၤခၢၣ်သးဝဲဒါးဖိ), နီၢ်သုၤလၢ (လီၤခၢၣ်သး
ဝဲဒါးဖိ), ဒီးကီၢ်ရၢၣ်ထီၣ်ကမံးတံၢ်တနီၤ စး

ထိုက်လဲလီလောဆီထုံးကိုဆဉ်ဒီး မုဗ်လီ
 ခဉ်သးပုယာစသရဉ်မုဉ်ဖိဟဲဆီဒီး သရဉ်မုဉ်
 လီအေဉ်(လီခဉ်သးဝဲဒါးဖဲ),(ဒုပျဉ်ယာခဉ်
 စး)ခဲကအိဉ်တုာ်ဟ့ဉ်တုာ်မာလိဘဉ်ဃးတုာ်ဟ်
 လီတန့ဉ်တလါတုာ်ဖဲတုာ်မာလါကမဲးတံာ်
 ထီဉ်သီတဖဉ်အဂီၢ် လါကဘဉ်မာမဲဖဲကီၢ်ရဉ်
 အဂီၢ်န့ဉ်လီၤ ၂၈.၃.၂၀၁၅အနံၤပလီတုာ်က
 ရါကရိဖဲဆီထုံးကိုဆဉ်,လီရါပုယာခဉ်သဝီ
 သီ,ပုယာထီဉ်တုာ်အိဉ်ဖျဉ်အိဉ်(၃၈)ကန့ဉ်လီၤ
 ပဟ့ဉ်လီၤ အဝဲသ့ဉ်ဒီးလံာ်ချးဃုတုာ်တဲဖျါ
 ထီဉ်ပိာ်မုဉ်တုာ်အိဉ်မူခါလါအပူကွံာ်ဒီးခါခဲ
 အံၤဒီးကညီပိာ်မုဉ်ကရါဟဲကထီဉ်အဂုာ်ဖျဉ်
 ကိာ်,ကညီပိာ်မုဉ်ကရါဝဲကျါ(၄)ဘီဒီးက
 ညီပိာ်မုဉ်ကရါတုာ်ပညိဉ်ကွါစိ(၇)ထံဉ်,ကညီ
 ပိာ်မုဉ်ကရါန့ဉ်တယာ်အဂုာ်,ပိာ်မုဉ်ဒီးထံဉ်ရူာ်
 ကီာ်သဲးန့ဉ်လီၤ,မုဗ်လီလါလါဒိဉ်ကီာ်ဆဉ်ပ
 လီတုာ်ကရါကရိန့ဉ်သဝီ(၅)ပျဉ်န့ဉ်လီၤ
 ဖဲ ၂၉.၃.၂၀၁၅အနံၤပလီတုာ်ကရါကရိဖဲတီ
 ကွါယံသဝီ. ပုယာထီဉ်တုာ်အိဉ်ဖျဉ်ခဲလါာ် အိဉ်
 ဝဲ(၈၈)၈, ဖဲ၃၀.၃.၂၀၁၅အနံၤလဲလီတုာ်
 ကရါကရိဖဲကွီဉ်စယုဉ်သဝီ ဒီးပုယာထီဉ်တုာ်
 အိဉ်ဖျဉ်ခဲလါာ်(၁၂၈)၈,ဖဲ၃၀.၃.၂၀၁၅အနံၤ,
 ဝုာ်ဒိခဉ်သဝီ, ပုယာထီဉ်တုာ်အိဉ်ဖျဉ်ခဲလါာ်
 (၁၀၁)၈,ဖဲ၃၁.၃.၂၀၁၅အနံၤပလီတုာ်က
 ရါကရိဖဲလုပုယာသဝီအပူ ဒီးပမာအါလါတုာ်
 လီခဲတံၤတါတတံၤ ပုယာထီဉ်တုာ်အိဉ်ဖျဉ်ခဲ
 လါာ်(၆၁)၈,ခဲတံၤတတံၤ ပုယာထီဉ်ခဲလါာ်
 (၅၂)ကန့ဉ်လီၤတုာ်အိဉ်ဖျဉ်ကီးတံၤဒီး ပတဲဖျါ
 ထီဉ်ဘဉ်ဃး ပိာ်မုဉ်တုာ်အိဉ်မူခါလါပူကွံာ်ဒီး
 ပိာ်မုဉ်တုာ်အိဉ်မူခါခဲအံၤ,ကညီပိာ်မုဉ်ကရါ
 တုာ်စဉ်စါတဲစါအဂုာ်ဖျဉ်ကိာ်,ကညီပိာ်မုဉ်က
 ရါဝဲကျါ(၄)ဘီ,ကညီပိာ်မုဉ်ကရါတုာ်ပညိဉ်
 ကွါစိ(၇)ထံဉ်,ကညီပိာ်မုဉ်ကရါတုာ်ပနီဉ်ဒီး
 နီဉ်တယာ်အဂုာ်,ပိာ်မုဉ်ဒီးထံဉ်ရူာ်ကီာ်သဲးအဂုာ်
 သ့ဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤတုာ်ဂုာ်တုာ်ကျါသ့ဉ်တဖဉ်
 အံၤသဝီတနံၤအကျါ ဘဉ်တဲဖျါထီဉ်လါပလီ
 ကျိာ် ခိဖျါလါအဝဲသ့ဉ်တနံၤဟံၤကညီကျိာ်အ
 ဃီန့ဉ်လီၤ

တၢ်လီၤတၢ်ကရၢကရိၤဆူတီၤအူကီၢ်ချၢဒီး
တၢ်မၤလၢကပီၤဃုၢ်ဒီးကညီပိၢ်မုၢ်ကရၢ
မုၢ်နံၤပွဲၤထီၣ်(၃၀)ဝီတဝီ

၁.၄. ၂၀၁၅ အနံ့ပလဲလီတု၊
တီအူကီရ် ၂၀မံးလံာ်တံလီ၊ ထံာ်လိာ်သး
ဒီးကီရ်ကညိပိာ်မုာ်ကရ၊ ကရ၊ခိာ်(၂)နီ၊
လွာ်ဇ၊နီစံဖိ၊နီဖျါဂမု၊နီသးဖွံ ဒီးတၢာ်
ပိာ်တဲသကိးတၢာ် ဘာ်ဃးတၢာ်လီတၢာ်ကရ၊
ကရိဒီးတၢာ်မၤလၢကပိာ်ကညိပိာ်မုာ်ကရ၊မုာ်
နံအဂ့၊တကတီာ်ဃီသံက့၊ဃုာ်ဒီးတၢာ်ဟ့ာ်
နီလီမိာ်ဖိစံးတၢာ်ဘိာ်အကျါအကျဲဒ်လဲာ်အ
ဂ့၊န့ာ်လီ၊ ၂.၄. ၂၀၁၅ အနံ့လီ၊ခါးသးဝဲ၊
အးပုမၤတၢာ်ဖိနီပာ်ထု၊ ဒီးနီသုဇ၊ နီစံဖိ၊
နီသးဖွံလဲလၢကီာ်စံခိာ်သဝီ၊လဲာ်ထံာ်လိာ်
သးဒီးမိာ်လၢအဒီးနီဘာ်တၢာ်ဘိာ်တက၊ ဒီးသ

ဝီပိင်မုင်ကရ၊ ခိင်၊ သံကွာ် အဝဲသ့ၣ်လၢ တၢ် ဘျီၣ်
လၢ မိၤ ဒီး န့ၣ် ဘၣ်တဖၣ်တၢ် မနုၤ ဃုာ်လဲၣ်ဒီး
တၢ် ကဲဘျုးလၢ အဝဲသ့ၣ်အဂီၢ် ဒ်လဲၣ်အဂီၢ် န့ၣ်
လီၤ တကးဒံးဘၣ်၊ တၢ် သူၣ်ထီၣ်တၢ် မုၢ်တၢ်
ခုၣ်အတၢ် တိာ်ကျဲၤပှၤမၤစၢၤတၢ် အစၢၤ နီၢ်သူၤ
ဇၢ ထံၣ်လိာ်သးဒီး ပှၤထီၣ်တၢ် မၤလိမိ (၄)ဂၤ ဖဲ
တီၢ်အူၤကီၢ် ရှၢၤ သံကွာ် တၢ် ဂ့ၢ်ဘၣ်ဃးတၢ် မၤလိ
လၢ အမ့ၢ်ပိာ်မုၢ်တၢ် ထံၣ်လိာ်တၢ် ပီၣ်သကိး
တၢ် မၤလိအတၢ် ကဲဘျုး သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ။

တီအူကီရ်ရှ်ပူ ပလိတ်ကရက ရိတ်လီ(၄)တိလအမုဲဝဲ,၂.၄.၂၀၁၅အနံ,ခွဲနုးသဝိ,ပုဟဲထီဝဲလၢ(၅၅)ဂ.၃.၄.၂၀၁၅အနံ,အရှ်ကိသဝိ,ပုဟဲထီဝဲလၢ(၅၄)ဂ.၅.၄.၂၀၁၅အနံ,ရွှ်ညိပုဂ်သဝိ,ပုဟဲထီဝဲလၢ(၆၀)ဂ.၆.၄.၂၀၁၅အနံ,သုတ်တိဖုဂ်ဝဲ(၃)တိလီ,ပုဟဲထီဝဲလၢ(၁၁၅)ဂ.န့လီ.ပုလၢအလဲဟဲဃုတ်တဖ်မုဲဝဲ,သရ်မုဲဒါဒါ(လီၤခၢ်သးပုဂ်ဝဲဝဲကျဲမူဒါခိၣ်),သရ်မုဲဖိဟဲဆိ(လီၤခၢ်သးပုဟဲ၈),နီၤပဲၣ်ထု,နီၤသူၤဖး,နီၤလီၤအဲၣ်(လီၤခၢ်သးဝဲဒးပုမၤတၢ်ဖိတဖ်),နီၤလျှံၤဖး(တီအူကီရ်ရှ်ကညိပိတ်မုဲကရ),ကရၢခိၣ်(၂),နီၤစနီၤဖိ,နီၤဖျါပုမူ,နီၤသးဖွံ,နီၤအဲၣ်ဖိ,နီၤဆုတ်တူဂီ,နီၤမၤရဲၣ်ယၢ်(တီအူကီရ်ရှ်ကညိပိတ်မုဲကရ)သုတ်တဖ်န့လီၤ ဒီးတၢ်ဂုၤလၢပုဟဲတဖ်မုဲဝဲ,ပိတ်မုဲတၢ်အိၣ်မူခါလၢပုကွံၣ်ဒီးခါခဲအံၤကညိပိတ်မုဲကရတၢ်စံၣ်စိတဖ်စိအဂုၤဖုဂ်ကိာ်,ကညိပိတ်မုဲကရဝဲကျဲ(၄)ဘိ,ကညိပိတ်မုဲကရတၢ်ပညိၣ်ကွံၣ်ဖိ(၇)ထံၣ်,ကညိပိတ်မုဲကရတၢ်ပနီၣ်ဒီးနီၣ်တယၢ်အဂုၤသုတ်တဖ်န့လီၤပိတ်မုဲဒီးထံၣ်ဂီၢ်ကိာ်သးတၢ်ဂုၤသုတ်တဖ်အံၤတၢ်တဲဖျါထီၣ်အိၣ်ဖဲတၢ်လီၤတၢ်ကရကရိအဆၢကတီၢ်န့လီၤဖဲ၅.၄.၂၀၁၅အနံ,ပမၤလၢကပိၤစုၢ်ကိးကညိပိတ်မုဲကရမုဲနံၤပုၤထီၣ်(၃၀)ဝိတဝိ,ဖဲတီအူကီရ်ရှ်,၂၀မံးလၢတၢ်လီၤန့လီၤပုဟဲလၢကီၢ်ဆုတ်ခဲဘၣ်လၢအမုဲထီတထုၣ်ကီၢ်ဆုတ်,ဒီးဖးခိၣ်ကီၢ်ဆုတ်,ပုနီၣ်ဂံၢ်ခဲလၢ(၁၈၂)ဂ.န့လီၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလၢတၢ်မၤလၢကပိၤတဘျီအံၤတၢ်တဲဖျါထီၣ်မုဲဝဲ-ပိတ်မုဲတၢ်အိၣ်မူခါလၢပုကွံၣ်ဒီးခါခဲအံၤ(နီၤဖျါပုမူ-ချၢၣ်လျှံၤထုၣ်ကီၢ်ရှ်ကညိပိတ်မုဲကရ),ကညိပိတ်မုဲကရတၢ်စံၣ်စိတဖ်စိအဂုၤဖုဂ်ကိာ်(နီၤစနီၤဖိ-ချၢၣ်လျှံၤထုၣ်ကီၢ်ရှ်ကညိပိတ်မုဲကရ),ကညိပိတ်မုဲကရဝဲကျဲ(၄)ဘိ(နီၤသူၤဖး-လီၤခၢ်သးဝဲဒးပုမၤတၢ်ဖိ),ကညိပိတ်မုဲကရတၢ်ပညိၣ်ကွံၣ်ဖိ(၇)ထံၣ်(နီၤလီၤအဲၣ်-လီၤခၢ်သးဝဲဒးပုမၤတၢ်ဖိ),ကညိပိတ်မုဲကရတၢ်ပနီၣ်ဒီးနီၣ်တယၢ်အဂုၤ(လီၤခၢ်သးပုဟဲ၈-သရ်မုဲဖိဟဲဆိ),ပိတ်မုဲဒီးထံၣ်ဂီၢ်ကိာ်သး(လီၤခၢ်သးပုဂ်ဝဲဝဲကျဲမူဒါခိၣ်-သရ်မုဲဒါဒါ),တၢ်ကတိၤဟ့ၣ်သဆုတ်ထီၣ်ကညိပိတ်မုဲအတၢ်ကရကရိလၢပဒိၣ်ကွံၣ်နံၤ(န့ရှ်-ထီတထုၣ်ကီၢ်ဆုတ်,တီအူကီရ်ရှ်)သုတ်တဖ်န့လီၤဝဲအလီၤခဲကညိပိတ်မုဲကရသုတ်တဖ်သးဝံၣ်သကိးတၢ်သး

ဝံ့ဝံ့ဒီး ပျိုကုတော်ရဲတော်ကျဲလၢကညိဒိက
လုတ်တၢ်သးဝံ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လီၤလၢပလီၤတၢ်ကရၢက ရဲၤမ့ၢ်
ဂ့ၤ တၢ်မၤလၢကပီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ ပဟ့ၣ်လီၤဃုာ်ဒီး
လံာ်ချဲးဃုာ်ကိးတီၤဒဲးန့ၣ်လီၤ၇.၄.၂၀၁၅အ
နံၤပဟးထီၣ်လၢတီၢ်အူၤကီၢ်ရၢၣ်ဒီးဟံက့ၤတုၤ
လၢဖၣ်အံၣ်ဝဲၣ် ဒီးဖဲၣ်၄.၂၀၁၅အနံၤပဟံက့ၤ
တုၤက့ၤလၢလီၤခါၣ်သးဝဲၣ်ဒီးဂ့ၤန့ၣ်လီၤ

တၢ်လီၤတၢ်ကရၢကရိဆူဖၣ်အံၣ်ကီၢ်ရၣ်
ဃုၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၢ်မိၢ်ဖိဆံးတၢ်ဘိၣ်
ဒီးပိၣ်မုၢ်အတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ရၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤ

ဖဲ၃.၄.၂၀၁၅အနံၤလီၢ်ခါၣ်သး
ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢဒီး ဖၣ်အၣ်ကီၢ်ရှၢ်ကညီပိာ်
မုၢ်ကရၢ လဲၤလီၤဝဲတၢ်ကရၢကရိဆူဖၣ်အၣ်
ကီၢ်ရှၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ ခိၣ်န့ၣ်လၢအလဲၤလီၤတၢ်
ကရၢကရိ ဃုာ်ဒီးဝဲဒၣးပှၤမၤတၢ်ဖိဘၣ်မူဘၣ်
ဒါတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ-

ပဒိုနိုနိုဝို-လခသ/ကပကထိဘိကမံးတံာ်
သရုာ်နိုဖိဒုတိ-လခသ/ကပကကရုာ်ခိုၼ်
နိုဆါဆါ-လခသ/ကပကဝဲဒါးဖိ
နိုဖိလ္လိလါ-လခသ/ကပကဝဲဒါးဖိ
နိုစတိဖိ-လခသ/ကပကဝဲဒါးဖိ

တချူးလား ပလဲလီတော်ကရ၊ကရီဒ်းဘုန်နုပအိဉ်ဒီးတၢ်မလၢကပိကညီပိဉ်မုၢ်ကရ၊မုၢ်နံပုထီၣ်(၃၀)ဝီတဝီ,ဖဲပိအံၣ်ကီၢ်ရှ့ၣ်,တၢ်ကြံၢ်ကီၢ်ဆၣ်,တၢ်ကြံၢ်သဝီန့ၣ်လီၤ ဝံၤအလီၢ်ခံ ပစးထီၣ်လီၤက့ၤတၢ်ကရ၊ကရီဆူကီၢ်ဆၣ်ခံဘုၣ်လၢတၢ်လီၢ်ခံတံၤန့ၣ်လီၤ(၅. ၄. ၂၀၁၅)အနံၤပလီတၢ်လီၢ်တၢ်တတံၤမ့ၢ်ဝဲ,ဖဲတၢ်ကြံၢ်ကီၢ်ဆၣ်,သဝီတၢ်ကြံၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤတၢ်အိဉ်ဖိဉ်တဘျီအံၤ ပှၤဟဲထီၣ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်ခဲလၢာ်အိဉ်ဝဲ(၅၂)ဂၤလၢသဝီ(၃)ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤဖဲ၇.၄.၂၀၁၅အနံၤပလဲလီတော်ကရ၊ကရီခံတံၤလၢအမ့ၢ်ဝဲ,တန့ၣ်ခါကီၢ်ဆၣ်,ထံကျါရသဝီန့ၣ်လီၤ ပှၤဟဲထီၣ်တၢ်အိဉ်ဖိဉ်အနီၣ်ကီၢ်အိဉ်ဝဲ(၃၈၀)ဂၤလၢသဝီ(၁၂)ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤတၢ်လီၢ်တၢ်ကရ၊ကရီတဘျီအံၤ ပှၤလၢအကတံၤတၢ်မ့ၢ်ဝဲ,ကီၢ်ရှ့ၣ်ကညီပိဉ်မုၢ်ကရ၊ခၢၣ်စး. လီၢ်ခၢၣ်သးကညီပိဉ်မုၢ်ကရ၊ ကရ၊ခိဉ်(၂),ကီၢ်ဆၣ်ခၢၣ်စး,ကရူၢ်ခိဉ်နီၣ်ဃုာ်ဒီးသဝီသးပှၤတနီၣ်န့ၣ်လီၤလၢတၢ်လီၢ်တၢ်ကရ၊ကရီတဘျီအံၤ တၢ်တဲဘုၣ်ဃးဒီးကညီပိဉ်မုၢ်ကရ၊အတၢ်ပညိဉ်,တၢ်စံၣ်စိတဲစိ,ကရ၊ဖဲတၢ်န့ၣ်လီၤအကျါအကျါ,ပိမုၢ်တၢ်ဟံဃုာ်ဟံဂီၢ်လၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခူၣ်အပူၤ,နီၣ်တယၢ်အဂ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤပလီတၢ်ကရ၊ကရီဝံၤအလီၢ်ခံ ပက့ၢ်က့ၤမိဖိဆဲးတၢ်ဘိဉ်ဒီးပိဉ်မုၢ်အတၢ်အိဉ်ဆူၣ်အိဉ်ရူၤတၢ်တိာ်ကျါတဖၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤပထံၣ်လိာ်သးဒီးမိလၢအဒီးန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤတၢ်ဘိဉ်(၁၅)ဂၤန့ၣ်လီၤ

ကညီပိတ်မှန်ကရ၊

ကညီမိမ့်ကရကုသုလီမီတဂ်ဝိကရ
သရ်ပုန့်တဂ်အတဂ်မလီ

ဖလါယနအါရုံ(၂၇)သီ. တုဖု
တြူအါရုံ(၂၆)သီ. ၂၀၁၅နှံ. လီၤဆဲး
ကညီပိာ်မုာ်ကရၢ ဒုးအိၣ်ထီၣ်ကူၣ်သု လီၤဆီ
တၢ်တိာ်ကျဲၤပူၤန့ၣ်တၢ် အတၢ်မၤလီၤဒဲကဝီ
(၆)ဘျုး. ဖဲၤရဲၤမိာ်ဒဲကဝီအပူၤန့ၣ်လီၤပူၤလၢ
ဟဲထီၣ်တၢ်မၤလီၤတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ. ကူၣ်သု လီၤဆီပူၤ
မၤတၢ်ဖိလၢဝုၢ်ပူၤ. ကူၣ်သု လီၤဆီကိၣ်ခိၣ်. ကိၣ်ပူၤ
န့ၣ်တၢ်. ကိၣ်သရၣ်မုာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ အမၤသ
ကိးတၢ်ဒီးကိၣ်ခိၣ်ဘူးဘူးတၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်
လီၤ.

အဝဲသ့တဖန် ဟဲဝဲလဒဲကဝီ နီ ဖိ၊မိလး.ဘါဒိဃါ၊ထါမ်ဟ့ဉ်. မိလးအူ၊ မိ ရုမိ နီလီ. လာတံမလိတဘျီအံ ပထံ ဘဉ်လာတံမလိအိဉ်တိသ့တဖန်အါတ က္ကံ ကဲတံမစာလဒါကတိဆဲကိသရဉ်မုဉ် သ့တဖန်အဂီအဃိ ပက္ကမုဉ်စုကိးဖိသုဉ်ဆဲး ကတိဆဲကိသရဉ်မုဉ်လဒါမိရုမိဒဲကဝီ. မိ လးအူဒဲကဝီ.အဲတံထဉ်ဒဲကဝီ ဃုဉ်ဒီးပျီပူ ပုမတံဖိလဒါမုဉ်တြိကိရဉ်စုကိးနီလီ. လာပတံမလိတဘျီအံ ပက္ကမုဉ်သရဉ်တမံ လာကိကိဉ်တံအပူ လာအမိ. (Khom Loy Development Foundation)တံကရကရိ

လၢကဟဲဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်မၤလိလၢတၢ်နွံအတီၢ်
ပၤန့ၣ်လီၤလၢတၢ်မၤလိတၢ်အံၤ ပၤမၤလိတၢ်
ဖိခဲလၢာ်အနီၣ်ကိၢ်မ့ၢ်ဝဲ(၃၃)က ဒီးတၢ်မၤလိအ
ခိၣ်တီၢ်မ့ၢ်ဝဲဒ်အဖိလၢာ်အသိးအံၤန့ၣ်လီၤ

တၢ်မၤလိခိၣ်တီၢ်တဖၣ်

- ၁.တၢ်ပၤဆှၢလုၢ်လၢ်သကဲးပဝး (Behavior Management)
- ၂.တၢ်ဃီထံသ့ၣ်ညါတၢ်ဘၣ်က့ၣ်ဘၣ်ကွဲၣ်အကလုာ်အတၢ်လိာ်ဆီ (Identifying different disabilities in new enrollments)
- ၃.တၢ်ရူလိာ်မုၢ်လိာ်မၤသကိးတၢ် (Social Inclusion)
- ၄.တၢ်မၤလိန့ၢ်တၢ်အတၢ်ကီတၢ်ခဲ (Learning Disabilities)
- ၅.တၢ်သမံသမိး (Assessment)
- ၆.တၢ်ဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါ (Observation)
- ၇.တၢ်မၤစၢၤဖၣ်သ့ၣ်အိးစတံး (Help children with Autism)
- ၈.တၢ်မၤစၢၤဆီ (Early Intervention)

- ၉.တတ်ထိုင်ပူးထိုင်ဂဲထိုင်ဖိသပ် (Stimulation for very young children)
- ၁၀.မလိန့်တတ်ခီဖျိုတတ်လိာ်ကွဲဒီးတတ်ဂဲလိ (Learning through play and Practice)
- ၁၁.တတ်ဒုးအိတ်ထိုင်တတ်လိာ်ကွဲဒီးတတ်သိတ်လိ ပီးလိ(Making Toy and Teaching materials)
- ၁၂.တတ်ကရၢကရိထိုင်တီးအး (Organizing the Classroom)
- ၁၃.မိတ်တတ်သုတ်ဘတ် (Parenting Skills)
- ၁၄.တတ်မလိန့်တတ်အကျိအကျဲ(Learning processes of children)
- ၁၅.ဖိသပ်သးဂု်ပိညါ (Child Psychology)
- ၁၆.ကျိတ်စုစရိ (Finance)
- ၁၇.တတ်ပာဆွာရ်ကျဲ (Management)
- ၁၈.ကညိပိတ်မုတ်ကရၢအတတ်သုတ်လီၤဆီလီၤ (KWO Structure)

ကညီပိတ်မှတ်ကရ၊

တုလားသုတလီတိတကျ ကျေးစားဖဲလားသု
 အိတ်တလီတပူလီလီတကွာ၊ ပမ္မာကွာကွာ
 ကိာ်အီးစတြုလီယုပုပိတ်ခါတဖု ပုပိတ်ပိတ်
 မုခ်လားတါမိတ်ညါလီ၊ ပကပိတ်မုခ် ပကခိတ်ကဲ
 နှာ ပကဘုတ်မအီလားအဂ္ဂကတါတကွာ၊
 လာတါဖဲတါမအပူ ပကဘုတ်အိတ်ဒီးတါဒီ
 နှာဒီနှာ ခဲအံ့ခွတ်အိတ်ယုတ်ဒီးကိာ်ပယီပဒိတ် မ
 ဝဲတါဆဲးလီစုမုခ်ကျါလီ၊ လာကိာ်ပယီပူ
 ကိတ်အိတ်ဝဲယီကျါလားအထိဒါကိာ်ပယီပဒိတ်
 ကိတ်တကအကျါတဲဝဲ၊ “မုခ်လားကိာ်ပယီပ
 ဒိတ်တနာနုပုပုဘုတ်အယိ ပကဆုတ်ကဒိတ်ထီဝ်
 လီ၊ လာကိာ်ပယီပူ တါဂုကိတ်အိတ်ထီဝ်လား
 ဟိတ်ခိတ်ကပိတ်ပဒိတ်ဟံးနှာဆုတ် ပကဒီးပသး
 ဘုတ်ဒီ ပမမတတနုဘုတ်၊ တါလီတါတကျတ
 ဖုပဒိတ်ဟံးနှာဆုတ်ဒီး ထံဖိကိတ်ဖိတဖုဘုတ်နး
 ဘုတ်ဖိတ်ဒိတ်မးလီ၊ ကိတ်(၅)ကျါလားပက က
 နုတ်လီဆုတ်တကုတ်နုပဒိတ်တအိတ်ဘုတ်၊ အ
 ခဲအံ့သုကဘုတ်ကုနုလီဆုတ်သုကိာ်ရုတ်၊ ကိာ်
 ဆုတ်ဒီးဒဲကဝီတဖုအပူလားသုတါမအ
 ပူသုတဘုတ်တဲဆာတါတဂု၊ ဒီကနုပုက
 လုမုခ်ဝဲမး တဲဆာကဒါကုအီတကွာ၊ အိတ်
 ဒီးတါဒီကနုလီတါလီဆဲးလားသုတါဖဲ
 တါမအပူတကွာ၊ ပကလားပကိာ်ရုတ် ပက
 ဒီးပကဘုတ်မတါလီ၊ ကိာ်ရုတ်တဘုတ်ဒီးတ
 ဘုတ် တါအိတ်သးတဒိသးဘုတ်အယိ ဃုကျဲး
 စားအဂ္ဂကတါတကွာ၊ လာသုတါမအပူ
 ပုကတဲသုကအိတ်လီ၊ ဘုတ်ဆုတ် တုတ်စါလီ
 သုဂါသုဘါတဂု၊ ကျဲးစားတကွာ၊ သုတါဖဲ
 တါမအပူမအဂ္ဂကတါ၊ တီဒီးသုခိတ်သု
 နှာ၊ တီဒီးသုပုကလုတ်တကွာ၊ မတါထံတါ
 တါအိတ်ဒီးသုတကွာ၊

တါကတီးမုခ်လိတ်ပိတ်ထွဲလား-သရဏ်မုခ်နါဒါ
အဲဒ်ကျါ

လာအပူကွတ် ပုတဲလားပိတ်မုခ်က
 ရုနု မုခ်ပုသးပုအတါမဘုတ်ဆုတ် ဆာက
 တါခဲအံ့ ပုလားအမတါတဖုအသးကပု
 ထံသီးဒီးယာတအိတ်နီတကဘုတ်၊ မုခ်ကွာကွာ
 ဒဲကဝီတနီဒီးကိာ်ရုတ်တဖု အိတ်ဒီးတါဂံ
 ဆုတ်ဘါဆုတ်လီ၊ ပမ္မာကွာကွာကိာ်ရုတ်တါအိတ်
 သးလားအပူကွတ် တါဆဲးကျဲးမုခ်တတုဘုတ်
 ဆုတ် အဝဲသုတ်၊ သုညါလီအမူအဒါဒီးအိတ်
 စံဒ်အိတ်ကျါတုမုခ်မဆါတနုအံ့နုလီ၊ ဒီ
 ဖျါလားပိတ်မုခ်ကွတ် ပတဲလားပုကဘုတ်ကုမ
 တါအဂ္ဂကတါခဲနုလီ၊ ပမ္မာကွာကွာဘါဒိတ်
 ယါဒဲကဝီ တါပုဆုတ်ကျဲးသုတ်တဖု ဟဲ
 ကွာကဒါကွာ မုခ်ပုသးစါတဖုဟံးထီဝ်
 ဖိတ်ထီဝ်မူဒါအယိတဘုတ်သးဆဲးလားသုမု
 သးစါဘုတ်၊ ဂုတ်ကျဲးစားလားအဂ္ဂကတါလား
 လီကဝီ သုကဘုတ်ဟံးထီဝ်ဖိတ်ထီဝ်မူဒါလီ၊
 ကိာ်ရုတ်မုခ်တြု၊ ပမ္မာကွာလားအပူကွတ် တါဂံ
 စါဘါစါအိတ်ဝဲလီ၊ ဘုတ်ဆုတ် မုခ်လားပိတ်မုခ်ကွတ်
 ဖျါထီဝ်တဖု ဂုတ်ကျဲးစားဝဲလားအလီကဝီတ
 မုတ်တါလားတါပုဘုတ်၊ ဘုတ်ဆုတ် ပမ္မာကွာကွာ
 ဟဲကွာကဒါကွာတပူလဲ၊ ပကဘုတ်အိတ်ဒီးက

မျာ်ဘူးဘူးတံာ်တံာ်လီ၊ ပုလားအဟဲထီဝ်တါ
 မလိတဖုနုကမုခ်ခိတ်နီဒီး စွာကနုကကဲ
 ဝဲဒါးဖဲလီ၊ ပကခိတ်ကဲနုနု တမုတ်တဘျီညီ
 ဘုတ်ဘုတ်ဆုတ်လားခဲထီဝ်ခိတ်နီလီ၊ ခဲအံ့ ဝဲ
 ဒါးပုမတါဖဲလားလီခါသးတဖု၊ ခိတ်နီတ
 ဖု ကွာသုမတါအိတ်သးဒဲလဲဒီး ခိတ်နီတဖု
 ကဟုတ်သုမူဒါလီ၊ လံာ်အုတ်သး မုတ်တါပနီ
 တခါလားသုကဲထီဝ်ဘုတ်သရဏ်ဒီး သုဒီးနုဘုတ်
 တါသုတါဘုတ်လားလီခါသးပိတ်မုတ်ကရ
 ဟုတ်လီလားတလါအတီပုအံ့ သုမုတ်တသု
 ဘုတ်ဒီးကလီမုတ်ကွတ်ကလီလီ၊ မုတ်တါ
 အိတ်သးအယိ တါပုဆုတ်ရဲကျဲးဝဲဒါးတါမ
 လိပတမလိဘုတ်ဘုတ်လားဝဲဒါးမုတ်ဂုဟိတ်က
 ဝီတါအိတ်သးမုတ်ဂု လိတ်ဒုတ်လားသုလီ၊ တါ
 သုတါဘုတ်လားသုနုဘုတ်အံ့ သုမုတ်တဟုတ်လီ
 ဘုတ်ဒီးကဟါမုတ်ကွတ်လီတါရုတ်နု တါမ
 လိလားပမလိအံ့ မုတ်တါအကျါအကျါလီ၊
 ပုလားအဟဲမလိဘုတ်တါတလါဘုတ်ဆုတ် တီ
 ခိတ်ရိတ်မဲတါသုလီ၊ တါသိတ်လိအံ့ တမုတ်လား
 ကဘုတ်ကုမုတ်ကမုတ်တဖုဘုတ်၊ ကဘုတ်ကု
 ဟုတ်ကုမုတ်ရုတ်၊ ကိာ်ဆုတ် လီကဝီခိတ်နီတ
 ဖုလီ၊ သုကဘုတ်မလိသုသုသးလားပုသိတ်
 လိတါတကသုဆဲကမိတ်ထီဝ်တါ၊ သုကဘုတ်
 သုတီခိတ်ရိတ်မဲဒီးဟုတ်တါသိတ်လိလီ၊ ခိတ်နီ
 လားအတီခိတ်ရိတ်မဲတါတသုဘုတ်နု တမုတ်ခိတ်
 နုလားမတါဘုတ်ဒီးတတီခိတ်ရိတ်မဲစုကိးတါ
 ဘုတ်၊ သုကဘုတ်ဃုသုညါတါလားသုဟိတ်က
 ဝီပူ၊ ခိတ်နီတဖု ကဘုတ်မလိနုတါတပ
 ယုတ်ယီ ပကဘုတ်အိတ်ဒီးတါလဲခိတ်ဖျိပဘုတ်ဟံး
 ထီဝ်ဖိတ်ထီဝ်မူဒါလားပုဟုတ်ပုလားတါတီခိတ်
 ရိတ်မဲတါလီတါကရကရ ဒဲတါပိတ်လီတါ
 ဘျါခိတ်သုဖိတ်စံအသီး ကဘုတ်လုပိတ်ထွဲဝဲ
 လီ၊ လားတါမလိအပူ ပုဟုတ်ဂံဟုတ်ဘါပု
 ပသုတ်ဆုတ်သးဆုတ်ဒိတ်မးလီ၊ ဘုတ်ဆုတ် ကုတု
 အိတ်တလါခဲလါဒီးတထီဝ်ပုနီတကလားဘုတ်
 ဒီးတါသးဆုတ်လီမုတ်ကွတ်လီ၊ တါသးဆုတ်က
 ဘုတ်အိတ်လားပုတတဘိယုတ်ယီလီ၊ တါလားသု
 ကဘုတ်ကုမုတ်ခိတ်ကတါမလိလားတလါအတီ
 ပုနု ပနုလားသုကမုတ်အီအါထီဝ်ဒီးခါဆု
 ညါသုကမုတ်ခိတ်နီလားအဂ္ဂနုလီ၊

တါကတီးလားပုထီဝ်တါမလိဖဲ-သရဏ်မုခ်
ကွုလ်ယုတ်

စံးဘျူးတါထံတါတီကစါ၊ စံး
 ဘျူးသရဏ်မုတ်တဖုလားအဟုတ်လီအသးလား
 ပကိာ်ဒီး ဒီးနုဘုတ်စုကိးတါသိတ်လိအကျါအ
 ကျဲးလားတါဟုတ်လီပုအယိ စံးဘျူးဘုတ်သု
 လီ၊ ပဝဲလားအထီဝ်တါမလိသုတ်တဖု ဒဲပ
 နုဘုတ်အသီး ပကကုမုတ်ကုမုတ်အဂ္ဂကတါ
 လီ၊ လားတါအိတ်တါအီအကတါတါဟုတ်အိတ်
 ပုလားပုဒိတ်မးနုလီ၊ တါလားဘုတ်လားစု
 ကအိတ်ဝဲဒါခါမးလီ၊ သုဂုတ်ကျဲးစားအဂ္ဂက
 တါလားပကိာ်အယိ ပစံးဘျူးဘုတ်သုဝဲဒိတ်မး
 လီ၊ ပဝဲလားဟဲထီဝ်တါမလိကိးကဒီး တက
 ဒီးတက ပကမလားအဂ္ဂကတါ ဒဲတါသု

အိတ်ဒီးပုတကွာ၊ သရဏ်မုတ်ဒီးပဝဲကိးကဒဲပတါ
 တါအိတ်လားပကမနုတါအသီးမကလားထီဝ်
 ပုထီဝ်တကွာ၊

တါတတီးဟုတ်ဂံဟုတ်ဘါလား-သရဏ်မုတ်အဲ
စထာတ်လားဝါ

တဂီညါအံ့ ယဟဲဒီးမလဲတါပု
 ခိတ်နီတါမလိကွိဒီး ယသးအိတ်ကတီးဟုတ်
 ဂံဟုတ်ဘါဒီးမလိပိတ်ထွဲသုဒီးအံ့လီ၊ ပ
 ဒဲးကျဲးစားပနုဘုတ်ဒဲအါလီ၊ တါမလိတလါ
 ပမုတ်ကုသိတ်လိကုတါဒီးပကကုနုဘုတ်အါ
 ထီဝ်လီ၊ တါလားယအဲဒီးတဲနုမုတ်ဝဲ-
 ၁. ပတဘုတ်ပကကုတ်ပသးတဂု၊ ပကဘုတ်ပ
 ခုပသးလီ၊ ပမုတ်ပခုပသးနု ပမတါမုတ်
 ထီဝ်လီ၊ ယဲယဟဲခုယသးလီ၊ ယမုတ်တဟဲ
 ခုယသးဘုတ်နုယမတါတမုတ်ဘုတ်၊ တါကုတ်
 နုအသကိးအိတ်အါမးလီ၊ အဒိ-ယတချူး
 ဘုတ်၊ ယဘုတ်ကုယဖိ၊ ယခိတ်ဆါ၊ တကးဒဲးဘုတ်
 ယဘုတ်ပသုတ်ပသးလားတါအိတ်တါအီ တါ
 အိတ်လားနုအိတ်တကြားဘုတ်နု တဘုတ်အိတ်တ
 ဂု၊ တါအိတ်တနီနုအိတ်ဘုတ်ဆုတ် ကဲထီဝ်
 တါဂုကိတ်သုအယိ ကွာလီကုသုတါအိတ်ဆုတ်
 အိတ်ချ ဒဲသီးသုမတါကဘျကဆီအဂီလီ၊

၂. ပမယာ်ကုနုသးသဟိတ် တါလားသးနု
 တဘျဆုတ်တဘျစါလီ၊ အယိ ပကဘုတ်ပ
 ဃာ်ပသးနုလီ၊ နသးပုနု နမလိတါဘုတ်
 ဆုတ်နမအီတနုအါဘုတ်၊ ယဖိဒါတဲယနု
 မလိတါနုနုကလဲလုဖဲလဲ၊ တါလားကျိတ်
 အတါသုတါဘုတ်နု ဘုတ်ဂုတ်ကျဲးစားအီတ
 နုဘုတ်တနုလီ၊ သုကဲပုသးစါကိးကဒဲး ယ
 အဲဒီးဟုတ်ဂံဟုတ်ဘါသုလား သုအိတ်တပူလ်
 လ် ကျိတ်၊ မုတ်တါအရုဒိတ် ဒိတ်မးလီ၊ နသးဂံ
 ဘါမုတ်တအိတ်ဘုတ်နု နသးမုတ်တပုဘုတ်ဆုတ်
 သးလီ၊ စါဝဲလီ၊ ပမုတ်ကွာကုဒဲတါလဲထီဝ်
 လဲထီဝ်အသီး လားပကဲပိတ်မုတ်ခိတ်နီတခီ ဒဲပ
 ကဲပုသးပုအသီး တါဂုကိတ်အိတ်ဝဲဒါလီ၊ ဒီ
 ဖျါသရဏ်မုတ်စံဖိရုစု ဒဲးအိတ်ထီဝ်ပိတ်မုတ်ကွိဒီး
 ကဲထီဝ်တါဘျူးတါဖျိဒိတ်မးလီ၊ အယိ ပဝဲဖိ
 လဲလားအိတ်တါလားခဲတဖု ပကဂုတ်ကျဲးစား
 ဆုတ်ဆုတ်ဒီး မအီတုပတုလားတါမနုဖဲ
 တါတစုတကွာ၊

တါကတီးကျါတါလား-သရဏ်မုတ်နါဒါအဲဒ်
ကျါ

တဂီညါအံ့ခိတ်နီတဖု အတါက
 တါအိတ်အါဘီ ဒဲသုဆါမုတ်လ်အသီး သုက
 မလားအဂ္ဂကတါဒီး ဆာဂုဆါဝါသုကိးက
 ဒဲး၊ သုကကုထီဝ်လိတ်ဘုတ်ကုသုသးဒီးသု
 ဟံဖိယိ ဒီးသုခိတ်သုနုလားသုတါဖဲတါမ
 အပူ ပုဒီးတါသုတ်သုသးနု မုတ်ပတါဆာဂု
 ဆါဝါဘုတ်ကုသုလားခဲကတါနုလီ၊

တက်ကစီဒ်သနာရ်ကစံတက်ကစီဒ်သနာရ် လကကစီဒ်သနာရ်ကစံ

ဖဲလါမးရူး၁၀သီ,ကလုာ်ခွာ်ပိတ် မုတ်
ခံကလုာ်ဟဲလါကီၢ်ပယီၤ ဟံၤဖျါထီၣ်ဝဲဆူကီၢ်
ခဲန့ၣ်အဘျီၣ်ဒိၣ် လကကစီဒ်သနာရ်ဆီၣ်သနံးဆူ
ကီၢ်ပယီၤဒိၣ် လကကစီဒ်သနာရ်တံၢ်မတရီၤ
တပါဟံၣ်ခိၣ်ဖဲခွဲးယာ် လါဆီၣ်ဒိၣ်တံၢ်လကကစီဒ်သနာရ်
ဆူခိၣ်တကးမတရီၤတပါဟံၣ်မုတ် လကကီၢ်ပ
ယီၤဒိၣ်အသး ဒီန့ၣ်အသး ဆူကီၢ်ခဲန့ၣ်အဘျီၣ်
ဝဲခွဲးယာ်ကရၢ ဖဲလါမးရူး၁၀သီန့ၣ်လီၤ

ကလုာ်ခွာ်ဆူစးခံကအံၤ ဘၣ်တံၢ်
ကွဲးမုတ်အံၤလကကစီဒ်သနာရ်ထီၣ်တံၢ်တချုးလက
ဟံၣ်ခိၣ်တံၢ်မုတ်ဟံၣ်ခိၣ်ဖဲခွဲးယာ်ကမံးတံၢ် တံၢ်
အိၣ်ဖျီၣ်န့ၣ်လီၤ

အဝဲသ့ၣ်ကတံၢ်လီၤတံၢ်ဆူဘျီၣ်ဒိၣ်
ကရၢဖိအအိၣ်ဒီးမာ ဆူဝဲဒိၣ်ကီၢ်ခဲန့ၣ်အံၤလက
ကဟံးထီၣ်မုတ်တံၢ်ခိၣ်ရဲၣ်မဲထီၣ်လကယု ထံၣ်
သ့ၣ်ညါကွဲးတံၢ်မတရီၤတပါဟံၣ်ခိၣ်ဖဲ ခွဲး
ယာ်လကကီၢ်ပယီၤအပူၤလီၤ ဆီၣ်ဒိၣ်တံၢ်လက ကီၢ်
ပယီၤအသးမုတ်ဒိၣ်မဆူၣ်မးမး တရီၤတပါ ပိတ်
မုတ်ပိတ်မုတ်တကဟံၣ်န့ၣ်လီၤ အါန့ၣ်အန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်
ဃုထီၣ်လကတံၢ်ဆီၣ်သနံးမာဆူဝဲဒိၣ် ကီၢ်ပ
ယီၤဒိၣ်လကထုးကွဲးအသးတဖၣ် လကက
လုာ်ခွာ်အဟံၣ်ကဝီၤဒီးကမပတုာ်ကွဲးထံ
လီၤကီၢ်ပတံၢ်ဒုးတံၢ်ယလကထံၣ်ကီၢ်သးအ
ကျဲန့ၣ်လီၤ

နီၣ်ဝါခွာ်ဆူထဲန့ၣ်လက WLB ဟံၤဖျါ
ထီၣ်ဘၣ်ဃးကီၢ်ပယီၤဒိၣ်အသးတဖၣ်သ့ဝဲ
ဒိၣ်တံၢ်မတရီၤတပါမဆူၣ်မးမးဒီးတံၢ်ဒုးအ
တံၢ်စုကဝဲတခါအသးလကအဘျီၣ်ဟံၤဖျါထီၣ်
လက WLB အလံာ်ဟံၤဖျါအပူၤ အိၣ်ဃုာ်ဒီးအ
ဂ့ၢ်အကျါလကအလီၤတံၢ်လါဆဲးအါန့ၣ်ဒီးတံၢ်
ဂ့ၢ်၁၀၀ကလုာ်လကအဘျီၣ်ဃးဒီးတံၢ်စုဆူခိၣ်
တကး မတရီၤတပါဟံၣ်မုတ် စးထီၣ်လကကီၢ်ပ
ယီၤဒိၣ်တဖၣ်အံၤ ဟံးထီၣ်တံၢ်စိကမိမဲၤ၂၀၁၁
န့ၣ်န့ၣ်လီၤ

Jassica Nkhum လကခွာ်ပိတ်
မုတ်ကရၢတခါ ဟံၤဖျါထီၣ်ဘၣ်ဃးဒီးဖဲအပူၤ
ကွဲးတယံာ်ဒီးဘၣ် တံၢ်မတရီၤတပါဒီး မသံ
ကွဲးဝဲဒိၣ်ကွဲးကွဲးသရၣ်မုတ်လကအမတံၢ်လက
တံၢ်သးအိၣ်အပူၤ တအိၣ်ဒီးအဘျီၣ်အလဲခံက
အံၤ လကယီၤကီၢ်စ့ၣ်ကလံးစးတကဟံး ဖဲလါ
ယန့ၣ်အါရံၣ်၂၀၁၁,၂၀၁၁န့ၣ်န့ၣ်လီၤ

အဝဲတဲဖျါထီၣ်ဝဲလကတံၢ်မဆူၣ်မး
စီးပုၤသဝီဖဲသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တံၢ်က
မုတ်အသးဒီးတဲန့ၣ်ဟံၤဘၣ်ဃးလကကီၢ်ပယီၤ
ဒိၣ်အသးတဖၣ်အတံၢ်မဆူၣ်မးမးမးဒုး
အိၣ်ထီၣ်တံၢ်ကတံၢ်ခဲလကပုၤတကလံာ်လါအဖိ
ခိၣ်န့ၣ်လီၤအဝဲတဲဖျါထီၣ်ဝဲသဝီဖဲသ့ၣ်တဖၣ်
တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်တံၢ်မဆူၣ်မးမးမးမးမး

နးနးကလံာ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တံၢ်ကမုတ်အသး
ဒီးရဲၣ်ဃးစုာ်ကီၢ်ပယီၤဒိၣ်သးအတံၢ်မပျံး
မးမးလီၤဘာလီၤကီၢ်ထီၣ်ဒါဝဲပုၤတကလံာ်
ကလုာ်လကအဟံးဒိၣ်ဟံၤမုတ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ

ဘၣ်ထွဲဒီးတံၢ်အုၣ်သးတခါအံၤအ
ဖိခိၣ်ဘျီၣ်ဒိၣ်ကရၢဖိMr David Sweet
တကတံၢ်ဃီတဲဖျါထီၣ်ကဒါကွဲးဝဲဒိၣ်လက(
တံၢ်အုၣ်အသးအံၤ ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒိၣ်လကတံၢ်
မကီၢ်မကီၢ်အါထီၣ်လကတံၢ်စုဆူခိၣ်တကးမ
ဆူၣ်မးမးမတရီၤတပါဟံၣ်မုတ်ပိတ်မုတ်ဒါဟံၣ်
ခိၣ်ဖဲခွဲးယာ်လကကီၢ်ပယီၤဒိၣ်အသးဖဲခိၣ်ဒု
သဝီလကကီၢ်ပယီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ)

Inter Pares လကအမုတ်ဟံၣ်ခိၣ်ဘီ
မုတ်ပုၤတကတံၢ်မုတ်တံၢ်တီကရၢအံၤ ကွဲးမုတ်ဝဲဒိၣ်
ပိတ်မုတ်ခံကအံၤလကကီၢ်ခဲန့ၣ်အံၤလကန့ၣ်လီၤမာ
သကးဟံၣ်ခိၣ်ဟံၣ်ခိၣ်နီၤလီၤသးတံၢ်ထံၣ်တံၢ်သ့ၣ်
ညါဆူပုၤကလုာ်အကလုာ် အဟံးလကထံၣ်ကီၢ်
လကအဘျီၣ်ကံၣ်ဂုာ်လကအဟံးဃုာ်ဒီးကီၢ်စုးဒိၣ်
Sudan ဒီးကီၢ် Colombia န့ၣ်လီၤ

ကညီပိတ်မုတ်ကရၢ

ကညီပိတ်မုက်ကရားမဲကစံလာUK မေဇာလဲဒ်ဒ်ကိရိပယီလသုး

ကညီပိတ်မုက်ကရား လဲလိာ်တိုဝ်ဒ်ဒ် တာ်ကရားမဲကစံလာUK အပူဖဲ အဝဲသုဒ်အိတ် ဒီးတာ်ခွဲးတာ်ယာ်လဲကဟ်ဖျါထီၣ်အဝဲသုဒ် အတာ်ဘၣ်ယိတ်ဘၣ်ဘၣ်လဲကဟ် အဲကလံးပဒိတ် ဟ့ၣ်တာ်သိၣ်လဲဆူကိရိပယီလသုးဒ်တာ်က စိတ်ရဲလဲလဲအသိး ဖဲလဲမးရှးဘသိန့ၣ်လိာ်

နီၣ်တာ်မုက်စိ လဲအမုက်ကညီပိတ်မုက် ကရားန့ၣ်ရဲၣ်သယံး မ့ၣ်ဝဲဒ်ခါးစးတဖုလဲ ကိရိပယီလသုးတာ်ဘၣ်ခဲဖိတဖုအဂီၢ် ဃုာ်ဒီး Mssally Thompson လဲအမုက် TBC ပုၣ်န့ၣ် တာ်ဒီး Mr Luiz Kaypoe လဲအမုက်ကရားန့ၣ် ဘၣ်ကိဘၣ်ခဲဒ်ကစိန့ၣ်ရဲၣ် ဖဲအဝဲသုဒ်လဲဆူ UKဖဲလဲဖုၣ်အါရဲၣ်၂၃သိတုၣ်၂၈သိန့ၣ် လိာ်

နီၣ်တာ်မုက်စိ မ့ၣ်ဝဲဒ် ကညီပိတ်မုက် ကရားဖဲအဆိကတာ်တကလဲအထံၣ်လိာ်ဘၣ် အသးဒီးကိရိပယီလသုးတာ် UK အပူဖဲ ဖဲခါးစးတဖုအထံၣ်လိာ်သးဒီး Mr Desmond Swayne လဲအမုက်ဘျီဒိတ်ကရားဖဲလဲ ဟိတ်ခိတ်ဘိမုက်တာ်လဲထီၣ်လဲထီၣ်ဝဲကရား ဒ်တာ် ကစိတ်ပုၣ်ဖျါဝဲအသိးန့ၣ်လိာ် အဝဲတဲဖျါထီၣ်ဝဲ လဲ လိာ်ဘၣ်လဲကဟ်အဲကလံးပဒိတ်ကဆဲးဆိတ် ထွဲမာစာလဲဒ်ပုၣ်ဘၣ်ကိဘၣ်ခဲ ဒီးပုၣ်လိာ်အိတ်က မ့ၣ်ဖဲလဲကဟ်ပယီလသုး ကိရိပယီလသုးတာ်ဆာတဖု န့ၣ်လိာ်အါန့ၣ်အဆိတ်ပုၣ်ဖျါဝဲဒ်လဲပုၣ်ဘၣ် ကိဘၣ်ခဲဒ်ကစိဖိတဖု ကြားကွာကဒါကွာဆူ ကိရိပယီလသုးသုဒ်ထဲလဲ ထံၣ်ကိသးကိ ကျဲထီၣ်အိတ်ဒီးတာ်အုတ်ကိလိာ်တိုဝ်ဒ်ဒ်ဒီး တာ်မုက်တာ်ခွဲးနီၣ်နီၣ်အိတ်ထီၣ်ဝဲလဲထီၣ်လိာ်ကိရိပယီ လဲန့ၣ်လိာ်

နီၣ်တာ်မုက်စိကတိလိာ်စုာ်ကိးတာ် ဆူကိရိပယီလသုးဘျီဒိတ်အတာ်အိတ်ဖျိာ်လဲအ ဘၣ်သးဒီးဘျီဒိတ်အပုၣ်တံၣ်ခဲလဲာ်အတာ် အိတ်ဖျိာ်လဲကဟ်ပယီလသုးမုက်ကရားစိတ်အဂီၢ် န့ၣ် လိာ်(ယစံးဘျူးဘၣ်ကိရိပယီလသုးဒ်တာ်

အမာစာလဲကိရိပယီလသုးဆိတ်ဒ်တာ်လဲပုၣ်ဘၣ် ကိဘၣ်ခဲဒ်ကစိ ဒီးယုထီၣ်ဒီးဝဲလဲကဆဲးမာ စာလဲဒ်ဆူညါကျိာ်န့ၣ်လိာ် ယဃုထီၣ်ကိရိပ ယီလသုးဒ်လဲ သုတကွာ်တာ်အိတ်သးထဲလဲကိရိ ပယီလသုးပုၣ်တကဟ်တဂုမုမုာ်တခိကကွာ်စုာ် ကိးတာ်အိတ်သးလဲကလုာ်ဒုတ်တဖုအဟိတ် ကစိဒီးကဆိတ်ထွဲမာစာလဲကိးပဝဲဟိတ်ခိတ်ဖိခွဲး ယာ်န့ၣ်လိာ်ယကမာကမုာ်စုာ်ကိးလဲကိရိပယီ အဲ ကလံးပဒိတ်ဟ့ၣ်လိာ်တာ်သိၣ်လဲဆူကိရိပယီ အသးလဲအမုက်သုးတဖုပုၣ်လဲထီၣ်ဒုးထီၣ်ဒါ ပုၣ်ဒီးမာဆူညါပုၣ်လဲပုၣ်ဘၣ်သုာ်ထီၣ်ကွာ်ပာ် တိာ်ကွာ်ပတာ်အိတ်တာ်ဆိး ပလီၢ်ပကျဲန့ၣ်လိာ် ယဆာထံၣ်ဘၣ်လဲကဟ်အဲကလံးပဒိတ် ကအိတ် ဒီးဟိတ်ခိတ်ဖိခွဲးယာ်အကျဲသန့လဲအဆူကိရိ ကျဲလဲာ်သန့န့ၣ်လိာ်)

ဒ်ပုၣ်ဘၣ်ကိဘၣ်ခဲဖိတကအသိး ပ တာ်လိာ်မာ်ကွာ် ပဘၣ်တာ်ဆိတ်သန့မာဆူ ပုၣ် ဒ်သိးပကသုာ်ထီၣ်ကွာ်ပာ်တိာ်ကွာ်ပဟံၣ် ပယီ ပလီၢ်ပကျဲဒီးဟံၣ်အိတ်ကဒုဘၣ်လဲဒ်ကစိပုၣ် လဲတာ်အိတ်သးကိကိခဲလဲအါန့ၣ်အါလဲ အ

တိာ်ပုၣ်န့ၣ်လိာ်ခဲအံၣ်ထံၣ်ကိသး တာ်ကိကျဲၤ တအိတ်တာ်ဘၣ်တာ်ဘၣ်အုတ်ကိတအိတ်ဒီး ဘၣ်လဲပကကွာကဒါကွာဆူကိရိပယီလသုးဒီး ဘၣ်လဲန့ၣ်အမဲာ်ညါ တာ်မာစာလဲဒ်ကစိပုၣ် တဖု တာ်ပတုာ်ကွာ်ဒီးတာ်နီၣ်လိာ်တာ်အိတ်တာ် မာစာလဲကွာ်န့ၣ်လိာ် ပတုာ်ဘၣ်ကရားလဲအ မာစာလဲကွာ်နီၣ် ဆိတ်သန့ပုၣ်လဲ ပကဘၣ်ဃု ထာကျဲလဲပကအိတ်လဲဒ်ကစိပုၣ်ဒီး တုာ်ဘၣ် တာ်သုာ်ဝဲလဲဒ်မုတမုာ် ကွာကဒါကွာလဲကိရိ ပယီလသုးဒီးဘၣ်တာ်မာအါမာသိကျဲခဲဘိအံၣ်အ ဘၣ်စာန့ၣ်လိာ်ပဆာလဲပကဃုထာဘၣ်ကျဲ လဲအဂုကတာ်န့ၣ်လိာ်

ကညီပိတ်မုက်ကရား မ့ၣ်တာ်ကရားက ရိတဖုလဲအအိတ်ဒီးကရားဖဲအါန့ၣ်ဒီး၄၉,၀၀၀ မာသကိးတာ်လဲ ကဒုးသုထီၣ်ဘၣ်ထီၣ်ကညီ ပိတ်မုက်ဒီး ဒုးလဲထီၣ်လဲထီၣ်အကစိဒ်ဒ်ဝဲအပုၣ် တတဲလဲတာ်ကွာ်ဘၣ်ကွာ်သုတကဟ်မုာ်ဂုၤ တာ်အိတ်ဆူအိတ်ချဲဒီး တာ်ကွာ်ထွဲမာစာလဲမုာ် ထံၣ်ကိရိပယီတာ်ဘၣ်တာ်ညီတကဟ်န့ၣ်လိာ်

Luiz Kaypoe ,
New Tamla Saw
,British Minister
Desmond Swayne
MP

ဖံသးပွာ်လာအသးအိၣ်ဂၢနံၣ်တၢကတၢ်ဟံးန့ၣ်အိၣ်ဂၢဝီလၢန့ၣ်တၢစံၣ်ပုၤ အဆၢ(ပုဒ်မ ၂၆)လီၤဘၣ်ဃိာ်တၢလါဒီးဖံသးပွာ်လာအသးအိၣ်ဂၢနံၣ်တၢ လီၤဘၣ်ဃိာ်တၢလါဝံၤအလီၤခံ တၢ်ဟံးန့ၣ်ကဒါက့ၤကဒီးဂ့ၢ်ဝီအဆၢ(ပုဒ်မ ၂၇)

ဖံသးပွာ်လာအသးအိၣ်(၈၂)နံၣ် ဒီးညိၣ်

ဖံသးပွာ်လာအသးအိၣ်(၈၂)နံၣ် တၢအံၤ လီၤဘၣ်ဃိာ်တၢလါဝံၤအလီၤခံ အဝဲဒီး ဒုသဝီဖိ(၁၂)က့ၤဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၣ်ကဒါက့ၤဂီၢ်ဝီ လၢန့ၣ်တၢစံၣ်ပုၤသၢယၣ်ကမံးတံာ်တဖုန့ၣ် လီၤ

ဖံန့ၣ်တၢစံၣ်ပုၤစၢၣ်,လဲၤဝဲကီၢ်ဆၣ်, ရှၢစုးသဝီ,စုးအိၣ်ကီၢ်ပုၤသဝီ,ပျီနီၣ်ဂံၢ်(၁၈၄၄)အပူၤန့ၣ် လၢတၢ်ကဒီးအိၣ်ထီၣ်ဒီးခံးန့ၣ်(၉၂၀)ပျီအဂီၢ် န့ၣ်တၢစံၣ်ပုၤသၢယၣ်ကမံးတံာ် တဖုအံၤ စးထီၣ်ဟံးန့ၣ်ကွံာ်ပုၤထူစံာ်မၤဝဲတဖု အဟီၣ်ခိၣ်လီၤ ဖဲၤ၂၀၀၇နံၣ်အပူၤအတုၤန့ၣ် လီၤ

မ့ၢ်လၢပုၤထူစံာ်မၤဝဲတဖု တသး အလီၤအကျဲဘၣ်အသံ ဖဲၤ၂၀၁၂နံၣ်,န့ၣ်တၢစံၣ်ပုၤ ကမံးတံာ်တဖုအံၤ ဟံးန့ၣ်ဝဲဂီၢ်ဝီဒ်အမ့ၢ်စံာ်ပုၤ အဆၢ(ပုဒ်မ ၂၆)ဒီးဖိၣ်ဝဲဒီးညိၣ်လၢအသးအိၣ် (၈၂)နံၣ်ဒီးသဝီဖိ(၁၂)က့ၤဖဲၤ၂၀၁၄နံၣ်,ဟ့ၣ် လီၤဝဲတၢ်စံာ်ညိၣ်လၢအဖီခိၣ်တၢကစုာ်စုာ်န့ၣ် လီၤ

ဖံသးပွာ်ဒီးညိၣ်စံးဝဲ,“အခိၣ်ထံး ယအိၣ်လၢယစံာ်ပုၤ ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဲလၢယခိပ တာ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်လီၤဒီး အဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၣ်ဂီၢ် ဝီလၢအမ့ၢ် တၢ်ခိပတာ်ဟီၣ်ခိၣ်အဆၢ(ပုဒ်မ ၂၆)န့ၣ်လီၤယဘၣ်လဲၤထီၣ်ရှုလၢခံန့ၣ်အတၢ်

ပူၤလီၤဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၣ်ဂီၢ်ဝီအဆၢကတီၢ် အခါ အဝဲသ့ၣ်စံးလၢ ယတပျဲန့ၣ်တၢ်လီၤဘၣ် အသံဟ့ၣ်ယတၢ်ကမုာ်လီၤ အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်ယတၢ် ကမုာ် ဒ်အမ့ၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ဃိာ်တၢလါလီၤ ခဲအံၤအဝဲသ့ၣ်ပျဲလီၤယယထူၣ်ဖျးအသံၤ၂၀၀၈ အလီၤခံ အဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၣ်ကဒါက့ၤယက့ၤဂီၢ်ဝီက ဒီးန့ၣ်လီၤ”

မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်တပျဲန့ၣ်ဝဲတၢ်လီၤ လၢအမ့ၢ်တၢ်တိာ်ကျဲၤဟီၣ်ကဝီဘၣ်အသံ အဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၣ်ဝဲဒီးညိၣ်အတၢ်ကမုာ် ဖဲစံာ်ပုၤအဆၢ(ပုဒ်မ ၂၆),ဒုးလီၤဝဲဆူဃိာ်ပုၤတၢလါ ဖဲၤ၂၀၁၄နံၣ်ဝဲၤ ပျဲဟးထီၣ်ဝဲဒီး အသံၤ၂၀၀၈ဃုာ်ဃုာ် ဟံးန့ၣ်ဝဲက့ၤဂီၢ်ဝီလၢ(ပုဒ်မ ၂၇)န့ၣ်လီၤ

ဒီးညိၣ်စံးဝဲ,“ယအိၣ်ဖဲတၢ်လီၤအံၤ အနီၣ်လျီၤဆံဘျီလဲၤယတုၤထီၣ်ယဒီးဒီး အိၣ်ဖဲ စံာ်ပုၤအံၤန့ၣ်လီၤ ယတီၢ်ထီၣ်ပုၤအဝဲသ့ၣ်လၢရှု ဝံၤလၢာ်လဲၤ ယဘၣ်ဟ့ၣ်ဘုအခိအသ့ၣ်လၢထံ ကီၢ်ပဒိၣ်လီၤ ပဘၣ်ဟ့ၣ်ဘု(၁၅၀)န့ၣ် မ့ၢ်လိာ် တတလိးဒ်လဲာ် ဘၣ်လဲၤဆူကဒါက့ၤန့ၣ်အိၣ် လီၤပမ့ၢ်တဟ့ၣ်ပုၤက့ၤတတလိးဘၣ်န့ၣ် အဝဲ သ့ၣ်တဟ့ၣ်ပုၤလံာ်ဖီတဲာ်ဘၣ်. ယမၤစၢၣ်ထံ ကီၢ်လၢကျဲအဘိလီၤလီၤ သန့ၣ်က့ၤ အဝဲသ့ၣ် ထၢန့ၣ်ယလၢဃိာ်ပုၤတၢလါလီၤ”ပုၤသဝီဖိ (၁၂)က့ၤလၢအဒ်သးဒီးဒီးညိၣ်စုာ်ကံး ဘၣ်

တၢ်ဟံးန့ၣ်အိၣ်ဂၢဝီဒီး အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်လဲၤဆူရှုဒ် တၢ်သ့ၣ်အိၣ်မ့ၢ်န့ၣ်သီအသးအသံ ဒီးအဝဲ သ့ၣ်အတၢ်မၤဟးဂီၢ်လၢအဟံၣ်ဖိဃိကအိၣ် ဘၣ်အိၣ်ဘၣ်အဂီၢ် အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်မၤလဲအိၣ်တၢ် လၢတနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်အဂီၢ်လီၤန့ၣ်အူသ့ၣ်ရှုလၢ အမၤစံာ်ဖိတၢကတဲာ်န့ၣ်လီၤ

“စံာ်တအိၣ်လၢဘၣ်အသံ ကမၤ အိၣ်တၢ်အဂီၢ်စံာ်တအိၣ်လၢဘၣ်. မ့ၢ်လၢမၤ အိၣ်တၢ်တအိၣ်လၢဘၣ်အသံ ဘၣ်မၤလဲအိၣ် တၢ်လၢတနံၣ်ဒီးတနံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ တနံၣ်န့ၣ် ဘၣ်ထံ(၃၅၀၀)ဘးလီၤဘၣ်ဆၢထၢာ်လၢဟံၣ် ဖိဃိဖိအဂီၢ်ဒီးအံၤလီၤ”န့ၣ် အူသ့ၣ်စံးဝဲဒ်လီၤ ပုၤထူစံာ်မၤဝဲတဖုစံးဝဲလၢ,ဖဲလၢအဝဲ သ့ၣ်ဟံးန့ၣ်ကွံာ်ပမံာ်လီၤပုၤလီၤအခါ တၢ်သ့ တၢ်သ့အပူၤ အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်ပုၤတၢကကၢၣ်ၤ၂က လီၤဘျီ,မ့ၢ်မ့ၢ်စံာ်တၢကကၢၣ်ၤ ဟ့ၣ်ဝဲၤကလီၤ ဘျီဝဲၤအလီၤခံ လၢတၢ်အိၣ်လီၤအဂီၢ် အဝဲ သ့ၣ်တဟ့ၣ်တၢ်နီတမံၤဘၣ်.

ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်ကွံာ်ဟီၣ်ခိၣ်က ပံာ်အံၤ အဝဲသ့ၣ်တီၣ်ထီၣ်ဝဲဆူထံကီၢ်ခိၣ်အဝဲၤ အးဃုာ်ဒီးဒီးခံးန့ၣ်ကီၢ်ဆၣ်,ကီၢ်ရှုပၢပြးဝဲၤအး, ဆူကီၢ်ဆၣ်ဝဲၤအး အဝဲသ့ၣ်ဃုထီၣ်ဝဲတၢ်သး ကညီပုၤထီၣ်လျီၤဘျီလဲၤန့ၣ်သက့ တၢ်တဒီးန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ကစီၣ်လၢတၢ်ကဟဲဘျီရှုဒီး မၤတၢ်နီ တမံၤဘၣ်.

ဒါညီၣ်စံးဝဲ, “ဒ်ယတၢ်ဟ်လီၤယသး အသိး ပှၤမ့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤယတၢ်လီၤလၢတနံအံၤ ယကသုးန့ၢ်အလီၤတနံအံၤလီၤမ့ၢ်ခဲအံၤ အဝဲသ့ၣ်တဟ့ၣ်ယတၢ်လီၤလၢယကအိၣ်ဘၣ် အယံ ယကလဲအိၣ်ဖဲလဲၣ်. ယအိၣ်ဖဲတၢ်လီၤ အံၤအန့ၣ်လွၢ်ဆံဘျၣ်လံ. ယအိၣ်ဒီးတဲတၢ်ဒီး အံၤလီၤ.”

ဒ်န့ၣ်အသိးန့ၣ်ပှၤတၢ်တီၢ်စီၣ်တၢ်ဟံၣ်က ဝီၤလၢအဘၣ်တၢ်ပၤဆၢအံၤလီၤလၢကီၢ်ခိၣ် ဟံၣ်ကဝီၤအပူၤ ဖံသးပှၤလၢအသးအိၣ်(၈၈) န့ၣ်တကစၢ်ကိး ဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်အိၣ်ဟ့ၣ်ဝီ ဒ်အမ့ၢ် အဆၢ(ပုဒ်မ ၂၆)လၢန့ၣ်ပှၤတၢ်တီၢ်စီၣ်တၢ်ဟံၣ်က ဂီၢ်ဝဲဒၣ်ဒီး ဒီးစံၣ်ညီၣ်ကီၢ်ဒီးမ့ၢ်မ့ၢ်သၢ စံၣ်ညီၣ် ဝဲလၢ တၢ်ကဒုးလီၤအိၣ်ယံၣ်ပူၤတလၢ ဖဲလၢဖျၢ ဩၤအါရံၣ်(၂၇)သီအနံၤန့ၣ်လီၤ.

လဲၤမ့ၢ်ကီၢ်ဆၢဟံၣ်ကဝီၤမၤ, နီၣ်ဂံၢ် ဖဲကဝီၤဒုးအပူၤဖံသးပှၤလၢအသးအိၣ်(၈၈)န့ၣ် ဒ်တၢ်လီၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်ဂီၢ်ဝီၤလၢအဝဲခိပ တၢ်တၢ်လီၤအယံ ဘၣ်တၢ်ထၢန့ၢ်အိၣ်လၢယံၣ် ပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဖံသးပှၤလၢအသးအိၣ်(၈၈)န့ၣ် ဒ်တၢ်လီၤစံးဝဲဒီးအံၤ, “အဝဲသ့ၣ်စံးဝဲလၢ ယခိပ တၢ်တၢ်လီၤတၢ်ကျဲအယံ ဟံးန့ၢ်ယၤကီၢ်ဝီၤလၢ စံၣ်ပှၤအဆၢ(ပုဒ်မ ၂၆)န့ၣ်လီၤအဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ကလုာ် မ့ၢ်လၢယတၢ်တန့ၢ်ဘၣ်အယံ ယ ကတဲဘၣ်စံၣ်ညီၣ်ကီၢ်လီၤ ယတၢ်အိၣ်ဆၢအိၣ် ချဲတဂ့ၤဘၣ်. ယလီၤသးအယံ ယဘၣ်ဆဲးက သံၣ်ဖိၣ်အိၣ်တလၢလံ. ယဟ်လၢရူၤခဲအံၤ တၢ် တပုၣ်နီတမံၤဘၣ်. ယဘၣ်လဲၤထီၣ်ရူၤ အိၣ်တ န့ၣ်လံ. ယဘၣ်ဆါအိၣ်ထံမိၤတြီၤသ့ၣ်, တဲတံ သုၣ်ဒီး လၢတၢ်တအိၣ်တယၤအပူၤ ယဘၣ် ဟ်ဆူၣ်လီၤယအိၣ်ဖဲတၢ်လီၤအံၤ စးထီၣ်လၢ ၂၀၀၉န့ၣ်လံၤလံၤန့ၣ်လီၤစံၣ်ပှၤတဲဝဲလၢယ ခိပတၢ်တၢ်လီၤအယံ မၤယမၤဟးဂီၢ်ကွံာ်ယ ဒဲလီၤ မ့ၢ်လၢယအိၣ်တၢ်လီၤတအိၣ်ဘၣ်အယံ ယတမၤဟးဂီၢ်ဘၣ်. ယတဲဟ်အဝဲသ့ၣ်လၢ မ့ၢ် ဟ့ၣ်ယၤဟံၣ်ခိၣ်တက့ၢ်, မ့ၢ်ဟ့ၣ်ယၤတၢ်အိၣ်လီၤ ဒီးမ့ၢ်ဟ့ၣ်ယၤတၢ်သုးလီၤသုးကျဲအဂီၢ်စုန့ၣ် ယ ကပျဲန့ၢ်အဝဲသ့ၣ်လီၤ ယမ့ၢ်ဘၣ်လဲၤတုၤဆူၣ်ယံၣ် ပူၤဒီးယမ့ၢ်အိၣ်တဆူၣ်ဘၣ်န့ၣ် ယကမၤဒီး လဲၣ်? ပှၤလၢယကဟ်ဂံၢ်ဟ်ဘၢအိၣ်တအိၣ်စ့ၢ် ကိးဘၣ်. ယအိၣ်ဒီးအိၣ်ဒ်ဖဲယတၢ်လီၤအံၤဒီး သံဖဲအံၤလီၤ.”

အဖံဆဲးတဲကဒီးဝဲဒ်အံၤ, “ယမ့ၢ်ထံၣ် လိာ်သးဒီးကီၢ်ခိၣ်န့ၣ် ယအိၣ်ဒီးတဲအံၤဘၣ်မ န့ၣ်ဘၣ်ဟံးန့ၢ်ယၤကီၢ်ဝီၤလၢအဆၢ(ပုဒ်မ ၂၆)လဲၣ်? အဖံမ့ၢ်ပှၤကီၢ်ပယီၤဖိတၢ်နီၤလီၤ ထီၣ်ဘိ ကီၢ်ခိၣ် တဲဝဲလၢတၢ်ကမၤလီၤမၤကွံာ်ပှၤဖိၣ်ဖိယာ်ဖိန့ၣ် အိၣ်ဖဲလဲၣ်? ပှၤဖိၣ်ဖိယာ်ဖိပၤမၤ, ကီၢ်ခိၣ်မ့ၢ်တ ဟ့ၣ်လီၤပှၤတၢ်လီၤဖိဘၣ်ဒီး အဖံကလဲအိၣ်ဖဲ လဲၣ်? ကီၢ်ခိၣ်ကတီၢ်လီၤတၢ်လၢ TV အပူၤ ယ န့ၢ်ဟူၤဒီး လၢကွဲၤလူၤလီၤအပူၤစ့ၢ်ကိး ယန့ၢ်ဟူ လီၤတၢ်လၢနတဲဒီးတၢ်မၤအသးန့ၣ် တခါတ မံၤလီၤတမ့ၢ်မိၣ်? အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးကါ, အိၣ်ဒီးတၢ် အဖံတခိဒုးလီၤဝဲလၢယံၣ်ပူၤ ဆိ

ဖံသးပှၤလၢအသးအိၣ်(၈၈)န့ၣ် ဒ်တၢ်လီၤ

ကမိၣ်ကွၢ်န့ၣ်လၢပဂီၢ်တဘီ ပကစၢ်ပဘၣ်တူၢ် ဘၣ်တၢ်ဒ်သိးအံၤလီၤသးအုး, လီၤမဲာ်ဆုးဒ် မးဖံမ့ၢ်ထံၣ်လိာ်သးဒီးကီၢ်ခိၣ်န့ၣ် ကချံးလီၤခိၣ် လၢအိၣ်ထံးဒီးဃုကညးအံၤလီၤအဖံအိၣ်ဒီး တဲဘၣ်အိၣ်လၢ တၢ်လီၤလၢယအိၣ်အံၤ မ့ၢ်အမ့ၢ် အတီလီၤ” န့ၣ် အဖံဒ်တၢ်လီၤတဲဝဲလီၤ.

လၢန့ၣ်ပှၤတၢ်တီၢ်စီၣ်တၢ်ဟံၣ်က စံၣ်ညီၣ် ကီၢ်ဘျီအပူၤ ဖဲစံၣ်ညီၣ်ကီၢ် ဒ်မ့ၢ်မ့ၢ်သၢ ဟ့ၣ် လီၤတၢ်ကလုာ်ဆူၣ်အဖံဒ်တၢ်လီၤအိၣ် လၢ ကလီၤဘၣ်ယံၣ်ပူၤတလၢ လၢအမ့ၢ်စံၣ်ပှၤအ ဆၢ(ပုဒ်မ ၂၆)အခါ အဖံဒ်တၢ်လီၤသးပူၤန့ၣ် အသး ဖဲစံၣ်ညီၣ်ကီၢ်ဝဲဒၣ်ဒီးအပူၤဝဲအလီၤခဲ ဘၣ်တၢ်ဆၢအံၤဆူၣ်ယမဲသ့ယံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဒ်တၢ်လီၤအဖံမ့ၢ်စံးဝဲ, “စံၣ်ညီၣ် ကီၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ကညီၤသးကညီၤနီတစံး ဘၣ်. ကွၢ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတဲယမိၤန့ၣ်တဲဝဲ, မၤဖဲအအိၣ်ဒီးမၤဝဲလီၤတဒုးလဲၤန့ၣ်ယၤဆူ တၢ်အိၣ်ပူၤဘၣ်. ယမိၤန့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဆါလီၤတ န့ၣ်အံၤ အဝဲလဲၤယံၣ်ပူၤခဲတကဲဘၣ်. ခဲမဆူၣ်တ န့ၣ်မး အဝဲကလဲၤယံၣ်ပူၤခဲဆူၣ်ယမဲသ့န့ၣ်လီၤ.”

ဖဲ၂၀၁၅န့ၣ်, လၢယန့ၣ်အါရံၣ်(၁)သီ အနံၤအံၤန့ၣ် စံၣ်ပှၤစံၣ်ညီၣ်ကီၢ် ဒ်မ့ၢ်မ့ၢ်သၢ ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢအူအိၣ်ဝဲ လၢအသး အိၣ်(၇၄)န့ၣ်တကါ ဒီးလၢယန့ၣ်အါရံၣ်(၉)သီ အနံၤဖုသးပှၤအူင့ၢ်လၢအသးအိၣ်(၆၇)န့ၣ် တကါ ကဘၣ်လီၤဘၣ်ဆူၣ်ယံၣ်ပူၤ တကါတလၢ စုာ်စုာ်န့ၣ်လီၤ.

ဖံသးပှၤလၢအသးအိၣ်(၈၂)န့ၣ် ဒ်တၢ်လီၤ ဆါထၢၣ်လၢအဒဲကးပြးမဲာ်ညါ

ဒီမိန့်ရုသျှင်လားအကြီးပု

တၢ်တဲဝဲတဘျီ စီမံအိၣ်တကလိာ် အဝဲအိၣ်ဒီးအဖီမုၢ်သၢဂၤ အမံၤမုၢ်ဝဲဆၣ်ဂၤ ဆၣ်လီၤအဲၣ်ဒီးဆၣ်လၢာ်လီၤဖဲစီမံအံၤအသးပှၢ်ထီၣ်တစဲးန့ၣ် ပှၢ်ဟဲဒုးအထံအကီၢ်ဒီး မ့ၢ်လၢအသးမုၢ်သံၣ်ဘိၣ်ကံၤစၢ်ဘါစၢ်အသံၣ် အဝဲဂျူဒီးထွဲထီၣ်ဃုာ်ထီၣ်ဆူကီၢ်ဂၤ ဆူအတံၤသကိး စီမံတကအအိၣ်လီၤ စီမံအံၤဟဲဒုးန့ၣ်အိၣ်ဒီးအဖီမုၢ်သၢဂၤဖဲန့ၣ်အခါဆၣ်ဂၤဆၣ်လီၤအဲၣ်အဒိပုၢ်ဝဲမုၢ်ခံၣ်မုၢ်ကနီၤထီၣ်လံၤ မ့ၢ်ဆၣ်လၢာ်တကအိၣ်ဒီးဒုၣ်တဆံၣ်သၢန့ၣ်လီၤ အဝဲသ့ၣ်အဟံၤတအဲၣ်ဒီးဖျိအဖီမုၢ်ဒီးအတံၤသကိး စီမံလၢအဟံၤန့ၣ်အိၣ်တကအဖီမုၢ်ခါဘျီတၢ်ဂုၢ်အံၤအတံၤသကိးသ့ၣ်ညါဒီး အသးဒုၣ်ထီၣ်ဒီးမၤပှၢ်လဲၤတၢ်န့ၣ်အဒိဖီပုၢ်လံၤဂၤဒီးပှၢ်ခါးအသးသမူတကဆူချံၤပှၢ်ဒီးလဲၤတၢ်လီၤအိၣ်လၢထံကျိဖးဒုၣ်အပူၤလီၤ

ပှၢ်လဲၤဆူၤအဝဲသ့ၣ်ဆူထံကျိဖးဒုၣ်ပှၢ်သၢကတၢ်လီၤအဝဲသ့ၣ်ဆူချံၤပှၢ်ဖဲထံနံၤန့ၣ်စီမံအံၤဆိကမိၣ်ဝဲ, “ပကဘၣ်သံၣ်ဒုၣ်သပှၢ်ကတၢ်လီၤတလီၤဆိဘၣ်.” ဒီးဆိၣ်လီၤတၢ်ကွံာ်အဖီမုၢ်သဒါနီၢ်ဆၣ်လၢာ်ဆူထံကျိလီၤအဖီမုၢ်အံၤအဟံၤအိၣ်အိၣ်တကတၢ်လီၤဖဲန့ၣ်အခါနီၢ်ဆၣ်ဂၤစံၣ်လီၤဒုၣ်တဆံၣ်သၢဆူထံကျိလီၤ

အဖီမုၢ်ခံၣ်ကသံၣ်လံၤအိၣ်တၢ်နီၢ်ဆၣ်လီၤအိၣ်တကလိာ်ဖဲန့ၣ် အပှၢ်ခါးအသးသမူဃုာ်ကွံာ်ဒီးပီၤခိထံကျိဒီးပှၢ်ဆူဘးခိလီၤဖဲမုၢ်သဒါနီၢ်ဆၣ်လၢာ်န့ၣ်ပှၢ်ဆိကမိၣ်အသံၣ်လံၤန့ၣ်သက့ ဖဲအဟံၤဆိၣ်လီၤတၢ်အိၣ်န့ၣ် ဘၣ်လၢထံယုၤဆူဒီးထံစိာ်ကွံာ်အိၣ်အံၤအဝဲကျဲးစးပီၤထံဒီးလီၤထွဲလဲၤစဲဘူးလၢပှၢ်မၤညၣ်သးပှၢ်တက

ဒီးအိၣ်ထီၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤတုၤပှၢ်မၤညၣ်သးပှၢ်ထံၣ်အိၣ်န့ၣ်အသးဒုၣ်ဒိးမး လဲၤထွဲထီၣ်ဒီးကွၢ်လုၢ်ဖဲကွၢ်အိၣ်လီၤဖဲဆၢကတီၢ်အံၤ စီမံလၢအဟံၤန့ၣ်အသးပှၢ်ထီၣ်လံၤန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါဖးဒုၣ်တမံၤဒီးသံဝဲလီၤ စီမံအံၤအဖီမုၢ်ခါစီမံသံၣ်ဘျီထီၣ်ပၤကတၢ်လၢအဟံၤအလီၢ်လီၤနီၢ်ဆၣ်လၢာ်အိၣ်ဒီးပှၢ်မၤညၣ်ဖုပှၢ်န့ၣ်ဒီး အတၢ်အဲၣ်အိၣ်ဒီးအဖီမုၢ်ဒီး အဝဲအဲၣ်ဝဲဒ်ပီၤအသးအသံၣ်ကိးဝဲလၢပါဒိၣ်လီၤအမါတအိၣ်လၢဘၣ်. အဖီမုၢ်တအိၣ်နီၣ်တကဘၣ်. တဂီၢ်တခိၣ် ဆၣ်လၢာ်ပါထီၣ်ဟး တမၤတၢ်မၤလၢဘၣ်မၤဝဲန့ၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. ပှၢ်မၤညၣ်ဖုပှၢ်ဒုၣ်အလီၤ “နီၢ်ဆၣ်လၢာ်စၢ..နတမၤစၢယၤတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. ယဘၣ်လဲၤဒီးညၣ်နတသ့ၣ်ညါခဲၣ်. ပလုာ်အိၣ်ဒုၣ်ပသးသမူလၢတၢ်အံၤလီၤ” ဆၣ်လၢာ်တၢ်အိၣ် “ပါဒိၣ်စၢ...ယသ့ၣ်ညါကစီဒီး ဘၣ်ဆၣ်ဒီး မ့ၢ်လၢယဝဲပီၤမုၢ်ဆၣ်လီၤအိၣ်ဟဲအိၣ်သကိးယၤအသံၣ်ယအိၣ်သကိးအိၣ်လီၤ” ဖဲန့ၣ်ဆၣ်လီၤအိၣ်တဝဲ, “ပါဒိၣ်စၢ...ဆၣ်လၢာ်အတၢ်မုၢ်ဒုၣ်ယၤလီၤယဘၣ်မၤစၢန့ၣ်လဲၣ်. ယမၤတၢ်သ့အမ့ၢ် သ့အါနီၢ်ဒီးဆၣ်လၢာ်လီၤ” ဖုသးပှၢ်တၢ်အိၣ် “နဟဲဖဲအံၤနကလဲၤဆူလဲၣ်.” ဆၣ်လီၤအိၣ်တဆၢဝဲ, “ယကဟဲအိၣ်ဒီးဆၣ်လၢာ်လီၤ” ဖုပှၢ်ကွံာ်အိၣ်န့ၣ်ကျဲလၢာ်လံၤတဲထီၣ်ဝဲ, “ဟၢာ်အၢ..ဆၣ်လၢာ်စၢ..ထဲနတကမး ယဘၣ်လုာ်အိၣ်ဘူးတလၢ..အိၣ်တခိၣ်,နကမၤအါထီၣ်လၢနဝဲတကကဒီးပကမၤဒ်လဲၣ်.” ဆၣ်လီၤအိၣ်တဝဲ, “ပါဒိၣ်စၢ..နလုာ်အိၣ်မုၢ်တန့ၢ် အတုးတအိၣ်ဘၣ်. ပကမၤအိၣ်ဒုၣ်ပတၢ်ပကစၢ်လီၤ” တဲတၢ်ဒ်အံၤလဲၤ ဆၣ်လီၤအိၣ်ကွံာ်တိကါထူတ

ဘၣ်လၢပှၢ်မၤညၣ်ဖဲအမဲာ်ညါလီၤဆၣ်လၢာ်ထၢထီၣ်တိကါထူန့ၣ်ဒီး ဟ့ၣ်လီၤအပါဒိၣ်ဒီးတဝဲ, “တဲအါလၢတၢ်တဂုၤလဲၤမၤန့ၣ်ညၣ်န့ၣ်ဒီး ယဲယကမၤတၢ်မၤလၢယဘၣ်မၤလီၤနတဲအါန့ၣ်အါကလီ လၢကလီတၢ်ဆၢကတီၢ်လီၤ”

တုၤပှၢ်ကွံာ်လဲၤတၢ်ပူၤန့ၣ် ဆၣ်လီၤအိၣ်တဲအပုၢ်ဒ်အံၤ “ဆၣ်လၢာ်စၢ..ဒ်ယမုၢ်နဝဲအသးယလူၤဃုကုၤန့ၣ် ယမၤလီၤဆိယသးဒ်သီးပှၢ်သ့တသ့ၣ်ညါယၤတဂုၤအဂီၢ်လီၤ ပှၢ်ခါးသးသမူလၢအမၤပူၤယသးသမူစီသးတိတက ခဲအံၤလဲၤမၤတၢ်လၢစီမံဖဲအနီၤလီၤ အဝဲလဲကွံာ်အမံၤလံၤ.” ဒ်ပုၢ်ဝဲမုၢ်ခံၣ်မုၢ်ကနီၤဖဲဒ်ဖဲအကပကတၢ်သကိးတၢ်ဒီးကွၢ်လီၤထံကျိလၢအယုၤဆူမးန့ၣ်ဒီး ဆဲးကတၢ်ကဒီးတၢ်ဆူညါလီၤဆၣ်လီၤအိၣ်တဲအပုၢ်, “ဆၣ်လၢာ်စၢ..ပအိၣ်မုၢ်ဒီးလၢပကမၤကွၢ်ကုၤပှၢ်လၢအမၤသံပပံၤတဖၣ်လီၤပမုၢ်တမၤကွၢ်ကုၤတၢ်န့ၣ် ပအိၣ်မူအဘျူးကအိၣ်မနုၤလဲၣ်.မုၢ်ဒုၣ်တၢ်ကလီသၢာ်.” ဆၣ်လၢာ်ကွၢ်တၢ်ဆူထံကျိတၢ်ဘးခိဒီးတဲထီၣ်ဝဲဒုၣ်, “ဝဲစၢ...တၢ်ကတၢ်ဒ်အံၤတဲလၢတဂုၤယဲဒုၤခဲအံၤယအိၣ်န့ၣ် ယသ့ၣ်မံၤ ယသးမုၢ်လီၤ လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်ညါအံၤန့ၣ် ယအိၣ်ဒီးအိၣ်ဒုၣ်ခုၣ်မုၢ်မုၢ်လီၤ

ဆၣ်လီၤအိၣ်အသးအန့ၣ်ထီၣ်အပုၢ်ဒီးစံးဝဲ, “ဆၣ်လၢာ်စၢ...နမဲာ်တဆူးမိၣ်.အိၣ်ကိးဒီးတၢ်မဲာ်ဆူးတစဲးမိၣ်. သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢပမုၢ်စီမံပမုၢ်တဖၣ်တက့ၢ်. ပအိၣ်ဘၣ်လၢစီမံအန့ၣ်ပူၤလၢညါန့ၣ် နထီၣ်သတြီၤဒီးပှၢ်မၤညၣ်ဖဲအဟံၤခဲအံၤသ့ၣ်စၢ. ကွၢ်ဆိကမိၣ်ကတစဲးဖဲဒီးမိၣ်.” ဆၣ်လၢာ်နံၤထီၣ်ဒီးစံးဝဲ, “နံၤနလဲၤသ့ၣ်

နိုင်လားဟုအနှုတ်အတိအကျတသွန်နီဒါခါနာဘဉ်။ နမာ်ထံလိနာ်သကုအဝဲအမာ်ထံတလိဘဉ်။

အနုဒီးအဝဲတဲဝဲဝဲ, “နတဲတၢ်နုာ် ဘဉ်ယၢာ်..ယတဟ်နာတၢ်ကမာ်ဘဉ်.ဖဲပယုာ် ကွံာ်လၢဟ်အနှုတ်အတိအကျနံ..နမာ်ဒီးဒုဗ်သုာ် န တသွန်ညါတၢ်ဒီးဘဉ်.ခဲအံနသုာ်ညါထီဉ်တၢ် လံ.ဆဲကမာ်တၢ်တဖဲ..ပါဟ်ဆဲဉ်လိတၢ်နုာ် ဆူထံကျါနုာ် မုာ်လၢဝဲလၢနသံဂုနုာ်နမူတက့ၢ် အယံလိလံအဝဲအံနဒီးကတၢ်အယံ တအံဉ် ဒီးနမူဒီးထံဉ်ဘဉ်တၢ်နုးတၢ်ဖျိဉ်,တၢ်ကိာ်တၢ်ဂီၤ အယံလိလံနကဆဲကမာ် နအံဉ်မူဂုနုာ်နသံဇါ. ဘဉ်ဆုဒီး ခဲအံ ပအံဉ်မူဒီးနုာ် မုာ်လၢပကမၤ ကုာ်တၢ်အဂီၢ်လိလံ”

ဆုာ်လၢကွံာ်တၢ်ဖးယံ,ပုၤဒီးတၢ် မုာ်လၢကွံာ်စီအသိလိလံ အဝဲတဲအိတၢ်အမိမိ နာ်သကု တနုာ်လိလံအနုာ်ပုၤဘဉ်. မုာ်အ ဝဲအံဉ်ဒီးသုာ်မံသးမုာ်, တၢ်မုာ်လၢကွံာ်စီလၢအ ဒိဉ်နုာ်အဝဲအတၢ်ကတိတဖုာ်တက့ၢ်လိလံအိဉ် တစါဖဲ ဆုာ်လၢသါသဖျိထီဉ်ဖးထီတထံဉ်ဝဲ တဲဝဲ, “ယတၢ်မၤအံဉ်ဒီး..ယကဘဉ်ဖီနုာ်ယပါ ဒိဉ်အမၤလိလံ. မုာ်မုာ်သၢပုၤဟဲကတၢ်အိဉ် ဘဉ်မုာ်ဘဉ်.” ဒီးအဝဲလဲယံးမၤတၢ်လိလံ ဆုာ် လိလံအံဉ်ဆဲဉ်ထီဉ်ဝဲ, “တၢ်လၢဆုာ်လၢတက့ၢ် မုာ်ဒ်လဲဉ်.” ဖဲအဆဲဉ်မုာ်အပုၤအဂီၢ်အခါ နဟူပုၤ အဆဲဉ်သုာ်တက့ၢ်အိဉ်တစါဖဲလၢတၢ်တဟ်သး ပုၤပုၤနုာ် ဟဲပံးတံာ်ဃာ်အမဲာ်လၢအစုခဲမိ မုာ် အဆဲဉ်ဝဲလၢဆုာ်လၢအယံ ဘဉ်ဆုာ် တုၤ ဆုာ်လိလံအံဉ်ဖးဒီးကိးပသု, “နမုာ်မတၢ်လဲဉ်.” ဒီးပုၤအဝဲနုာ်ထုးကွံာ်အစုဒီးတဲဝဲ, “ယဆဲဉ် နလၢဆုာ်လၢအယံ,ဆုာ်လၢလဲယံလဲဉ်.” ဆုာ်လိလံအံဉ်သံကွံာ်, “နမုာ်မတၢ်လဲဉ်.” အဝဲတဲ ဆါ, “ယမုာ်ဆုာ်လၢအတံသကိးလိလံ” ဆုာ် လိလံအံဉ်ထံဉ်လၢအမုာ်ပိာ်ခွါတက့ၢ်အယံ အဝဲ ထုးဘျုးကုၤအဆုကဆဲးနုးအသးတဖုဒီး ဆါထၢဘျုးဘျုး အမဲာ်ထီဉ်ဂီၤနီထီဉ်ဂီၤ ဖဲ နုာ်အခါ ဆုာ်လၢအိဉ်လၢဖုာ်ကပုၤ နဟူပုၤ ကတိတဟ်သိဉ်ရုာ်သိဉ်ရုာ်ဒီး ဟဲထီဉ်ကွံာ်ဝဲဒီး နံးဒီးဒိဉ်ဒီးတဲအဝဲ, “ဝဲဇါ..အဝဲနုာ် တမုာ်ပုၤ ကညီဘဉ်.မုာ်သမိဉ်ဖါလိလံ. မၤတၢ်မုာ်ကမာ် ယ ကစံဉ်ညီအိဆါဆါလိလံ.” တၢ်ပိာ်ခွါဖဲလဲယံး တံာ်ကမာ်ဘဉ်ပုၤမာ်အယံအမဲာ်ဆုးမၤအသး ကရီကဒီးဒီးဆုာ်လၢတဲအိ, “နလဲမၤယ ဝဲဒ်လဲဉ်.” အဝဲတဲဆါဝဲ, “သီသံဉ်ဇါ..နတတ ကနမၤနာ်လဲဉ်. လၢညါနပံးတံာ်ယမဲာ်တဘျီ ဘျီဇါ. ခဲအံးမး..နလဲမၤနုာ်သုာ်ဒုးဒုးလဲဉ် ခိလဲဉ်.” သီသံဉ်ဘျီတဲထီဉ်, “အံ..ပပံးတံာ်ပုၤ မာ်ချဲနုာ် လိဉ်သုာ်ဒုးဒုးဇါ. ပလိာ်လုာ်လိာ်ကွံာ် လိနုး..နကုဆုာ်လၢဇါ..ယဂဲၤယဖုး ဘဉ်ကုၤယသးသပုၤကတၢ်လိလံ” တဲတၢ်ဒ် နုာ်ဝဲ ဒ်ပုၤလၢအတၢ်ကမာ်အိဉ်အသး ကွံာ်တၢ် ဆုဆုာ်လိလံအံဉ်အိဉ်တဘျီ ဆုဆုာ်လၢအိဉ် တဘျီလိလံ ဆုာ်လၢတဲအိ, “နတကအံဉ်မၤ ဒ်နမုာ်ကစါခိဉ်ဖါရုာ်စါအသး နရုာ်စဲယံ လိလံ နမုာ်ဟံးနုာ်စီယဖုာ်နကမၤဒ်လဲဉ်? ယ ကသိဉ်လိနုာ်လိလံကွံာ်လၢအံးနဘဉ်ဆလုာ်

ထီဉ်နသုာ်ညါလံဇါ.” အဝဲတဲဒ်နုာ်ဝဲ ဂဲဆါ ထၢဒ်အမုာ်ပိာ်မုာ်လိလံအံဉ်လိလံ ဘဉ်မုာ်ဘဉ် မၤတကအသး ဂဲထၢဆလုာ်ထီဉ်အဝဲဒီး သကုးလိလံအပုၤ ဆုးလိလံအံဉ် ဖျါလိလံအံဉ်ဒ် မးလိလံ သီသံဉ်ကွံာ်အိဉ်ဘဉ်သးဒိဉ်မး ယံာ်လံလိလံ. ခဲအံးအဝဲဟ်မၤသးဒ်မၤဆလုာ် တဘဉ်အသးလိလံဆုာ်လၢသးအံဉ်ဂံာ်အိ, တဲအိ မၤဒ်အံးဒီးအဝဲမၤထုး,မၤဒ်နုးဒီးလုၤမၤ ထုဒ်ဆုာ်လၢမၤအသးလိလံ

အဝဲသုာ်ကတိနံတၢ်ဒ်နုာ်ဝဲ ဆုာ် လၢဒီးသီသံဉ်လဲနုာ်ဆုာ်ကပုၤလိလံ ဆုာ် လၢမၤသီသံဉ်မၤကဲထီဉ်မုာ်အုဒီးတဲဝဲ, “ဟံ.. သီသံဉ်.. ဟံတၢ်မၤနုာ်ညါကစီဒ် မၤဒ်ညီ နုာ်နဟဲမၤအသးနုာ်နီ. ဒီးအဝဲကုဆုာ်နုာ်လၢ အဝဲဒီး ကးတံာ်ဃာ်ဖုာ်ကပုၤအပဲတြိ သီသံဉ် ဘဉ်ဖဲမၤတက့ၢ်အိဉ်တက့ၢ်တဘျီလိလံ ဆုာ် လၢတဲအဝဲ, “တဘဉ်သးဒိဉ်သီသံဉ်တက့ၢ် အဝဲနုာ်ဂဲဒ်ဖဲသုာ်လိလံ.ဂဲကလိာ်ကလိာ်ဒ်ဒ် နုာ်တဘျီဘျီ ယဂဲၤလၢအိ တၢ်ကၢာ်မၤယသး လိလံ” ဘဉ်ဆုာ် အဝဲကွံာ်အိတဖျါကၢာ်ဘဉ်. တဲမၤစါဒ်ဝဲလိလံအတၢ်ကတိတဖျါလၢအံဉ်ဘဉ် ကစါခိဉ်နုာ်ယဖဲ စီသီသံဉ်ဘျီအံဉ်ဒ်မးလိလံ အဝဲတဲအိ, “ဆုာ်လၢဇါ...နမုာ်စီယဖုာ်ဒ် ဂညါ ပုၤနုာ်ယပိာ်ခွါတက့ၢ်ဟဲဂဲလိာ်ကွံာ်လၢ နုာ်ထီးဘုးနုာ်ညါယကမၤမာ်မးလိလံ ဆုာ် လၢတဲဆါအဝဲ, “မုာ်စဲယံလိလံစံးတၢ်ကတိ တဖျါပိာ်ခွါမုာ်ဟဲထီးဘုးယသးပုၤယကနုး ဟးကွံာ်အိဆုာ်ဘးနုာ်လိလံ. ခဲအံးတခါ အဝဲမုာ် ဒ်ပပံးပုၤခိဉ်မုာ်လိလံကျါအရုာ်အစါတနုာ် ပါတၢ်နုာ်ယဝဲသးစုာ်အိလိလံ. တဘျီအံး အဝဲသုာ်ညါနီကီၢ်လၢ အပုၤအံဉ်ဘဉ်ပုၤခိဉ်မုာ် လိလံကျါဖဲတက့ၢ်အံဉ်လဲအယံ မိဉ်နုးလဲအ သး..ကိးအသးတနုာ်နုာ်ကိးပသုဒီးဒိဉ်ဖးဒိဉ်. နံးဝဲတုၤလၢအလၢနံးဝဲတဲဝဲ, “ဆုာ်လၢဇါ.. ယဟဲတုၤသီခါ နတဲယလၢနအိဉ်ဖဲအံးမုာ်ဒိဉ် မး,နကွံာ်ကိထံကျါယုာ်လိလံသုာ်ပုၤဒီးတၢ်အံး မုာ်ဘဉ်နုာ်လိလံ နတၢ်နုာ်အိဉ်ပညီ ယသုာ်ညါ ဒ်ခဲအံးလိလံ မုာ်ဒ်လၢနပုၤခိဉ်တက့ၢ်အံးအ ယံလိလံတမုာ်စဲ. ဆုာ်လၢနံးထီဉ်ဒီးတဲဝဲ, “ယဲဒု..ယတဲဒ်တိတိလိလံသီသံဉ်အိဉ်နုာ် ယ တပုာ်ပါဘဉ်.အဝဲဟဲဒီးစိာ်နုာ်တလၢတလၢအိ အိဉ်မုာ်,ဟးလုၤယုာ်တၢ်မၤလၢအိဉ်အိဉ်ဒီး ယ မုာ်လိဉ်ဘဉ်တၢ်မၤစါယကိး, “သီသံဉ်ဇါ..”ဒီး အဝဲဟဲလိလံ အဝဲမၤတၢ်မုာ်တဘဉ် ယစံဉ်ညီ အိဉ်နုာ်ကုအဝဲတသးဒိဉ်ယဘဉ်.တဘျီဘျီ ယသးထီဉ်အိဉ်ယတဲ,သီသံဉ်..ယသးဒိဉ်နုး ဟဲမၤဘုးယတက့ၢ် နကုအဝဲကွံာ်ယ နံးက မုာ်ကမုာ်ဒီးတတဲဆါယဘဉ်. ယသးဒိဉ် ယမုာ် တီၢ်အချါဒ်လဲဉ်နုာ် အဝဲအသးဒုဒ်ဒိဉ်ဒီးခဲ အံးနကွံာ်မိဉ် ယကးတံာ်အံးလၢဖုာ်ကပုၤ န မုာ်လဲကွံာ်နကထံဉ်အဝဲအုကဲထီဉ်ဒ်မုာ်အု ဖဲဒ်မုာ်လိလံယမၤဒ်လဲဉ်ဒ်လဲဉ် တသးဒိဉ်ယ ဘဉ်.”

ဆုာ်လိလံအံဉ်ဂဲထၢဒ်ဒီးဝဲ, “ဟဲပက လဲကွံာ်အိဉ်မုာ်အမၤနုာ်လဲဉ်.” ဆုာ်လၢတဲ

အိဉ်, “တဲတၢ်ဒီးအိဉ်အါအါတက့ၢ်ကထုးထီဉ် ဃုာ်သဒ်ဘဉ်ဖုးပုၤအဝဲမုာ်ဒ်သမိဉ်ဖါရုာ်စါ ဖဲတဒုလိလံ” ဆုာ်လိလံအံဉ်တဲထီဉ်ဝဲ, “ဟာ်အါ ..ဆုာ်လၢတက့ၢ်ဇါ..နအံဉ်ပသးနုာ်နတၢ်ရုာ် သံတက့ၢ်လိလံလိလံကတၢ်တဘျီလိလံ” ဖဲနုာ်အ ခါ ပုၤမၤညဉ်ဖုာ်ဟဲကုၤဒီးသံကွံာ်, “ဖဲမုာ်ဆုာ် လၢ...တနုာ်အံးသီသံဉ်တဟဲဇါ..” ဆုာ်လၢ တဲ, “ဟဲကစီဒ်ပါဒိဉ်ဇါ..အဝဲမၤအသးကလိာ် ကလိာ်အယံယစံဉ်ညီအိဉ်..ယကးဃာ်အ ခံလၢဖုာ်ကပုၤ ယမၤအဖဲမုာ်လိလံ” ဖုာ်ကွံာ်တဲ ဝဲ, “သုမၤသီသံဉ်ဒ်နုာ်ဘဉ်မနုာ်လဲဉ်? ပုၤသး စါနုာ် မၤသးဒုဒ်အသးကလိာ်ကလိာ်ဒ်နုာ် လိလံ မၤတက့ၢ်ပုၤယညဉ်သုာ်ဘဉ် ဟ့ၣ်ယတီ ကါစုတဘဉ်လိလံ” ဆုာ်လၢတဲဝဲ, “ပါဒိဉ်ဇါ.. တဘဉ်ကိာ်တက့ၢ်တနုာ်အံး ယကဟံးနုာ်အတီ ကါစုခဲဘဉ် တဘဉ်ဟ့ၣ်အိဉ်ညဉ်နီဘဉ်တက့ၢ် တသးဒိဉ်ဒ်ခါနုာ်ဘဉ်.” ပုၤသးပုၤနုာ်ဟူအဖဲမုာ် ကတိတဟ်ဒ်နုာ် ဘဉ်သုာ်ဘဉ်သး နံးကမုာ်ထီဉ် ပုၤအဖဲမုာ်အံဉ်ကဖဲလိလံ ဟးဆုာ်ဘးနုာ်လိလံ ဆုာ်လိလံအံဉ်စုာ်ကိး ထံဉ်လၢအပုၤအံဉ်သီသံဉ် အံးဒီး ဘဉ်သုာ်ဘဉ်သးစုာ်ကိးဝဲလိလံ

ဆုာ်လိလံအံဉ်ဆဲဉ်ထီဉ်လၢအသး, “အိ...တၢ်လၢပုၤကညီတက့ၢ်တက့ၢ်တုၤ အအံဉ်တၢ်လံနုာ်ဖျိဉ်ဂုထုးတီၤဂုၤ တၢ်လၢတၢ် ပုၤလၢအဂီၢ်လံလိလံ ပုၤခံကအံဉ်လိာ်ကွံာ်လိာ်အ သးနုာ် မုာ်အံဉ်ဘဉ်နုာ်ကုၤဒ်ကးပုၤဖဲအပုၤ ဘဉ်ဆုာ် အသုာ်ပုၤသးညီ,သုာ်မုာ်သးမုာ်လိလံ ယမုာ်မၤနုာ်တၢ်အံဉ်ဒ်ဆုာ်လၢအသး ယက အိဉ်ဘဉ်သုာ်မုာ်သးမုာ်ကိးလိလံ” တဘျီဘျီအ ဝဲထံဉ်လၢသီသံဉ်မုာ်တဟဲဟ်ထီဉ် ဆုာ်လၢ ကွံာ်လၢအကျဲအကိာ်ထီမးဒီး သီသံဉ်မုာ်ဟဲ နုာ် အသကိးခံကစဲယံတၢ်အကတၢ်တအိဉ် ဘဉ်. တဘျီဘျီ ဆုာ်လိလံအံဉ် ကးတံာ်ဃာ်ဆုာ် လၢအခံလၢဒ်ပုၤ ဖဲသီသံဉ်ဟဲအခါ ဒ်သီး သီသံဉ်သုတထံဉ်ဆုာ်လၢတက့ၢ်လိလံ သီသံဉ် စုာ်ကိး မုာ်တထံဉ်ဆုာ်လၢနုာ် အိဉ်ဝဲတမုာ် ဘဉ်. ဆုာ်လိလံအံဉ်ဆဲဉ်ထီဉ်လၢအသးပုၤ, “စီယဖုာ်မုာ်ကစါခိဉ်ဖါရုာ်စါ အတၢ်လိလံ လိာ်အသးအံဉ်တမံး လၢအမုာ်တၢ်နုာ်ဘဉ်တၢ် သဘျီလိလံယပုၤဆုာ်လၢတက့ၢ်အံး ဟ်လိလံအ သးတပတီၢ်ဃီဒီးပုၤရုာ်သံတက့ၢ်အံးလိလံ. အ တၢ်ဟဲဝဲကကတၢ်တၢ်ဒ်အံးလိလံဇါသုာ်.” အ ဝဲဆဲဉ်ကမုာ်တၢ်ဒီးအသးလိလံတကံး လၢတဘျီ အခါအဝဲသုာ်မုာ်စီယဖုာ်မုာ်တဖုာ် ခဲအံးဘဉ်ဖျိ ဘဉ်နုးအယံ သးကညီအပုၤဒီးဟံဉ်လၢသး လိလံ

ဘဉ်တဂီၤ ဖဲသီသံဉ်ဟဲနုာ် ဆုာ်လိလံ အံဉ်ဖျိဉ်တံာ်ဃာ်အစုဒီးတဲအိ, “သီသံဉ်..ထံ ကိာ်အဝဲအံးအစီယမုာ်မတၢ်လဲဉ်? အံဉ်ဖဲလဲဉ် နုာ်နလဲဉ်ပုၤယဘဉ်ကသုဇါ.” သီသံဉ်တဲ ဆါ, “ဘဉ်မနုာ်တသုလဲဉ်. ယလဲဉ်ပုၤနုာ်သးမး ဇါ. ဘဉ်ဆုာ် နဘဉ်တဲဆဲယလၢ ဘဉ်မနုာ်န အံဉ်ဒီးထံဉ်စီယလဲဉ်? နုာ်ကမၤအိဉ်လဲဉ်? တၢ်မိဉ်ကွံာ်ကိနုးအိဉ်အယံဇါ? ” ဆုာ်လိလံ အံဉ်တဲဆါ, “ကွံာ်လၢအံး..နထံဉ်ဇါ..ဒ်အံဉ်လၢ

ချုံဖိလၢ-----ကၢဂိပၤနံၤလီၤမၢန့ၢ်အိၤ

Asiatic Agency via Getty Images

သရၣ်မုၢ်လံာ်ပရၢပုၤ.. လၢဟံာ်မဲာ်ညါပှၢဆၢလံာ်ဖိအကလုာ်သီၣ်ထီၣ်အယံၤ သရၣ်မုၢ်ဘၣ်ခုၣ်ဟဲဃုာ်ထီၣ်ဆူဟံာ်မဲာ်ညါန့ၣ်လီၤ အဝဲတူၢ်လိာ်လံာ်ပရၢအတီၣ်န့ၢ်ဒီး ထီၣ်န့ၢ်ဒီးလံာ်ပရၢအကတဖၣ် ဃုာ်ဒီးလံာ်ပရၢအကတဖၣ်ဝံၤစံးဘျူးကွၢ်ပှၢဆၢလံာ်ဖိလီၤ အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်လံာ်ပရၢလၢအဟဲလၢသရၣ်မုၢ်အအိၣ်တဖၣ် မ့ၢ်လံာ်ပရၢလၢအပဲာ်ထံနီၤဖးတၢ်, အဟ့ၣ်ကုၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ် တနီၤပှၢတကတၢ်လဲၤမိဖျိတဖၣ် မၤဝဲသရၣ်မုၢ်ကွဲးဒုးကဲထီၣ်န့ၢ်အိၤလၢတၢ်ဃဲဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤအဝဲဆိကမိၣ်ဝဲ ခဲမဟါမး ကစံးဆၢလံာ်ပရၢတဖၣ်ဒီး ခဲအံၤအဝဲအိၣ်ထီၣ်လံာ်ပရၢတီၣ်တီၣ်တဖျၢၣ်လၢညါလီၤ စုလီၢ်လၢလံာ်ပရၢအလီၤ လီၤကံၤဒ်အဝဲညီၣ်န့ၢ်တၢ်လံာ်ဒီးစုလီၢ်တကတၢ်အယံၤ အဆိကမိၣ်ဝဲ ကမ့ၢ်အတံၤသကိးတကၤကွဲးအိၣ်သကိးအိၤလီၤအဝဲဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲ ယဟးအိၣ်ယံၤဒီးယအိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်အလီၢ်အယံၤ ခဲအံၤယကဖးဘၣ်တံၤကသကိးတကၤအလံာ်ပရၢအယံၤသးခုၣ်ဒိၣ်မးလီၤသရၣ်မုၢ်ဘၣ်ခုၣ်အိၣ်ထီၣ်ဖးလံာ်ပရၢအခါအစုကနီးဘၣ်အသးလီၤ အဝဲဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲ, “အိ...ယကတတုၤဆူဝဲတက့ၢ်အိၣ်သၢန့ၣ်လံာ်မးလဲၣ်.” အဝဲသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဘၣ်အမိအပါဒီးအဒိပုၤဝဲတဖၣ်လီၤ အဝဲလူၤပိာ်ထွဲအတၢ်အခံ ဖဲတၢ်လီၢ်လၢအတၢ်အမူအဒါလီၤဘၣ်အိၣ်တဖၣ်အခံအယံၤ ကွၢ်ဆူအဟံာ်တတုၤလၢဘၣ်. အဝဲအတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကံၤကွံာ်လၢ ဘၣ်မၤလၢပှၢအမူအဒါလၢအတၢ်အဂီၢ်ဒီးအဖိတဖၣ်အဂီၢ် ဘၣ်မၤလၢကံၤဝဲ ခိဖျိတၢ်ကွဲးလံာ်တဖၣ်လီၤ မ့ၢ်လၢတၢ်ဆဲးကျိးလၢလီတစိညီအယံၤ တန့ၣ်တဘျီကတီၢ်လီၤတၢ်ဆူအမိၢ်အပၢ်အအိၣ်သ့ဝဲ ကယံၤမ့ၢ်အဝဲအတၢ်ကီၢ်တၢ်ဂီၤတဖၣ် တဲဖျိထီၣ်ဘၣ်အမိၢ်န့ၣ်သက့အဝဲကွၢ်ဆူအမိၢ်အဟံာ်တတုၤလၢဘၣ်.အမိအပါခံကတီၢ် ထဲအနၢ်ဟူဘၣ်အလံာ်ဖိခံကအကလုာ်လၢလီတစိအပူၤန့ၣ် အသ့ၣ်မံသးမ့ၢ်ဝဲဒိၣ်မးလီၤအဝဲလီၤဘျီ.ကွံာ်ဆူတၢ်ဆိကမိၣ်ယံာ်အပူၤအယံၤ လံာ်ပရၢလၢအအိၣ်ထီၣ်ဝဲတ

ဖျၢၣ် တၢ်ဂီၤဖိတဘျီ လီၤတဲာ်ကွံာ်ဆူသ့ၣ်ဘၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ

အဝဲထၢထီၣ်ကွံာ်တၢ်ဂီၤဒီး ဘၣ်ခုၣ်ကမၤကမ့ၢ်ဘၣ်အသးလီၤတံၤသကိးမ့ၢ်ထံဆ့ၣ်ကုၣ်သိးဒီးမၤသံၤလၢအကူအသိးမးလဲၣ်. ထံဆ့ၣ်ခုၣ်အညၣ်ဖိလၢအဝါကပီၤအံၤ ဖိးလိာ်အသးဒီးမၤသံၤလၢအဆူကအလီၢ်လၢအဂီၢ်စၢ်အံၤဒိၣ်မးလီၤ အိၣ်ဖျိဒ်အဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်လၢအကၢ်အကျၢ်န့ၣ်လီၤ တဘျီခါ ပှၢလၢအအိၣ်ဒီးအညၣ်ဖိလၢအဝါကပီၤ ခိၣ်သ့လၢအဂ့ၢ်ဒီးသ့ကတၢ်ထံဆ့ၣ်ခုၣ်တကတၢ်မ့ၢ်ပှၢလၢအမံၤဟူသ့ၣ်ဖျိလၢ ဘၣ်ခုၣ်အဝဲပှၢလီၤဘၣ်ခုၣ်ဖးအတံၤသကိးမ့ၢ်အလံာ်ပရၢလၢတၢ်သ့ၣ်ဟူးသးကဲအပူၤလီၤအဝဲဖး...ဖးလံာ်ဒီးအသ့ၣ်ကတံာ်သးကတံာ်ဘၣ်မးအသးလီၤ အဝဲထီၣ်မ့ၢ်ကွၢ်အတံၤသကိးမ့ၢ်အမဲာ်ဖိလၢအနံၤထီၣ်လၢအပူၤဖျိဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ဂီၤတၢ်လၢတၢ်ပှၢအိၣ်မူသ့ၣ်ဖဲသးညီတကၤန့ၣ်လီၤတချုးဒီးလၢအဝဲဟဲသးလီၢ်သးကွဲးလၢဝဲအံၤအပူၤဒီးဘၣ်န့ၣ် အဝဲဒီးအတံၤသကိးတဖၣ် ဟံာ်ဖျိထီၣ်သးတပူၤမၤသ့ၣ်ဖဲသးညီဖဲထံဆ့ၣ်ခုၣ်အနံၤအိၣ်ဖျိဆၢကွၢ်(၄၀)ဝဲတဝဲန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ကွၢ်ဝဲလီၤ တံၤသကိးလၢအဆိဟံာ်ဆိဃီတဖၣ် ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအတံၤသကိးလၢတအိၣ်ဒီးဟံာ်ဃီတဖၣ်အတၢ်သဘျီဒိၣ်မးလီၤ “ပမ့သ့ၣ်ညါဒ်အံၤ ပဝဲန့ၣ်ကုပတဟံပဝဲဘၣ်. ပကကမ့ၢ်ကနီၤပုၤဒ်သိးသုလီၤ” ဘၣ်ခုၣ်အနီၢ်ကစၢ် ဒ်ဝဲဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအတံၤသကိးမ့ၢ်ကနီၤပုၤတဖၣ် ဒီးတဲထီၣ်တၢ်ကတီၢ်ဒ်အဖိခိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ ဒ်ဟံာ်ကစၢ်မ့ၢ်လၢအစၢ်နီၤလီၤတံာ်တကၤအသိး ဘၣ်ခုၣ်အိၣ်ယံာ်ယံာ်ထၢထၢဖဲထံဆ့ၣ်ခုၣ်အနံၤအိၣ်ဖျိတသ့ဘၣ်ဒီး ဘၣ်ကွၢ်ဃုာ်ဆူဟံာ်လၢအဆိအချၢအခါ တံၤသကိးမ့ၢ်ကနီၤပုၤတဖၣ်တဲစးလိာ်ကွဲးအိၣ်န့ၣ်ဘၣ်အိၣ်လီၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်တၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီဒ်န့ၣ်အဆၢကတီၢ်တဖၣ် လီၤကံၤဒ်မဟါတဟါအသိးလီၤခါ. တံၤသကိးစၢ... “သရၣ်အမံၤလၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘါတကၤမ့ၢ်

ဝဲ,ယူပးမၤလၢလီၤသရၣ်ဖိအဲၣ်ဒီးလၢနကဟဲဟးဘၣ်ဖဲကွဲးဒီးဃိာ်(ကျိၣ်ကဲခါကဲဘုရား)အကဟးမၤသံၤလၢအကွဲးတဘျီလီၤအဝဲစံးဝဲ,လဲၤကတုၤဘၣ်ဆဲးယံာ်လဲၣ်.တဲမ့ၢ်တသ့န့ၣ်သက့.ဒ်သရၣ်ဖိသဆၣ်ထီၣ်ယခံလၢကဘၣ်ကွဲးတၢ်တဲဖိတယုာ် လၢအဘၣ်ဃးဒီးသရၣ်ဖိအတၢ်လဲၤမိဖျိတၢ်ကဲထီၣ်အသးအဂ့ၢ်တဖၣ်.ပျီမ့ၢ်ဘၣ်ခုၣ်ကမၤလၢပှၢအိၣ်လီၤ.”

နီၢ်နီၢ်တခါ ထံဆ့ၣ်ခုၣ်အတၢ်အိၣ်မူ မ့ၢ်တၢ်လၢအအိၣ်လၢအိၣ်ပှၢခဲလၢာ်လီၤ မိၢ်ပၤလၢအအိၣ်ခုၣ်ခုၣ်မုာ်မုာ်ဒီး အဝဲခွါလၢအသးပုၤန့ၢ်အိၤသၢန့ၣ်တကၤ အဲၣ်ဖျိသကိးအိၤဒီး လူၤဘၣ်အသးကိးကဒီးလီၤမ့ၢ်လၢအိၣ်ဒ်ဒိပုၤဝဲဖိထံခံကအယံၤအဝဲဒ်ကန့ၣ်အဝဲအတၢ်ကတီၢ်တၢ်တၢ်လီၤတဲာ်ဆူဟီၣ်ခိၣ်လီၤနီၤတဖျၢၣ်ဘၣ်.ဖဲထံဆ့ၣ်ခုၣ်အမိၢ်အပၢ်တဖၣ်အသးအနံၤအလီၢ်ပုၤထီၣ်အဆၢကတီၢ် ထံဆ့ၣ်ခုၣ်အဝဲဟံးထီၣ်ဖျိထီၣ်ကွၢ်အမိၢ်အပၢ်အတၢ်ဖိးတၢ်မၤ မုၢ်ကျိၣ်ဝဲကွံာ်တဖၣ်လၢတၢ်ကိးမံၤဒီးလီၤထံဆ့ၣ်ခုၣ်တခါ ဟံးန့ၢ်မူဒါလၢတၢ်အံးထွဲကွံာ်ထွဲကွၢ်မိၢ်ပၤခံက လၢအတဆူၣ်ချု ဃုာ်ဒီးဟံာ်ဃီအတၢ်ဖိးတၢ်မၤခဲလၢာ်လီၤ ဒ်တံၤဒ်သကိးခဲလၢာ်ဖျိထီၣ်ဖျိစိမိဝဲ န့ၣ်လီၤဖဲတၢ်မၤတၢ်လၢတၢ်လီၢ်တကၤဘၣ်တကၤလီၤထံဆ့ၣ်ခုၣ်တကၤ တမၤဘၣ်တၢ်လၢတၢ်ချုနီၤတမံၤဘၣ်.မ့ၢ်လၢအဝဲထဲတကၤစၢတဟ့ၣ်အခွဲးလၢကဟးထီၣ်မၤတၢ်လၢတၢ်ချုအယံၤဘၣ်လီၤ ထံဆ့ၣ်ခုၣ်အဝဲအတၢ်အဲၣ် အတၢ်လူၤဘၣ်အပုၤအသးဒ်သိးအံၤ အတံၤသကိးတဖၣ်ဟံာ်ဃီဟံာ်ဃီဒီး ဟံာ်ကဲထံဆ့ၣ်ခုၣ်အဝဲအတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်မးလီၤ ထံဆ့ၣ်ခုၣ်တနီၤပုၤဟီၣ်ခိၣ်ချုအမ့ၢ်ကျိၣ်ဝဲကွံာ်လၢတၢ်ချုနီၤတမံၤဘၣ်. ဒ်သိးသုတနီၤပုၤအဂီၢ် အဝဲဟံာ်အိၣ်မၤန့ၢ်အိၣ်တၢ်လၢလၢပှၢပှၢခဲလၢာ်လီၤထံဆ့ၣ်ခုၣ်အဝဲအတၢ်မၤလၢသီလ့ၣ်တကၤမၤစၢကိး လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဂ့ၢ်ဒိၣ်မးလီၤ

ဘၣ်ခုၣ်န့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢခီပန့ၣ်လၢတၢ်ချုတကၤတဖျၢၣ်အပူၤ ဒီးဒ်အဝဲအတၢ်သးစဲအသိး စးထီၣ်ကွဲးလံာ်ကွဲးလံာ်န့ၣ်

လီမလီခံအဝဲအံ့လိာ်အသးဒီးတီးထီကိသ ရှာမနာ ဒီးဖဲအသးအိဉ်အနံ(၃၀)န့ဒ် ဒီးတု ဒီးဖျီအသးလီမ ဘူးထီဉ်ဖဲဘုဉ်ကဖျီအသး အဆာကတီးန့ ထံဆွဲခွာ်တံအံ့တံ လာအ အံ့လိာ်အသး ဖဲထီဉ်ဖဲဖဲအဆာကတီးတ က မိာ်ပာ်ခံခီယာ်ပလီာ်ဘုဉ်ဘုဉ်သးအ ယိ လဲထီဉ်ယုအီလီကဒီးတုဒီးဖျီသးအဂီ လီမ ဖဲန့အဆာကတီး မှ်လာအဝဲခွါတဟ့ဉ် အခွဲးအယိ ထံဆွဲခွာ်သမာကွံာ်တံတုတံဖျီ အတံရဲဉ်တံကွါလီမ ဝဲဖဲကဟံးန့မုဒါ အံး ထွဲကွါထွဲမိမိပါပါ ဒီးဒုဒုမုဒ်ဖဲတစီသးလီမ ယဒုဒုမုဒ်ဖဲတလိာ်ဟံဝဲဘုဉ်. ထံဆွဲခွာ်အဝဲ အတံကတီးလာအမုဒ်ဒီး ခုဉ်ဆာသယုာ်တံာ် တံာ်ဖျီဖျီအံအယိ ထံဆွဲခွာ်အသးကံာ်တု လာအတံအံ့တံအဖီခိဉ်လီမ အဝဲကွါကဟံ ကွံာ်အတံအံ့တံလီမအသးသုဉ်ဖးဒီး အမဲာ် ထံဖဲလာအလီမဆုတဖုဉ်လီမအတံအံ့တံ အနီလာအဟံယုကညးအီတကဖျီကီး အဝဲ တဟံသုဉ်ညါအသးဘုဉ်. တစီသးသမူ တ ထီဒါအဝဲအတံကတီးဘုဉ်အယိ ထံဆွဲခွာ် အသကံးတဖုဉ်ကမာကမုဒ်ဘုဉ်မးအသးလီမ “တံာ်လီမဟံမုဒ်ဖဲန့ ဖဲဆာကတီးအိဉ်ဒီးအခါ ကဘုဉ်ဆီဟံဆီယိ ထံဆွဲခွာ်စာ...ပဝဲတဖုဉ် ပသးအနံအလီထဲအံ ပကဆီဟံဆီယိ အဂီစဲခံလံ.အါန့ဘုဉ်န့တံအံ့တံဖဲလာအ အိဉ်ဒီးတံသးတံဒီး အိဉ်ခိးတံလံနယံာ်ယံာ် ထာထာတစဲးမီးန့ဝဲမုသးထီဉ်န့န့သကု တစီဖဲလီမလီမခံအသးကခုဉ်လီမလီမ” ဘုဉ် ခုဉ်ဒီးတံသးကံးအကတဖုဉ်တဖုဉ်သကံးအါ န့သကုအဝဲတဟူးတဝးဘုဉ်. “ဟံး...တ ဘုဉ်န့န့ဝဲအတံကတီးအါလံကံဆိးတ ဂုးတံလာဟံမုဒ်န့ ဖျီအသးတဘျီဂုး တဘျီ ဂုး...ကြးဝဲဘုဉ်ဝဲလီမန့ဝဲအသးမုပုမး မုန့ ဘုဉ်အမါလာအညါစါစါဒု...နကထံဉ်ဘုဉ်တံ ကံဂုးဂုးကလဲာ်န့သုဉ်ညါစါ.” အသကံးတ ဖုဉ် လာတံတန့ဂံာ်ဘုဉ်အပူ ကတံပျံ က တံဖးအီန့သကု အဝဲန့ကမုဒ်လာတံတဟံ လုာ်ဟံကံဘုဉ်အပူလီမ

ယဝဲန့ တမုဒ်လာအကဟံအမါနီ တဘျီဘုဉ်.အဝဲအံ့ယဒီဒီး...ထံဆွဲခွာ်အ တံကတီးလာ ကတံလဲလံာ်လံာ်ဆုဆုအံ ဘုဉ်ခုဉ်ဒီးတံဒီးသကံးတဖုဉ် ဘုဉ်ဟံအယုဉ် လီမ မိာ်ပာ်ခံဂုးလာအတံအံ့တံဆုတဂုး ဘုဉ်တဖုဉ် ဟံအခွဲးလာအဖီခိဉ်ကဆာတံာ် တံာ် ဒ်အဝဲသုဉ်အတံသးမုဒ်အသးလီမပူ ကွံာ်ယံာ်န့ လာတံပရပစါတဘုဉ်အပူဟံ ဖျီထီဉ်လာထံဆွဲခွာ်အတံအံ့တံဖျီအသးအ ဂုးဖဲန့အဆာကတီး ဘုဉ်လာဘုဉ်ခုဉ်လဲပိာ် အတံအခံဆုမုလးဝဲ လာမုဒါလီမဘုဉ်ဝဲတ ဖျီအပူန့လီမလာတံသုဉ်တမုဒ်သးတမုဒ် အပူ ဘုဉ်ခုဉ်ဆဲးလီမဆုထံဆွဲခွာ်အအိဉ်ဘုဉ် ဆုဉ် အဝဲပံးတံာ်ယုဉ်အ(phone)လီမ

လာထံဆွဲခွာ်အလံာ်ပရပစါအပူ အ ဝဲတဲဖျီထီဉ်တံာ်မအသးလာခံတဖုဉ်အဂီအ ကျီလီမ ဖဲထံဆွဲခွာ်အသးအိဉ် ၄၂န့အဆာ

ကတီး အဝဲအတံဖဲးတံမလဲထီဉ်သဖျီအ သးဆုတံဖီခိဉ်လီမဒ်အမုဒ်ကျီဝဲကွါကံထီဉ် ဟံထီအသး တံကစီဉ်ဟံထီဉ်သါလီမလာအ ဝဲခွါဒီးတံပိာ်မုဒ်လာအသးအိဉ် ၂၅န့တက လာအမတံဖဲအဝဲအခီပန့ ဒ်စရမုဒ်တက အံ့လိာ်ကွံာ်လိာ်အသးလီမ ဟံဉ်ယိတံဂုးတံ ကျီမုဒ်အိဉ်အဝဲဆဲး(phone)ဆုအဝဲခွါအ အိဉ်န့ စရမုဒ်တကအံးဖီဉ်ဟံန့တံာ်ယုဉ်အ ဝဲအဝဲခွါအဟံဖဲလီမ စရမုဒ်သံကွါသံဒီးတံ လာအကလုာ်ဆုဉ်စဲးဝဲမး ဟံဉ်လီမဒုးက တံအီတံဒီးအဝဲလီမထံဆွဲခွာ်တံဘုဉ်ဒီးအ ဝဲလာ, “စရမုဒ်လာန့တဖုဉ်..ကတံတံရါ စါတဘီ.” “ပုမတံဖဲလာယဂူတဖုဉ်..ယ သိဉ်လိတံာ်ယုဉ်အဝဲသုဉ်လာ ကဘုဉ်ဆဲးကျိး ဒီးပုဒ်လဲဉ်ဒ်လဲဉ်လံ..န့..န့အိဉ်လာဒီး...နဆဲက မိဉ်တံတံဒီးဟးကတံနီစါတံတဂုး” လာ တံကတံတဘီအံအယိ ထံဆွဲခွာ်ဘုဉ်ကး တံကွံာ်အကံာ်ပူလီမ ဖဲထံဆွဲခွာ်အဝဲခွါလာ အသးအိဉ်(၄၆)န့ ဒီးပိာ်မုဒ်ဖဲလာအသးအိဉ် (၂၅)န့တကအတံအံ့တံကွံာ် လာအလီမ ကံဖါတံဒီးဖဲမုဒ်ခံကအတံဆီဟံဆီယိဝဲ အလီမန့ ထံဆွဲခွာ်အတံအိဉ်မူ စးထီဉ်ထံဉ် ဘုဉ်တံကံတံခဲန့လီမ ဖဲဟံကစါမုဒ်ဖးဒိဉ် တကအံး သးကွံာ်ဟံဉ်ယိတံပီးတံလီမ.တံ လီမတံကျဲဝဲအခါ ထံဆွဲခွာ်ဘုဉ်လဲတုးဆု ဒီးဆဲးဆဲးဖဲ လာအအိဉ်စဲဘုးဒီးဟံဉ်လီမခံဖုဉ် ကပူန့လီမမုဒ်ထံဆွဲခွာ်အဝဲတခီ, “ကွါဖဲ ဖဲမုဒ်တံဘုဉ်သး...ကွါဖဲဖဲမုဒ်တံဘုဉ်သး” ဒီး တံလာအမါမတံမံလာလံာ် ဘုဉ်သုဉ်ဘုဉ် သးဝဲလဲလံာ်လီမ အဝဲလာတလီမကံဒါလာ အပူကွံာ်ဒီးအတံအိဉ်သးဆီတလဲကွံာ်လဲလံာ် တကအံး ထံဆွဲခွာ်ကမာကမုဒ်ဘုဉ်မးအသး လီမအမါအပါဒီးအပုဒ်မုဒ် လံာ်ကံကုးလာပူ လာတံချု လီမ အတံအိဉ်မုဒ်အဝဲအဂီ, အ ဟံဉ်ခိဉ်,မုဒ်အမါအဂီခဲလံာ်လီမခီပန့ကံဉ်စု အတံဟံန့ဟးထီဉ်ခဲလံာ် ပုလာအသုဉ်ညါ အမါတကအံး ဖီဉ်ဟံးန့ကံဉ်စုစရီအတံဟံ န့ဟးထီဉ်ခဲလံာ်လီမတန့ဘုဉ်တန့ ဖုဉ်က ပူတံအိဉ်ပူ, ကိဉ်ပူအဂီ အဝဲဘုဉ်ဒီးလီမအ စုညါသးလာအခံန့မုဒ်အအိဉ် လာတံမဲာ်သုဉ် အံ့အံ့ဖဲအပူန့လီမအဝဲဘုဉ်ဖဲအိဉ်မုဒ်ဖဲ အိဉ်ကသူ.ဘုဉ်ဆုဉ်တံ အတံအိဉ်မုဒ်အပတံာ် တုးယီဆု ပုဟံကံပူပျံ လာဟံဉ်ပူန့လီမ ဖဲယုစုအခါ အခံန့မုဒ်ဟံဉ်လီမအီလာတံအ န့စါယုအပူလီမ “ဘုဉ်တံဉ်ထီဉ်ဒုးအိဉ်ပုမက ညီအပိဉ်တဖုဉ်လာဟံဉ်ပူ..သးဘုဉ်တံာ်တံာ် ဒိဉ်မး..တဟးထီဉ်မတံလာတံချု ဘုဉ်.က ဘုဉ်ယုကျိဉ်စုဒ်လဲဉ်စီ..တန့ဟံတံဘုဉ်. န့ ကလီတံအယိဘုဉ်သးအိဉ်ကလီတံ.” တ ဘျီဘျီတဲဝဲဆဲးဆဲးဖဲ,တဘျီဘျီတဲဝဲဖးဒိဉ်ဖး ဒိဉ်,တဘျီဘျီတဲဆဲးခွဲးဝဲတံကတံတဖုဉ်အံ န့ဟံဘုဉ်အဘျီအါဒီးအဝဲတံအဝဲလီမ အ ဝဲတံဆာအီ, န့အိဉ်လာဟံဉ်ဒီး...နဟးယု ထီဉ်တံဂုးတံကျီမ.ယမါအသးယသုဉ်ညါ.တ မုဒ်ပိာ်မုဒ်လာအသးအိဉ်ဘုဉ်.လာအံထံဆွဲခွာ်

ယကတဲန့တဘျီယိ ခဲအံး..ကန့မုဒ်ထံ.နမုဒ် အံ့ဒီးဆဲးအိဉ်ဒီးလာဟံဉ်တဖျီအံအပူ, အိဉ်ဘုဉ်လိာ်ဘုဉ်လိာ်ဒီးယမါ.နမုဒ်တဖီဒီး ယမါဘုဉ်န့ အိဉ်လာဖဲဟံဉ်တဖျီအံအပူ တဂုးယမါဒီးယပါယလုာ်ဒုးအိဉ်န့..နမုဒ် အိဉ်ဒီးဟံဉ်ထီဉ်တံဂုးတံကျီမလီမဒီးပါဒီးအိဉ် ကဒုလာဟံဉ်ပူန့သကု တဘုဉ်ခဲဉ်သုဉ်ဂီ ဒီးဒုးလီမပဒ်မါတဂုးပုးအံလီမ “ထံဆွဲ ခုဉ်အမဲာ်ထံယုလီမဒီး ကွါထွဲသကုထီဉ်ခွါလာ အတံတံတံတံတံဖျီဖျီလာတံသုဉ်ဒိဉ်သးဖျိး အပူ ယုဉ်အသးဒီးဟးထီဉ်ကွံာ်အချုယန့ လီမ မိာ်ပာ်လာမတံတသုနီတမံလာဘုဉ်ခဲ ဂုး သးတမုဒ်သးဘုဉ်ဒီးဘုဉ်ဆုဉ် ဖဲခွါလာအ ယုဒုးအိဉ်.လုာ်အိဉ်အဝဲသုဉ်အဂီတံတံတသု နီတမံလာဘုဉ်.ဖဲဘုဉ်ခုဉ်ဖးလံာ်ပရပစါ လာခံ ကတံတံကျီမန့ အမဲာ်ထံယုလီမဘုဉ်အ သးလီမ

“တံသးကံးတကါမုဒ်ဘုဉ်ခုဉ်စာ.. ဖဲန့အဆာကတီး ယဆဲကမိဉ်ထီဉ်လာကမာ သံလီမကုးယသးလီမမုဒ်လာယမုဒ်ပုမဘုး ဒီးတံဘါ ယပျံလာကတုာ်ဘုဉ်တံသံလာခဲ ကံာ်တယုဉ် အဘျီယံာ်ကယယံာ်ဘျီအယိ ယတမဘုဉ်. ယကဟးထီဉ်လာတံချု ဒီးမာ အိဉ်မုဒ်ကျီဝဲကွါစါကီး ယမတံတသုနီတ မံဘုဉ်.ယတအိဉ်ဒီးတံတံဒီးယဝဲခွါနီတမံ လာဘုဉ်.အဝဲမုဒ်ယပာ်ခံကတံလီမ ဒ်သိး ယကအိဉ်ဘုဉ်အိဉ်ဘုဉ်ဂုးလာဘုဉ်ဘုဉ်အဂီ အ ဝဲမုဒ်ပုလာအယုလုာ်ဒုးအိဉ်ယလီမ ယမုဒ်သး ဒိဉ်အီန့ ယကလီမဘုဉ်လာလရံအပူလီမ အဝဲမုဒ်ဝဲခွါလာအလီမကံဒီးဝဲအကတဆံ လာအဘျးအဖျိအိဉ်လာယဖီခိဉ်တကလီမ န့သကု ခံန့မုဒ်လာအညါစါန့ယု အတံ ဆိဉ်တံဒီးအတံရဲလိာ်တဖုဉ်ယကတုာ်အဂီ ယကံယဘါတအိဉ်ဘုဉ်.လာခံကတံာ် ယယု ထာကျဲလာအဂုးတဘီလီမ” တုးဟံသးကံး သရံယုဉ်ပးမာလာအလံာ်ပရပစါကတံာ်န့, “တံသးကံးစာ...တံကံထီဉ်အသးဒီးန့ထဲ န့ညါစါ?” ဘုဉ်ခုဉ်အကလုာ်သိဉ်ထီဉ်ဒ်န့ဝဲ ဒီးအဝဲဟံဉ်လံာ်သုဉ်လံာ်သးလီမ

“ဘုဉ်..ဘုဉ်မုဒ်န့ဟံဉ်ထဲန့ ညါ လဲဉ်.? ဘုဉ်စာ..” အတသးဘိသံကွါအီလာ တံဘုဉ်ယံဉ်ဘုဉ်ဘိဒိဉ်ဒိဉ်ကလဲာ်အပူဒီးဟံ ယီတုးဆု အကပန့လီမမုဒ်လာဘုဉ်ခုဉ် သးသမူအတံဘုးတံတံအဂီ ပုလာအက မမုဒ်အီဒီး ပုလာကအိဉ်ဘုးဝဲလာအသးနီ ပုာ်အပူအတသးဘိအိဉ်ဝဲလီမဖဲအဝဲသန့လီမ အသးလာအတသးနီပုာ်ဒီးအိဉ်ဘုးအိဉ်သါ အခါ အဝဲထံဉ်မုဒ်သရံ “ယုယးမာလာ” အမဲာ် ဖဲန့လီမ

ဟံးန့ ကျိဉ်ထံကုးလာ(စတီခွါ)တံပရပ စါအပူ

မုဒ်တြီဖီလုလုဉ်

တစ်သယုဂ်ဆူပာ်ဖိဗီဗီ

လၢသဝီတဖျါန့ၣ် ပှၤဖျိဗီဗီဗီအိၣ်
ဝဲအါဒုၣ်အကျါ အိၣ်ဝဲဒုၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိဗီဗီလၢအ
ဖျိဗီဒုၣ်ကတၢၢ်တၢၢ်ဒုၣ်န့ၣ်လီၤ အဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဖိ
ဗီဗီအိၣ်ဝဲ(၆)ဂၤန့ၣ်လီၤပှၤသ့ၣ်တဖျါအမံၤ
မ့ၢ်ဝဲ.စီၤလးကွဲးဒီးနီၤခွဲးန့ၣ်လီၤအဖိမ့ၢ်ဖိခွဲး အိၣ်
(၄)ဂၤလၢအမ့ၢ်ဝဲ.စီၤကီၤလၢနီၤတီၤစီၤမ့ၢ်
လၢဒီးနီၤထွဲးန့ၣ်လီၤ ဟံၣ်ဖိဗီဗီတၢၢ်ဒုၣ်အံၤ
ဖျိဗီဗီတၢၢ်ဒုၣ်ဆၣ် အိၣ်လိာ်ကွဲးလိာ်အသးတၢၢ်
ဒီးတၢၢ်ဂၤမးလီၤ နီၤထွဲးန့ၣ်လီၤအနီၤကစၢ် ဒ်အမ့ၢ်
ပှၤအဆးကတၢၢ်အသး ဒ်ပှၤဝဲၣ်မိၢ်ပှၤအိၣ်အံၤ
အဒိၣ်ကတၢၢ်လီၤဟံၣ်ဖိဗီဗီတၢၢ်ဒုၣ်အံၤ ခီဖျါ
လၢမ့ၢ်ပှၤမၤအိၣ်မ့ၢ်ဆၣ်မ့ၢ်ဂီၤအသး ဆၢအဖိတ
ဖျါလၢကွဲးတၢၢ်တၢၢ်. မ့ၢ်မ့ၢ်လၢအသးတၢၢ်ဂၤ ခီ
ဖျါသးဆၣ်တၢၢ်ကွဲးတၢၢ်ကွဲးသ့အသး လဲၤဟံၣ်ဝဲ
ပှၤတၢၢ်အသး ဒ်သးကမၤလိာ်တၢၢ်ကွဲးတၢၢ်
ကွဲးသ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤဖဲန့ၣ် ပိာ်မ့ၢ်ဖိဗီဗီ လဲၤအိၣ်
ဝဲလၢပှၤဟံၣ် ပှၤမးထဲၣ်ထဲၣ်မဲၢ်နီၤလီၤ အဝဲလဲၤ
မၤလိာ်တၢၢ်လၢဝဲၣ်ပှၤတၢၢ်နီၤတဖျါ. ထီၣ်ဘိ
န့ၣ် သ့ၣ်နီၣ်ကွဲးအမိအပါ အဒိပှၤဝဲၣ်သ့တဖျါ
န့ၣ်လီၤ အဝဲမၤတၢၢ်မ့ၢ်တဘျီ တၢၢ်ဆိၣ်အီၤထု
အံၤတီၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ ဘၣ်ဆၣ် အဝဲကီၤအသး
လီၤဖဲအဝဲဘၣ်တၢၢ် မၤအါမၤနးအီၤအဆၢက
တီၢ် အဝဲသ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်အဟံၣ်ဖိဗီဗီ ထုကဖျါ
တၢၢ်လၢကကွဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤလၢတၢၢ်ထုကဖျါ
အသး လၢတၢၢ်တတီၢ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးအပူၤ အဝဲ
ထံၣ်လိာ်ဘၣ်ကွဲးအသးဒီးအမိဒီး ဟဲကွဲးပိာ်
ကွဲးအမိအဝဲ ပှၤမးဒီးတၢၢ်သ့ၣ်သးန့ၣ်လီၤ
ဖဲအဝဲဟဲကွဲးအိၣ်ကွဲးလၢအသးပိာ် အိၣ်ဘၣ်
ကွဲးဒီးအဟံၣ်ဖိဗီဗီ ဒ်ပှၤဒ်ဝဲ ပှၤမးဒီးတၢၢ်သ့ၣ်
ဖဲသးညီန့ၣ်လီၤ လၢသဝီတဖျါအံၤအပူၤ ကွဲး
အိၣ်ဝဲဒုၣ်တဖျါဒီး အိၣ်တၢၢ်ဒုၣ်ထဲ(၄)တီၢ်န့ၣ်
လီၤ ဖဲန့ၣ် အဝဲန့ၣ်လီၤမၤလိာ်ကွဲးတၢၢ် တၢၢ်အဖျါ
ထီၣ်(၄)တီၢ်န့ၣ်လီၤ လၢတၢၢ်မၤလိာ်အပူၤ ထီၣ်ဘိ
အဝဲမ့ၢ်ပှၤမၤန့ၣ်လီၤ ပိာ်မ့ၢ်ဖိဗီဗီအံၤ ခီဖျါသး
အိၣ်လၢကဆးမၤလိာ်တၢၢ်ဆၣ်ဒီးအသး ဖဲကွဲး
ပှၤန့ၣ်ကတၢၢ်ဝဲ အဝဲသ့ၣ်လၢကန့ၣ်ဘၣ်စ့ဒီး
ပိာ်ဝဲဒုၣ်အမိအပါအံၤလၢကမၤတၢၢ်မၤန့ၣ်လီၤ
ခီဖျါကွဲးစးစးစးလၢတၢၢ်မၤအသး ဒ်ပှၤမး

ဒိၣ်န့ၣ်ဘၣ်စ့အသး အဝဲစ့ၢ်ကီၤန့ၣ်ဘၣ်စ့န့ၣ်
လီၤ လၢတၢၢ်ဖျိဗီဗီဗီအဖိဗီဗီ ပိာ်မ့ၢ်ဖိဗီဗီ
န့ၣ်လီၤဘၣ်ဝဲဒုၣ်(၅)တီၢ်န့ၣ်လီၤ ဖဲန့ၣ် ဘၣ်လဲၤ
အိၣ်ကဒီးလၢပှၤကွဲးအဟံၣ်အသးတၢၢ်န့ၣ်လီၤ
ဖဲန့ၣ် ပှၤအိၣ်ဘၣ်ဝဲဒုၣ်ဘဲဘဲအသး အဝဲတ
အိၣ်ဘၣ်ဝဲဘၣ်. အဝဲတမၤလိာ်ဂီၤကွဲးစ့လၢ
တၢၢ်ကလိကလိအပူၤစ့ကီၤဘၣ်. ပိာ်မ့ၢ်ဖိဗီဗီ
ဖျါထီၣ်(၅)တီၢ်ဝဲၣ်ကန့ၣ်လီၤကွဲး(၆)တီၢ်အဂီၢ်
ကွဲးစ့တၢၢ်အိၣ်တၢၢ်အီၤလၢကလဲၤစ့ဝဲအဂီၢ် မိၢ်
ပှၤဘၣ်ဒီးငါအသးလၢ တန့ၣ်ဘၣ်တန့ၣ် တၢၢ်
ဆါခိၣ်ဆါသးဒီး ဟ့ၣ်လီၤဝဲလၢအဖိမ့ၢ်ဆး
အံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤဖဲန့ၣ် ဖဲမ့ၢ်ဆးအံၤ လဲၤအိၣ်က
ဒီးဟံၣ်အသးတဖျါန့ၣ်လီၤ ဖဲန့ၣ် ဟံၣ်ကစၢ်
တဲအီၤလၢ နတဘၣ်ကွဲးလၢနဟံၣ်လၢဘၣ်.
ကွဲးမ့ၢ်ပှၤကဘၣ်မၤစၢ်အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ ပိာ်မ့ၢ်
ဖိဗီဗီ သ့ၣ်ညါဝဲလၢ အဝဲမ့ၢ်မၤစၢ်ဟံၣ်ဖိဗီဗီ
တၢၢ်ဒုၣ်အံၤဒီး ပှၤသ့ၣ်တဖျါန့ၣ် ကဆၢအီၤလၢ
ကွဲးအသး သ့ၣ်သးသ့ၣ်ဒီးမးလီၤ ဖဲအဝဲအိၣ်
ဘၣ်ကပှၤထီၣ်တန့ၣ် နဟံၣ်လၢအမိအိၣ်တ
ဆၣ်ဘၣ် အိၣ်ဒီးထံၣ်ဝဲအဖိမ့ၢ်လၢအဆးက
တၢၢ်န့ၣ်လီၤ အဝဲအိၣ်ဒီးကွဲးဘၣ်ဆၣ် ဃုခွဲး
လၢဟံၣ်ကစၢ်တဘျီဘၣ်. အဝဲမ့ၢ်ကွဲး တၢၢ်ဖဲ
တၢၢ်မၤတၢၢ်မၤလိာ်စ့လဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ လၢ
တၢၢ်န့ၣ်အသး အဝဲတကွဲးဘၣ်ဒီး အိၣ်ဒုၣ်လၢ
တၢၢ်သ့ၣ်မံၤမးမ့ၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ ဘၣ်တဟါ လၢ
တၢၢ်တတီၢ်သ့ၣ်ဟံၣ်သးအပူၤ ထံၣ်ဝဲဒုၣ်အဝဲ
ခါဟဲဆၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤဖဲန့ၣ် အဝဲခါတဲအီၤလၢ
မိၢ်တအိၣ်လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ ဖဲန့ၣ်အဝဲပိာ်ယၢ်
လီၤကွဲးအသးဒီး သးလိာ်ဘၣ်ကွဲးမိၢ်အတၢၢ်အိၣ်
န့ၣ်လီၤပိာ်မ့ၢ်ဖိဗီဗီ ဖဲကွဲးထံၣ်အမိအစိာ် ဟီၣ်
ဝဲဒုၣ်လၢဘၣ်သးဘၣ်မးလၢအသးအံၤ
ကသ့ၣ်ဖးလီၤ စးထီၣ်ဖဲလၢဟံၣ်တၢၢ်ကွဲးအဝဲ
သ့ၣ်အလီၤခံ ပိာ်မ့ၢ်ဖိဗီဗီသးလိာ်ဘၣ်ကွဲးမိၢ်
ခံကလၢကအတၢၢ်အိၣ်အတၢၢ်ကဟုကယာ်လီၤ
ပှၤအနီၤကစၢ် မ့ၢ်အိၣ်ဒီးလၢအဝဲသ့ၣ်အကျါ
ဘၣ်ဆၣ် ပိာ်မ့ၢ်ဖိဗီဗီ တဒီးန့ၣ်ဘၣ်စ့ကီၤပှၤ
တၢၢ်အိၣ်ဘၣ်. ခီဖျါလၢဘၣ်အိၣ်ယံဝဲဒီးအဟံၣ်
ဖိဗီဗီအသးလီၤ အဝဲမ့ၢ်ထံၣ်ဟံၣ်ကစၢ်အိၣ်ဝဲ

ဒုၣ်အဖိဒီး အသးသယုဂ်ဘၣ်ကွဲးအမိမိဒီးအ
ပါပါန့ၣ်လီၤ အဝဲမၤတၢၢ်တသ့နီၣ်တမံၤဘၣ်. သ့
ထဲတမံၤလၢ မဲၢ်ထံၣ်တဖျါဘၣ်ယုၤလီၤန့ၣ်သ့ၣ်
ဝဲဒုၣ်လၢမ့ၢ်န့ၣ်လီၤခံယံၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ
ပိာ်မ့ၢ်ဖိဗီဗီ အိၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးအဟံၣ်ဘၣ်ဆၣ် ခီဖျါ
လၢအဝဲသ့ၣ်တၢၢ်ကွဲးဘၣ်ကွဲးသ့အသး မၤတသ့
ဘၣ်အိၣ်ယံဝဲလီၤ ဖဲအဝဲအိၣ်လၢပှၤဟံၣ်အ
ဆၢကတီၢ် ဘၣ်ကဲဆၢတၢၢ်ဖိအိၣ်တၢၢ်အိၣ်လၢ
ဂီၤ ဘၣ်လီၤထီၣ်ဆၣ်. မၤကဆၣ်ကဆၣ်ဟံၣ်ဃီ
မ့ၢ်ဝဲမး လဲၤသ့ကွဲးန့ၣ်လီၤ ဟံၣ်ကစၢ်အံၤ အ
ဟံၣ်ဖိဗီဗီအိၣ်ဝဲ(၆)ဂၤ အဒိၣ်ကတၢၢ်တၢၢ်
ထီၣ်ကွဲးတတီၢ်ဃီဒီးပိာ်မ့ၢ်ဖိဗီဗီလၢအဖျိဗီဗီ
အံၤန့ၣ်လီၤ ဟံၣ်ဒီးကွဲး ဘၣ်လဲၤယံဝဲဒုၣ်(၃၀)
မံးန့ၣ်လီၤ ကွဲးပှၤဟါခီအဆၢကတီၢ်ဘၣ်
ဟဲကွဲးသ့ခါ ခီဖျါကဘၣ်ဟဲကွဲးဖိအိၣ်ကွဲးတၢၢ်
အသးလီၤ န့ၣ်ကတၢၢ်တၢၢ်ဒီးစးမ့ၢ်ဝဲ အဝဲဘၣ်
မၤစ့ကီၤတၢၢ်မၤလၢတၢၢ်ပျီပူၤန့ၣ်လီၤမ့ၢ်န့ၣ်ဒီး
တၢၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤတရံးအသးချဲဝဲအသး ပိာ်
မ့ၢ်ဖိဗီဗီစ့ကီၤ ဖျါထီၣ်ဝဲဒုၣ်တတီၢ်ဘၣ်တတီၢ်
တၢၢ်လၢ(၉)တီၢ်န့ၣ်လီၤ ထီၣ်ဘိပှၤမ့ၢ်မၤမိၢ်မ့ၢ်န့ၣ်
မ့ၢ်ဂုၤပှၤမ့ၢ်န့ၣ်လီၤသ့ၣ်နီၣ်ဆၢထံၣ်ဘၣ်ကွဲးအ
မိအပါန့ၣ်လီၤခီဖျါလၢပါအိၣ်ဒီးအသး လၢတၢၢ်
သ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်ပါပါအဂီၢ် ပှၤဆၢန့ၣ်ဝဲထဲကသ့တ
ဖျါလီၤ ခီဖျါအဝဲအိၣ်လၢပှၤဟံၣ် အနီၣ်အလါ
အါထီၣ်အသး အသးအိၣ်ဝဲဒုၣ်ဟံၣ်ဖိဗီဗီတ
ဖျါဒီး ဟံၣ်ဒ်ဒ်ဒ်အမိအပါန့ၣ်လီၤ လိကီဘၣ်
ဝဲဒုၣ်ဟံၣ်ဖိဗီဗီအတၢၢ်အိၣ် ဒ်သးအမိအပါအ
သးဘၣ်ဆၣ် တန့ၣ်လၢပှၤဝဲဒ်ဒ်ဒ်ဒ်အမိအပါ
အတၢၢ်အိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤပိာ်မ့ၢ်ဖိဗီဗီ ခီဖျါ ဖျါထီၣ်
(၉)တီၢ်လဲၤ ကန့ၣ်လီၤဘၣ်ဝဲအတီၢ်(၁၀)အသး
အဝဲသ့ၣ်ပိာ်သးဝဲ ပှၤမးဒီးတၢၢ်သ့ၣ်သးန့ၣ်လီၤ
ဘၣ်ဆၣ် ဟံၣ်ကစၢ်တဲအီၤလၢကအိၣ်ပတုာ်တ
န့ၣ်ဝဲမး ဆးထီၣ်မၤလိာ်ကွဲးတၢၢ်လီၤအသးမဲဝဲ
လၢအိၣ်ဘၣ်မ့ၢ်ဝဲတန့ၣ် ကမၤလိာ်ဘၣ်ကွဲးတၢၢ်
အသး ဟံၣ်ကစၢ်အဖိမ့ၢ်ထီၣ်ဝဲဒုၣ်အတီၢ်(၁၀)
မ့ၢ်မ့ၢ်လၢပိာ်မ့ၢ်ဖိဗီဗီန့ၣ် ဘၣ်အိၣ်ပတုာ်ကွဲးဝဲ
လၢတၢၢ်မၤလိာ်အပူၤန့ၣ်လီၤပိာ်မ့ၢ်ဖိဗီဗီ အသး
ဆၣ်လၢကမၤစၢ်ဘၣ်ဝဲဒုၣ်ပှၤဖျိဗီဗီဒ်ဒ်ဒ်အီၤန့ၣ်

လီး၊ အဝဲကျဲးစားပတ်စုမာဘူဝဲဒီး မာဘူဝဲဒ် ပှဖျိဖိယာ်ဖိဒ်သီးဒီးအံၤန့ၣ်လီး၊ အဝဲဟံၣ်ကိစု မာဘူဝဲဒီးမာဘူဝဲဒ် ပှသ့ၣ်ကုသးပှတဖျိ စုကိးလီးဖဲအဝဲဟ့ၣ်မာစာပှမာအဆာကတိာ် လာအသးပှ ဆိမိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢဒ်ယမာစာပှမာ အသီး ပှမာစုကိးကမာစာပဲဒ်ယဟံၣ်ဖိယိ ဖိလၢအအိၣ်ယံၤဒီးယၢန့ၣ်လီး၊ ဖဲအဝဲဟးထီၣ် ကွဲအဆာကတိာ် ဂုၢ်ကျဲးစားမာတၢ်လၢအဂ့ၢ် ကတၢ်န့ၣ်လီး၊ ဖဲန့ၣ်အခါ ထံၣ်လိာ်သးဒီးပိာ် ခွါလၢအထူးတၢ်တကၢဒီး ပိာ်ခွါအံၤစးအဲၣ်အိၣ် န့ၣ်လီး၊ ပိာ်မုၢ်ဖိတခိအသးတအိၣ်တၢ်နီတမံၤ ဘၣ်၊ ပာ်လၢအသးလၢအမာလိတၢ်မုၢ်ဝံၤမး ကဟံၣ်တၢ်အဲၣ်တိလၢအသိ တကန့ၣ်ယုာ်ပိာ် ခွါအံၤဘၣ်၊ အဝဲသ့ၣ်ညါလၢ ပိာ်ခွါအံၤလူအိၣ် ဖဲအထီၣ်(၉)တၢ်အဆာကတိာ် ဘၣ်ဆၣ် အဝဲ တကန့ၣ်ယုာ်ဘၣ်န့ၣ်လီးတဘျီအံၤအဝဲပာ် လၢသးလၢ တကန့ၣ်ပှနီတကဘၣ်ဆၣ် လၢ တၢ်သးကညီအပူၤ တၢ်လိာ်ဝဲဒ်ပိာ်ခွါအံၤ အတၢ်အဲၣ်န့ၣ်လီး၊ ဟံၣ်ဖိယိဖိခဲခိလိာ်စုကိး ဘၣ်န့ၣ်သးအသိ ပိာ်မုၢ်ဖိအံၤ တၢ်လိာ်ဝဲဒ်ပိာ် ခွါအံၤအတၢ်အဲၣ်အိၣ်န့ၣ်လီးခိဖျိလၢတၢ် ဆာကတိာ်လံာ်တရံးအသးချမးအသိ ပိာ်မုၢ် ဖိအံၤ သးခုလၢကန့ၣ်လီးမာလိဘၣ်ကဒါက့ၢ် တၢ်လၢတဘျီအံၤစုကိး ဟံၣ်ကစၢ်အသးတ ဆူၣ်လၢကဆူၢ်အိၣ်ဘၣ်၊ မ့မ့တခိ ဆူၢ်က့ၢ် ထဲဒ်အဖိမုၢ်လၢတဖျိအတၢ်တဆံတကၢ လၢ အသိတဘျီန့ၣ်လီး၊ လၢတၢ်န့ၣ်အသိ ပိာ်မုၢ်ဖိ အံၤအမုၢ်ဂါဖါတၢ် ကတၢ်န့ၣ်ခဲးတၢ်လၢအဂီၢ် ဒ်သီးကထီၣ်ဘၣ်ကွဲအဂီၢ် န့ၣ်လီးသးခုလၢ ကမာလိဘၣ်တၢ်သပျီကတၢ်န့ၣ်လီးဖဲန့ၣ်နီ

ဟူလၢဟံၣ်ကစၢ်တဲအိၣ် န့မုၢ်လဲထီၣ်ကွဲန့ၣ် န တဘၣ်ဟံၣ်ကမာဘူမာတၢ်သးဒီးပဟံၣ်ဖိယိ ဖိဘၣ်တၢ်ကိဒိၣ်မး ကဘၣ်မာဒ်လဲၣ်တသ့ၣ် ညါလၢဘၣ်၊ ဟံၣ်လၢအအိၣ်ဘူဒီးအိၣ်သ့ၣ် တဖျိ သးကညီဘၣ်အိၣ် ဘၣ်ဆၣ် မာစာအိၣ် တသ့ဘၣ်၊ အဝဲသးဆံးလၢအသး ခိဖျိအဟံၣ် ဖိယိဖိဆူၢ်အိၣ်တန့ၣ်ဘၣ် ဟံၣ်ကစၢ်အံၤတတိ ဒီးအတၢ်အိၣ်လၢအသိအသးတမုၢ်ဘၣ်၊ တ ဘျီအံၤစုကိး မဲာ်ထံအသးသဟံၣ်ဘၣ်လၢ ကဒီးဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်အသိတဘျီန့ၣ်လီး၊ မုၢ်လၢ အဲၣ်ဘၣ်ဟံၣ်ဖိယိဖိဒီး ပာ်ဝဲဒ်မိာ်ပာ်အသိသိ တဟးထီၣ်စုကိးလၢဟံၣ်ပှဘၣ်၊ တိာ်ဟံၣ်ဝဲ လၢကမာစာပှမာဟံၣ်ဖိယိဖိဒီး ကအိၣ်ဝဲဒီးအ ဝဲသ့ၣ်တုၤအဝဲထီၣ်ပှတစုန့ၣ်လီးမုၢ်ဘၣ်ဟး ထီၣ်လၢဟံၣ်တဖျိအံၤစုကိး ကလဲဝဲလၢ တၢ်လိာ်ယံၤတုၤဒ်လဲၣ် တနီဟူလိာ်သးအ ကစီၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီး၊ လၢအတၢ်ဖဲးတၢ်မာတခါ ဂ့ၢ်တခါဂ့ၢ် ပာ်ဝဲဒ်တၢ်လဲခိဖျိအသိန့ၣ်လီး အဝဲသ့ၣ်မံသးမုၢ်ဘၣ်ဝဲလၢ အိၣ်ဘၣ်လၢဟံၣ် ဖိယိဖိလၢအမုၢ်လၢ ထီၣ်ဘၣ်အဝဲသ့ဘၣ်ထုက ဖျိလၢကဆဲးမာလိဘၣ်ဒီးတၢ်လၢ၊ မုၢ်လၢဟီၣ် ခိၣ်မုၢ်ဂ့ၢ် မုၢ်ဒီးလၢမုၢ်ဂ့ၢ် အတၢ်လဲတရံးသး ချမးအသိ တၢ်အဲၣ်လၢပိာ်မုၢ်ဖိအဂီၢ်စုကိး အိၣ်ထီၣ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီး၊ အဝဲပာ်လၢအ သးလၢ ပိာ်ခွါလၢအအိၣ်ဝဲတကန့ၣ် ကမုၢ်ဝဲအ သးသမူတံၤသကိးနီၢ်နီၢ်န့ၣ်လီး၊ လၢတၢ်တ တိာ်သ့ၣ်ပာ်သးအပူၤ အဝဲဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကစီၣ် လၢ ပိာ်ခွါလၢအအိၣ်ဝဲတကၢ ပာ်တၢ်ကွဲအိၣ်ဒီး လဲဆူၢ်ပှမာအအိၣ်န့ၣ်လီး၊ မဲာ်ထံဖိဘၣ်ယူၢ် ကဒီးသးဘျီတဘျီလဲ၊ ကဘၣ်မာဒ်လဲၣ်၊ မုၢ်

ဘၣ်အိၣ်မူဒီးခါ၊ တအိၣ်မူလၢဘၣ်ခါ၊ ဒူးတ ဘၣ်လၢဘၣ်၊ ဖဲတၢ်ဆာကတိာ်စုသိအတၢ်ပှ ပိာ်ခွါအံၤ ဟံၣ်ကဆူၢ်အအိၣ် ပှဒီးတၢ်ယုကညး ခိဖျိတၢ်ကတၢ်ကလိာ်တဘျီဖိအသိ ကထီၣ် တၢ်ဂုၢ်ကိးဒိၣ်န့ၣ်လီး၊ ခိဖျိမံဟူထီၣ်သါလၢ လၢတၢ်ဂုၢ်အကလုာ်ကလုာ်အသိ ပှဒီးတၢ် အဲၣ်တိခဲကအံၤ မာတၢ်တသ့နီတမံလၢဘၣ်၊ သ့ထဲတမံစိလၢ ပိာ်မုၢ်ဖိအံၤဘၣ်ဟ့ၣ်အဂူ လၢ၊ အဝဲဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်ပိာ်ခွါဖိလၢအတၢ် ကတၢ်ကပုာ်လုာ်လၢ၊ လၢအသးပှ သးသ ဟီၣ်အမဲာ်ထံဘၣ်လၢဝဲဒ် ဘူးတုၤမးလၢက သ့ဖးန့ၣ်လီး၊ တဘျီအံၤဘၣ်ထီၣ်တၢ်ကူၢ် လဲလၢကဟးထီၣ်ဘၣ်လၢဟံၣ်အံၤန့ၣ်လီး၊ အ ဝဲသ့ၣ်ညါလၢမုၢ်အိၣ်ဖဲဟံၣ်အံၤ ကထံၣ်ဘၣ်က့ၢ် ဒီးတၢ်ဆဲးလၢမံဒီးတုၤဝဲတကဲဘၣ်ဖးလၢ၊ အ ဝဲသ့ၣ်ညါလၢ လဲခိဖျိတုၤတၢ်ကိတၢ်ခဲတဖျိ ခဲလၢာ် မုၢ်တၢ်မာလိခဲလၢာ်လၢ၊ ခဲအံၤ မုၢ်ကစၢ် ယူၢ်အတၢ်ကတဲာ်ကတိာ်လၢ၊ ဒ်အယုတုၤက စၢ်ယူၢ်လၢ၊ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့ အသိ၊ ဟဲတုၤဘၣ်လၢဘၣ်ကိဘၣ်ခဲဒဲကဝီၤ ဒီး ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့လၢလၢပှပှ န့ၣ်လီး၊ ဖဲအဝဲဟဲတုၤဝဲအလိာ်ခဲ ကွဲးစံးဘျီ က့ၢ်ပှလၢအအိၣ်ဝဲတကအအိၣ် ခိဖျိလၢအဝဲ အသိ ဟဲတုၤဘၣ်လၢဘၣ်ကိဘၣ်ခဲဒဲကဝီၤဒီး ဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၢ်ဘၣ်ကူၢ်သ့န့ၣ်လီး၊ အဝဲဆာ မုၢ်လၢဒီးန့ၣ်ဝဲလၢ ကမာစာဘၣ်က့ၢ်ပှမာက လုာ်တသ့ဖဲအသ့ကဟ့ၣ်လၢအသး မုၢ်က အိၣ်တန့ၣ် ကက့ၢ်ထံၣ်ဘၣ်က့ၢ်ဒီးအဟံၣ်ဖိယိ ဖိန့ၣ်လီး

ဗီရိခၢၣ်သးကညီဖိမုၢ်ကရၢဗီၤတၢ်ကရၢကရိဖဲဖျိခၢၣ်ကိာ်ရၢၣ်

မိမိနှင့်မိမိမာသနုဂ်

တၢ်မ့ၢ်ပိာ်မုၢ်စံးတၢ်န့ၣ်အိၣ် ဝဲအတီၤ အါတီၤ တပတီၤ ဘၣ်တပတီၤ န့ၣ်လီၤ ဖိသုၣ် မုၢ်သးစၢ်မုၢ်,မုၢ်ကနီၤဖိ,မုၢ်ကနီၤဖးဒိၣ်,မါ, မါ,ဖိ,မုၢ်ကမဲတဖၣ်လီၤ ပိာ်မုၢ်ကိးဂးဒီး အိၣ် ဒီးအလုၢ်အပူၤလၢအလီၤအကျဲဒၣ်ဝဲစ့ၢ်စ့ၢ်လီၤ ဒ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤလၢထးဟဲဝဲအသိး ပိာ်မုၢ်ဒီး တၢ်ဖိးတၢ်မၤန့ၣ် ပိာ်မုၢ်ကိးဂးဒီးကဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဖိးတၢ်မၤကဘၣ်ခုဖံးခုမၤ ဃုမၤန့ၣ်တၢ်မၤ တမံမံလၢအတၢ်အိၣ်မုၢ်အပူၤလီၤပတအိၣ် ဖျၢၣ်န့ၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်နီၣ်တကၤဘၣ်. ဘၣ် ဆၣ် ပဘၣ်မၤလိမၤလၢပသးလၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤ လီၤ ပမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်,တၢ်စုသ့ခိၣ် ဘၣ်တခါခါန့ၣ် ဖဲပအိၣ်တၢ်လီၤတပူၤလၢလၢ ပတလီၤဒီးမ့ၢ်ဘၣ်. ပကအိၣ်ဒီးတၢ်ဖိစ့ဖိလၢပ ကသုအိၣ်အဂီၢ် ပတဘၣ်ဒီးလီၤပစုဒီး ဃုတၢ် လၢပုၤကအအိၣ်ဘၣ်.

ပူၤကွံာ်အနီၣ်၅၀ဃုာ်ဃုာ် လၢကီၢ် ပယီၤအပူၤ သးမိမိစီၤတၢ်အစၢ် တဟ့ၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ပုၤလၢထံဂုၤကီၢ်ဂဖိလၢ အအိၣ်လၢကီၢ်ပယီၤပူၤတဖၣ် ကမၤလိတၢ်တုၤ လၢဖျၢၣ်စီမိဘၣ်. လီၤဆီဒၣ်ကလုာ်ဂလၢအ အိၣ်လၢကီၢ်ပယီၤထံကီၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ တရူးဒီး ကိလၢသုတဖၣ် အဝဲသ့ၣ်တဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပျံ လၢကကဲထီၣ်ကီၢ်ပယီၤထံဖိကီၢ်ဖိဘၣ်.လၢ တၢ်န့ၣ်အသိး အဖိလၢအိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်လၢကီၢ်ပ ယီၤအပူၤစ့ၢ်ကိး တကဲထီၣ်ကီၢ်ပယီၤထံဖိကီၢ် ဖိဘၣ်. ဖဲယလဲၤမၤလိတၢ်လၢကယါကီၢ်စံး,

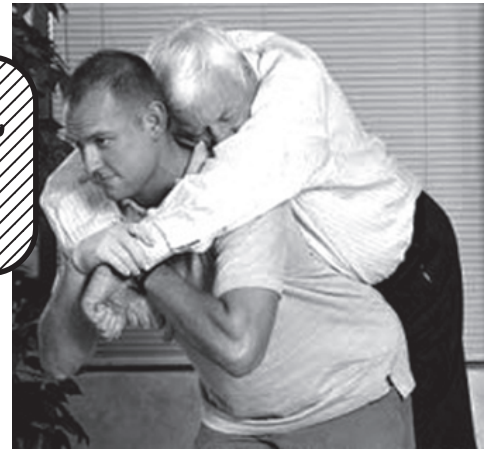
ဝုၢ်လွီၢ်ကီၢ်အဆၢကတီၢ် တရူးတဒုၣ်အိၣ်ဒီးအ ကျးလၢအမ့ၢ်ဝဲ, “နနဲကောကဲခါတပဲခိုင်”ဒီး “နနဲကောကဲအပဲချုပ်ခိုင်” လီၤမ့ၢ်လၢအဝဲ သ့ၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကမၤလိတၢ် တုၤလၢဖျၢၣ်စီမိဘၣ်အသိး အဝဲသ့ၣ်တမၤလၢတၢ် ဆၢကတီၢ်ဒီး ကျိၣ်စုလၢတၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ကျိၣ် သ့အဂီၢ်လၢဘၣ်. မ့ၢ်တခါ ထီၣ်ကွဲးတုၤတဖၣ် ကွဲးတၢ်ထီၣ်ကွဲးလီၤ အဝဲခါတကမၤလိတုၤန့ၣ် တၢ်ဟးထီၣ်ကွဲးလီၤ လဲၤထီၣ်တၢ်ဒိတၢ်ဂီၤတၢ်မၤ လိဝဲ ဟဲကွဲးအိၣ်တၢ်ဒိတၢ်ဂီၤအကျးလီၤ မ့ၢ်အပူၤမုၢ်တကမၤဖျၢၣ်လွီၢ်တၢ်တံး ဟးထီၣ်ကွဲးလီၤ လဲၤထီၣ်မၤလိအသးလၢတၢ်ဆးစဲးလၢဝုၢ်တ ကျိၣ် တုၤအဖျၢၣ်ဟဲကွဲးဆးတၢ်ဖဲဝုၢ်လွီၢ်ကီၢ် အိး ထီၣ်ဃုာ်တၢ်သိၣ်လီၤလီၤအဝဲသ့ၣ်အကျးအမံ မ့ၢ်ဒ်လၢထးအသိးလီၤဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် အါ ဖဲမ့ၢ်ဂုၤ(phone)လၢပုၤဒ်န့ၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်ဂီၤမ့ၢ် ဂုၤတဟါထီၣ်ဒီးဘၣ်. ပုၤကိးဂးဒီး လဲၤဒိတၢ် ဂီၤလၢကျးပူၤလီၤ အပူၤမုၢ်တကမၤအလၢလဲအ တၢ်ဟဲန့ၣ်ဂုၤန့ၣ်ဒီးကသံသရၣ်ဖးဒိၣ်တကလီၤ ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် ကသံသရၣ်ဖးဒိၣ်တက အလၢလဲမ့ၢ်ဝဲလွီၢ်ကယါကျး, မ့ၢ်ကသံသ ရၣ်မုၢ်တက အလၢလဲမ့ၢ်ဝဲ(၂၅၀)ကျးလီၤ တ ရူးမုၢ်ဖိအံၤအသးမ့ၢ်စၢ် အတီၤမ့ၢ်ဖျၢၣ်န့ၣ်သက့ အိၣ်ဒီးအနီၣ်ကစၢ် ဒၣ်ဝဲအမုၢ်ကျိၣ်ဝဲကွံာ်လၢ တၢ်လုၢ်အိၣ်နီၣ်ခိးသးသမ္မအဂီၢ် တကးဒီးဘၣ် လုၢ်အိၣ်ဃုာ်အမိအပၢ်လီၤတဒိဘၣ်အချၢလၢ မ့ၢ်ကီၢ်ကျိၣ်ဘၣ်.တကတီၢ်ဘၣ်တၢ်အါအါဘၣ်.

မ့ၢ်ဆၣ်ထီၣ်ဆၣ်နီၣ်လၢလီၤ လၢအကိာ်ဘိ လီၤ အိၣ်ဒီးနီၣ်ထီၣ်ပျံ(ပေကြိုး)တဘီဒီးထး ရဲးဖိတဘၣ်လီၤ

ယတခါမုၢ်အိၣ်တက အဝဲမၤလိ တၢ်တုၤဖဲလွီၢ်တီၤ မ့ၢ်လၢအတၢ်အိၣ်ဆၣ်အိၣ်ချၢ တကဘၣ်အသိး အဝဲဟးထီၣ်ကွဲးဒီး လၢခံလဲၤ ထီၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်ဆးစဲးတၢ်မၤလိလၢဝုၢ်တကျိၣ် လီၤ အဝဲအိၣ်ဒီးအမိမုၢ်ကမဲခံဂလၢလီၤ အဝဲ ဆးအိၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဃုာ်တၢ်သိၣ်လီၤအသိး တုၤထီၣ် အဟံၣ်သ့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်ဝဲလီၤ ပုၤဟဲထီၣ်တၢ်မၤလိ လၢအစဲးတအိၣ်ဒီးတဟဲစံးအစဲးတဖၣ် အဝဲ ဒုးလီၤလီၤဝဲအစဲး မ့ၢ်လၢအိၣ်ဒီးစဲးအပိၣ်ခံဖျၢၣ် ဒီးအသိးလီၤ တလၢတလၢ အစုဟဲန့ၣ်လၢအ ကလီၢ်ကလီၢ်လီၤ အဝဲကိးအဲလိထီၣ် အက လုၢ်မုၢ်မးအသိး ဟးပြၢတၢ်လၢအကီၢ်ချၢလွီၢ် ထူၣ်တၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်ဖးဒိၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ခိၣ်ဖးထီၣ်လီၤ အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ထဲဒိဖိမိခံဂဘၣ်ဆၣ် အမဲာ် သ့ၣ်တအိၣ်တဆးဘၣ်. အိၣ်ပုၤဒီးအသူးသ့ၣ် လၢကပိာ်လီၤ

ဖိဒိၣ်မုၢ်တကအဟံၣ်ဖိလၢ အိၣ်ပုၤ ဒီးတရုၢ်,ကီၢ်အဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်တဖျၢၣ်လီၤယ သံကွဲးအါ မ့ၢ်အဖးန့ၣ်မနုၤလဲၣ်. အဝဲစံးဝဲ သါ တံးန့ၣ်သဘၣ်ဒီးလၢ ကမၤဘၣ်ကအါအ ဂီၢ်လီၤ သဘၣ်ကအါ ဆါဘၣ်ဝဲတကံလိသၢ ကယါဘးလီၤ ဘၣ်ကအါဒီးကဘီယူၤ ပိာ် ဖိဝါဒီးကဘီယူၤအပူၤဂုၤမး. ပုၤလၢအစုခုမၤ တၢ်သ့တဖၣ် အိၣ်ဘၣ်အိၣ်ဘၣ်ကိးဂးဒီးလီၤ

တၢ်မၤနၢၤဆိသၢ်ပှၤသၢ်ကလံၤဘၣ်ခိၣ် (ဗူး) ခိၣ်သတူၣ်ကလံၤခိၣ်

ပှၤဆါလၢကလံၤဘၣ်ခိၣ်(ဗူး)အိၣ်သတူၣ်ကလံၤ
တၢ်ကူၤစါယါဘျါလၢအချ့

၁.ပှၤလၢကလံၤဖူးအိၣ်တၢ်ကဲထီၣ်အသးဒီးအိၣ်လၢတၢ်လီၤတတိၤဂ့ၤတတိၤဂ့ၤတဘၣ်သးအလီၤအကျဲတဂ့ၤ နမ့ၢ်သးကွံာ်အိၣ်တဘျီဃီန့ၣ် သိလ့ၣ်ဆွဲးဆူမ့ၢ်ဂ့ၤ တၢ်ဟူးဝးဆွဲးဆွဲးဒ်န့ၣ်သိမ့ၢ်ဂ့ၤ ကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ခိၣ်ထံးအဃိ သွံၣ်ကျိဖိတဖၣ် သွံၣ်ဖးချ့ညိကဒၣ်ဒီးပှၤဆါတၢ်အိၣ်သးကအၢထီၣ်ဝဲလီၤလၢတၢ်န့ၣ်အဃိ တဘၣ်သးအလီၤအကျဲတဂ့ၤ

၂.ပိၢ်ဆူၣ်နီၤပှၤဆါဖဲအလီၤဒီး ကဘၣ်ဃာ်ဒၣ်ဝဲအမဲာ်တက့ၢ် ပှၤဆါဆူၣ်နီၤမ့ၢ်တကျဲဘၣ်ဒီးဖိၣ်ဂၢၢ်ဃာ်အိၣ် ဒ်သိးအသုတလီၤဃာ်တဂ့ၤ မ့ၢ်ဝဲဒီး ပံးန့ၢ်ထးဆဲးလၢပှၤမၤသံတၢ်ဃာ်ဝဲတဘိ မ့တမ့ၢ် ထးဆဲးတၢ်တဘိဒီး ဆဲးအိၣ်

လၢပှၤဆါအစုနၢအဘိတဆံ အခိၣ်တုၤအသွံၣ်ထီၣ်တက့ၢ် အသွံၣ်မ့ၢ်တထီၣ်ဘၣ်ဒီးဘံးထီၣ်အသွံၣ်တက့ၢ် အသွံၣ်ဟးထီၣ်ဝဲလၢစ့မံးန့ၢ်အတီၢ်ပှၤ ပှၤဆါကသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤအသးလီၤ

၃.ပှၤဆါအထးခိၣ်မ့ၢ်ဝဲဒီး ဒံးဒူးန့ၢ်ပှၤဆါအနီၣ်တကံၤထံးတုၤအထီၣ်ဂီၤတက့ၢ် အနီၣ်မ့ၢ်ထီၣ်ဂီၤဒီးဆဲးဖျိအနီၣ်ခိၣ်(ဖဲပှၤတုၢ်နီၣ်အလီၤ)တကပၤဆူလၢထး လၢပှၤမၤသံတၢ်အဃာ်တဘိတက့ၢ် အနီၣ်ခဲကပၤလၢာ် အသွံၣ်ကဘၣ်ဟဲထီၣ် (ထဲသိးပဲချဲတတိၣ်)ဝဲ စ့မံးန့ၢ်အတီၢ်ပှၤ အထးခိၣ်လၢအဝံာ်န့ၣ် ကလံၤထီၣ်က့ၤလီၤ

၄.အိၣ်ခိးတုၤတၢ်အိၣ်သးဒ်လၢထးအသိးမ့ၢ်ဝဲမးဒီး ဆူၤပှၤဆါဆူတၢ်ဆါဟံၣ်မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်အအးတက့ၢ် ပမ့ၢ်အိၣ်ခိးတုၤတၢ်မၤအသးဒ်လၢထးဝဲမး ပမ့ၢ်ကူၤစါပှၤဆါန့ၣ်ဒီး-(၁)ထူၣ်ပျိသံ,(၂)သံတခီပၤ,(၃)မၤဟူးဂဲၤခိၣ်တန့ၢ်,(၄)ကတိၤတၢ်တပံာ်တကျါ တၢ်ဒ်န့ၣ်အသိးသ့ၣ်တဖၣ် တကဲထီၣ်အသးဘၣ်. တၢ်မၤကူၤဝဲဒ်န့ၣ်အသိး ကဲထီၣ်ကဲထီဝဲဒီး မၤကိညါလီၤလၢပှၤဆါန့ၣ်လီၤ မ်ပှၤကပူၤဖျဲးဒီးကလံၤဖူးတၢ်ဆါတက့ၢ် အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါလီၤ ပှၤတရုးဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကူၤစါဆိပှၤလၢအဘၣ်န့ၢ်ကလံၤဖူးတၢ်ဆါဒ်လၢထးအသိးန့ၣ်လီၤ

တၢ်လၢပတြိၣ်မိၣ်(ပိခင်လောၣ်း) တဖၣ်ကဘၣ်မၤ, ကဘၣ် ပး ဆွဲး

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတနီၤလၢ ပတြိၣ်မိၣ်တဂၤတြးသ့ၣ်ညါ,တသ့ၣ်ညါတသ့ဘၣ်. တၢ်မ့ၢ်သ့ၣ်ညါဟံးဒီး လူၤထွဲမၤထွဲန့ၣ်အိၣ် မိၣ်ဒီးဖိဆဲးခဲကလၢာ် ကအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဝဲ ကကဲဘျူးစ့ၢ်ကိးလီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတနီၤလၢပှၤသ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်အါမးန့ၣ်သက့ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတနီၤလၢတၢ်တပာ်သ့ၣ်ပာ်သးအိၣ်ဘၣ်. အဒိ-ဖဲအိၣ်ဒီးဟူးသးအဆၢကတီၢ် ပှၤကဘၣ်အိၣ်ကသံၣ်ဂံၢ်ဘါ(သံခါတ်)ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ် ပှၤသ့ၣ်ညါန့ၣ်သက့ ပှၤကဘၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိး (folic acid)လၢလၢလီၣ်လီၣ်အဂီၢ် ပှၤသ့ၣ်ညါဝဲစ့ၢ်ဒိၣ်မးလီၤ ပှၤမ့ၢ်ဒိ(x-ray)န့ၣ် ပှၤသ့ၣ်ညါလၢကမၤဘၣ်ဒိဖိဆဲးလၢဟာပှၤအဃိ ပှၤပလီၢ်ပှၤအသးဘၣ်ဆၢ ဖဲအိၣ်ဒီးဟူးသးအခါ ဘၣ်ပလီၢ်စ့ၢ်ကိးအသးလၢ(Microwave)န့ၣ် ပှၤတပာ်သ့ၣ်ပာ်သးဘၣ်. တၢ်ဂ့ၢ်လၢလၢာ်တဖၣ်အံၤတၢ်ရဲၣ်ကျဲဃာ်အိၣ်လၢ ပှၤလၢအိၣ်ဒီးဟူးသးတဖၣ် ကမၤထွဲဝဲမ့ၢ်ဂ့ၤ ဒီးကဟးဆွဲးဝဲမ့ၢ်ဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

၁.တက်ကဘက်မကွက်တက်အိုင်ဆိုင်အိုင်ချဘက်ဆာဘက်ကတိတ်

ဖဲအိုင်ဒီးဟူးသးဆာကတိတ် ဒ်သီးဟးဆွဲးတက်ဂုကိတဖက်ကသုအဂီ ကျဲလအဂုကတက်ဒီးအညီကတက်မုဝဲ တက်ကဘက်လဲဒူးနဲပွဲးအသးဆူကသံသရဲဖးဒိတ် မုတမုာ် ကသံသရဲမုာ်လအဒူးအိုင်ဖျိုင်တက်အအိုင်ဝဲ ကဘက်ဟံနုတက်အဲထွဲကွဲထွဲဒီးတက်မကွက်တဖက်လီ

၂.(folic acid) လအအိုင်ဒီးအလွဲလအဘိဃးအံ ဖဲအိုင်ဒီးဟူးသးဆာကတိတ် တက်ကဘက်အိအိတအိတသဘာ်.မုဒ်သီးဖဲသုအပျိုဃံဖးဒိတ်ကဂုဝဲအဂီလီ

၃.တက်ဒီသအ(ဂျီကလ်သီး)

Rubella (မုတမုာ်) German measles နှင့် မုတမုာ်ဆါလအလီယူဒိုင်မးလီ. ဖဲအိုင်ဒီးဟူးသးအခါ မုဒ်ဒီးနုဘာ် German measles တက်ဆါနှင့် ပွာဆါအလီကကိကစဲးစဲး, ခိုင်ကဆါ,ကဘက်သမုာ်လဲ လအဘုဂုလီတက်ဂီဘုဂုကဟံဖျိုထိုင် ကလီကဒ်ပွာဘာ်တီးကွတက်ဆါကွာ်ကကလီကလိာ်သးလီ. မုဒ်ဒီးတက်မအသးဒ်နှင့်တဖက် လီမုဒ်ဒ်အကစါဒ်ဝဲအလီ မုလအိုင်ဒီးဟူးသးတဖက်တဟံသုပာ်သးဝဲဘာ်ဒီး အိုင်ဝဲဖဲဖျိုင်ဝဲ လအတက်တဟံသုပာ်သးဘာ်အပူ တက်ဆါအလီလဲနှင့်လီဘာ်ကွဘာ်ကတိတ်ဆူဖဲသုအအိုင်အလီဖဲဖဲသုအိုင်ဖျိုင်ထိုင်အခါ အိုင်ဖျိုင်ပုာ်ဃုာ်ဒီးတက်နုတအ,သးဖျိုင်တက်ဆါ,ခိုင်နှင့်ဂီဘါစါ,အိုင်ဖျိုင်နုဃုာ်ဒီးမဲာ်ပုာ်ဝါတဖက် မုတမုာ်လအလီသးအူးဒိုင်မးနုလီ

၄.ကံးကဲတက်ဂဲလိာ်ကွ

ဖဲသုအိုင်ဖျိုင်ကျဲ အယုာ်ညာ်မုာ်ကပုာ်နှင့် ဖဲအိုင်ဖျိုင်ဖဲသုအခါ ဆါဝဲဒိုင်တကွတကးဒီးဘာ် တက်အိုင်ဖျိုင်ထိုင်ကယံာ်ဝဲစါကီးလီ. ဒ်တက်ဘာ်တုအလုအလ်အသီး ဖဲအိုင်ဖျိုင်ဖဲသုဝဲ ညီနုယုာ်ညာ်တဖက်အဂီအဘါစါလီအလီ ကအိုင်ဖျိုင်ထိုင်ဖဲအသိတကအဂီတဘိတ်တညီဘာ်. ဒ်သီးဖဲသုအိုင်ဖျိုင်ကျဲအဂီအဘါကအိုင်အဂီ ကဘာ်မနုာ်တဟူးတက်ဂဲလအမုာ် ကံးကဲတက်ဟူးတက်ဂဲနှင့်လီ. ကံးကဲအယုာ်ညာ်ကသွဲးထိုင်သးအဂီ တက်ကဘာ်မကံးကဲတက်ဟူးတက်ဂဲနှင့်လီ. ဖဲမတက်ဟူးတက်ဂဲအခါ ခိုင်,ခဲကီဒီးဟးဖါအညာ်တဖက် ကျဲးစးဒ်သီးအသုတဟူးတဂုနှင့်တက့.ဖဲနမသွဲးထိုင်တဘျီ တဘာ်ယံာ်ဝဲယံာ်စဲးကးဒီး မအိအဘျီတဆဲတက့. နမုာ်တကွနှင့်ရံာ်တခါ ရူးတက်တုယံာ်လအနသးကံးပူကဘးကဘးနှင့် ပွာသီးဒီးယံာ်စဲးကးလီ.မအိတနံယံာ်ဘျီတက့.

၅.အိုင်နုဖြါတုဂါဒ်ဒီးသိလအလအပွဲးပွဲးတက့

ဖဲအိုင်ဒီးဟူးသးအခါ ကံးအသိ(အဆီဓာတ်) မုတမုာ်လအရဲဒိုင်ကါဒိုင်နှင့်လီ. တက်အသိလအပြိုင်လီဒ်အမုာ် ဘံာ်တမုာ်အူ.ဘံာ်တမုာ်ဒီး.ဘံာ်တမုာ်အူဒီး ဘံာ်တမုာ်အူသုတဖက် တက်စူးအိကနုအဂီ မုာ်ပုာ်အပူသိကဘာ်အိုင်ဝဲလီ. ဟးဆွဲးတက်အသီးနှင့်တက့. ဃုထာသိအိုင်ဒ်အမုာ်ပဲသိ,တက်ဒီးတက်လုာ်သိဒီးသုာ်စယံာ်အသိတက့.

၆.တဘာ်အိမိာ်ဒီးတဘာ်အိုင်လအပူအိမိာ်အကပတဂု

ပတြိုင်မိာ် မုာ်လအနုဘာ်မိာ်အကလုာ်အလီ အိုင်ဖျိုင်ထိုင်ဖဲတချူးလအလီတပွဲးဘာ်,လအမုာ်ပွဲးသုနှင့်ကွ ဖဲသုအသယာ်တပွဲးဘာ် ဖဲသုဟးဂီသု(ဟူးလီတဲာ်သု)အမိာ်ညါ ဖဲသုအိုင်ဖျိုင်သိတဖက်သံဝဲနှင့်လီ

၇.တဘာ်အိသးဒီးတဘာ်အိတက်ဆါထံလအပုာ်ဃုာ်ဒီးအဲလ်ခါဟီဘာ်.

ကသံသအတက်ကီးလအမုာ် fontal alcohol syndrome(FAS) လအကညီကျဲတခါမုာ်ဝဲ,(သးဃိဖဲသုဆဲးအတက်ဆူတက်ဆါ)အခိပညီမုာ်ဝဲ, တက်လအအအအသိဒိုင်မးလအမုာ် တက်သုညါအတီယတီဖုာ် (မုာ်ပုာ်ဆဲး,မဲာ်သုအကွာ်အဂီတဂုတဘာ်,မုာ်ပုာ်အကွာ်အဂီလအရဲဒိုင်ကါဒိုင်တဖက် ကွာ်ဂီတဘာ်လီဘာ်ဆဲးဘာ်.

၈.တဘာ်ဆူးကါကသံကသိလအတက်တြီအိဒီးကသံမူးဘျီတဖက်ဘာ်.

ပတြိုင်မိာ်တဖက် ကသံကသိလအသုဝဲနှင့် လဲဒီးဖျိဒူးအပူဒီးလဲတုးဆူဖဲဆဲးအိုင်အလီ ဖဲသုစါကီးကဲထိုင်ပူအိကသံဖဲလီ. ဖဲအိုင်ဖျိုင်ဝဲအခါ မုာ်လအကသံအတဟီာ်အလီ ဒ်ပူအိကသံဖဲဖူးကသံအသီးကဲထိုင်ဖဲသုလအတက်မဲတက်ဂဲစုး ဒူးအိနှင့်ကီခဲဝဲ,ဟီာ်ဆူ,တက်ထိုင်အိတဖက်နှင့်လီ

၉.မုတမုာ်လအကသံသရဲအတက်နုကျဲဘာ်ဒီးတဘာ်အိကသံလအနီကစါဒ်ဝဲဘာ်

ကသံကသိတဖက် ဘာ်တက်ပူနှင့်အိညီညီဖဲလအတလိုင်ဒီးကသံသရဲအတက်နုလီ(over the counter)ကီး(OTC)တဖက်လအမုာ်ဆူမုာ်ဂီအဆါကတိတ် ပူသုအိမုာ်သုနှင့်ကွ ဖဲအိုင်ဒီးဟူးသးဆာကတိတ်နှင့် မတံာ်တက်ဖဲသုနီခါအတက်ဒိုင်ထိုင်နှင့်လီ

၁၀.ဟးဆွဲးတက်အိုင်တက်အိလအဘာ်တက်မပူအိလအဘံာ်တမုာ်အူတဖက်တက့.

တက်တမဲလ်လ် ပမုာ်အိုင်အိ ဖဲအကြးအဘာ်နှင့်ကဲကသံကသိနုသကွ တက်မုာ်အိုင်အိတလအကွဲအစးဒီး ကဲထိုင်တက်ကီတက်ခဲသုဝဲအသီး ဖဲအိုင်ဒီးဟူးသးအခါ မုာ်အိဘံာ်တမုာ်အူ အါနှင့်ဒီးတက်ဟံပနီအိလ်ဘျီနှင့် မဘာ်ဒိဖဲသုဆဲးအါအါသိသိလီ

၁၁.ဟးဆွဲးတက်ဒီလီယဲ(x-ray)တသုဖဲအသုတက့

ဒ်ပူသုညါဘာ်အသီး တက်ဒီလီယဲအတက်သုတက်ဘာ် မုာ်တက်လအကဲဘျူးလအကသံကသိအတက်ကူစါယါဘျီအဂီအသီး ကဲထိုင်စါကီးတက်ကီတက်ခဲလအလီယဲသဟီာ်အလီလအလီမုာ်အိုင်လအတဒိတသုဘာ်သါပူ. တက်ကဘာ်ကးဘာဟးဒီးဒိအိလအရဲနှင့်လီ

၁၂.မုာ်လဲနှင့်လီဆူဖက်ကပူတဘာ်ဖဲအိုင်တက်လအမဲခရီဝဲဘာ်.

တက်မကွာ်ဒီးထိုင်ဘာ်ဝဲလအ ပတြိုင်မိာ်တဖက် ဆူးကါမဲခရီဝဲအလီ မဘာ်ဒိဘာ်ထံးဖဲသုအတက်ဒိုင်ထိုင်နှင့်လီ

၁၃.ဟးဆွဲးကသံကသိလအမဲသံတက်ဃာ်အကလုာ်ကလုာ်တက့.

ကသံကသိသုာ်တဖက်နှင့် ပုာ်ဃုာ်ဒီးကဲသံဝဲအလီ တုးပူဖဲးဘာ်ဖိုင်ဘာ်အိဒီးဖဲသုဆဲးတဖက် ဒ်အသးအနံအလီပုာ်စါအသီး ကဒီးနုဘာ်တက်လအတကဲဘျူးကဲဖိုင်ဘာ်သုဝဲအကလုာ်ကလုာ်လီ

၁၄.ပတြိုင်မိာ်တဖက် ကဘာ်ပလီအသးဒ်သီးမုာ်ပုာ်အတက်ကီသုတထိုင်တဂု.

ပတြိုင်မိာ်တက မိာ်ပုာ်အတက်ကီမုာ်ထိုင်(၁၀၂)ဒ်ကရဲဖုးဟးဆူအဖိုင် ဒီးကမဘာ်ဒိဖဲသုလအအိုင်ထိုင်ကယီကယီလအမိာ်အဟးဖါပူတကလီ. တက်ကီထိုင်ပူနှင့် တမုာ်ထဲလအတက်ဆူးတက်ဆါအလီဘာ်. တက်မတက်ဟူးတက်ဂဲလအဆူ, ဟးထိုင်လအတက်ချု လအတိုင်ဒီးတက်ဒီသအနီတမဲဘာ်,လုာ်ထံချီကီကီ တက်ဒ်နှင့်အသီးသုာ်တဖက်ဒူးအိုင်ထိုင်တက်ကီသုအလီ တက်ကဘာ်ဟးဆွဲးတက်သုာ်တဖက်နှင့်လီ

၁၅.တဘာ်ဖိုင်သုာ်မဲညီဘာ်.ဟးဆွဲးတက်ဖဲးတက်ညာ်လအတမဲဂုဂုဘာ်တက့.

မုာ်လအသုာ်မဲညီအလံာ်အယူးတဖက် ဒီးတက်ဖဲးတက်ညာ်လအတမဲဘာ်တဖက်အိုင်ဒီး(toxoplasma)တက်ဆါအလီတဖက်အလီလီ. မုာ်လအတက်ဆါတဖက်အံးအလီ ဖဲဆဲးတဖက်ဒီးနုဘာ် (toxoplasmosis)တက်ဆါလီ. တက်ဆါအါဒ်အံးတဖက်အလီ မဘာ်ဒိဖဲသုခိုင်နှင့်,မဲာ်သုဒီးစုာ်တက်သုညါနှင့်လီ

ဒ်သီးကဒီးနုဘာ်ဖဲမုာ်ဖဲစါလအအိုင်ဆူအိုင်ချု အိုင်ဒီးဂီဘါအဂီ ဒီးပတြိုင်မိာ်တဖက် ကပူဖျိုးဒီးတက်ကီတက်ခဲအဂီ ပမုာ်လ်လအတက်ကွဲးလအထးတဖက် ကကဲထိုင်တက်မစါနှင့်လီ

နီနီဆာကကျဲးစားကဲထီၣ်ပွၤမၤမုခ်နသးဒီးယုၣ်ကုၤနုၤတၢ်ခဲး
ဆာသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲအသးဒီးအဂုၤကတၢၢ်န့ၣ်လီၤ.ဆုၤပဒီးဒုး
သ့ၣ်ညါဘၣ်နတၢၢ်ကတၢၢ်ခဲး, နတၢၢ်ကတၢၢ်ခဲးအကတၢၢ်ဆူ နီနီ
ဆာအခၢ်နီၣ် ခီၣ်ကညီမိမိမုခ်ကရမ်းကစံနီၣ်.

☆☆☆☆☆☆

ဆူ/
နီနီဆာ,
တၢ်အဲၣ်န့ၣ်အမဲၣ်ချံအိၣ်စ့ၢ်ကိၣ်ခါ?
လၢ-ဒုဖိ

ဒုဖိ,
အမဲၣ်ချံအိၣ်ခါတအိၣ်ခါဒု ပတတဲဒီးဘၣ်. မ့ၢ်အမိၢ်လံၤမိၢ်
ပှၢ်အနီၢ်ကတၢၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကိၣ်ခါ?
လၢ-နီနီဆာ

☆☆☆☆☆☆

ဆူ/
နီနီဆာ,
ပှၢ်တနီၤ ထံၣ်ဝဲလၢပိၢ်မုၢ်ကရၢအတၢ်မၤန့ၣ် ကဘၣ်မ့ၢ်ဒု
ထံပိၢ်မုၢ်ကရၢတဖၣ်မၤတၢ်လီၤန့ၣ် မ့ၢ်ခါ?
လၢ-တနီၤသရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိ

တနီၤသရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိ,
ပိၢ်မုၢ်ကရၢအတၢ်မၤအယံ ပိၢ်မုၢ်ကရၢကဘၣ်မၤဝဲဘၣ်
ဆၣ် ပှၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဘၣ်ယးဒီးပိၢ်မုၢ်တဖၣ် ကဘၣ်မၤသကိးတၢ်ဒိ
အလီၤအိၣ်ဝဲအသးန့ၣ်လီၤ. ပှၢ်လၢအတထံၣ်ဘၣ်ပိၢ်မုၢ်နီတဘျီ,ဘၣ်ထွဲ
ဘၣ်ယးဒီးပိၢ်မုၢ်လုၤတက့ၤတဖၣ် တလိၣ်မၤဝဲနီတစးဘၣ်.
လၢ-နီနီဆာ

☆☆☆☆☆☆

ဆူ/
နီနီဆာ,
ခိၣ်နီတက တဘျီအခါစံးဝဲလၢအအဲၣ်အပှၢ်ကလုာ်လၢာ် အ
တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးခဲလၢာ် ဘၣ်ဆၣ်ခဲအံၤ ဘၣ်မနုၤအယံ အဝဲအဲၣ်က့ၤလၢ
အဒုၣ်အဒါပယီလဲၣ်?
လၢ-ကညီမိ(မုၢ်တြီၤ)

ကညီမိမုၢ်တြီၤစၢ,
မ့ၢ်လၢတၢ်အဲၣ်န့ၣ် အကသံၣ်ဒိသဒါ(ကာကွယ်ဆေး)တ
အိၣ်ဒီးဘၣ်အယံလီၤ.
လၢ-နီနီဆာ

☆☆☆☆☆☆

ဆူ/
နီနီဆာ,
ခိၣ်နီလၢအစံးလီၤအသးအအဲၣ်အပှၢ်ကလုာ်တဖၣ် ပာ်တၢ်
ကိၢ်သူလုၤဒီးယုၢ်ကွံာ်ဆူထံချၢကိၢ်ချၢအါမးန့ၣ် ဘၣ်မနုၤအယံလဲၣ်?
လၢ-ပှၢ်ခိးတၢ်စံးဆၢ

ပှၢ်ခိးတၢ်စံးဆၢ,

ကမ့ၢ်လၢအပှၢ်ကလုာ်ဒီးအတၢ်အဲၣ်န့ၣ်ထဲကိၢ်သူလုၤ တဘျီ
ခိးအပှၢ်ဘၣ်အယံလီၤခါသ့ၣ်.
လၢ-နီနီဆာ

☆☆☆☆☆☆

ဆူ/
နီနီဆာ,
ကညီမိကဒီးန့ၣ်ဘၣ်က့ၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်နီၢ်နီၢ်အကတၢၢ်ဖဲ
လဲၣ်?
လၢ-နီနီဒုဝါ

နီနီဒုဝါစၢ,
ကညီမိကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်နီၢ်နီၢ်အကတၢၢ် ဖဲအဒုၣ်အ
ဒါလီၤအိၣ်တဖၣ်သံကွံာ်ခဲလၢာ်အကတၢၢ်န့ၣ်လီၤ.
လၢ-နီနီဆာ

☆☆☆☆☆☆

ဆူ/
နီနီဆာ,
ကညီခါအိၣ်ဝဲတကလၢယအဲၣ်အိၣ်လၢာ်သးဒီး မ့ၢ်ဝဲတၢ်အဲၣ်
အဖိလၢ အဖးထီၣ်လၢယပှၢ်အဆိကတၢၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲတမ့ၢ်ပှၢ်လၢအ
အဲၣ်ယၢဘၣ်.ယကဘၣ်မၤယဲဒ်လဲၣ်?
လၢ-တနီၤသရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိ

တနီၤသရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိစၢ,
နအဲၣ်အိၣ်ထဲထဲအံၤဒီး ဘၣ်မနုၤအယံလၢနတဒုးသ့ၣ်ညါအိၣ်
လဲၣ်. ဒုးသ့ၣ်ညါအိၣ်ချၢလၢနအဲၣ်အိၣ်တက့ၢ်. အဝဲမ့ၢ်တအဲၣ်န့ၣ်ဘၣ်
ဆၣ် ကသ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲလၢနအဲၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢအသးပှၢ်တၢ်လီၤ
လၢနဂီၢ်မ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်ဆၣ် လၢအခိၣ်န့ၣ်ပှၢ်န့ၣ် လီၤတၢ်နကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်
လီၤတက့ၤလီၤ.
လၢ-နီနီဆာ

☆☆☆☆☆☆

ဆူ/
နီနီဆာ,
တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်န့ၣ် ပကဘၣ်လဲၤယုထံၣ်န့ၣ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်?
လၢ-နီနီထူ

နီနီထူ,
တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်န့ၣ် ပကဘၣ်လဲၤယုထံၣ်န့ၣ်အိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ခိၣ်
လီၤခါသ့ၣ်.
လၢ-နီနီဆာ

☆☆☆☆☆☆

ဆူ/
နီနီဆာ,
ပှၢ်တနီၤအကလုာ်သ့ဒိၣ်မး ဘၣ်ဆၣ် တုၤမ့ၢ်အမၤကမ့ၢ်တၢ်
ဒီးအၢၣ်လီၤအတၢ်ကမ့ၢ်တဘျီဘၣ်ဒီး ဟးတဲဝဲလၢပှၢ်ကအတၢ်ကမ့ၢ်
န့ၣ် ဘၣ်မနုၤအယံလဲၣ်?
လၢ-တနီၤသရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိ

တနီၤသရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိ,
မ့ၢ်လၢအပှၢ်တၢ်စံၣ်ညါဒီးအဲၣ်ဒီးဝဲလၢပှၢ်ကကဘၣ်တၢ်စံၣ်
ညါအယံလီၤ.
လၢ-နီနီဆာ

☆☆☆☆☆☆

ဆူ/
နီၣ်ဆၢ,
နီၣ်ဆၢၤ, ဝံသးစူၤကျးလီၤကွၢ်နီၣ်လၢမဲးကစံပူၤတဘျီမိၣ်.
လၢ-ဒုဒုဝါ

ပိၣ်မုၢ်ဒီးပိၣ်ခွါန့ၣ် အိၣ်ဒီးအသးတၢ်အဲၣ်ဒ်သိးသိးဒီး အိၣ်စ့ၢ်
ကိးဒီးအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ထံသိးသိးလီၤ. စးအဲၣ်ပိၣ်ခွါလၢနအဲၣ်ဒီးစးအဲၣ်
အိၣ်တၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ပၤကီၢ်တအိၣ်နီၣ်တၢ်လၢကဟဲဖျိန့ၣ်ဘၣ်.
လၢ-နီၣ်ဆၢ

ဒုဒုဝါ,
နထံၣ်ဘၣ်နီၣ်ဆၢအါဘျီကွၢ်မးလံန့ၣ် နတသ့ၣ်ညါဘၣ်ဧါ?
လၢ-နီၣ်ဆၢ

ဆူ/
နီၣ်ဆၢ,
စးထီၣ်လၢယသ့ၣ်ညါတၢ်အဲၣ်အံၤ ကညီခွါတဖၣ်တကျၢ်
ယၢနီၣ်တၢ်ကဘၣ်. မ့ၢ်ယကဘၣ်မၤယဲဒ်ဒ်လဲၣ်?
လၢ-တနီၣ်သရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိ

ဆူ/
နီၣ်ဆၢ,
ယအဲၣ်ဒီးသးဟ့ၣ်ကွၢ်ပၤလၢယအဲၣ်တၢ်က ဘၣ်ဆၣ် ယသးဟ့ၣ်
ကွၢ်အိၣ်တၢ်န့ၣ်ဘၣ်န့ၣ် လၢမနုၤအယိလဲၣ်?

တနီၣ်သရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိၤ,
ကမ့ၢ်လၢနမံၤတဖျါအံၤ လီၤပျံၤလီၤဖုးဒိၣ်မးလၢအဂီၢ် မ့တ
မ့ၢ် ကမ့ၢ်လၢနမ့ၢ်ကစၢ်ဒိၣ်အမုၢ်ယၢဖိလၢအထံၣ်ပၤသ့ဘၣ်ဆၣ် အဝဲ
သ့ၣ်မ့ၢ်တလီၣ်ဖျါထီၣ်အသးဘၣ်န့ၣ် ပၤထံၣ်အိၣ်တၢ်သ့ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
ဒ်သိးကညီခွါတဖၣ်ကထံၣ်န့ၣ်ကကျၢ်န့ၣ်အဂီၢ် ထုးထီၣ်နစိကမိၤဒီးလီၣ်
ဖျါထီၣ်နသးလၢအိၣ်တၢ်က့ၢ်.

လၢ-ဒုဖိထူ

ဒုဖိထူ,
မ့ၢ်လၢအဝဲမ့ၢ်ပၤလၢနအဲၣ်အိၣ်ဒီး တမ့ၢ်ပၤလၢနသးဟ့ၣ်အိၣ်
ဘၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.

လၢ-နီၣ်ဆၢ

လၢ-နီၣ်ဆၢ

လၢ-နီၣ်ဆၢ

ဆူ/
နီၣ်ဆၢ,
လၢပၤတၢ်အပူၤ ယထံၣ်ဘၣ်လၢခိၣ်နီၣ်တနီၣ်တကန့ၣ်ဃုာ်
ပိၣ်မုၢ်ကရၢအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒီး တၢ်ပာ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်ဒီးပိၣ်မုၢ်က
ရၢဘၣ်န့ၣ် လၢမနုၤအယိလဲၣ်?

ဆူ/
နီၣ်ဆၢ,
ကညီကလုာ်အတၢ်ပာ်သးဒီး ပယီၤကလုာ်အတၢ်ပာ်သး
တဒ်သိးလိာ်အသးလဲၣ်?

လၢ-တနီၣ်သရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိ

လၢ-ဖိသယုာ်

တနီၣ်သရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိ,
ပိၣ်မုၢ်ကရၢမ့ၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤတခါလၢတၢ်ဟး
လီၤဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါသံကွၢ်ခိၣ်နီၣ်ဒ်အံၤတဖၣ် အတၢ်တူၢ်ခိၣ်ပာ်သးဝံမး
ပကသ့ၣ်ညါကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤဒီးတၢ်အစၢလီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ.

ဖိသယုာ်ၤ,
မ့ၢ်လၢကညီမုၢ်ဒိၣ်ကညီ ပယီၤမ့ၢ်ဒ်ပယီၤ ဒ်ပစံးတၢ်အသိး
ဆိန့ၣ်ဟဲလၢအဃု ပၤကညီဟဲလၢအစၢအယိလီၤ.

လၢ-နီၣ်ဆၢ

လၢ-နီၣ်ဆၢ

လၢ-နီၣ်ဆၢ

ဆူ/
နီၣ်ဆၢ,
ပိၣ်ခွါသးအၢတဖၣ် ဘၣ်မနုၤအယိ ပာ်သးဂ့ၢ်အသးလၢပိာ်
မုၢ်အမဲာ်ညါလဲၣ်?

ဆူ/
နီၣ်ဆၢ,
ယအဲၣ်ဘၣ်ကညီခွါတၢ်လၢသးဘၣ်ဆၣ် ပတၢ်အိၣ်မူအ
ပတီၢ်တတုၤသိးအမဲာ်ညါ အဝဲတအဲၣ်စ့ၢ်ကိးယၢဘၣ်အယိ ယကဘၣ်
မၤယဲဒ်လဲၣ်?

လၢ-ဒုမုၢ်ဒါ

လၢ-တနီၣ်သရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိ

ဒုမုၢ်ဒါ,
မ့ၢ်လၢအမိၣ်န့ၣ်သးလီၤဘၣ်တၢ်တခါခါအယိလီၤ.

တနီၣ်သရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိၤ,
တၢ်အိၣ်မူပတီၢ်တတုၤသိးဘၣ်န့ၣ် မၤတုၤသိး. အဝဲတအဲၣ်န့ၣ်
ဘၣ်န့ၣ်မၤတုၤအိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. နမ့ၢ်ကျဲးစးသပျီၤဒီးနကတုၤဆူန
ဖိတၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢ-နီၣ်ဆၢ

လၢ-နီၣ်ဆၢ

လၢ-နီၣ်ဆၢ

ဆူ/
နီၣ်ဆၢ,
ဘၣ်မနုၤအယိ ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်စးအဲၣ်ပိၣ်ခွါတၢ်န့ၣ်ဘၣ်လဲၣ်? ပိာ်
မုၢ်ဒီးပိၣ်ခွါ အိၣ်ဒီးသးအတၢ်အဲၣ်ဒ်သိးသိးလီၤတမ့ၢ်ဧါ?
လၢ-တနီၣ်သရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိ

လၢ-နီၣ်ဆၢ

တနီၣ်သရံၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ကညီမုၢ်ဖိၤ,

တၢ်ထံၣ်လိာ်သးဒီးပှၤကွဲးလိာ် သရၣ်ခဲၣ်စၢၤရွၢ်ဗျၢ်

တလၢအံၤ ပအံၣ်ဒီးဒုးသ့ၣ်ညါက ညီပိာ်မုာ်ကရၢပှၤဖးလံာ်ဖိတဖၣ်လၢ သရၣ်ခဲၣ် စၢၤရွၢ်ဗျၢ် လၢအမ့ၢ်ရၢၢ်ခါကလုာ်တကန့ၣ် လိာ် အဝဲမ့ၢ်ပှၤတကလၢဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါကညီ ပိာ်မုာ်ကရၢမံးကစံ ခီဖျါအဝဲကွဲးဆၢန့ၢ်ပှၤလၢ တၢ်ကစီၣ်ထီၣ်ဒီးထီၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢပယီၤ ကျိာ်အယံၤလိာ်ပှၤလၢကကွဲးဆၢန့ၢ်ပှၤတၢ်ကွဲး လၢပယီၤကျိာ်အိၣ်ဝဲစ့ၢ်ဒိးမးအယံၤ ပစံးဘျး အိၣ်လၢပမ့ၢ်တဖၣ်အတၢ်ကွဲးသနာ်က အဝဲ ဆၢဃီအတၢ်ကွဲးထီၣ်ဘိလိာ်လၢတၢ်န့ၣ်အယံၤ ပသ့ၣ်ညါဘၣ်ဒီး ပပလၢကတၢ်လၢအဝဲမ့ၢ်သ ရၣ်တကလၢအအိၣ်လံာ်အိၣ်လံာ်,အိၣ်ကွဲးလံာ် ကွဲးလံာ်,ဖးလံာ်ဆူၣ်တကးဒီးဘၣ် ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ် ဘါပဝဲကညီပိာ်မုာ်ကရၢမံးကစံလၢအတၢ်ကွဲး တဖၣ်ဒီး ကံဘျးလၢပှၤဖးတၢ်ဖိအဂီၢ်ဒိးမး လိာ်လၢသးဒီးပှၤပဆၢဂ့ၢ်အိၣ်သ့ၣ်ဒီးအဟံၣ် ဖိယံၤဒီးပပလၢပှၤအဝဲအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်, အတၢ်ကျဲးစးဒီးအတၢ်ကွဲးတဖၣ်လိာ် ဒ်န့ၣ် အသိး ဆူညါတဘျီပအိၣ်ဒီးတၢ်ရံၣ်တၢ်ကျဲး လၢပကဒုးသ့ၣ်ညါပှၤဖးလံာ်ဖိလၢ ပှၤလၢအ ကွဲးစးတၢ်လၢပမံးကစံဖိတဘျီအံၤအပူၤအ သီကဒီးတကန့ၣ်လိာ်

သရၣ်ခဲၣ်စၢၤရွၢ်ဗျၢ် အိၣ်ဖျါထီၣ် လၢကွၢ်မိသဝီ(ကဏ္ဍမုာ်ဒုးဂၤ)သ့ၣ်တဲက ရၢၢ်,ရၢၢ်ခါကီၢ်စဲၣ်န့ၣ်လိာ် အဝဲမ့ၢ်ရၢၢ်ခါက လုာ်ဒုၣ်ဒီး အမိၢ်မ့ၢ်ဒီးအိၣ်အ့ၢ်,အဟံၣ်မ့ၢ်အူကွၢ်ဖျါ န့ၣ်လိာ်လၢဒီးပုၤဝါသၢကအကျါ အဝဲမ့ၢ်ပှၤသ ဒါ အဝါလၢအဖိခိၣ်ခံၣ်လၢမ့ၢ်ပိာ်မုာ်န့ၣ် လိာ်ဖဲ(၁၉၈၈)န့ၣ်,ကီၢ်ပယီၤကွဲးဖိတၢ်ပူၤထီၣ် လီထီၣ် အဝဲဟဲထီၣ်တုၤလၢမၤန့ၢ်ပျီဒီး န့ၣ်လိာ် ဝဲဆူသိၣ်ဒုစံးသုးရၢၢ်အပူၤန့ၣ်လိာ်ဒီးဖဲ(၁၂.၃. ၁၉၉၃)န့ၣ်,အဝဲထီၣ်ကသံၣ်တၢ်မၤလိလၢသိၣ် ဒုအခါစးဖဲတူဝါလုာ်တၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လိာ် အ ဝဲထီၣ်တၢ်မၤလိန့ၣ် မ့ၢ်ပှၤလုာ်ဖုတဖုလၢကသံၣ် တၢ်မၤလိအပူၤန့ၣ်လိာ်ဖဲ(၂၀၀၆)န့ၣ်,အဝဲဟံး

န့ၢ်မ့ၢ်ဒါ ဒ်အမ့ၢ်သိၣ်ဒုစံးကသံၣ်မ့ၢ်ဒါခိၣ်တကန့ၣ် လိာ်ဖဲ(၂၀၀၉)န့ၣ်,တၢ်ဆိတလဲက့ၢ်အမ့ၢ်ဒါ လၢသုးက့(ဒုၣ်ဘူးန့ၣ်)တၢ်ဆါဟံၣ်မ့ၢ်ဒါခိၣ်န့ၣ် လိာ်ဖဲ(၂၀၁၄)န့ၣ်,လၢဒိၣ်စဲဘၢၣ်,အဝဲပတံ ထီၣ်လၢကန့ၣ်လိာ်မၤစးတၢ်လၢတၢ်ကရၢ ကရိၣ်ကျဲးတၢ်ဆိဝဲအံၤတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်စံး ဆၢဒီးဘၣ်, အဝဲဆိဟံၣ်ဆိယံၤဒီးန့ၢ်မ့ၢ်စ့ဖိ ဒီး ထီၣ်ဖိဝဲဖိမ့ၢ်(၂)ကဒီးဖိခွါ(၁)ကန့ၣ်လိာ်ဖဲ (၁၉၉၁)န့ၣ်,လၢယန့ၢ်အါရံၣ်(၁)သီန့ၣ် အဝဲ ဒီးစ့ၢ်ဒီးဘျီအသးဖဲမၤန့ၢ်ပျီန့ၣ်လိာ် ဆၢက တီၢ်ခဲအံၤ အိၣ်ဆိးဝဲဒုၣ်ဖဲမ့ၢ်တြၢၤကီၢ်ရၢၢ်,လူၤ သီကီၢ်ဆၢ,ဒုၣ်ဘူးန့ၣ်သဝီန့ၣ်လိာ်

တဲပှၤဘၣ်သးနနီၢ်ဆံးခါနတၢ်အိၣ်မုာ်ဒီးတၢ် လဲၤခီဖျါ

ဖဲယနီၢ်ဆံး ယသးအိၣ်(၅)န့ၣ်, ယ စးထီၣ်မၤလိတၢ်ဖဲယသဝီ ကွဲးလၢအအိၣ်တုၤ တီၢ်ဖျါကွဲးတဖျါအပူၤန့ၣ်လိာ်ပယံၤတီၢ်တုၤလၢ ဂုတီၢ်န့ၣ် ယလဲၤမၤလိတၢ်လၢပုၤတက့ၣ်, သး က့ၢ်တၢ်ကဝီၤ(၉)လၢသးက့ၢ်တၢ်နီၢ်ဂံၢ်(၁)ပ ဒိၣ်တီၢ်ထီၣ်ကွဲးန့ၣ်လိာ်ဖဲ(၁၉၈၅)န့ၣ်,ယမၤလိ(၉) တီၢ်ဒီးအတီၢ်တဆံန့ၣ် ယမၤလိတၢ်ဖဲဘဲလု ဝါ,နီၢ်ဂံၢ်(၁)ပဒိၣ်တီၢ်ထီၣ်ကွဲး ဖျါထီၣ်တီၢ်ထီၣ်ကွဲး လၢ(B-list)ဝါ(၁၉၈၈)န့ၣ်,ကွဲးဖိတၢ်သဘၣ် သဘၣ်ကဲထီၣ်ဒီး ယဟဲထီၣ်တုၤဖဲ(မၤန့ၢ်ပျီ) ဒီးန့ၣ်လိာ်ဆူသိၣ်ဒုစံးသုးရၢၢ်အပူၤန့ၣ်လိာ်

တဲဘၣ်ပှၤလၢနတၢ်အိၣ်မုာ်တၢ်လဲၤခီဖျါနတၢ် ဖဲးတၢ်မၤအပူၤတၢ်ကွၢ်ဆါမဲာ်တၢ်ကီၢ်တၢ် ခဲစးထီၣ်လၢနဖိသ့ၣ်ခွါတုၤလိာ်ခဲအံၤတဆိ ဘၣ်တဆိဖဲနသ့ၣ်နီၢ်ထီၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.

ဖဲယဖိသ့ၣ်ခွါကတီၢ် လဲၤအိၣ်ဘၣ် လၢသဒါဒါ,တၢ်အိၣ်ဒါဟံၣ်ကဝီၤ ခီဖျါဒုၣ်ဒါ သုးတဖၣ်ဟဲထီၣ်အယံၤ ဘၣ်သုးလီၤသုးကျဲး

ဆူန့ၣ်တတီၤ ဆူအံၤတတီၤလိာ်ဒုဖိသဝီဖိသ့ၣ် တဖၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆါမဲာ်ဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါ, တၢ်ဆူးတၢ်ဆါအါအယံၤ ပှၤဆူးက့ဆါက့အါ တဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကသံၣ်ကသီလၢလၢပှၤပှၤဘၣ်. ဖဲ ၁၉၉၄န့ၣ်,လၢနီၣ်ဝဲဘၢၣ်အိၣ်လၢ(မၤန့ၢ်ပျီ) ဘၣ်ဟံးသုးလီၤသုးကျဲးလၢတၢ်အိၣ်ဒါ,ပှၤဆါ တဖၣ် တဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကသံၣ်ကသီလၢလၢလီၣ် လီၣ်ဘၣ်အယံၤ ဒ်ကသံၣ်သရၣ်တကအသိး တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲဘၣ်ယၤသးတမ့ၢ်ဘၣ်ဒိးမး လိာ် ဖဲ(၈.၃.၁၉၉၂)န့ၣ်, နီၤတးတၢ်ဒုးအဆၢ ကတီၢ် ယဘၣ်ဒိးလၢကျိာ်အယံၤ ယဘၣ်ထီၣ် တၢ်ဆါဟံၣ်,ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် ယဆၢက့ၤ တုၤဆူယဟံၣ်အိၣ်အမ့ၢ်ဒီး ယသးသဟံၣ် လိာ်စါအိၣ်အါလိာ် ယတံၤသကိးပှၤမိၣ် ပှၤန့ၢ်လၢကဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါယၤတအိၣ်နီၣ်တက ဘၣ်,လၢသၢလၢအတီၢ်ပှၤ ယဘၣ်အိၣ်လၢတၢ် ဆါဟံၣ်ထဲတကမၤလိာ် ယသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤယ မိၢ်ယဟံၣ်အတၢ်အိၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်ကယာ်ဒိးမးလိာ် အကတမံၤ ယန့ၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်လၢယမိၢ်အတၢ်အိၣ် ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်အိၣ်သးတဂ့ၢ်ဘၣ်. ဖဲယထီၣ် တၢ်ဆါဟံၣ်လၢယကတဲၣ်ကပန့ၣ် အိၣ်ဒုၣ်ထံ ဖိတဒါလိာ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်မၤန့ၢ်မးတအိၣ်နီၣ်တ မံၤဘၣ်. ပှၤလၢကဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ်ယသးယဂံၢ် ယဘါတအိၣ်နီၣ်တကဘၣ်. သိၣ်ဒုစံးအကတ ဖျါအကပှၤပှၤဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးအတံၤ သကိးတဖၣ် ယထံၣ်တၢ်တဖၣ်အံၤ ယသးအ ဂံၢ်အဘါလိာ်စါဒိးမး,ယဆိမိၣ်ထီၣ်လၢယ သးကံၢ်ပှၤမ့ၢ်လၢယတမ့ၢ်ကညီကလုာ်ဒိးသိး အဝဲသ့ၣ်ခါ.ကလုာ်တဒီးသိးအယံၤခါန့ၣ်လိာ် ဘၣ်ဆၢ ယတထံၣ်ကမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်နီၣ်တက ဘၣ်,ယတဟံၣ်ကမ့ၢ်လၢပှၤအလိနီၣ်တကဘၣ်. ယအိၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်ထဲတကမၤဒီးသးက ညီၤလိာ်က့ၤယသးလိာ်

ဖဲ(၂၀၀၄)န့ၣ်,လၢယန့ၢ်အါရံၣ်၁ သီ,ယဒီးတုၤဒီးဖျါယသးလိာ် တုၤယဆိဟံၣ်

ဆီဃီဒီး ဟံဉ်ဖိဃီဖိတဖဉ်အတၢ်လိာ်ဘဉ် ယမၤလၢပွဲတန့ၢ်ခဲလၢာ်ဘဉ်အဃိ ယသးဆံးလီၤယသးစ့ၢ်ကိးလီၤ ယကမၤမုၢ်ကျိၤဝဲကွၢ်စီၢ်ယမၤတသ့ အိၣ်ဒၣ်မၤတၢ်ဟံၣ်ဆၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤတခါလီၤ မၤတၢ်လၢတၢ်ဆါဟံဉ်ဒီး ထံဉ်ဘဉ်လၢဖိသ့အကသ့တဖဉ် ဟဲထီၣ်တၢ်ဆါဟံဉ် တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်,ကသ့ၣ်စီၢ်တအိၣ်လၢလၢပွဲတန့ၢ်အဃိ ယဒိသ့ဒိသး ခိဖျိလၢယအိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးယဖိသ့တဖဉ်အဃိလီၤအဃိန့ၣ် ဖဲဖိသ့သ့တဖဉ်မုၢ်လိာ်ဘဉ်သ့ၣ်န့ၣ် ဟ့ၣ်မၤဘျီလၢယသ့ၣ်ထီၣ်ဘိလီၤ လၢယတၢ်အိၣ်မုၢ်အပူၤ ယဟ့ၣ်မၤဘျီလၢယသ့ၣ်ဆူဖိသ့(၉)ကလီၤဖဲဟ့ၣ်မၤဘျီလၢသ့ၣ်ဝဲအလီၢ်ခံထံဉ်ဘဉ်လၢဖိသ့အိၣ်ဆူအိၣ်ဆူထီၣ်က့ၤန့ၣ်ယသးမုၢ်ဒိၣ်မး သးမဲတုၤဒၣ်လဲာ် ယမဲာ်ထံလီၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤဖဲ(၂၀၀၈)န့ၣ်န့ၣ် ယဟ့ၣ်မၤဘျီလၢယသ့ၣ်ဆူ ဖိသ့လၢအအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဒၣ်(၁၄)န့ၣ်လီၤ တုၤဖိသ့တက့ၤအိၣ်ဆူထီၣ်က့ၤဒီး အမိၢ်အပၢ်သ့ၣ်ခုသးခုဒီးဟဲဟ့ၣ်မၤဘျီလၢယသ့ၣ်တၢ်မၤဘျီ(၈)အဃိယက့ၤဟ့ၣ်ကဒါက့ၤဆူအအိၣ်လီၤယဟ့ၣ်မၤဘျီလၢယသ့ၣ်န့ၣ် တမ့ၢ်လၢကျိၣ်စ့ၢ်ကိးဘဉ်. မုၢ်ဒၣ်တၢ်ဒိသ့ဒိသးလၢမိၢ်ပၢ်အဂီၢ်အဃိ ယဟ့ၣ်မၤဘျီလၢယသ့ၣ်လီၤလၢလီၢ်ခံ တၢ်မၤဘျီလၢယသ့ၣ်န့ၣ် ဖိသ့အမိၢ်အပၢ် မၤဘျီလၢဘါတၢ်ပညိၣ်ဝဲလၢယဂီၢ်လီၤ ဖိသ့န့ၣ်လဲၤထီၣ်ဝဲဒၣ်က့ၤမိၢ်လးဒီး ဖျိထီၣ်က့ၤဝဲဟဲက့ၤဝဲဒၣ်အဆၢကတီၢ် ယသ့ၣ်ခုသးခုဒီးယဆၢဂ့ၤဆၢဝါအီၤလၢ(ဂီၤလၢအဂ့ၤ)ဘဉ်ဆၢ ဖိသ့တက့ၤ တက့ၤတဲဆၢယတၢ်နီတမံၤဘဉ်. တက့ၢ်ဃုာ်စ့ၢ်ကိးယဘဉ်အဃိယတၢ်ဘဉ်တမုၢ်ဘဉ်ဖးဒိၣ်ညါလီၤတမ့ၢ်လၢယသးလိပုၤစံးဘျုးယအဃိယဆၢဂ့ၤဆၢဝါအီၤဘဉ်.လၢပုၤကညီတက့ၤဒီးတက့ၤအတၢ်ဘဉ်ထွဲတၢ်ဂ့ၤလိာ်တၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါအီၤခိၣ် ယတၢ်အီၤန့ၣ် ဖိသ့

တက့ၢ်ယၤဒ်ယတၢ်ကြးတဘဉ်ဒီးအီၤအသိးအဃိ လၢယတၢ်အိၣ်မုၢ်အပူၤ ယဆိကမိၣ်တဘဉ်ဘဉ်. ယသးတမုၢ်စ့ၢ်ကိးဘဉ်. ယတၢ်အိၣ်မုၢ်အပူၤန့ၣ် ဖဲယဃျုးအဆၢကတီၢ် ယဖးလံာ်.ကွဲးလံာ် စးထီၣ်လၢယအိၣ်(၈)တီၤန့ၣ်ယကွဲး(နံၣ်ရဲကပ်စာစောငါ)တၢ်ကွဲးထီၣ်ရီၤ ထါသ့တဖဉ်န့ၣ်လီၤဖဲ(၂၀၀၃)န့ၣ်န့ၣ် သရၣ်မုၢ်ဆၢမုၢ်ဒီးစီၤဖျိးစီၤ ဟဲဟ့ၣ်ဝဲနံၣ်ဖျိတၢ်မၤလိ(၅)သီဝဲဒီး ယကွဲးစ့ၢ်ကိးတၢ်ကွဲးန့ၣ်လီၤ မုၢ်တြီၤကွဲးလၢတၢ်ရၤလီၤသန့န့ၣ် ဘဉ်ဃးလၢတၢ်အိၣ်ဆူအိၣ်ဆူတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ဟံၣ်.တၢ်ဒိသဒါတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအကျိၤအကျိၤသ့တဖဉ်န့ၣ် ယကွဲးန့ၣ်အဝဲသ့ဒီး အဝဲသ့ထွဲထီၣ်ရၤလီၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ ထီၣ်တၢ်မၤလိ(၅)သီဝဲ တၢ်ကွဲးထီၣ်ရီၤဒီးထါသ့တဖဉ်န့ၣ် ယဆူစ့ၢ်ကိးဆူ(KTTC)ကွဲးလံာ်တၢ်ကစီၢ်အဂီၢ်ယကွဲးလၢပယီၤကျိၣ်ဒီးတတူၢ်လိာ်ဝဲဘဉ်. မုၢ်လၢအိးစတြီၤလယတၢ်ရၤလီၤတၢ်ကလုာ်န့ၣ် ဃုဝဲယတၢ်ကွဲးသ့တဖဉ်ဘဉ်ဆၢ ယတဆူဘဉ်ယတၢ်ကွဲးတဖဉ်ဘဉ်. ကညီသးစာ်ကရၢအနဲၣ်ရဲၣ် သရၣ်အဲၣ်ထူစ့ၢ်ကိး မၤယကွဲးတၢ်ကွဲးလၢကဖၢန့ၣ်လၢမဲးကစံအပူၤ ဘဉ်ဆၢ ယတကွဲးဘဉ်စ့ၢ်ကိးဘဉ်. လၢလီၢ်ခံ သရၣ်မုၢ်ပၢ်ဝါ(ကရၢခိၣ်)ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢ. မုၢ်တြီၤကီၢ်ရဲၣ်)ဆဲးကျိးယလၢယကွဲးလံာ်လၢကညီပိာ်မုၢ်ကရၢမဲးကစံအဂီၢ် ဒီးယဆူယတၢ်ကွဲးသ့တဖဉ်လီၤအခဲအံၤယကွဲးလံာ်စ့ၢ်လီၤ ခိဖျိလၢယဘဉ်ဒိတုၤဒီးတၢ်ဆါန့ၣ် ယဖးလံာ်မုၢ်အါဒီးယမဲာ်ထံထီၣ် ယတထံဉ်လံာ်ဖျုၣ်ဂုၤဘဉ်အဃိ ယအိၣ်ပတုာ်တစီၢ်ဖိလီၤခဲအံၤယကမၤမဲာ်ဒီး မဲာ်ဒီးမုၢ်န့ၣ်ဒီး ယကဆဲးကွဲးလံာ်လၢကညီပိာ်မုၢ်ကရၢမဲးကစံအဂီၢ်ယတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤယကွဲးလံာ်န့ၣ် တဘျီတခါ ယဖးလံာ်ဒီး လံာ်လၢယဘဉ်သ့ၣ်ဘဉ်သးအီၤမုၢ်အိၣ်န့ၣ် ယဆဲးကျိးဒီး

ပုၤကွဲးလံာ်မုၢ်န့ၣ်န့ၣ် ယဃုယခွဲးဒီးယကွဲးလီၤယဆဲးကျိးမုၢ်တန့ၢ်ဘဉ်တခါ ယကွဲးဒီးသန့အီၤန့ၣ်လီၤ တဘျီတခါ ဖဲအီၤထံၣ်ရီၤအဆၢကတီၢ် တၢ်ဂုၤမုၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤလၢယခိၣ်န့ၣ်ပုၤတမံၤမံၤန့ၣ် ယကွဲးလီၤတဘျီဃီ (မုၢ်)ယဆူန့ၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်ဂုၤတခါခါမုၢ်ဟဲဟံၣ်ထီၣ်န့ၣ်ယကွဲးယဲလီၤ တဘျီတခါ ဒိကန့ၣ်ပုၤကအတၢ်တုၢ်ဘဉ်သ့တဖဉ်ဒီးယကွဲးအီၤအိၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ လၢကညီပိာ်မုၢ်ကရၢမဲးကစံအဂီၢ် တၢ်ကွဲးထါခဲယုၤလၢအမုၢ်.(ရှေ့သ့ၣ်ရီၤပနးတိုင်သ့)ထါခဲယုၤအံၤ ယဒိကန့ၣ်ဝဲဒၣ်ပုၤမၤတၢ်ဟံၣ်ဆၢဖိသ့တဖဉ်အတၢ်လဲၤခိဖျိ အတၢ်တဲပုၤယဒီးယဒုးကဲထီၣ်လၢထါန့ၣ်လီၤ မုၢ်လၢယနီၢ်ကစီၢ်တၢ်တုၢ်ဘဉ်ဒၣ်န့ၣ် ယတကွဲးတၢ်ကွဲးနီတခါဒီးဘဉ်. ယဖးလံာ်ကွဲးလံာ်န့ၣ် အါတက့ၢ်လၢပယီၤကျိၣ်လီၤ ယကွဲးလၢပုၤကညီကျိၣ်တန့ၢ်ဂုၤဘဉ်.ယစးထီၣ်ကွဲးဖးကညီကျိၣ် ဖဲယကဲသးအဆၢကတီၢ်လၢသးခိၣ်ဒိအီၤအအိၣ်တံၤသကိးတနီၤဖဲ(၁၉၈၉)န့ၣ်.ဖဲယအိၣ်လၢကီၢ်ခိၣ်ဘိၣ်မုၢ်အဟံၣ်အဆၢကတီၢ် တံၤသကိးတဖဉ်သိၣ်လိယကညီကျိၣ်န့ၣ်လီၤယကွဲးလံာ်န့ၣ် ယဆိကမိၣ်လၢကလုာ်အဂီၢ် ကကဲဘျုးဝဲဒၣ်အဃိယကွဲးယဲဒၣ်လီၤခဲအံၤယအိၣ်ဒီးကွဲးတၢ်ကွဲးအိၣ်ဝဲဒၣ်တခါဘဉ်ဃး “ခုၣ်အိၣ်ယုၣ်ဒီးကီၢ်ပယီၤဒိၣ်အတၢ်ကတိၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ်” တၢ်ကွဲးထီၣ်ရီၤတယုၤလီၤယအိၣ်ဒီးယမိထီၣ်လၢအမုၢ်. “ဆၢထၢ်ဘျုးဘျုးလဲၤလီၤ” န့ၣ်လီၤလၢလီၢ်ခံကတၢ်န့ၣ်ယအိၣ်ဒီးတဲလၢ ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢမဲးကစံအဂီၢ် ယကဆဲးကွဲးဒီးယတၢ်ကွဲးဆူမဲာ်ညါဒီးလၢတၢ်ထံဉ်လံာ်သံကွၢ်တဘျီအံၤအဂီၢ် သးခုဒိၣ်မးလီၤ ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢမဲးကစံကဟးထီၣ်န့ၣ်ဝဲဘဉ်ဆၢဘဉ်ကတီၢ်အဂီၢ်ယဆၢမုၢ်လၢဒီးထုကဖဉ်ယဲဒၣ်လီၤတၢ်ဘျုးဒိၣ်မး.

ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢ

လၢတၢ်ဆဲးကျိး
ကညီမိမိမုခ်ကရမဲးကစံအဂီၢ်

(လိာ်ခၢၣ်သးဝဲၤဒၢး)

P.O. Box 19
 Mae Sariang
 Mae Hong Son Province
 58110
 Thailand
 Tel.: (66) 053-681-084
 Fax: (66) 053-621-410
 E-mail: kwocentral@gmail.com
 : kwomagazine@gmail.com

(လိာ်ခၢၣ်သးဝဲၤလိာ်ခၢၣ်ခၢၣ် (၁))

P.O. Box 60
 Mae Sot
 Tak Province
 63110
 Thailand
 Tel./Fax: (66) 055-563-797
 Mobile Phone: 08-5268-7542
 E-mail: kwomaesot@gmail.com

www.karenwomen.org

မိၢ်လၢ---အ အဲၣ်အပူၤကလုာ်

လၢသဝီစီမုၢ်ပျီအပူၤသးစၢ်ခါအိၣ်
ဝဲတကတဒိၣ်တထီၤတသူသူတဝါဝါ ဘီၣ်ဘီ
ဆိၣ်ဒဲဒိၣ်ဒိၣ်မးလီၤဒီးအကလုာ်ကပုၤလုၤဖိထူး
န့ၣ်ဒဲဒိၣ်မုၢ်လိၣ်ဘိအါကအသးဒိၣ်မးလီၤ ဘၣ်
ဆၣ် လၢအကျါ မုၢ်လိၣ်ဘိလၢယဲအတက ဒိၣ်
တၢ်ဘီၣ်ဘီဆိၣ်ဒီး ခါလိၣ်ဘၣ်အါကအဲၣ်ဘၣ်စၢ်
ကိးအိၣ်န့ၣ်လီၤ ဒ်န့ၣ်အသး မိၢ်ပၤဖိဖုသ့ၣ်က
သးပုၤတဖၣ် တုၤယုာ်ဖျီယုာ်ဝဲဒၣ်ယဲယဲလၢလၢ
န့ၣ်လီၤ အဝဲသ့ၣ်ခံကအိၣ်ယုာ်ဆိးယုာ်ဒီး ထီၣ်
ဖိဝဲဒၣ်အဖိမုၢ်ဖိခါလၢလီၤအိၣ်လီၤကွဲးန့ၣ်လီၤ
ဒီးအဝဲဒိၣ်မၤတခါမၤတမုၢ်ပုၤကဒိၣ်ကထီၣ်ဘၣ်
ဘၣ်ဆၣ် မၤသ့အိၣ်သ့ဝဲဒၣ်ကစီဒ်န့ၣ်လီၤဒီး
အဖိမုၢ်ဖိခါတရၢ ဆၢဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်
ကူၣ်သ့ကိးဂၤဒီးန့ၣ်လီၤ အဖိမုၢ်ဖိခါတရၢ မုၢ်
စၢ်ကိးပုၤလၢဒိကန့ၣ်မိၢ်ပၤကလုာ်အယဲ ဖျီထီၣ်
ဝဲဒၣ်အပတီၢ်ထီၣ်ဘးဝဲဒၣ်ကိးဂၤန့ၣ်လီၤဒီး
လၢအကျါအဖိမုၢ်တက မုၢ်ပုၤလၢအိၣ်တၢ်ကူၣ်
ဘၣ်ကူၣ်သ့ တကးဘၣ် အဲၣ်စၢ်ကိးပုၤကလုာ်
အယဲ တုၤအဝဲဖျီထီၣ်ကိးဒီး န့ၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ
တၢ်ပၤဆၢပုၤဒီး ကထီၣ်ဝဲဒၣ်သးကသံသရာ်
မုၢ်တကန့ၣ်လီၤဖိမုၢ်ဝဲအံၤတဝဲဒိၣ်ဒိၣ်ခဲလၢ
တၢ်သးကၢၣ်ဘၣ် ဖဲမူဒါလီၤဘၣ်အိၣ်မၤသ့ပုၤ
ပုၤန့ၣ်လီၤ

ဒီးတဘျီဘျီ လၢတၢ်မဲာ်ညါ ဒုၣ်ဒါ
အကဆူးကတုၤ ယုာ်ဒီးသိၣ်ဒုတဖၣ် ဝဲထီၣ်
ကျိၣ်ထီၣ်ကသံသကသီ တၢ်ဖိတၢ်လံးဒီးတၢ်ပိး
တၢ်လိတဖၣ် ဒီးလဲၤဝဲဒၣ်လၢတၢ်မဲာ်ညါဒ်န့ၣ်
ထီၣ်ဘိလီၤမုၢ်ပဲကွဲးအိၣ်လၢတၢ်လီၤခဲ ဟးကွဲး
ပုၤဆၢဖဲပုၤလိၣ်ဘၣ်အိၣ်တကလၢလၢ တဘျီ
လၢလၢန့ၣ်လီၤ ဒီးဖိမုၢ်ဝဲအံၤ တကအုကစၢ်
ဘၣ် မုၢ်တခါ လဲၤဝဲလၢတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီပူၤ
ထီၣ်ဘိတပယုာ်ယီၤန့ၣ်လီၤဒ်အမုၢ်သးစၢ်အသး
သိၣ်ဒုမုၢ်ဒု, သးခိၣ်သးန့ၣ်မဲာ်ဘၣ်သးစၢ်အိၣ်
အိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤဘၣ်ဆၣ် မုၢ်အဝဲတခါဒု ဒ်အ
မူအဒါအသး မၤသ့ပုၤပုၤအယဲ ကန့ၣ်ယုာ်ပိာ်

ခါတချုးဘၣ် ဒီးပကစံးလၢမုၢ်အတၢ်ဟဲဝဲ
လီၤ လၢအမုၢ်သးခိၣ်သးဝဲတကကစီပုၤ အ
တၢ်အဲၣ်ဘၣ်အိၣ်စၢ်ကိးန့ၣ်လီၤန့ၣ်သက့အတၢ်
ယုၤအဲၣ်အိၣ်တန့ၣ် ဘၣ်.ပဒုၣ်ဟးဆူးဝဲထီၣ်ဘိ
လီၤလၢခံသ့ၣ်ကသးပုၤအိၣ်စးန့ၣ်အိၣ် ဟးဆူး
ဝဲဒီးဟးစံးအိၣ်ခူသ့ၣ်လၢပုၤဟံၣ်ဘၣ်ဆၣ် ခိဖျီ
လၢတၢ်ဟဲဝဲလီၤယုာ်အယဲ လၢခံဒီးသ့ၣ်က
သးပုၤဒီးအပုၤဝဲဖျီယုာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ

စးထီၣ်လၢတုၤယုာ်ဖျီယုာ်အသးဝဲ
န့ၣ် ဝဲလၢမူဒါတၢ်ဖိးတၢ်မၤ မၤလၢမူဒါတၢ်
ဖိးတၢ်မၤ မၤဝဲသ့ပုၤပုၤခံကလၢန့ၣ်လီၤ ဒီး
လၢခံ မုၢ်ဖဲသ့ၣ်န့ၣ်န့ၣ် ခိဖျီလၢထံလီၤကီၢ်ပုၤ
တၢ်ဒုးတၢ်ယာ်ဆၣ်အယဲ မၤဒီးဖိမုၢ်တက ဒီးဖိ
လၢဟၢဖျါပုၤတက ယုာ်ဒီးအတၢ်ဝဲတၢ်ယိးလီၤ
စၢ်လီၤစးဒီးဟဲလီၤအိၣ်ဆိးဝဲလၢထံဆၢကီၢ်ဆၢ
န့ၣ်လီၤမၤတကအံၤ ဖဲအယုာ်လီၤအိၣ်ကဒုလၢ
ထံဆၢကီၢ်ဆၢအခါ ပတထံၣ်အဝဲဘၣ်. ပ
ထံၣ်ဒၣ်အိၣ်ဒီးအဖိမုၢ်ဒီးအဟၢဖျါဒီးဒိၣ်တဖျါ
လီၤ မုၢ်ဝဲတက လၢထံကီၢ်ဒီးပုၤကလုာ်အ
ဂီၢ်မၤဝဲသ့ပုၤပုၤလီၤဒီးမၤတကယတနၢ်ဟူလၢ
ကအုကစၢ်ဝဲလၢ တကွၢ်အိၣ်တချုးတသ့တ
ဘၣ်န့ၣ်နီတဘျီဘၣ်.ယတထံၣ်အဝဲဒၣ်တအုန့
ပုၤပုၤကဒုးကဒုန့ၣ် ယတနၢ်ဟူနီတဘျီဘၣ်.
ဖဲယစံးထီၣ်လၢဖျါလုၤဆူမၤရဲမၤန့ၣ် တဆိ
တၢ်အတၢ်အိၣ်အပူၤကလုာ်နီတဘျီဘၣ်. မုၢ်
တခါ ဖိဆဲးလဲၤဆဲးန့ၣ်သက့ တတဲအါပိာ်အါ
နီတဘျီဘၣ်.ဒီးအဖိမုၢ်ဖိခါတဖၣ် တမုၢ်စၢ်ကိး
ပုၤလၢအန့ၣ်ကုၣ်န့ၣ်ကုၣ်ဘၣ်. မုၢ်စၢ်ကိးဖိလၢ
အိၣ်ဒီးတၢ်ဒိကန့ၣ်မိၢ်ပၤကလုာ်အယဲ မိလဲၤကွဲး
ဖဲးမၤဝဲပုၤဒီးတၢ်သးမုၢ်တၢ်န့ၣ်န့ၣ်ဖိန့ၣ်လီၤ

ဒီးယထံၣ်ဘၣ်ယဒိပုၤဝဲမုၢ်အံၤ သး
လၢအအဲၣ်အပူၤကလုာ်ဒုလၢ ပုၤလီၤပုၤမုၢ်
ကမဲဖိယဲ,ပုၤလီၤဒုလီၤတၢ်ပုၤဘၣ်နးဘၣ်ဖျါ.ပုၤ
အိၣ်တကအိၣ်တလၢ ထီၣ်ဘိမၤစၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ
မၤစၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်လၢအဂီၢ်အဘါမုၢ်တန့ၣ် ကျဲးစး

တဲန့ၣ်ခဲးတၢ်လၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤဒီးအဖိမုၢ်ဖိခါတ
ဖၣ်ကျဲးစးဆၢဝဲဒၣ်လၢကိးဒီးထူးစုန့ၣ်ကျဲးဒဲဒၣ်
လၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤစၢ်ကိးဒီး ဖိတဖၣ် မုၢ်ပုၤလၢ
အကန့ၣ်အမိကလုာ်အယဲ ပထံၣ်ဘၣ်လၢအိၣ်
ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ တၢ်သးဆဲးကိးဂၤဒီး
လီၤ ခိဖျီလၢဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သးဆဲးအယဲ
ဖဲမိၢ်ပၤကွၢ်ထွဲအဝဲသ့ၣ်တချုးအဆၢကတီၢ်
ကွၢ်ထွဲလိာ်အသးဒ်န့ၣ်လီၤဒီးပကွၢ်လီၤမံသ့ၣ်
မံသးဒိၣ်မးလီၤ

ဒီးတဘျီအံၤဒု ဒိပုၤဝဲမုၢ်တၢ်ကိး
အိၣ်လဲ ဒီးအဝဲအတသးဘိ အသးခိၣ်မုၢ်စၢ်ကိး
ဟဲတၢ်ကွၢ်အိၣ်ဒီး ကွဲးအိၣ်ဘုးကွဲးလၢခရံၣ်ပုၤ
လဲန့ၣ်လီၤ တကက မုၢ်ဟဲတၢ်အိၣ်ဒီးဖိန့ၣ်ကဘၣ်
ဆၣ် မုၢ်သးလၢအအဲၣ်အပူၤကလုာ်ဒု စဲဘုး
ထီၣ်ဒၣ်လၢအသးပုၤလီၤ ဒီးအဝဲမၤစၢ်ကိးတၢ်
လၢပုၤတတပုၤပုၤဒီးတၢ်သးဆၣ်ထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ
ဒိပုၤဝဲမုၢ်အံၤ တဘျီအံၤဒု ခိဖျီကွၢ်တၢ်လၢဖိ
လံးဂီၢ်အယဲ ပတထံၣ်ဝဲလၢကီၢ်သၢဘၣ်လဲန့ၣ်
လီၤ ယန့ၣ်လၢမုၢ်လဲၤဝဲဘၣ်ဆၣ် မုၢ်အပူၤက
လုာ်ပုၤတတအဂီၢ်န့ၣ် တသးပုၤန့ၣ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်
ယန့ၣ်ယဲဒၣ်နီၢ်ကီၢ်န့ၣ်လီၤ

လၢခံကတၢ် အဲၣ်ဒီးစံးယဲ ထံၣ်ဘၣ်
ယဲဒၣ်ဒိပုၤဝဲမုၢ်တကအံၤ န့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤလီၤလၢ
ယကီၢ်တဒီးကွဲးဘၣ်န့ၣ်လီၤ တဘျီဘျီ ဒ်ပမုၢ်ပုၤ
ဟီၣ်ခိၣ်ဖိ တကးဘၣ် ပမုၢ်ပိာ်မုၢ် အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ဒီး
ထံတၢ်ဆူးတၢ်ဆၢဘၣ်ဆၣ် ဒိပုၤဝဲမုၢ်တက
အံၤမၤအမူအဒါတသ့ဖဲအသ့ တုၤထီၣ် ထီၣ်
ဘးဝဲကစီဒ်လီၤ ဒီးအံၤထွဲကွၢ်ထွဲစၢ်ကိးအဖိ
မုၢ်ဖိခါတဖၣ် လၢလၢပုၤပုၤလၢကျဲးကပၤ
အယဲ ယထံၣ်ဘၣ်ဒီးယတဖျါထီၣ်လၢယတၢ်
ကွဲးဖိအံၤန့ၣ်လီၤယတဖျါထီၣ်ဒုတမုၢ်တၢ်လၢ
တၢ်ပုၤဘၣ်.

ဆၣ်လီၤဆူ

ပုၤတၢ်လၢ ခံပျဲအမၤအတံ

ဖဲမၤန့ၣ်လၢကပိၤအဆၢကတီၢ် စုဖိ ဆုၣ်နီၤအိၣ်ထီၣ်တၢ် ဖဲလၢအဟံၣ်ဒွဲၣ်ညါန့ၣ် လီၤမၤလၢလၢကပိၤအဆၢ စုဖိသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဘၣ် အမိမိပါပါဒီးအဒိပုၤဝဲၣ် ဒီးအမဲၣ်ထံလီၤဝဲဒၣ် န့ၣ်လီၤစုဖိဆိမိၣ်ထီၣ်က့ၤ ဖဲလၢအိၣ်လၢအ ဟံၣ်ခါတဲအမိလၢ, “မိ...ယတအဲၣ်ဒီးမၤလိတၢ် လၢဟ့ၣ်. ယကဟးထီၣ်ကွဲၣ်လီၤယမၤလိတၢ် တမုၢ်ဘၣ်. ”စုဖိအမိတဲဆၢအီၤလၢ, “နတထီၣ် ကွဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်နကမၤမၤန့ၣ်လဲၣ်? ပဆၢသ့ၣ်လၢကွဲၣ် ဒ် သီးသ့ကန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤဝဲ သးစ့ၤ, မၤလၢပုၤန့ၣ်ပတၢ်လိၣ်ဘၣ်နီၤ ယအဲၣ် ဒီးလၢနကမၤသးခုဘၣ်န့ၣ်ပအသးလီၤ.”ဖဲန့ၣ် စုဖိတတဲဆၢအမိတၢ်နီၣ်တမံလၢဟ့ၣ်. စုဖိပတ် တၢ်အဲၣ်တီၤဒီး “ဆၢ” အဲၣ်ဝဲဂ့ၤမးလီၤထီၣ်န့ၣ် စုဖိဒိကန့ၣ်ဆၢအကလုာ်, လူၤဝဲအသး, မၤလၢ ပုၤဝဲအတၢ်လိၣ်ဘၣ်ခဲလၢလီၤစုဖိ မၤလၢအဲၣ် အတၢ်အဲၣ်တီၤဒ်အသိ တဒိကန့ၣ်အမိအပါ, အဒိပုၤဝဲၣ်အကလုာ်လၢဟ့ၣ်. အမိအပါ တ ဘၣ်သးန့ၣ်အီၤဒီးအတၢ်အဲၣ်တီၤဘၣ်အသိ အမိ မိပါပါတြီၤအီၤဒီးအီၤန့ၣ်လီၤဘၣ်ဆၢ စုဖိတ ကန့ၣ်ဘၣ်. မိပါအတၢ်ကတိၤတဖၣ် ထီၣ်ဘၣ်န့ၣ် ကဲထီၣ်တၢ်ဆူၣ်တၢ်မဲလၢစုဖိအဂီၢ် လီၤဖဲန့ၣ် စုဖိအမိတဲအီၤ “စုဖိစၢ...နမ့ၢ်တကန့ၣ် ပက လုာ်ဘၣ်ဒီးနမ့ၢ်ဃုထၢပုၤလၢနအဲၣ်န့ၣ် တမ့ၢ် လၢနကဘၣ်အမုၢ်ဘၣ်. နသးကဘၣ်ဖျိနဲဒၣ် ထီၣ်ဘၣ်လီၤ.”ဖဲန့ၣ် စုဖိအသးဒိၣ်အမိဒီးတဲဆၢ အမိလၢ, “ဂ့ၤမ့ၢ်ဂ့ၤ...အမ့ၢ်ဂ့ၤ...ပုၤလၢယအဲၣ် န့ၣ်ယကအဲၣ်အီၤလီၤ တဘၣ်တြီၤယတဂ့ၤ.” စုဖိအမိတဲဆၢက့ၤအီၤလၢ, “မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်..ကွဲၣ် လၢနတၢ်ဘၣ်သးလီၤ ပတတဲန့ၣ်လၢဟ့ၣ်.” စုဖိပတ်တၢ်အဲၣ်တီၤဒီးအတၢ်အဲၣ်တီၤန့ၣ်အသး တဖျိဘၣ်. ထီၣ်ဘၣ် စုဖိပုၤဒီးတၢ်မဲၣ်ထံမဲၣ်နီၤလီၤ စုဖိမၤဟးတပုၤလၢလၢ လၢအဂီၢ် တၢ်သဘျု တအိၣ်နီၣ်တဘျီဘၣ်. “ဆၢ” မ့ၢ်ပိၣ်ခွဲၣ်တကလၢ အသးဖျိဒီးထံၣ်ကမုၢ်တၢ်ညီတကလီၤ စုဖိမၤ

ဟးဒီးတံၤသကိးပိၣ်ခွဲၣ်န့ၣ် ထံၣ်ကမုၢ်ဝဲဒီးတဲ ဆၢဝဲဒၣ်အကလုာ်ကလုာ်လီၤ ဘၣ်ဆၢ စုဖိ တတဲဆၢက့ၤအီၤတၢ်နီၣ်တမံလၢဟ့ၣ်. မၤလၢ စုဖိ အဲၣ်အီၤဒိၣ်အသိလီၤ.

စုဖိပတ်လီၤအသးလၢ ကဃုထၢအ သးသမူအတံၤသကိးလၢဆၢလီၤ ဖဲလၢစုဖိ ပတ်တၢ်အဲၣ်တီၤဒီးဆၢသိသိခါန့ၣ် အသးဖျိသး မုၢ်ဝဲဒၣ်ထီၣ်ဘၣ်လီၤဆၢအတၢ်ကတိၤလၢအမၤ မုၢ်စုဖိအသးန့ၣ် မ့ၢ်စုဖိယအဲၣ်န့ၣ်လၢသး လီၤ နမ့ၢ်ပုၤလၢယဃုထၢတကလီၤ ဆၢအ တၢ်ကတိၤဖဲတဖျိအဲၣ်အီၤမၤမုၢ်ဝဲဒၣ်စုဖိအသး ထီၣ်ဘၣ်လီၤဘၣ်ဆၢလၢခဲတၢ်ကတိၤဖဲဝဲန့ၣ် စု ဖိဆၢနီၣ်ဟ့ၣ်ဘၣ်ဆၢ စုဖိတနီၣ်ဟ့ၣ်ဘၣ်လၢဟ့ၣ်. တၢ်လၢနီၣ်ဟ့ၣ်ဘၣ်ဝဲန့ၣ် မ့ၢ်ဒ်တၢ်တဲအါ လိာ်သး. တၢ်ထံၣ်ကမုၢ်, တၢ်အုၣ်လိာ်ဆိးက့ တဖျိန့ၣ်လီၤ စုဖိ, ထီၣ်ဘၣ်န့ၣ်ပုၤက့ၤဝဲဒၣ်ဒီးတၢ် မဲၣ်ထံမဲၣ်နီၤလီၤဖဲန့ၣ် စုဖိအမိအပါ အဒိပုၤဝဲၣ် တဖျိ ကွဲၣ်အီၤသးကညီဘၣ်အီၤဒိၣ်မးလီၤ ပုၤ အါဂၤလၢ သ့ၣ်ညါထွဲစုဖိအတၢ်တူၢ်ဘၣ်တဖျိ န့ၣ် တဲစုဖိလၢကပတ်တၢ်ကွဲၣ်အတၢ်အဲၣ်တီၤ လီၤ စုဖိတကန့ၣ်ပုၤကလုာ်ဘၣ်. မ့ၢ်ဘၣ်တူၢ် တၢ်သးဖျိ တၢ်မဲၣ်ဆုးထဲလဲၣ်ထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၢ စုဖိတပတ်တၢ်ကမုၢ်လၢအတၢ်အဲၣ်တီၤအဖိခိၣ် နီၣ်တဘျီဘၣ်. မ့ၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်အါမံလၢ စုဖိဒီးဆၢအဘၣ်စၢအသိ စုဖိအသးတအိၣ် တၢ်မၤလိလၢဟ့ၣ်. စုဖိတကန့ၣ်ဃုာ်တၢ်နီၣ်တ မံလၢဟ့ၣ်. ထီၣ်ဘၣ်န့ၣ် လၢစုဖိအခိၣ်န့ၣ်ဒီးအ သးပုၤန့ၣ် အိၣ်ဒၣ်ထဲပုၤလၢအဲၣ်ဝဲတကလီၤ စု ဖိတကန့ၣ်ဃုာ်တၢ်မၤလိအသိ အမိဃုကညး အီၤလၢကမၤလိကတၢ်က့ၤကွဲၣ်လီၤ ဖဲန့ၣ် စုဖိ အၢၣ်လီၤအမိမိလၢကမၤလိကတၢ်က့ၤကွဲၣ် လီၤ ဖဲစုဖိမၤလိတၢ်ဝဲၣ် ပတ်လီၤအသးလၢက ဃုထၢအသးသမူတံၤသကိးလီၤဘၣ်ဆၢ ဆၢအသးတလီၤလိာ်ဒီးစုဖိလၢဟ့ၣ်. စုဖိ အကွဲၣ်ပုၤက့ၤလီၤဟးလၢအသဝဲဒီး ဆၢစုၢ်ကိး

က့ၤအိၣ်က့ၤလၢအသဝဲလီၤစုဖိပတ်လီၤသးလၢ တဟဲက့ၤထီၣ်လၢအဟံၣ်လၢဟ့ၣ်. ကအိၣ်တၢ် လၢဆၢအသဝဲလီၤ ဖဲဆၢက့ၤလီၤတုၤအသ ဝဲန့ၣ် အတၢ်ပတ်သးတဖျိဆိတလဲက့ၤအသး ချသဒီးလီၤ တၢ်ကတိၤဖဲလၢဆၢတဲဒီးစုဖိတ ဖျိ ဆၢတတူၢ်လိာ်ဝဲလၢဟ့ၣ်. ဆၢတဲစုဖိလၢ , “စုဖိ, အိၣ်ခိးကဒီးယၢဆူမဲၣ်ညါတနီၣ်နီၤ.” ဖဲန့ၣ် စုဖိအသးဘၣ်ဒိဒီးတတဲဆၢက့ၤလၢ တၢ်နီၣ်တမံလၢဟ့ၣ်. စုဖိသ့ၣ်ညါဆၢအတၢ် ပတ်သးခဲလၢအသိ စုဖိသးမဲၣ်ထွဲဝဲဒၣ်လီၤ ဖဲ န့ၣ် စုဖိတအိၣ်တၢ်လၢဆၢအသဝဲလီၤလၢဟ့ၣ်. ဟဲက့ၤထီၣ်အိၣ်က့ၤလၢအဟံၣ်လီၤ ခဲအံၤ စုဖိ ပတ်လီၤသးလၢကမၤလၢပုၤက့ၤ အမိမိပါပါတၢ် ဘၣ်သးလီၤ အသိ အၢၣ်လီၤအမိမိလၢကဆဲး ထီၣ်က့ၤကွဲၣ်လီၤ စုဖိအမိအသးခုဒိၣ်မး မ့ၢ်လၢ စုဖိကဆဲးထီၣ်က့ၤကွဲၣ်လီၤတၢ်လၢစုဖိ သးလိတဖျိလၢပုၤဝဲဒၣ်ခဲလၢလီၤ စုဖိအမိမိ ပါပါအဲၣ်အီၤ မ့ၢ်လၢတၢ်လၢအီၤအသိ တၢ်လၢ စုဖိလိာ်ဘၣ်တဖျိ စုဖိအမိမိပါပါမၤလၢပုၤဝဲ ခဲလၢလီၤ စုဖိ စးထီၣ်လၢအနီၣ်ဆဲးခါ တုၤမၤ လိတဆဲးခံတီၤဖျိ တဟးယံၤဒီးအမိအပါအဒိ ပုၤဝဲနီၣ်တဘျီဘၣ်. ဘၣ်ဆၢ ခဲအံၤ စုဖိကဘၣ် အိၣ်ယံၤဒီးအမိအပါ အဒိပုၤဝဲၣ်သ့ၣ်တဖျိလီၤ တၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်လၢ စုဖိကဘၣ်လဲၤမၤလိ တၢ်လၢအယံၤလီၤလၢစုဖိအသးပုၤတၢ်ဆိက မိၣ်တဖျိအိၣ်ထီၣ်ဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ စုဖိအမိမိစုၢ် ကိးအိၣ်တဆူၣ်အါအါဘၣ်. မ့ၢ်တန့ၣ်အံၤ စုဖိ မံတန့ၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်လၢခဲကိၤ ကဘၣ်လဲၤတၢ်အသိ လီၤ ဖဲစုဖိအတၢ်ဆိကမိၣ်တဖျိ ပုၤလုာ်ကွဲၣ် အသးပုၤအခါ အမိမိကိးယံၤအီၤန့ၣ်လီၤ စုဖိ လဲၤဆူၣ်နီၣ်လၢအမိမိကပၤဒီးအမိမိတဲအီၤ လၢ, “ဖဲဒါ...နဟးအိၣ်လၢပုၤက့ၤ မၤကွဲၣ်နနီၣ် တဂ့ၤနီၤမၤလီၤနနီၣ်နီၤ နဟးအိၣ်လၢပုၤက့ၤ အိၣ်မူလၢအဂ့ၤကတၢ်နီၤ ကွဲၣ်ထွဲနတၢ်အိၣ် ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဂ့ၤနီၤ.” ဖဲန့ၣ် စုဖိအၢၣ်လီၤအမိမိ

အတက်ကတီးတဖန်နဲ့လီး၊ ဖဲမုခ်ဝါထီၣ် စုဖိကဘဉ်စးထီၣ်ဟးအခါ စုဖိအသးဘဉ်ဒီဒီဒ်မးလီး၊ ကွၢ်ပုမံၣ်တဘျဉ်နီတကလးဘဉ်၊ စုဖိဝံထီၣ်အထီၣ်ဒီး ကဟးထီၣ်လးဟံၣ်ပုအဆာကတီး အမိတဲထီၣ်တၢ်လၢလီၢ်မံခိၣ်လၢ၊ “ဖိဒါ..မၤလီၤနနီၤကွၢ်ထွဲလီၤနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့နီၤ” ဖဲစုဖိနီၤဟူအမိအတၢ်ကတီးအဆာကတီး အသးဘဉ်ဒီဒီးအမဲၣ်ထံလီၤဝဲလီၤ စုဖိအာၣ်လီၤအမိမိဝံဒီး စုဖိလဲၤဝဲဒၣ်လီၤလၢစုဖိအတၢ်လဲၤကျဲၤဒီဘိအပူၤစုဖိအသးတဖုၣ်ဘဉ်၊ စုဖိပွဲၤဒီးတၢ်မဲၣ်ထံမဲၣ်နီၤလၢ ဘဉ်အိၣ်ယံၤဒီးအမိအပါအသိလီၤ ဖဲစုဖိလဲၤတုၤတၢ်မၤလီၤလီၢ်အဆာကတီး လၢစုဖိအဂီၢ် တၢ်ခဲလၢၣ် မ့ၢ်တၢ်လီၤဟံၣ်လီၤ စုဖိဟဲအိၣ်တမုၢ်ဘဉ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲတဖုၣ် တဒ်သးဒီးအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်ဘဉ်၊ ဖဲမုခ်န့ၣ်ပုမံၣ်လၢၣ်အခါ စုဖိမံတန့ၢ်ဘဉ် စုဖိသ့ၣ်နီၣ်ဘဉ်က့ၤအမိအပါဒီးဆၢန့ၣ်လီၤ ဖဲစုဖိအသးဘဉ်ဒီအခါ စုဖိအိးထီၣ်ဖးလံာ်စီဆူၣ်ဒီး အသးမုၢ်ထီၣ်က့ၤဝဲလီၤ စုဖိအသးမ့ၢ်ဘဉ်ဖိၣ်န့ၣ် ထီဘိ အိးထီၣ်ဖးဝဲဒၣ်လံာ်စီဆူၣ်န့ၣ်လီၤ ဖဲစုဖိအိၣ်လၢအဟံၣ်အဆာကတီး ပုၤလၢသ့ၣ်နီၣ်ဘဉ်ဝဲအိၣ်ကတၢၢ်န့ၣ် မ့ၢ်အမိအပါဒီးဆၢလီၤစုဖိဖဲလဲၤတဲတၢ်ဒီးအမိလၢphone ပုၤတဘျီလၢလီၤန့ၣ်ဟီၣ်ဝဲဒၣ်ထီဘိလီၤ စုဖိအမိတဲအီၤလၢ၊ “န့ၣ်ဟီၣ်ဘဉ်မန့ၣ်လဲၣ်၊ တဘဉ်ဟီၣ်တဂ့ၤနမၤလီၤတၢ်န့ၣ် ဂုၢ်ကျဲးစးလၢအဂ့ၤကတၢၢ်နီၤ မၤလီၤနနီၤ” စုဖိအာၣ်လီၤအမိလၢမ့ၢ်လီၤ စုဖိဟဲမၤလီၤတၢ်အိၣ်ဝဲတမုၢ်ဘဉ်၊ တၢ်

ဆာကတီးတဖန်လဲၤတရံးသးတလီၤဘဉ်တလီၤ တုၤမၤလီၤဒံၣ်စ့ဘဉ်အလီၤလံာ်လီၤ ခဲအံၤစုဖိဟဲမၤလီၤတၢ်အိၣ်လဲၤန့ၣ်လီၤလဲၤ စုဖိဟဲအိၣ်မုၢ်ထီၣ်က့ၤတစဲးလဲၤစုဖိအသးခုလၢထံၣ်ဘဉ်တၢ်သကိးအါကဒီးရဲလီၢ်ဘဉ်သး ဟးဘဉ်တၢ်လီၢ်အါတၢ်ဒီးထံၣ်ဘဉ်တၢ်အါမံၤအသိလီၤ စုဖိသးပုၤနီၣ်ကွၢ်ပုၤလၢအိၣ်ဝဲတကလံၤ စုဖိနီၤဟူလၢဆၢဟံၣ်တၢ်အိၣ်လၢအသိဘဉ်ဆၣ် စုဖိအသးတဘဉ်ဒီလၢဘဉ်၊ လၢတဘျီအခါ မ့ၢ်ပုၤလၢအရဲဒိၣ်အိၣ်ဝဲဒိၣ်တကဘဉ်ဆၣ် ခဲအံၤဆၢတမ့ၢ်ပုၤရဲဒိၣ်လၢစုဖိအဂီၢ်လၢဘဉ်၊ ပုၤအရဲဒိၣ်လၢစုဖိအဂီၢ်ခဲအံၤ မ့ၢ်အမိအပါဒီးအဒိပုၤဝဲသ့ၣ်တဖုၣ်လီၤ ဖဲမုခ်န့ၣ်ပုမံၣ်လၢၣ်အဆာကတီး စုဖိမံတန့ၢ်ဘဉ်၊ စုဖိဟးထီၣ်လၢလီၢ်မံပုၤဒီးလဲၤအိၣ်ဝဲလၢတၢ်ပျီပုၤ ဖဲလၢကပိၤလီၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ စုဖိသးပုၤတၢ်ဆိကမိၣ်တဖုၣ် ပုၤလၢကွၢ်အသးန့ၣ်လီၤ စုဖိသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤလၢတဘျီခါ ဖဲအိၣ်ဒီးမိပါ တမ့ၢ်ပုၤလၢအမၤသးခုမိပါအသးဘဉ်၊ ဆိမိၣ်ထီၣ်က့ၤအတၢ်အိၣ်မုၢ်လၢအပူၤကွၢ် ဒီးသးဆါလီၤက့ၤအသးဒီးဟီၣ်ဝဲထဲတကလီၤ လၢတဘျီအခါ စုဖိတမ့ၢ်ပုၤလၢမၤမုၢ်မိပါအသးဘဉ်၊ လၢအသိ မိပါသးဘဉ်ဒီမဲၣ်ထံဘဉ်ယုၤထီဘိလီၤ စုဖိဆိကမိၣ်တၢ်လၢအသးပုၤဒီးတဲထီၣ်ဝဲ၊ “မိမိပါပါစၢ..ယသ့ၣ်နီၣ်ဘဉ်သ့ၣ်ညါ..ခဲအံၤ..သ့အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ကိးဧါ၊ ယဘဉ်သးက့ၤအိၣ်က့ၤဒီးသုတပူၤမိလဲၤလၢတဘျီအခါ ယမ့ၢ်ပုၤလၢအနီၤကွၢ်တကဘဉ်ဆၣ် ခဲအံၤ ယအာၣ်လီၤယသးလၢ

ယကမၤမုၢ်က့ၤသုသးဒီးယကမၤလီၤက့ၤယနီၤလီၤဝံသးစူၤပျီဘဉ်ယတၢ်ကမုၢ်လၢယမၤကမုၢ်ဘဉ်သ့ၣ်နီၤ မိမိပါပါ..” စုဖိတဲထီၣ်တၢ်ထဲတကလၢတၢ်ကသ့ၣ်ဒီအပူၤန့ၣ်လီၤ လၢတလီၤအံၤ မ့ၢ်လီၤတလီၤလၢပုၤကိးကဒီးသ့ၣ်ဖဲသးညီဝဲအလီၤလီၤ မ့ၢ်မုၢ်စုဖိတခီ အသးတဖုၣ်ဘဉ်၊ သ့ၣ်နီၣ်က့ၤအမိအပါ၊ အဒိပုၤဝဲသ့ၣ်တဖုၣ်န့ၣ်လီၤစုဖိမ့ၢ်အိၣ်ယံၤဒီးအမိမိ..ပါပါဘဉ်ဆၣ် တသးပုၤနီၣ်အမိမိ..ပါပါနီၣ်တဘျီဘဉ်၊ ထီဘိဒီးထီဘိန့ၣ် သ့ၣ်နီၣ်သးသယုၢ်ဘဉ်ဒီးကိၢ်တၢ်လၢအမိမိပါပါကိၢ်ထီဘိလီၤ ခဲအံၤစုဖိဟဲလီၤက့ၤအသးလၢ မၤလီၤတၢ်မ့ၢ်ဝံၤ ကက့ၤအိၣ်က့ၤဒီးအမိမိ..ပါပါဒီး ကကဲက့ၤဖိလၢအနီၤလီၤန့ၣ်လီၤ စုဖိဆိမိၣ်တၢ်ထဲတကလၢအသးပုၤထဲတကဒီးတဲထီၣ်ဝဲ၊ “မိမိ..ပါပါ..ယအဲၣ်သ့ၣ်..ယသ့ၣ်နီၣ်ဘဉ်သ့ၣ်ဒိၣ်မးလီၤယဘဉ်အိၣ်ယံၤဒီးသုယအိၣ်တမုၢ်ဘဉ်၊ ယသးသယုၢ်ဘဉ်က့ၤသုထီဘိလီၤ” စုဖိတဲတၢ်ဒီးအမဲၣ်ထံယုၤဝဲဒၣ်လီၤ စုဖိဟဲလီၤအသးလၢ ကမၤမုၢ်က့ၤမိမိ..ပါပါအတၢ်မုၢ်လၢ တၢ်တိာ်ဟံတဖုၣ်ခဲလၢၣ်န့ၣ်လီၤ

စုဖိ

သရဲၣ်မုၢ်ဆၢဆၢဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၤဘဉ်သးဖိၣ်မုၢ်တၢ်ပၣ်သ့ၣ်မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်မုၢ်တၢ်ချဉ်အပူၤ
ဖဲချၢၣ်လွဲၣ်ထီၣ်ကိးရဲၣ်

မုန်နှံ - ၁၆ / ၄ / ၂၀၁၅။

သုးမုာ်ဒိၣ်ဝဲလၢ်ဒိၣ်သ့ၣ်အတၢ်ကွဲးစံးဘျးဟ့ၣ်လၢကဟီု
ကၤ မုာ်ဂီၢ်,မိၢ်,ဖဲခိၣ်မးနးလၢခံကတၢၢ်

ကု၊ မှိုက်၊ မိ၊ ဇံနီမးနးလၢခံကတၢ်

မိုဂ်,ဖိ,ဖိုနီမးနူးစာ

အဆိမ့်ဘျူးနုဒီးဟုံကုနုတင်လကပိ တ်ယူးယိုင်လခံကတင်အံနုလိ ပကွဲကုနုတင်အိပ်မူ
တင်ဟူးတင်ဂဲဒိတကတီ၊ မှ်တင်အိပ်မူလအလိယူးယိုင်ဟံကဲ ကဲဒိကဲတဲဒ်လပွတတလနဒိယဟမုအဂီ အမဲဒ်ညါမှ်တင်
ကဲဘျူးကဲဖိုင်တပွကတလိလနပကလုအဂီတုဒ်လဲဒ် မဆဲတဲကုအပွကလံတတုယိုင်၊ထိုင်တးလါဘင်နုလိ

[illegible]

ဒီနမိုမိုက်၊မို၊ဖဲလုာ်ဒိဉ်ပွာ်ဒိဉ်လော ပပုဟလုာ်အတၢ်ဂံလိာ်လောနသးသမူဒီတကတို၊ တုလိာ်လောမံတုာ်ပုာ်တီ၊ တုလောတၢ်သါလောခံကတၢ်တစုအသီး၊ နတၢ်အိဉ်မူ၊ တၢ်သကံာ်ပဝး၊ တၢ်တူာ်ဒိဉ်ပာ်သး၊တၢ်သုဉ်စုာ်သးစူယုာ်ဒီးတၢ်ဂုာ်တၢ်ဝါလောပယာ်လိာ်တလၢာ်တသ့တဖဉ် ကလိာ်ဘၣ်ကုာ်လောပဝဲပုဟဘၣ်မူဘၣ်ဒါဒီးဖိလိာ်ဒုဉ်ဖိထးဖိအလိာ်အစးတဖဉ်အစး၊ တကတို၊ယိပပုဟလုာ်အတၢ်ဂံလိာ်အံတဝံကတံာ်ဒီးအသိ ပဝဲလောပဝဲဉ်မူသးဝးဒီးတဖဉ် ပကတုာ်ကျဲးစးသကံးကုာ်လောပသနာ်ဒုဉ်ဝဲအဂ္ဂါ ကတၢ်မိုပတၢ်အာ်လိာ်နဒီးကျါတံာ်ကတၢ်ကံးအံန့ဉ်လိာ်

၁။ မြိုက်၊ မိတ်၊ ဖိအတိတ်အိတ်၊ နှုတ်၊ ကျွေးစားကျွေးလာနိုင်သောကတိအသီး ကသီးနှင့်တည်ကွဲအတိတ်က၊ ပွားက၊ လဲအသွယ်အပွားသွယ်တဖန်လာတတ်မှအတူအသိတ်ပွားလာတတ်ပွားအတိုင်းတီးဝတ်သွယ်မြိုက်တကတဖန်အတူကွဲလာခံကတိနှင့်လီ။

ပုံ၊ဒီးတၢ်အိုင်တၢ်ခံးဘျူးဟ့ၣ်လာကဝီ၊ယူးယိၣ်က့ၤသ့ခံကသ့ၢ်

လောသုးမုၢ်ဒိၣ်ဝံၤလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်စး

7/16/4/2015

သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဂီၢ်ဂ့ၢ်
ဟံၣ်သုးဂ့ၢ်ဝီၣ်ခိၣ်ကျၢၢ်
(အိၣ်လးစ့ၣ်)

နိဂမးနုး(ဖံမးနုး) အတဂ်လဲၤခိဖျိဒီးအသးသမ္မုအဂုဂ် ဗျဉ်ကိဒ် (၁၉၃၂-၂၀၁၅) နံဉ်

ဖံမးနုးအိဉ်ဖျဉ်ထီဉ်ဖဲ(၁၉၃၂)နံဉ်, တဘီလါထီဉ်(၁၄)သီ, လာသဝီဝီဖံ, မိဉ်လဗျဉ် ကီၢ်ရုဉ်, ဘလူကီး(ဘီလူးကျွန်း)န့ဉ်လီၤ အ မိၢ်အမံၤမုၢ် နီၢ်စုဉ်ဖုဒီး ပါအမံၤမုၢ်စီယာဉ် ဒီးအ ဒီပုၢ်ဝါခဲလၢာ်အိဉ်ဝဲ(၆)ဂၤ ဒီးအဝဲမုၢ်ပုၤ(၅)ဂၤ တကန့ဉ်လီၤ အဒီပုၢ်ဝါအိဉ်မူတုၢ်ဒီးလၢအသ ဝီ(၃)ဂၤလီၤ

အဟံဉ်ဖိဃီဖိတဖုဉ် မုၢ်ပုၤထူအိဉ် စံာ်, မၤအိဉ်ကျိးဒီးတၢ်မၤဒီးလဲတဖုဉ်န့ဉ်လီၤ ဖံ မးနုးတမၤလိဘဉ်တၢ်အတီၤတထီဘဉ်, မၤ လိဘဉ်ဒုဉ်တီၤဖျဉ်ကိလီၤ ဖုအူကိဟဲသ့ဉ်လိ တၢ်ဖဲဘလူကိ, ဝီၢ်စံသဝီ ထီဉ်လိာ်အသးဒီး ဖံဉ်စုဉ် လၢအမုၢ်ဖံမးနုးအတခါမုၢ်ဒီး ဆိဟံဉ် ဆိဃီလီၤဖုအူကိအိဉ်အိဉ်ဒီပုၢ်တၢ်နီၢ်တကအ သးအဃိ သိဉ်လိအိဉ်သးကသုကွဲးသုဖးအ ကိလီၤ

လၢခံကီၢ်ခိဉ်စီၤဘးအူကွဲး ဟဲကိး ထီဉ်ဖုအူကိဆူကညီတၢ်ဟါဆါဟီဉ်ကဝီပုၤ ဒီး ငွဉ်စုဉ်ဒီးဖံမးနုးဟဲထီဉ်ပိာ်ဃုာ်အခံလီၤ ဟဲထီဉ်တုၤဖဲရၤမတံကီၢ်သုလုၤတၢ်လီၢ်ဒီး အိဉ်ဝဲဆိးဝဲဖဲန့ဉ်စုၤန့ဉ်ဝဲအလီၢ်ခံ ဖဲ(၁၉၆၁) နံဉ်, ပယီၤပဒိဉ်ဟဲထီဉ်ဒုးရၤမတံအဃိ အဝဲ သုဉ်ဟဲဃုာ်ခိအိဉ်ဆူမံဆိး (ကီၢ်ကျိဉ်တဲဉ်) ဒီး ဖဲန့ဉ်အကတီၢ် မံဆိးမုၢ်ဒီးဒုဉ်ပုၤလီၤ

ဖံအဟံဉ်ဖိဃီဖိ မုၢ်ပုၤလၢထံလီၢ် ကီၢ်ပုၤလၢအဟဲထီဉ်အိဉ်လၢမံဆိးအဆိက တၢ်န့ဉ်လီၤအဝဲသုဉ်တဖုဉ်ကျိပျီတၢ်လီၢ်တၢ် ကျဲလၢကအိဉ်ကဆိးဝဲအဂီၢ် သုဉ်အိဉ်ဖျးအိဉ် တၢ် ဘဉ်အိဉ်ထီဉ်ဆိ မၤအိဉ်ဝဲ ဆါအိဉ်ဝဲလီၤ တဖုဉ်လီၤ ဖုအူကိန့ဉ်ဘဉ်တၢ်ဆါခဲစၢ်ဒီး ဖံ ကျိထွဲအိဉ်တုၤအသံတစု တကးဘဉ် ဖံမးနုး ဘဉ်ဟံးထီဉ်ကျိထွဲကုၤဖုအဟံဉ်ဖိဃီဖိ အဖိ အလံတဖုဉ် ဒီးအဖိတၢ်နီၢ် ဒုဉ်ဝဲအသးန့ဉ်လီၤ ဖုအူကိ မုၢ်ကသံဉ်သရဉ် တကးဒီးဘဉ် မုၢ်ပုၤ မၤတၢ်သးခုကစီဉ်တၢ်မၤတကလီၤဖံမးနုး မု မုၢ်ဒုဉ်ပုၤသုဖးသုကွဲးဘဉ်ဆဉ် ကျိဒီးမၤလိန့ဉ် တၢ်လၢဖုအူကိအအိဉ် ခိဖျိတၢ်ကျိပုၤဆူးပုၤ ဆါတဖုဉ် ဟ့ဉ်ကသံဉ်ဆိးကသံဉ်တၢ်မၤတ

ဖုဉ်လီၤ လၢတၢ်ကျိပုၤဟုးသးတခါ မၤလိန့ဉ် ဝဲလၢအနီၤသရဉ်မုၢ်လါလုဉ်အအိဉ်လီၤ အဝဲ မုၢ်ပုၤအိဉ်တုၢ်တၢ်တုၢ်တမ့ၢ် ဒီဖုအတၢ်အံးထွဲ ကျိထွဲအတၢ်ဟံးစုန့ဉ်ကျဲအိဉ်အသးန့ဉ်လီၤ ဖု အူကိအတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖုဉ် ဘဉ်ထွဲဒီးကညီ ကလုာ်ဂီၢ်ဝီအဃိ တုၤမုၢ်ဖုတအိဉ်လၢဘဉ်န့ဉ် ယီၤ(ကျိဉ်တဲဉ်)ခိဉ်န့ဉ် လၢအမၤတၢ်ဒီးဖုအူကိ တဖုဉ်ဟဲဆူဖံမးနုးအအိဉ်လီၤ လၢတၢ်န့ဉ်အ ဃိ ဖံမးနုးဘဉ်ဆိးရုဒီးမၤသကိးတၢ်ဒီးယီၤခိဉ် န့ဉ်န့ဉ်လီၤ လၢပဝဲကညီဖိတဖုဉ်စုၢ်ကိး လိဉ် ဘဉ်တၢ်ကူစါယါဘျါအဃိ ဖံမးနုးကဲထီဉ်စုၢ် ကိးပုၤလၢအဘဉ်ဟံးန့ဉ်တၢ်နီၢ်ဟါဆိးကျါဒီး ယီၤခိဉ်န့ဉ်လၢပုၤကညီဖိတဖုဉ် ကဟဲဒီးကူစါ ယါဘျါအသးန့ဉ်လီၤ မုၢ်လၢအဝဲမုၢ်ပုၤတုၢ် တၢ်တုၢ်တမ့ၢ်တုၢ်လိာ်အံးထွဲကျိထွဲပုၤကိးဂၤ ဒီးအဃိ, တဆိဘဉ်တဆိ ကညီခိဉ်န့ဉ်တဖုဉ် သုဉ်ညါအါထီဉ်အိဉ်ကျိကွၢ်ကွၢ် ဟဲအိဉ်သကိး အိဉ်ဟဲအိဉ်ဟဲဆိးလၢအဟံဉ်လီၤ ဖဲ(၁၉၆၉) နံဉ်အဆါကတီၢ် သုးဝဲလီၢ်ခိဉ်သုဉ်(၁၀၀၁) အပုၤတဖုဉ် သုဉ်ညါအါထီဉ်ဘဉ်အဂီၢ် ဖဲအဝဲ သုဉ်ဟဲအိဉ်လၢအဟံဉ်အခါန့ဉ်လီၤကညီတၢ် ကရၢကရိခိဉ်န့ဉ်တဖုဉ် ဆုၤပုၤဆါဆူဖံမးနုး အအိဉ်ဒီး အဝဲဘဉ်ကျိထွဲပုၤဆါတဖုဉ် ဆုၤ လဲၤဆုၤကုၤ ဖိအိဉ်တုၤအိဉ်, ဒုးအိဉ်ဒုးအိဉ်ပုၤ ဆါတဖုဉ်လီၤ

ပုၤဆူးပုၤဆါလၢအဘဉ်ဒီးဘဉ်ထံး လၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအဃိတဖုဉ် စုတုဉ်ခိဉ်ကိ, မဲာ်ဘျီဉ်, ကပၤဖျိတဖုဉ် ဖိဉ်န့ဉ်ဝဲတၢ်ပုၤလီၢ် လၢအနီၢ်ကစၢ်ဒုဉ်ဝဲ, ဖိဒုးအိဉ်ဝဲတၢ်လၢနီၢ်က စၢ်, ဒုးအိဉ်ဝဲပုၤဆူးပုၤဆါတဖုဉ်တၢ်ဘဉ်ဆါ ဘဉ်ကတီၢ်, ဘဉ်ဃုစုၢ်ကိးကျိဉ်စုလၢကသံဉ် ပုၤ ဒီးတၢ်လိဉ်တဖုဉ်အဂီၢ် ထီဉ်လိာ်တၢ်ပိဉ် ဒီးကီၢ်ရုဉ်သုးကုခိဉ်န့ဉ်တဖုဉ်လီၤဖဲဆါက တီၢ်ဝဲန့ဉ် သိလုဉ်တအိဉ်ဘဉ်, ပုၤဆါမုၢ်ဟဲတုၤ ကိးဆိးကါ(-)ဒီးလဲၤဆုၤဝဲတဘျီဃီ ဘဉ်တ ဘျီဘျီအနီၢ်ကစၢ်ဟဲကုၤလၢကျဲတဝ် ဘဉ် ကုၤခိဉ်ခဲလၢတၢ်ဆါဟံဉ် မုၢ်လၢပုၤဆါဟဲတုၤ ကဒီးအသိတဒုဉ်အဃိ ဘဉ်လဲၤကျိထွဲကဒီး

ဝဲဒီးတအိဉ်ဘဉ်အိဉ်သါဘဉ်ဘဉ်, သုးမုၢ်ဂုၤပၤ ပြးပုၤမၤတၢ်ဖိတဖုဉ်အဖိအမၤမုၢ်ဂုၤပုၤတက လၢလၢလၢမုၢ်ဆူးမုၢ်ဆါဟဲဆူအအိဉ် အဝဲမၤ စၢၤဝဲခဲလၢာ် တကအုကစုါဘဉ်, ပုၤဆါတနီၤ ဟ့ဉ်မၤစၢၤအိဉ်တနီၤနီၤဟ့ဉ်မၤစၢၤအိဉ်တနီၤ ဘဉ်သန့ကု အဝဲတတဲတၢ်နီၤတမံဘဉ်, ဒီပုၤ ဟ့ဉ်အိဉ်မူဒါလၢကအံးထွဲကျိထွဲဝဲန့ဉ်လီၤ

ဖံအတၢ်ဘဉ်ထွဲအဆိကတၢ်မုၢ်ဝဲ တၢ်ဒုးအဆိကတၢ်ဖဲဝါခးသုးရုဉ်(၁၀၀) (ကီၢ်မူရၤ)တၢ်ဒုးတၢ်ယၤဃီ ပုၤဟ့ဉ်အိဉ်မူဒါ သုးဒီး ပၤပြးပုၤဘဉ်ဒီးဘဉ်ထံးတဖုဉ် ကဟဲဆူ ဖံမးနုးအအိဉ် ဘဉ်ဃးပဒိဉ်နီၤဃီ, သုးကု(ရ) တခါ ဘဉ်ဃးသုးခိဉ်ရျါမူလၢလီၢ်စၢ်သး ဃုာ် ဒီးသုးကု(၁), သုးကု(၂)ဒီးသုးကု(၃)ပုၤဆါ တဖုဉ် ဘဉ်ဃးဒီးဖုတရုၢ်အါကတၢ် ဘဉ်ဟဲ ကျိထွဲပုၤဆူးပုၤဆါလၢအဟဲလၢသုးကု ပုၤ တၢ်ဖိတၢ်လံၤဟဲအိဉ်ဖဲအဟံဉ်တဘျီဘျီ သုး ကု(၄)ပုၤဆါဟဲစုၢ်ကိးလီၤ

လၢသုးကု(၆)တခါဟံးထီဉ်ကုၤမူ ဒါလီၤတုၢ်လိာ်တၢ်ဟါဆါဖိလံၤတနီၤလၢက အိဉ်ဘဉ်ကျိထီဉ်ဘဉ်ကီၢ်အဂီၢ် အဝဲဘဉ်ဟံးန့ဉ် မူဒါအဒိဉ်ဒီးဃၢဝဲအဃိ(ခုဉ်အိဉ်ယုဉ်)ဟ့ဉ် လီၤအိဉ်စုလၢကမၤစၢၤတၢ်သုဉ်ထီဉ်မံဆိးတၢ် ဆါဟံဉ်ဒီး ဖံအဂီၢ်အိဉ်ဖျိစုၢ်ကိးဖဲတၢ်ဆါဟံဉ် န့ဉ်လီၤ ယီၤကသံဉ်သရဉ်စုၢ်ကိး မၤစၢၤအိဉ်ဖး အါန့ဉ်လီၤ

ဖဲ(၁၉၈၈)နံဉ်, ဖဲမံဆိးစုၢ် မၤစၢၤ တုၢ်ဝဲမံတီၢ်ကျိဖိ ကသံဉ်အး လၢာ်ကီၢ်လၢာ်ဘါ ခိဖျိလၢအဟဲဟံးပုၤဆါ ဆုၤထီဉ်ဝဲဆူတၢ်ဆါ ဟံဉ်, ကတီၢ်ကျိဉ်ထံန့ဉ်ဝဲတၢ်, တဲပုးပုၤဆါအ ဂုၢ်ဒီး ကုၤဆုၤကုၤပုၤဆါဖဲအစံဉ်လီၤတၢ်ဆါ ဟံဉ်န့ဉ်လီၤ အခါဖဲန့ဉ် မံတီၢ်တၢ်ဆါဟံဉ် ပုၤ ကတီၢ်ကျိဉ်တဲဉ်ကျိဉ်တဘဉ်အဃိ အဝဲမၤစၢၤ ဝဲဒီးတၢ်ဂီၢ်မံအိဉ်ဒီးအဝဲတဲစၢၤတၢ်န့ဉ်လီၤ ခိဖျိလၢအဟ့ဉ်လီၤသးဒီး မၤစၢၤကျိထွဲဘဉ်ပုၤ ဆူးပုၤဆါ ပုၤဘဉ်ဒီးဘဉ်ထံးတဖုဉ် လၢာ်ဆါ လၢာ်ကတီၢ်အဃိ(ခုဉ်အိဉ်ယုဉ်)ကညီဒီးကလုာ် စၢၤဖျိကရၢ ဟ့ဉ်လၢဟ့ဉ်ကပီၤဒီးဟဲလုာ်ဟဲပုၤ

အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကနၤတဖၣ် န့ၣ်လီၤဒ်န့ၣ်အသိး ကညီပိာ်မုဉ်ကရုဉ်ကိး ဟ့ၣ်လၢကပၤဒီး ပာ်ပနီၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ဒ်အ မ့ၢ်ပိာ်မုဉ်ဒီး မိၢ်စဲၣ်နီၣ်တကအသိးန့ၣ်လီၤ

ဖဲးမးန့း မ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်ကစၢ်ယုၤ ဒီးပုၤကိးဂးဒဲးအယံ ထုးဖျိတ်ဖျိတ်ဖိလံာ်တဖၣ် လၢကဘၢသကိးတၢ်လၢအဟံၣ်ပုၤတကးဘၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဘျးတၢ်မၤလိလၢဖိသ့တဖၣ် ကမၤလိဘၣ်ထူကလုာ်ယုၤကထၢတၢ်သ့ၣ်ဝံၣ် သးဆၢဒီး သုးကွဲးသုးကွဲးကညီကျိၣ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ

ဖဲးမးန့း မၤတၢ်တုၤထီၣ်အလီၢ်လၢ မ့ၢ်တုၤပျီၣ်တၢ်ကတီၢ် လဲၤကွၢ်တကအိၣ်အါလၢ ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် တၢ်လိာ်မ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်လၢပုၤဆါ တဖၣ်လိာ်ဘၣ်အိၣ်ဟံးကိးအိၣ်န့ၣ် အဝဲတဝဲခိၣ် ဒိၣ်ခဲဃၢဘၣ်. အဝဲမၤမ့ၢ်ကဲန့ၣ် ပကထံၣ်ဘၣ် အိၣ်လၢတၢ်ဘၢပုၤ ပုၤကွဲးဘၢယုၤမ့ၢ်ဂ့ၤ တၢ်သံ တၢ်ပျီၣ်အခါမ့ၢ်ဂ့ၤတၢ်တုၤဖျိအခါမ့ၢ်ဂ့ၤ လဲၤ ဝဲတုၤထီၣ်ဘိလီၤ

ဖဲ(၂၀၀၈)န့ၣ်, လၢမၤထီၣ် အဝဲလီၤ ဃံၤလၢဃီလီၤအိၣ်ကံၣ်ဒုၣ်အယံကံၣ်ဟးတ သ့အါအါလၢဘၣ်ဆၣ် တၢ်လိာ်မ့ၢ်အိၣ် ပုၤမ့ၢ် လိာ်ဘၣ်အိၣ်တကက တဝဲခိၣ်ဒိၣ်ခဲဃၢဘၣ်. ဖဲ မးန့း တမ့ၢ်ပုၤတကလၢအတဲအါတၢ်လၢခိၣ် န့ၣ်အဖိခိၣ်ဘၣ်. ပုၤတဲဆါခိၣ်န့ၣ်တအဲၣ်ဝဲဘၣ်. မ့ၢ်ပုၤတကလၢအတဲတၢ်လိာ်ကတီၢ် တဲတၢ်ပျီ ပျီန့ၣ်လီၤ

ဖဲ(၂၀၁၂)န့ၣ်,တၢ်စးထီၣ်ကတီၢ် တၢ်မုဉ်တၢ်ခွဲးဒီးကိၢ်ပယီၤပဒိၣ်ကတီၢ် ပုၤအါ ကယုကျဲကွၢ်ဟးဆူဒုသဝီ, ကွၢ်ယုအိၣ်သကိး

ဟံၣ်ဖိဃီဖိကတီၢ် ပုၤသံကွၢ်အိၣ်လၢ မ့ၢ်အက ကွၢ်ဟးဆူအသဝီစါန့ၣ် အဝဲစံးဆၢဝဲလၢ တၢ် ကလုာ်မ့ၢ်တန့ၢ်လၢခိၣ်န့ၣ် ခိၣ်န့ၢ်မ့ၢ်တန့ၢ် လီၤလၢကွၢ်သ့ဘၣ်ဒုတက့ဘၣ်. တမ့ၢ်ယမူ ယဒါဘၣ်. ယတက့ဘၣ်.

ဖဲမးန့းတၢ်အိၣ်မ့ၢ်အံၤ မ့ၢ်ပုၤတၢ်မ့ၢ် တကလီၤ. တမ့ၢ်ပုၤလၢအဖျိတ်ဖျိတ်တၢ်အါအါ ဘၣ်. တမ့ၢ်စၢ်ကိးပုၤလၢအမံၤဟ့ၣ်သ့ပျီ ဒ်အ မ့ၢ်ပဒိၣ်.သရၣ်မုဉ်,သုးခိၣ်သုးန့ၢ်အသိးဘၣ်. တကတီၢ်စၢ်ကိးတၢ်လၢကမ့ၢ်အမဲၣ်ညါ ဒ် ခိၣ်န့ၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အသိးစၢ်ကိးဘၣ်. တၢ်မၤလၢအ မၤတုၤဝဲ မ့ၢ်တၢ်မၤပတီၢ်မ့ၢ်လၢဟ့ၣ်လီၤအသး လၢာ်လၢာ်ဆူဆူလၢတၢ်မၤပုၤ, ပုၤကလုာ်တၢ် မၤအပုၤ, ဟ့ၣ်လီၤသးလၢဟံၣ်ဖိဃီဖိ, ဖိဒိၣ်စၢ် လံာ်တဖၣ်အဂီၢ်တုၤလီၤတီၤလီၤအဲၣ်ပုၤလၢအ ဃၢၤ,မၤစၢၤပုၤလၢအလိာ်တၢ်မၤစၢၤ,ဒုးကဲ ထီၣ်အဟံၣ်လၢတၢ်ဘျီတၢ်ဘၢဒီးတၢ်ထုက ဖျိအလီၢ် မၤတုၤဝဲတၢ်မၤ ဒ်ကစၢ်ခရံၣ်မၤဝဲအ သိး လၢအမ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ပုၤဆါဒီးတၢ်သးခုကစီၣ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတၢ်မၤဘျီမၤတီၢ်တဖၣ်မၤဝဲတုၤ လီၤတီၤလီၤဆိၣ်ထွဲပုၤမၤတၢ်သးခုကစီၣ်တ ဖျိလၢတၢ်မၤဘျီမၤတီၢ်ဒီးတၢ်ထုကဖျိန့ၣ် လီၤ

ဖဲမ့ၢ်ပုၤတကလၢအမၤဝဲ ဒ်ကစၢ်ခ ရံၣ်စံးဝဲအသိး ပိာ်မုဉ်အံၤ ဖဲအမၤဝဲသ့န့ၣ်မၤ ဝဲလံာ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပုၤတကဂုၤတကဂုၤ ခိၣ်ဘၣ်အိၣ် မ့ၢ်န့ၣ်တစံး,မ့ၢ်ဆါတစံး ဂဲဆၢထၢၣ်ဒီးလံာ် တၢ်ညီဃီန့ၣ်လီၤ

အဝဲဟ့ၣ်ပုၤကိးဂးဒဲးလၢအလိာ် ဘၣ်အတၢ်အဲၣ်ဒီး ဟ့ၣ်တၢ်သးကလၢဆူသး

လၢအလီၤဘျးလီၤဘျါကိးဂးဒဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲနီၤဟ့ၣ်ခရံၣ်အတၢ်အဲၣ်ဆူသးလၢအလိာ် ဘၣ်တၢ်အဲၣ်ကိးဖျါဒီးဒီးတဝဲသးကၢၣ်နီၤတ ဘျီ ဖဲပဝဲဖိလံာ်တဖၣ် ပအိၣ်အါကဘၣ်ဆၣ် ပ ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် ဒ်အဟ့ၣ်ပုၤအသိးတ န့ၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်တၢ်သးလီၤဘျးဒီးတၢ်ပီၤယၢ်လၢအ စၢၤခဲန့ၣ်လီၤ

ဖဲမးန့း မ့ၢ်တုၤဝဲတၢ်ပၢ်ဆၢအမိၢ်, ပုၤကိးဂးဒဲးမိၢ်ဒီး လၢသ့ၣ်လၢသးတကပၤစၢ် ကိး မ့ၢ်မိၢ်လုာ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်တကလၢ ပဘၣ်ပာ် ပနီၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ

ဖဲ(၂၀၁၅)န့ၣ်,ထီၣ်အဝဲတုၤဘၣ် တၢ်ဆါလၢအမ့ၢ် ပသိၣ်ခဲဃၢမၤတံာ်တံာ်အိၣ် တဆိဘၣ်တဆိ တုၤလၢအမ့ၢ်လၢပုၤတစုဒီး ကွၢ်အိၣ်ဘျးကွၢ်လၢအပၢ်ကစၢ်ယုၤအဂီၢ်ထံး ဖဲ(၁၃.၄.၂၀၁၅)အနံၤဟါဂူး၁၅န့ၣ်ရံၣ်အ ဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ

လၢအမ့ၢ် မိၢ်လုာ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်လၢအ တီဒီးအပုၤကလုာ်,တီဒီးကစၢ်ယုၤကဲဒ်ဂုတံာ် ဘၣ်ဒီး အိၣ်ဘၣ်ပဝဲကိးဂးအယံ ပစံးဘျးဒီး မၤလၢကပီၤဘၣ်ကွၢ်ပမိၢ်သးပုၤလၢခဲကတၢ် အံၤ ပုၤဒီးတၢ်အိၣ် တၢ်ယုးယီၣ်ပာ်ကဲ အိၣ်အ အါန့ၣ်လီၤ.ပဝဲဖိလံာ်တဖၣ် ပအာ်လီၤပသး လၢ ပကမၤလိန့ၣ်တၢ်အအိၣ်ဒီး အိၣ်မ့ၢ်ဒ်အဟ့ၣ် တုၤပုၤတၢ်အိၣ်အတံာ်န့ၣ်လီၤ

ခဲအံၤပနာ်လၢအဝဲကွၢ်အိၣ်လၢက စၢ်ယုၤအဂီၢ်ထံးလံာ်ယုၤဟ့ၣ်တၢ်ဒီးယုၤဟံးကွၢ် တၢ်န့ၣ်မိၢ်ယုၤအမံၤဘၣ်တၢ်စံးထီၣ်ပတြၢအိၣ် တက့ၢ်.

ကျဲအညီကတၢ်လၢ----- နတၢ်သုၣ်မံသးမုၢ်အဂီၢ်

၁.မုၢ်သုၣ်ဟးဆွဲးတၢ်ဆိကမိၣ်ကိၢ်ဂီၤကီၢ် ခဲတဖၣ်တက့ၢ်.

ပုၤအိၣ်ဝဲတနီၤနီၤလၢအဟးဃုဆိ
ကမိၣ်န့ၢ်တၢ်ကိၢ်ဂီၤသုၣ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ်
အဃိ ပုၤဝဲဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘိထီၣ်ဘိန့ၣ်
လီၤ တုၤယကဲထီၣ်တုၤလံၤပုၤဟံၣ်ခိၣ်ဖိန့ၣ် ပ
အိၣ်ဒီးသးလၢအဆိကမိၣ်တၢ်သုၣ်န့ၣ်လီၤ
ဘၣ်ဆၣ် ပကဘၣ်သုၣ်ညါလၢ ပုၤလၢအတ
အိၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးနီၣ်တမံၤလၢဟံၣ်
ခိၣ်ချၢအံၤအိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲန့ၣ်လီၤဆိကမိၣ်တၢ်
လၢနကြၢးဆိကမိၣ်ဒီး ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်တၢ်ထဲလၢ
နကြၢးဘၣ်ယိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. ပတၢ်ဆိကမိၣ်ကိၢ်
ဂီၤကီၢ်ခဲမုၢ်အါန့ၣ် ပဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆၢတဲာ်လၢ
အဂ့ၢ်ဒီးအဂၢၢ်ကျၢၤတသုၣ်ဘၣ်. နတၢ်ကိၢ်
တၢ်ဂီၤဒဲအါန့ၣ် နတၢ်ကိၢ်တၢ်ခဲဒဲအါဝဲလီၤ မုၢ်
သုၣ်န့ၣ် ပဟံၣ်တၢ်ကိၢ်ဆိကမိၣ်ကိၢ်ဂီၤ ကီၢ်ခဲ
လၢနပူၤတက့ၢ်. ကျဲကအိးထီၣ်အသးလၢန
တၢ်သုၣ်မံသးမုၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၂.မၤစ့ၤလီၤကွၢ်နတၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီၤတဖၣ် တက့ၢ်.

တၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီၤ မုၢ်အိၣ်လၢပုၤန့ၣ်
ပသးကပဲၤစ့ၢ်ကိးဝဲဒီးတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤန့ၣ်လီၤ
တၢ်သုၣ်လီၤသးကွၢ်မၤစ့ၤလီၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခိၣ်လီၤ
တၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီၤကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သုၣ်လီၤသး
ကွၢ်ဒီး တုၤယသးပုၤပုၤဒီးတၢ်သုၣ်လီၤသးကွၢ်
ဒိသးပကဒီးန့ၣ်ဘၣ်အိၣ်အဂီၢ် ပကကူၣ်ထီၣ်ကျဲ
သုၣ်တဖၣ်ဒီး အါစုအါဘျီန့ၣ် ကဟံၣ်ဃုာ်ဝဲဒီး
ကျဲတဂ့ၢ်တဘၣ်လၢပတၢ်ကျဲးကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤ
အိၣ်သုၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤတုၤနုၤတစု ပကကဲထီၣ်
ပုၤအလၢပုၤအဂီၢ် လၢပသးပုၤပုၤဒ်ထဲတၢ်
ကိၢ်အူကိၢ်ကဲသုၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ ပသးပုၤ မုၢ်
ကိၢ်အူကိၢ်ကဲသုၣ်ဒီး တၢ်သုၣ်မံသးမုၢ်ဟံၣ်န့ၣ်
အိၣ်ဝဲလၢပသးပုၤအလီၢ်တအိၣ်လၢဘၣ်ဒီး
ကဟးယံၤကွဲးဝဲဒီးပုၤန့ၣ်လီၤ.

၃.မၤလီၤထံၣ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်တကပၤတက့ၢ်.

ပုၤအိၣ်ဝဲတနီၤနီၤလၢ အါတက့ၢ်ထံၣ်
ဒ်တၢ်ထဲလၢအတဂ့ၢ်(အခံး)တကပၤန့ၣ်
လီၤ တထံၣ်ဂုၤနီၣ်တကဒီး တနၢ်န့ၣ်စ့ၢ်ကိးပုၤ
နီၣ်တကဘၣ်. မုၢ်ထံၣ်ဝဲပုၤတကယဲးလီၤလီၤဆူ
အဟံၣ်ဒီးကဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲ, “လၢန့ၣ်ဟဲလဲ..
ကဟံၣ်ဃုကဒီးမနုၤလၢယအိၣ်လဲၣ်. တၢ်ထံၣ်
ဒ်အံၤတဖၣ် ကမၤစ့ၤလီၤပသးအတၢ်မုၢ်တၢ်

ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤမုၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်လၢ တၢ်သုၣ်အိၣ်
သးအိၣ်အပုၤဒီးတတူၢ်လီၢ်ဝဲအမဲာ်ညါ ကဆိ
ကမိၣ်ဝဲ, “လိာ်ဘၣ်တၢ်ဘျးအဃိ လူန့ၣ်ချၢၣ်
ထံ” န့ၣ် မုၢ်နီၣ်နီၣ် တၢ်ထံၣ်လၢအတဂ့ၢ်ဒီးတၢ်
ဆိကမိၣ်လၢအခံးတကပၤန့ၣ်လီၤ. ပတၢ်ထံၣ်
လၢအတဂ့ၢ်တကပၤမုၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ် တၢ်ထံၣ်
လၢအတဂ့ၢ်တကပၤ ကဒိၣ်စိပတၢ်လၢပပုၤ
ဒီးပဒီးန့ၣ်ဘၣ်သးအတၢ်မုၢ်တၢ်ခိၣ်တသုၣ်ဝဲနီၣ်
တဘျီလၢတက့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄.ကတီၢ်နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချတက့ၢ်.

နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ မုၢ်တအိၣ်ဘၣ်
န့ၣ် နတၢ်လီၤဆိဒီးပုၤလၢအဝဲအယံးတၢ်ကီၢ် ဒ်
ပုၤစံး, “သးလဲၤတုၤ နီၣ်ခိၣ်လဲၤတုၤ” ဘၣ်အ
သးန့ၣ်လီၤနသးပုၤကပုၤလုာ်ဘၢကွၢ်ဝဲဒ်ဒီး
တၢ်သုၣ်လီၤဘျးသးလီၤတီၤထီၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်
လၢပအဲၣ်ဒီးမၤတခါ ပမုၢ်မၤဘၣ်တၢ်လၢပ
အဲၣ်ဒီးလဲၤတုၤတခါ ပမုၢ်လဲၤတုၤဘၣ်မး ပသုၣ်
ကမံသးကမုၢ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. ပတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်
ချမုၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ် ပသုၣ်ကယၢသးကယၢ
သုၣ်ကဆဲးသးကဆဲး ကအိၣ်ဒီးတၢ်ကိၢ်တၢ်
ဂီၤလၢဟံၣ်ဖိဃီဖိဒီး ပုၤလၢပအဲၣ်အိၣ်အဂီၢ် က
ကိၢ်ကဂီၤတၢ်လၢတၢ်ကူၤဃါဘျီဒီးကျိၣ်စု
တၢ်ဂုၢ်တၢ်ကျိၣ်ဒီးပဒီးန့ၣ်ဘၣ်သးလၢအမုၢ်အ
ခိၣ်ဝဲတသုၣ်ညါညါလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

၅.အဲၣ်ဒီးပာ်လုာ်ပာ်ပုၤခိၣ်ဃၢန့ၣ်ဆၢတက့ၢ်.

ခိၣ်ဃၢန့ၣ်ဆၢ တၢ်ဘၣ်တုၤဃံလၢ
လၢပတတုၤအိၣ် ဘျီဒီးအိၣ်ထီၣ်ဒ်အတၢ်သုၣ်
တဖၣ် ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်သးမုၢ်သုၣ်အါမးန့ၣ်လီၤ. တၢ်
မဲတၢ်မါလၢဟ့ၣ်သုၣ်တဖၣ် ကလံၤလၢအန့ၣ် ထံ
လၢအဆၢ မဲးကမုၢ်လၢအဝါကပီၤ ထီၣ်ဖိလဲၣ်ဖိ
ကမဲးစံၣ်စိလၢအမုၢ်န့ၣ် ဆၢသးသုၣ်တဖၣ်
ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်သုၣ်မံသးမုၢ်သုၣ်ဝဲလၢကျဲအါဘိန့ၣ်
လီၤ. ပမုၢ်တဟံၣ်လုာ်ပာ်ပုၤခိၣ်ဃၢန့ၣ်ဆၢ အဲၣ်
ဒီးကဟ့ၣ်ကယၢအိၣ်ဘၣ်န့ၣ် ပပလၢၢ်ဘၣ် သး
အတၢ်မုၢ်တၢ်ခိၣ်လၢပသးပုၤတသုၣ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်
လီၤ.

၆.ပာ်ကဲပုၤလၢဒိၣ်န့ၣ်န့ၣ်ဒီးသးကညီၤပုၤလၢ အဆဲးန့ၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

လၢနဟံၣ်ပုၤဃီပုၤမုၢ်ဂုၤ လၢပုၤတ
တၢ်ဖိးတၢ်မၤအပုၤမုၢ်ဂုၤ ပာ်ကဲပုၤလၢအဒိၣ်
န့ၣ်န့ၣ် ပာ်လုာ်ပာ်ပုၤတဖၣ်ဃီဒီးန့ၣ် ဒီးသးက

ညီၤပုၤလၢအဆဲးန့ၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. ခိၣ်ပုၤအိၣ်
ဒီးတၢ်လီၢ်တၢ်လၢတၢ်ထူးတၢ်တီၤအဃိ ပမုၢ်
ဟံၣ်ဒိၣ်ဟံၣ်ထီၣ်ပသး ပာ်ကမၤလၢပသးန့ၣ် တၢ်
သုၣ်မံသးမုၢ်ဟဲမၤဘျးပုၤတဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
ပမုၢ်ပုၤဒိၣ်စိဒိၣ်ကမီၤတကန့ၣ် ပဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်
အဲၣ်နီၣ်နီၣ်လၢအကဆီၣ်ဒီး အတီၢ်ဝဲလၢပဟံၣ်ဖိ
ဃီဖိမုၢ်ဂုၤ. ပပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိမုၢ်ဂုၤ အကျါ
တသုၣ်ဝဲဒ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤကရူၤဒီးပုၤမၤဘျးမၤ
တၢ်ပုၤလၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအဖိခိၣ်အဃိ တၢ်မုၢ်
တၢ်တီၤတအိၣ်ဒီးပတၢ်ဘၣ်ထွဲလီၢ်သးအံၤ တ
ဘျီဝဲဆီၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပဟ့ၣ်ပုၤကတၢ်သုၣ်မံ
သးမုၢ်မုၢ်သုၣ်မး ပဒီးန့ၣ်ဘၣ်က့ၢ်တၢ်သုၣ်မံသး
မုၢ်ကသုၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤပဟ့ၣ်ပုၤမုၢ်တသုၣ်ဘၣ်
န့ၣ် ပဒီးန့ၣ်ဘၣ်က့ၢ်တသုၣ်လၢတက့ၢ်ဘၣ်.

၇.မၤပုၤပုၤကအတၢ်အဲၣ်ဒီးအသုၣ်ကတၢ် ဒ်အကြၢးဝဲအသးတက့ၢ်.

ပုၤကညီၤအတၢ်လိာ်ဘၣ်န့ၣ် မုၢ်ဃါ
ဒ်လဲာ် မၤလၢပုၤဝဲတသုၣ်ခဲလၢာ်ဘၣ်န့ၣ် မုၢ်ဝဲ
သပုၤကတၢ်ဘၣ်ဆၢ ဖဲပမၤသုၣ်ဒီးပကြၢးမၤ
ဝဲန့ၣ် ပမုၢ်မၤလၢပုၤဒီးကမုၢ်တၢ်ဂုၤန့ၣ်လီၤ. ပ
ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်သးမုၢ် ဖဲပထံၣ်ပုၤအဂၤတက
သုၣ်မံသးမုၢ်ဝဲခိၣ်ပဃီန့ၣ်လီၤ.အဝဲအတၢ်
သုၣ်မံသးမုၢ်အံၤ ကကူၤဃါကံၤဃါဝဲဒ်ဆူပ
အိၣ်ဒီး ပကမုၢ်ပုၤလၢအသးပုၤဝဲဒီးတၢ်သုၣ်မံ
သးမုၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပထံၣ်မုၢ်တန့ၢ်က့ၢ် ကိၢ်မုၢ်တန့ၢ်က့ၢ်
ဒ်း ကျိၣ်စုသုၣ်အဂီၢ်မုၢ်တလၢတပုၤ တၢ်ထူးတၢ်
တီၤမုၢ်တအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်ဆၢ ဖဲတၢ်အိၣ်မုၢ်လၢ
ပဒီးန့ၣ်အိၣ်တပတီၢ်ဂုၤ တပတီၢ်ဂုၤအပုၤ ပမုၢ်
အဲၣ်ဒီးအိၣ်မုၢ် ပုၤဒီးတၢ်သုၣ်မံသးမုၢ်န့ၣ် မၤဒီး
ကွၢ်ကွၢ်ကျဲညါညါဖိ(၇)ဘိလၢ အပျါလၢထး
သုၣ်တဖၣ်အံၤတက့ၢ်.

ဆၢဂုၤနုၤလၢနကပုၤဒီးတၢ်သုၣ်မံ
သးမုၢ်လၢနတၢ်အိၣ်မုၢ်တစါအံၤအပူၤထီၣ်ဘိ
န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤလၢ

ဒုမုၢ်နီၣ်ဟးဆူၣ်အဂီၢ်

၁. နစုမုၢ်ခိၣ်မုၢ်ထီၣ်လံၤဒါ. နစုမုၢ်ကဆူးခိၣ်မုၢ်ကဆူးအိၣ်ဒီးအယံၣ်ဒါ. မ့ၢ်ကြးတံၢ်ဖျၢၣ်အိၣ်ဒီးတံၢ်ဖျၢၣ်က့ၢ်အိၣ်. မ့ၢ်ကြးမၤကဆိၣ်က့ၢ်အယံၣ်ဒီးမၤကဆိၣ်က့ၢ်အိၣ်ချ့ၣ်တချုးဖဲနဟးဒီးဘၣ်အခါတက့ၢ်.

၂. ပုၤလၢအတီၣ်ထီၣ် ညီၣ်နီၣ်အစုမုၢ်ခိၣ်မုၢ်အလွၢ်တဖၣ် ကွၢ်သမံၤမိၣ်က့ၢ်နစုမုၢ်ခိၣ်မုၢ်တချုးနဟးဘၣ်အခါတက့ၢ်. နစုမုၢ်ခိၣ်မုၢ်အလွၢ်မ့ၢ်အိၣ်တၢ်က့ၢ်ပုၤမိၣ်န့ၣ် မၤပျီၣ်ကဆိၣ်ကွၢ်အိၣ်ဒီး တီၣ်ထီၣ်အလွၢ်လၢအသီတက့ၢ်. နကတီၣ်ထီၣ်အလွၢ်လၢအသီအဂီၢ် တၢ်ဆၢကတီၢ်မ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်တခါ ထဲဒ်နမၤပျီၣ်ကဆိၣ်အိၣ်န့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်လီၤ.

၃. တချုးနဟးဘၣ်အဆၢကတီၢ် တဘၣ်ကတီၢ်ထီၣ်ကတီၢ်ကဒါက့ၢ် ဆူၣ်ကမ့ၢ်ဖျီၣ်ခံဖိလၢနက့ၢ်နကတီၢ် ဘၣ်လီၤဃာ်အိၣ်တဖၣ်န့ၣ်တဂ့ၢ်. နမ့ၢ်ကတီၢ်ထီၣ်ကတီၢ်ကဒါဒီး ကပၣ်ဃာ်ဒီးတၢ်ဃာ်လၢပထံၣ်လၢပမဲၣ်တသ့တဖၣ်ဒီး နလီၤကသး နကဟးစိၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်သံလၢအနၢတမ့ၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄. တၢ်ကတီၢ်ကလၢနကကကကအိၣ်တဖၣ်ပလီၤနသးလၢအထီၣ်ဖျီၣ်အိၣ်ဒါ. တအိၣ်ဒါအဂီၢ်. အတီၣ်တဖျီၣ်ကွၢ်ဒါ. မ့ၢ်တမ့ၢ်အတီၣ်တဖျီၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. ပမ့ၢ်ကကထီၣ် တအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ထံကွၢ်ဆးဘၣ်န့ၣ် ပကူပကူအတီၣ်တဖျီၣ်လၢပဆူၣ်နီၣ်ဆၢထၢၣ်လၢပအါကအကျါမ့ၢ်ဂ့ၢ်. ပမ့ၢ်သ့ၣ်ညါလၢပကူပကူထီၣ်ဖျီၣ်လၢပကျါမ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ် ကကီၢ်ဒီးပလၢပဂီၢ် လၢပကခါထီၣ်ပခိၣ်ဆူၣ်မဲၣ်ညါတခါအဂီၢ်အသိ ပကကဒါက့ၢ်ဆူၣ်ပလီၤခံဒီးပတၢ်ဆၢကတီၢ်ကလၢဂီၢ်ကလီၤကွၢ်ဝဲဖဲန့ၣ်လီၤ.

၅. တဘၣ်ကတီၢ်ပံၤနခိၣ်တဂ့ၢ် ပုၤလၢအခိၣ်ကပၤထီၣ်ဆူၣ်တဖၣ် ကြးပံၤအခိၣ်တန့ၣ်ခံဘျီဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပကြးပံၤခိၣ်အဆၢကတီၢ် ပမ့ၢ်တပံၤခိၣ်ဒီးဟးလၢပကျါန့ၣ် ပခိၣ်အသံလၢအနၢတမ့ၢ်အံၤ ကမၤတံၢ်တၢ်ပုၤလၢပခိၣ်ပဃာ်သ့ၣ်တဖၣ်အသးဒီး ပကစၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်န့ၣ်လီၤသးကစ့ၢ်ဒီး ပသးကပံၤဝဲဒီးတၢ်မဲၣ်ဆူးန့ၣ်လီၤ.

၆. တချုးနဟးဒီးဘၣ်န့ၣ် ကွၢ်လီၤနမဲၣ်လၢမဲၣ်ထံကလၢအပူၤမူၤနီၣ်နီၣ်တက့ၢ်. မ့ၢ်သ့ ထူး

ကွၢ်အိၣ်စိတက့ၢ်. ပမ့ၢ်အိၣ်တၢ်လၢအနၢတမ့ၢ်(တူၢ်ရၢ်သ့ၣ်. တန့ၣ်သ့ၣ်)သ့ၣ်တဖၣ် ပကြးပလီၤပသးဒိၣ်တက့ၢ်လီၤ. ပတၢ်မိၣ်ကံၢ်သ့ၣ်အဘျီ. ပျဲကတံၢ်တၢ်ဖဲတၢ်ညၢၣ်လၢနမဲၣ်ကဆူးတဂ့ၢ်. နမဲၣ်ကဆိၣ်မ့ၢ်န့ၣ်န့ၣ် နကအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤသးလၢအအါဒိၣ်တက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

၇. နခိၣ်ဖဲဂ့ၢ်မူၤနီၣ်ဒါ. တဂ့ၢ်မူၤနီၣ်ဒါန့ၣ် မၤကွၢ်ကွၢ်အိၣ်တက့ၢ်. မ့ၢ်သ့ ထူးကဆူၣ်ဆူၣ်အိၣ်တချုးလၢနဟးဘၣ်အခါန့ၣ်တက့ၢ်. နခိၣ်ဖဲမ့ၢ်ထီၣ်တံၢ်. လီၤအိၣ်ကွၢ်ဝဲဖဲနဟးအဆၢကတီၢ်ဒီး ကမၤတံၢ်တၢ်နတၢ်လဲၣ်တၢ်က့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ပလီၤဆိနသးတချုးလၢနဟးဒီးဘၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ပမ့ၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးဆိလၢ တၢ်ဂ့ၢ်လၢပပာ်ဖျါတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်အဖီခိၣ်ဒီး ပကအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤပသး ဖဲပလဲၣ်ပက့ၢ်ဟးထီၣ်ဟးလီၤတပူၤလၢလီၤန့ၣ်လီၤ.

လၢ-နီၣ်မုၢ်

တၢ်စးဘျးစးဒိၣ်ဒီး တၢ်ကွဲးမုၢ်တၢ်ကွဲး

စးဘျးစးဒိၣ်ဘၣ် ဒိပုၤဝဲၣ်ပုၤကွဲးလံာ်ဖိဒီး ဒိပုၤဝဲၣ်ပုၤကွဲးလံာ်ဖိကိးဂးဒီး လၢအဆိၣ်ထွဲကညီပိာ်မုၢ်ကရၢမဲၣ်ကစံ လၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး. တၢ်ဆူၣ်ထီၣ်တၢ်ကွဲးအကလုာ်ကလုာ်. တၢ်ဟ့ၣ်ကံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဒီး စုအတၢ်မၤစၢၤ ဒ်သီးမဲၣ်ကစံဖိအံၤ ကကဲထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဆူၣ်မဲၣ်ညါတလါအဂီၢ် ပလီၣ်ဘၣ်လၢသုကဆူၣ်ထီၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးအကလုာ်ကလုာ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်. တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ် ပသးခွတူၢ်လံာ်ပုၤကိးဂးဒီးအတၢ်ကွဲးဒီး အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လီၤ. တၢ်ကွဲးလၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲတၢ်ကထၢန့ၣ်အိၣ်ဒီး အလီၤမ့ၢ်အိၣ်လၢတၢ်ကဘျီဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ကဘျီဘၣ်အိၣ်တနီၤ မ့ၢ်ပတၢ်သကွၢ်ကညးဆိဘၣ်သုဝဲကိးဂးဒီးန့ၣ်လီၤ.

နီၣ်ဆၢအတၢ်သကွၢ်ကညး

နီၣ်ဆၢအိၣ်ကတံၢ်ကတီၢ်အသးလၢကစံးဆၢဘၣ်ဒုဒုမုၢ်. ဒုဒုခွါသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်သံကွၢ်ကိးဂးဒီးလီၤ. အသိ ဝံသးစူၤ ဆူၣ်ထီၣ်ဘၣ်နတၢ်သံကွၢ်ဆူၣ်ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢမဲၣ်ကစံဖိအိၣ်နီၣ်.

နနံနက်သတင်း

တၢ်ဒိကနၢ်မၤထွဲ

တၢ်ဒိကနၢ်မၤထွဲ ဖိသုၣ်ပိာ်ခွါဖိအိၣ်တၢ်ကၤ အမိမၤအလဲထီၣ်ကွဲးဒီး မၤအဒိကနၢ်သရၣ်အကလုာ် မၤဒ်သရၣ်တဲအိၣ်အသးလီၤ ဒီးအဝဲလဲထီၣ်ကွဲးဒီးသရၣ်သံကွၢ်အိၣ် “နမံမတၢ်လဲၣ်” ဒီးအဝဲသုၣ်နီၣ်ထီၣ်အမိအတၢ်ကတိၤဒီးတဲဆၢအသရၣ်လၢ “နမံမတၢ်လဲၣ်” ဒီးအသရၣ်သံကွၢ်ကဒီးအိၣ် “နဟဲလၢဖဲလဲၣ်” တဲဆၢကဒီးအသရၣ်လၢ “နဟဲလၢဖဲလဲၣ်” ဒီးအသရၣ်သးပျီၣ်ထီၣ်တၢ်ဒီးတဲအိၣ် “ဘျုးတၢ်နၤခါ” အဝဲတဲဆၢကဒီးဝဲ “ဘျုးတၢ်နၤခါ” အသရၣ်တဲအိၣ် “နနီၣ်ကီၢ်ခါ” တဲဆၢကဒီးဝဲဒီးန့ၣ်ဒီးအသရၣ်တဲဝဲ “ဟဲစိာ်နီၣ်တၢ်” ဒီးအဝဲသုၣ်ကွဲးဝဲလီၤ ဒီးဖဲလၢမၤနၤခါ အမိမၤအဖးလံာ်ဒီး ဖးဝဲလၢအသရၣ်တဲတၢ်အိၣ်တၢ်ကတိၤဟ့ၣ်လီၤဒီးဘျုးတဲတၢ်ဘျုးခံကဟဲအိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဒီးအဖးလံာ် “နမံမတၢ်လဲၣ်” ဒီးတၢ်ဘျုးခံကဟဲဘျုးဘျုးအသး ဒီးတဖၣ်ဖိ သၢကအိၣ်ဟ့ၣ်ကဒီးတၢ်ဒီးအဝဲဖးကဒီးဝဲ “နဟဲလၢဖဲလဲၣ်” တၢ်ဘျုးခံကဟဲကဒီး အဝဲဖးကဒီးဝဲ “ဘျုးတၢ်နၤခါ” နနီၣ်ကီၢ်ခါ.ဟဲစိာ်နီၣ်တၢ်” ဒီးတၢ်ဘျုးခံကဟဲသုၣ်ကွဲးဝဲလၢအချ့လီၤ ဆိကမိာ်ဝဲလၢပှာတဲအိၣ်ဘၣ်ဆၢ မ့ၢ်ဒုၣ်ပှာဖးလံာ်လီၤ

ကဲပကကၤလၢဟံၣ်တခါ

မ့ၢ်ကဒီးဖါတၢ်ဒိမၤတခါဟံၣ်လိာ်ခံဒီး လဲၣ်ဆူတၢ်ဆါဟံၣ် လၢကမၤကွၢ်အမဲာ်ချဲအဂီၢ်လီၤ
မ့ၢ်က- “ပကလဲၣ်သးသး နဟးကွၢ်မနၤလဲၣ်?”
ဖါတၢ်- “နကွၢ်ကွၢ်လၢန့ၣ် ပိာ်မ့ၢ်ခဲအံၤတဖၣ် တပၤယုာ်အသးအသ့ၣ်နီၣ်တဖၣ်ဘၣ်.”
မ့ၢ်က- “နတဲတၢ်တခါဒ်လဲၣ်?”
ဖါတၢ်- “လၢန့ၣ်ပိာ်မ့ၢ်ဖိတၢ်ကၤ ကဆုၣ်ကတၢၢ်ယီၤဒု, ကူဖျိခံ တဘၢခံကီၢ်ဖဲအဆုၣ်ကဒီးအဖျိခံဘၢၣ်စၢၤ ဆဲးလီၤဝဲ(love)သုၣ်ဒီးပှာသးဂီၢ်ဒီးပျီၣ်နတထံၣ်ခါ?”
မ့ၢ်က- “နထံၣ်တၢ်ဆွဲ...နထံၣ်တၢ်ယံၤတဘၢဒီးဘၢ...လိာ်လဲၣ်မဲာ်ချဲလၢလဲလဲၣ်? ကဲ...ပကကၤလၢဟံၣ်တခါ.”

လီၤအိၣ်တၢ်တဂ့ၤ

မိာ်တၢ်ကၤ အဲၣ်ဒီးတဲအဖိပၢ်အတၢ်တခါဒီး မ့ၢ်ကဲးဝဲလီၤလီၤန့ၣ်သ့ၣ်ညါဝဲလၢအဖိပၢ်တဟဲလၢအအိၣ်အယိ မၤအဖိခါလဲၣ်တဲအဖိပၢ်လၢ “ပါပါ...ဖုဖုမၤနဟဲလၢအအိၣ်တဖၣ်” ဖဲန့ၣ် အဖိခါလဲၣ်တဲအဖိပၢ်လၢအအိၣ်ဒီးတဲဝဲ “ပါပါ...ဖုဖုမၤနဟဲလၢအအိၣ်တဖၣ်”
ဟဲ- “အနီၣ်ကီၢ်ခါ?”
ဖိခါ- “တမ့ၢ်အနီၣ်ကီၢ်ဘျုး မိမိမၤယတဲနၤဒီးန့ၣ်လီၤ”
မိာ်- “နတဲပှးပါပါလၢ ယမၤနဘၣ်လဲၣ်?”
ဖိခါ- “လၢညါနတဲပှးပှာလၢ တဘျုးလီၤအိၣ်တၢ်တဂ့ၤဒီးပှာလီၤတၢ်န့ၣ်ကစၢ်ယွၤတအဲၣ်ဘၣ်တမ့ၢ်ယါ?”

တၢ်နီၣ်

ဖိမ့ၢ်ယံၤန့ၣ်ဖိတၢ်ကမၤတကဲအါဒီး အမိာ်ကျဲးစးဒုးအိၣ်အိၣ်ကသံၣ်လီၤအမိာ်ကျဲးစးဘၣ်ဆၢ တအိၣ်ဘၣ်အမိာ်ညါ လိာ်က့ၣ်အသးဒီးဟံၣ်ဝဲအါထီၣ်အါထီၣ်န့ၣ်လီၤ
မိာ်- “ဖိမ့ၢ်ဖိ...အိၣ်ဆၢတဖၣ်နီၣ်နအိၣ်မ့ၢ်ဝံၤန့ၣ်...မိမိကဒုးအိၣ်နကီၢ်ဒီးန့ၣ်.”

ဖိမ့ၢ်ဟံၣ်တခါဒီး- “လၢတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်..ကသံၣ်သရၣ်တဲနၤ..ပှာအိၣ်တၢ်အိၣ်, ကိာ်တမံၤမံၤမံၤ...ပှာအိၣ်ကသံၣ်လီၤ”
မိာ်သ့ၣ်စၢ...တၢ်နီၣ်ဘၣ်တက့ၢ်.

ယအိၣ်ဟဲဒုၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤ

ပှာဆါလၢအအိၣ်ဒီးသးတၢ်ဆါနးနးတကၤ ဟဲဒုးနဲၣ်အသးလၢကွၢ်ကတိၤတၢ်ဆါဒီးလီၤ
ကသံၣ်သရၣ်- “နကြးဟံးန့ၢ်တၢ်အိၣ်ဘျးအိၣ်သါ, ဟးကသုၣ်ကသီ, ဟံၣ်အိၣ်ဘျးန့ၣ်န့ၣ်ဒီးကသါန့ၢ်ကလံၤအဆုၣ်လီၤ”
ပှာဆါ- “ယကြးဟးကသုၣ်ကသီတၢ်လီၤဖဲလဲၣ်တဖၣ်လဲၣ်?”
ကသံၣ်သရၣ်- “နကြးဟးလၢပိာ်လဲၣ်န့ၢ်တၢ်လီၤဒ်ပလံာ်, ဣဆိာ်, ခွဲသုၣ်တဖၣ်လီၤ”
ပှာဆါ- “ယအိၣ်ဟဲဒုၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤသရၣ်ဖးဒိာ်စၢ...”

ဖြစ်နိုင်ပါမလား

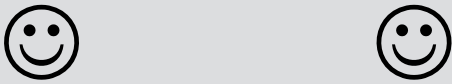
ဒုက္ခသည်စခန်းတစ်နေရာမှ အိမ်ထောင်စုစုရှိသည်။ လင်မယားနှစ်ဦးနှင့်သားသမီးလေးယောက်ရှိပါသည်။ တစ်နေ့က လေးအမေသည် အိမ်နောက်ဖေးတွင် ထမင်းအိုးတစ်လုံးတည် ထားပြီး ၎င်း၏အမျိုးသားအား ထမင်းအိုးတည်ထားတယ်နော လိမ္မော်ကြားထားပြီး အဝတ်များလျှော်ဖွတ်ရန် စမ်းချောင်းရေခပ် ဆိပ်သို့ခွင့်သွားလေသည်။
ထိုအမျိုးသားသည် သားသမီးလေးဦးဆော့ကစားနေ သည်ကိုကြည့်ရင်း ထမင်းအိုးတည်ထားသည်ကိုမေ့နေလေသည်။ ၎င်းအမျိုးသားက သားသမီးများအား အဖေမင်းတို့ဌာနီမေးမယ် နော်.မင်းတို့ဌာနီတော့ကြီးလာကြရင် ဘာလုပ်ကြမှာလဲ? အကြီးဆုံး ဖြစ်သူနော်ဖိုးမူအားစတင်မေးလေ၏။ သမီးအကြီးကကျမကြီးလာရင် ကျမ်းစာကျောင်းတက်ပြီး အသင်းအုပ်ဆရာမလုပ်မယ်လို့ဌာနီ၏။ ဟေ့...စောဖိုးခွဲး မင်းကော.. ကြီးလာရင်ဘာလုပ်မှာလဲ? အဲဒီအချိန်မှာတော့ ဒုတိယသားကပြန်ပြောသတဲ့။ သားကြီးလာ ရင် စစ်ဗိုလ်ကြီးလုပ်မယ်လို့ဌာနီပြန်၏။ တစ်ဆက်တည်း ဖိုးမူနင်ကော..ကြီးလာရင်ဘာလုပ်မှာလဲ? တတိယသမီးအလတ်အား ဆက်လက်မေး၏။ အင်း...သမီးကတော့ ဆေးဆရာမကြီးလုပ်မယ်လို့ဌာနီ၏။ ထိုအမျိုးသားကြီးကတော့ သူ၏ကလေးအကြီးသုံးယောက် ပြောဆိုသံကိုကြားရတော့ ဝမ်းသာပီတိဖြစ်လျက် လေးယောက်မြောက်သမီးအငယ်ဆုံးပူပူစိတစ်ဦးသာမေးရန်ကျန်ပါတော့သည်။ သို့ဌာပေမဲ့ ပူပူစိမှာငယ်ရွယ်သေး၍ စကားကောင်းစွာ မပြောတတ်သေးပါ။ ထိုအချိန်မှာပင် ဖခင်၏မေးခွန်းကိုမစောင့် တော့ဘဲ သမီးအကြီးဖြစ်သူ နော်ဖိုးမူက အဖေပူပူစိကြီးလာရင် ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးလုပ်ရမှာ။ ဒုတိယစောဖိုးခွဲးကတော့ အင်း...ပူပူစိကကြီးလာရင် “ကညီပိာ်မ့ၢ်ကရၢ်ခိ” လုပ်မှာတဲဌာနီ။ တတိယသမီးလတ်ဖိုးမူစိက ဟင်အင်း...ပူပူစိကအိမ်မှာနေပြီး မိဘကူထမင်းချက်၊ဟင်းချက်ပြုစုစောင့်ရှောက်ရမှာ... ထိုသို့ဌာနီကလေးအ ကြီးသုံးယောက် တစ်ယောက်တစ်မျိုးပြောကြနေစဉ်ခိုက် ၎င်း၏အမျိုးသမီးအိမ်နောက်ဖေးတွင်ထမင်းအိုးတည်ထားကြောင်းသတိရလျှင်ရခြင်းသွားကြည့်ကာ ထမင်းအိုးဖင်တုးနေလေပြီ။ ထိုအ မျိုးသားက စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြစ် ဖိုးမူဖိုးခွဲးရေ မင်းတို့ဌာနီတော့ ရည်မှန်းမျှော်လင့်ထားကြတာတော့ကောင်းပါတ်။ ဒါပေမဲ့ လက်ရှိ အဖေတို့ဌာနီအားလုံးစားဖို့ဌာနီထမင်းအိုးတုးနေပြီ။ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ။ လောလောဆယ်တော့ အူမမတောင့်ရင်သီမစောင့်နိုင်ဘူး၊ ဝမရှိဘဲ ပိမလုပ်ချင်ပါနဲ့ဌာနီ။ ဗမာစကားရှိတယ်၊ ဒီအချိန်မှာ မင်းတို့ဌာနီအမေပြန် ရောက်လာရင်မလွယ်ဘူး။

တစ်ယောက်မှအဆင်မပြေဘူးသာမှတ်။ဒါကြောင့် အိမ်ကနေခေတ္တရှောင်ပုန်းကြရအောင်။ တော်ကြာ ကမ္ဘာကြီးမီးတောက်လောင်လာအုံးမယ်။ ထိုအမျိုးသားသည် သားငယ်သမီးငယ်များအားကုန်း ပိုး၍ နှုတ်ဖျားမှ “ဗမာမကျေးကရင်ပြည်” သီချင်းတစ်ကြော်ကြော် ရွတ်ဆိုပြီး အိမ်ထဲက ကပျာကယာဆင်းကာ လမ်းအရောက် ထွက်ရှောင်ပုန်းနေလေ၏။

နိုင်ငံရေးအကြောင်းကောင်းကောင်းသိပြီ

လေးတန်းကျောင်းသားလေးဂျင်မီက ကျောင်းစာတွေ နားမလည်လို့ဥပဒေကိုမေးတယ်။ “ဗေဒ နိုင်ငံရေးဆိုတာဘာလဲ ဟင်...?” အဲဒီအချိန်မှာသူ့ဥပဒေကစဉ်းစားတယ်။ အင်း...ကလေး ကငယ်သေးတော့ ဥပမာပေးပြီးပြောမှနားလည်မယ်ထင်တယ်။ “ဒီလိုကွာ...သားရယ်။ ဗေဒကအိမ်မှာပိုက်ဆံရှာနေတဲ့သူဆို တော့ ဗေဒကိုအရင်းရှင်လို့ခေါ်တယ်။ မင်းအမေကတော့ အဲပိုက် ဆံကိုစီမံသုံးစွဲနေတဲ့သူဆိုတော့ အစိုးရပေါ့ကွာ။ မင်းကဗေဒတို့ဥရု အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာရှိနေတော့ ပြည်သူပေါ့။ မင်းညီလေးကတော့ ဗေဒတို့ဥရုအနာဂတ်ပေါ့သားရယ်...” အဲဒီညသန်းခေါင်ယံအချိန် မှာဘဲ လသားအရွယ်ညီငယ်လေးရဲစူးစူးဝါးဝါး အော်သံကြောင့် ဂျင်မီက ဖခင်ကိုနှိုးမယ်လုပ်တော့ ဖခင်ကအိပ်ရာမှာမရှိဘူး။ မိခင် က အိပ်မောကျပြီးဟောက်တောင်ဟောက်နေသေးတယ်။ ဒါနဲ့သူ လည်းအိမ်ဖော်ကောင်မလေးကိုသွားနှိုးမယ်လုပ်တော့ အိမ်ဖော်လေးအခန်းထဲမှာ ဖခင်ကကောင်မလေးကိုဖက်လျက်အိပ်ပျော် နေတယ်။ သူလည်းစိတ်တိုတိုနဲ့ ညီလေးကိုကြည့်လိုက်တော့ အား ပါး...ချီးတွေသေးတွေလူးပြီးနံ့စော်လို့... နောက်နေ့ကျောင်းရောက်တဲ့အခါ ဂျင်မီက ဆရာမကိုပြောလိုက် တယ်။ “ဆရာမ...သားနိုင်ငံရေးအကြောင်းကောင်းကောင်းနားလည် သွားပါပြီ။” “ဟုတ်လား...သား ဆရာမကိုပြောပြပါအုန်းကွယ်...” ဂျင်မီပြောလိုက်တာကတော့... “အရင်းရှင်ကအလုပ်သမားလူတန်းစားနဲ့ဗေဒကပြန်နေတယ်လေ။ အဲဒီအချိန်မှာအစိုးရကအိပ်ပျော်နေတယ်။ ပြည်သူကိုလည်းပစ်ထားတယ်လေ။ အနာဂတ်ကတော့ ညစ်ပတ်နံ့စော်နေတာပဲ” ဟူသတဲ့။

အရှိန်လျှော့မောင်း

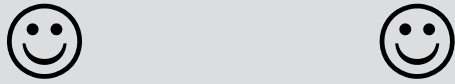
တစ်ခါတုန်းကမူးနေတဲ့အရက်သမားသယောက် တက္ကစီဌာနစီးကြတယ်... တက္ကစီအိုင်ဘာက သူတို့ဥပဒေမူးနေမှန်းသိတော့ ကားစက်ကို နှိုးလိုက်တယ်...နောက်တော့ ကားစက်ကိုပြန်ရပ်လိုက်တယ်... ပြီးတော့သူက “မင်းတို့ဥပဒေချင်တဲ့နေရာရောက်ပြီ” လို့ပြောလိုက်တယ်... ပထမအရက်မူးသမားက သူ့ကိုပိုက်ဆံပေးလိုက်တယ်... ဒုတိယအရက်မူးသမားက ကျေးဇူးလို့ပြောတယ်... တတိယအရက်မူးသမားကတော့ သူ့ကိုပေးချလိုက်တယ်... တက္ကစီအိုင်ဘာက သူ့အလိမ်ပေါ်သွားတယ်ဆိုပြီးလန့်သွားတာပေါ့... ဒါပေမဲ့ သူကဘာလို့ရှက်တာလဲဆိုပြီးမေးလိုက်တော့... တတိယအရက်မူးသမားပြန်ဖြေတာက... “နောက်တခါကားမောင်းရင် အရှိန်လျှော့မောင်း...မင်းကြောင့် ငါတို့ဥပဒေတော့မလို့” တဲ့...

အတူတူစားချင်လို့

အလုပ်မှဆာဆာနှင့်ပြန်လာသောယောက်ျားက မိန်းမဖြစ်သူကိုလှမ်းအော်ပြောလိုက်သည်။

ယောက်ျား- “ဟေ့...ငါသိပ်ပြီးထမင်းဆာနေပြီ။ ထုံးစံအတိုင်းမင်းဘာမှ အဆင်သင့်မဖြစ်သေးဘူးမဟုတ်လား။ တော်ပြီလုပ်မနေနဲ့ဌာ ငါဆိုင်မှာဘဲ သွားစားတော့မယ်”
မိန်းမ- “ငါးမိနစ်လောက်စောင့်ပါမောင်ရယ်”
ယောက်ျား- “ဘာလဲငါးမိနစ်အတွင်းကျက်မယ်လို့ပြောချင်တာလား။ ဟုတ်မှလည်းလုပ်ပါကွာ”
မိန်းမ- “မဟုတ်ပါဘူး။ ကျမပါ မောင်နဲ့ဥပဒေအတူလိုက်စားမလို့ဥပဒေအဝတ် အစားလဲလို့စောင့်ခိုင်းတာပါ”

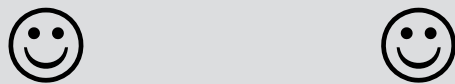
ဂလဲ့စား

ယောက်ျား - “မင်းကိုငါရန်ရှာတိုင်း မင်းကသည်းခံနှုတ်ဆိတ်နေ တယ်နော်။ သိပ်တော်တဲ့မိန်းမပဲ။ ဘယ်လိုများကျင့်ကြံထားလဲကွာ။”
မိန်းမ - “ကျမအိမ်သာကြွေအိုးကိုဖိတိုက်တယ်။”
ယောက်ျား - “ဘာဆိုလို့လဲကွာ။”
မိန်းမ - “ရှင်သွားပွတ်တံနဲ့တိုက်တာလေ။”

ဥာဏ်ကောင်းသူ

မိခင် - “သားရေ မီးဖိုချောင်ထဲကယင်ကောင်တွေကိုဘယ်လို မောင်းထုတ်ရမလဲကွယ်။”
သား - “လွယ်ပါတယ်မေမေ။ ဧည့်ခန်းထဲမှာခွေးချီးပုံတစ်ပုံထား ပြီးမြူဆွယ်လိုက်မယ်။”

Very Dangerous Animals

တစ်ခါတုန်းကပေါ့။ ရန်ကုန်ကိုရောက်လာတဲ့နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦး တပ်မတော်မှတ်တမ်းရုံးနဲ့တိရစ္ဆာန်ရုံကြားကကား မှတ်တိုင်မှာ ဘတ်စ်ကားစောင့်နေတယ်။ ဘတ်စ်ကားစောင့်နေ ရင်းသိချင်တာ တစ်ခုရှိတာနဲ့ သူ့ဥပဒေဖြတ်လျှောက်သွားတဲ့မြန်မာ နိုင်ငံသားတစ်ဦးကို အကူအညီလှမ်းတောင်းလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ တိရစ္ဆာန်ရုံအုတ်တံတိုင်းကို လက်ညှိုးထိုးပြီး ဘာကြောင့် အုတ်တံ တိုင်းအမြင့်ကြီးကာထား တာလဲလို့ မေးလိုက်တယ်။ အဲဒီမှာမြန် မာနိုင်ငံသားကလည်း Dangerous Animals ဆိုပြီးမဆိုင်းမတွဖြေ လိုက်တယ်။

ကြိုင်ကြိုင်နဲ့ယိုင်ယိုင်

စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်အတွင်း တီဗွီကလွှင့်နေတဲ့ ဦးသန်းရွှေတိုင်းခန်းလှည့်လည်တဲ့သတင်းကိုကြည့်ပြီး လူနှစ်ယောက် ဝေဖန်နေကြတယ်။
ပထမလူ- “ငါတော့ဘိုးတော်ကြီးကိုကြည့်ပြီး ဇရာဆိုတာကိုတော်တော်ဆင်ခြင်လာမိတယ်ကွာ။ သူ့ဥပဒေမှာ အားသာမနည်းတင်း ထားနေရတယ်။ လူကယိုင်တိုင်တိုင်ဖြစ်နေပြီ။ လမ်းလျှောက်တာ တောင်အားမပါ သလိုဖြစ်နေတယ်။”
ဒုတိယလူ- “ဒါဆိုငါတို့ဥပဒေကိုနာမည်ပြောင်းပြီးပေးလိုက်ကြရင်မကောင်းဘူးလား။ ယိုင်ယိုင်” ဆိုပြီးတော့လေ။ သူ့ဥပဒေမနာမည်နဲ့ လည်းကာရန်တူသွားတာပေါ့။
သူတို့ဥပဒေပြောနေတာတွေကိုကြားပြီးတော့ ကျနော်မှာမပြုံးဘဲမနေ နိုင်ဘူး။ တော်တော်လည်းတတ်နိုင်ကြတဲ့လူတွေ။ အဘိုးကြီးကို နာမည်ပြောင်းပေးတာတောင်မှကာရန်လေးနဲ့ဌာ။ မိန်းမနာမည်က “ကြိုင်ကြိုင်” ဆိုတော့ ယောက်ျားနာမည်က “ယိုင်ယိုင်” တဲ့လေ။ လိုက်လည်းလိုက်ဖက်တာပေကိုး။

မုခ်တနံတကအာဂ်လီလောဖွဲ

လောသဝိတဖျာအပူ ဖိသုတ်ပိတ်မုခ်
ဖိလောအဒိတ်တဂုဏ်အညှပ်ဝါဝါဖိ. ဒိတ်တဂုဏ်လှာဖိအိတ်တကလီလော အမံမုခ်ဝဲဝါဝါဖိ
လီလော ဒီးဖိသုတ်ပိတ်မုခ်အိတ်တကအမံမုခ်ဝဲမုခ်
ဖိအိတ်ဝဲဒီးအမံခံကလီလော ဖဲလောတဂုဏ်တတီလော
နုတ်တါစာသးကွဲအိတ်တဖျာလီလော ဖဲလောဖိ
သုတ်ခံကလီလောထီဝဲဒုတ်ကွဲဒ်သးသီး မုခ်ဟဲကွဲ
ဟဲကွဲဒ်သီးသီးလီလော ဖဲလောအထီဝဲကွဲအခါ မုခ်
ပုလောအဖွဲဝဲဒုတ်ဒိတ်မးဒီးအသးကွဲဖိသုတ်တ
ဖျာအိတ်ဘုတ်အါလီလော ဖဲလောဝါဝါဖိထီဝဲတီလော
ခါသးဝဲ အဝဲဘုတ်ဟးအိတ်ကွဲလောတဂုဏ်လီလော
ကတတီလော မုခ်လောမုခ်တခါ မုခ်လောထံကီ
တဂုဏ်အိတ်သးတကတဂုဏ်ဒီးတဂုဏ်တခါ
အိတ်ဘုတ်အသိ ပုလောထံဝဲဒုတ်သးဒီးအဝဲဘုတ်
နုတ်လီလောသုးပုလောလီလောအဝဲအိတ်ဒုတ်ဒိတ်မံခံက
လီလောအဝဲလောထံကီဒီးအပုကလုတ်ကထုတ်ဖျာ
ထီဝဲကွဲလောတဂုဏ်တခါမုခ်တဂုဏ်တခါမုခ်
အသိ အဝဲကဘုတ်လဲလဲဒုတ်လီလော မုခ်အမံတဲ
အါ “ဖိခါစာ...တဘုတ်သးဆဲးသးဟးဂီတဂုဏ်
ဒ်နုတ်ပုလောကကဲဘျူးလောထံကီဒီးပုကလုတ်
အဂီတကအသိ မးလောအဂုကတဂုဏ်နီဝဲ
ခါ...” ဖဲလောမုခ်တဖျာအဟးအခါ အဝဲတဲအ
မံခံလော “မိမိ...ယသးတမုခ်နီတစဲဘုတ်. မုခ်
လောနုတ်အိတ်တဂုဏ်ထံတကအသိ, မိမိ.. မုခ်တ
နံ ယနုတ်ယလောကကဲဘုတ်အိတ်ဘုတ်ယဒီးနုတ်
လီလော” မုခ်မိမိဟုထီဝဲအမိဒီးနုတ်မုခ်အမံဝဲ အမိ
မုခ်လောအအိတ်အမိခါဒီးဘုတ်ယိတ်ဝဲတဂုဏ်လောအ
ဂီအသိ မဲထံဖိသုတ်တဖျာဘုတ်ယုလီလဲဒုတ်
လီလော ဒီးမုခ်ဟးထီဝဲဒီးအမိကွဲထီဝဲအခါ ပုဒီး
တဂုဏ်ယုဒီးတဂုဏ်အိတ်အမိခါလီလော မုခ်လော
ဝါဝါဖိဟးအိတ်ကွဲလောတဂုဏ်လီလောအကတတီလဲ
အသိတသုတ်ညါဝဲလောမုခ်ကဘုတ်ကဲသးဘုတ်.
မုခ်ဒီးဝါဝါဖိဘုတ်အိတ်ယလီလဲအသးတကဒီး
တကလောလီလောအသိ ကဘုတ်အိတ်ဖိလီလဲအသး
လီလော ဖဲတဖျာမုခ်ဟးထီဝဲအခါ ကွဲတဂုဏ်လံာ်ပ
ရုဖိတဘုတ် မးဝဲအမိခါနုတ်အါဆူဝါဝါဖိအ
အိတ်လီလော ဒီးအမိခါနုတ်အါဆူဝါဝါဖိအအိတ်ဒီး
ဝါဝါဖိတဖျာထီဝဲထီဝဲလံာ်ပရုဒီးအသုတ်သး
ခုတ်ဒီးမံနုတ်ဖဲဝဲဒုတ်လောလီလဲမံခံဒီးမုခ်ကွဲဝဲဒုတ်
ဒ်အံ.

Dear ဝါဖိ,

“မုခ်လောထံကီတဂုဏ်အိတ်သးတကတဂုဏ်
တကတဂုဏ်အသိ အခဲအံနုတ် ယကဘုတ်လဲ
ကဲသးလီလောယမုခ်လဲဘုတ်ဆုတ် ထီဝဲသုတ်ညါ
လောယအိတ်ဘုတ်နုတ်လီလောနုတ်ဖဲလောယတဂုဏ်ပရု
နုတ်သုတ်ညါလောယလဲတဂုဏ်လံနုတ်လီလော”

လော-အိတ်နုတ်အါ
မုခ်ကွဲ:

တုမုခ်ဝါဝါဖိဖဲလောတဂုဏ်ပရုဝဲတ
ဘျီယိအဝဲအမံထံဖိဘုတ်လီလောဒုတ်လီလော မုခ်
လောတထီဝဲဘုတ်မုခ်လောမဲသကီးမဲဒီးတတဲ
လီလောတဂုဏ်တဂုဏ်နီတဘျီအသိလီလော ဝါဝါဖိဆိ
ကမိတ်ထီဝဲလောအသးပုဒ်အံ “မုခ်..ဖဲလောယ
အိတ်ဒီးလောဟံာ်အခါ နတတဲတဂုဏ်ယတဂုဏ်နီတ
မံဘုတ်. တဖျာဒီးလောယဟဲအခါ ဘုတ်မနုတ်အ
သိလောနတတဲယလဲလဲ.” ဒီး ဝါဝါဖိအိတ်တနံ
တခါ အဝဲကွဲဝဲတဂုဏ်ပရုဆူမုခ်အအိတ်လီလော
တုမုခ်မုခ်အိတ်ထီဝဲဖဲလံာ်ပရု ဒီးတုမုခ်အိတ်
ထီဝဲဒီးဝါဝါဖိကွဲဝဲဒ်အံ.

Dear မုခ်,

“လောတဂုဏ်ယုဒီးတဂုဏ်အိတ်အါအပူ
ဆုတ်ယလဲယတဂုဏ်ပရု ဆူနုတ်လီလောမုခ်တဂုဏ်
အိတ်သးမးအသးဒီးနုတ်လဲလဲ. တထီဝဲဒီးသုတ်
ညါယဘုတ်.မုခ်,ဖဲလောယအိတ်ယဒီးနုတ် မဲလံာ်
လောအကထီဝဲဘုတ်ဆုတ် တဂုဏ်ယုဆုတ်ယလဲလဲ
အိတ်လီလောမုခ်,တဘုတ်သးဆဲးသးဟးဂီနုတ်
တဂုဏ်လောနုတ်မးအပူ ဂုတ်ကျဲးစားနုတ်ဒုတ်လော
အဂုကတဂုဏ်,ဝါဝါဖိကဘုတ်ဂီဟုတ်ဘါနုတ်လော
လီလောအသိ..”

လော-ဝါဝါဖိအိတ်နုတ်ဒိတ်ကွဲ:

တုမုခ်မုခ်ဖဲလောဝဲတဘျီယိ အ
သုတ်သးခု မုခ်လောဝါဝါဖိဟုတ်ဂီဟုတ်ဘါအါဒီး
ကွဲအိတ်သးကီးအါအသိလီလောမုခ်,လောတဂုဏ်အိတ်
ဘုတ်အထံအကီဒီးအပုကလုတ်အသိ ဘုတ်
အိတ်ယလဲလဲဒီးအမိဒီးဝါဝါဖိလီလော မုခ်လောတဂုဏ်ဒုတ်
စာယလဲလဲလောအသိ မုခ်ဒီးအမိတနုတ်ဟုတ်လီ
လောအကစီဘုတ်.မုခ်,မုခ်တနုတ်ဟုတ်ဘုတ်အမိ
အကစီသနုတ်ကွဲ ထီဝဲလောအနုတ်ယလဲလဲဒုတ်
လော, “ဖိခါ...ဂုတ်ကျဲးစားကထီဝဲနုတ်ပုလောအဂု
ကတဂုဏ်နီ.” ဒီးအဝဲဟဲဆုတ်ထီဝဲအသးဒီး ဘုတ်
မးတဂုဏ်လောအထံအကီဒီးအပုကလုတ်အဂီ
ဂုဒ်နုတ်ဒီးလောညါအသိလီလောလောတဂုဏ်တတီ
သုတ်ဟဲသးအပူလောတဂုဏ်ဆုတ်ဖဲယံာ်
အပူတဖျာမဲအတီပူ နုတ်ဟုတ်ဒုတ်လောအမိ
တအိတ်လောဘုတ် တုမုခ်အဝဲနုတ်ဟုတ်ဝဲ လောတဂုဏ်
လီလောအထံတက မဲထံဖိလောအကီသုတ်တ
ဖျာဘုတ်လီလောဒုတ်နုတ်လီလောဟီဝဲဒုတ်လောသုတ်
လောသးဘုတ်ဆုတ် ပုလောကသုတ်ညါထွဲတ
အိတ်ဝဲနီတကဘုတ်. ဒီးမုခ်ဆိကမိတ်ထီဝဲလော
အသးပုဒ်အံ “မိမိ..ဘုတ်မနုတ်အသိလောနုတ်
ဟဲလီလောတဂုဏ်ဖိဝဲကွဲယထံတကမီ
လဲ.” ဟီဝဲခိတ်ချာ ပုလောကဒုးသးခုကုမုခ်

လောအဂီ အဝဲဆိကမိတ်ဝဲတအိတ်လောနီတက
ဘုတ်.ဒီးအဝဲဆိကမိတ်ဝဲဝဲဒီးဟဲကွဲလောလောအ
လီလောနုတ်လီလော အဝဲအိတ်ဒီးဆိကမိတ်ထီဝဲ ပုလော
ကဒုးသးခုဒီးကဟုတ်အါတဂုဏ်သးမုခ်အိတ်ဝဲဒုတ်
တကလောအမုခ်ဝါဝါဖိနုတ်လီလောမုခ်လောဝါဝါဖိ
တခါလောလီလောအသိ ဘုတ်မးလီလောဒီး ဝါဝါဖိ
တဂုဏ်ဟဲလော မုခ်တနံကကဲထီဝဲဘုတ်ဝဲကသုတ်
သရုတ်မုခ်ဒီး ကကွဲထီဝဲကွဲတဂုဏ်မးလီလောကီ
ပူ ဒီးကကွဲထီဝဲကွဲတဂုဏ်မုခ်နုတ်လီလော ဒီးအဝဲ
တဖျာအဖျာထီဝဲဒီးအတီတဆဲဘုတ်နုတ် အဝဲ
ကွဲအိတ်သးကီးမုခ်နုတ်လီလော ဝါဝါဖိဆုတ်ယတဂုဏ်
ပရုမုခ်ဆူမုခ်အအိတ်ဒီးကွဲဝဲဒ်အံ.

Dear မုခ်,

“တဂုဏ်လောကကွဲလောနုတ် ဒီးလော
နုတ်မးအပူ နုတ်ပူဖျာနုတ်ဒီးကွဲချာမုခ်သုတ်သုတ်
တဖျာ ဒီးမုခ်တနံယကကွဲထီဝဲကွဲနုတ်ဒီးက
ဟုတ်နုတ်အါလီလောဒီးပဝဲခံက ပကအါလီလော
လံာ်ပသးလောနီတယာ်အဖိလံာ်နုတ်လီလော”

လော-တဂုဏ်အိတ်အါ

ဝါဝါဖိကွဲ:

ဝါဝါဖိတုမုခ်အဖျာထီဝဲဒီးကွဲလောလီ
ထီဝဲကသုတ်တဂုဏ်မးလီလောကီပူ တုမုခ်အကွဲ
ထီဝဲကသုတ်တဂုဏ်မးဒီး မုခ်လောထံကီတကတဂုဏ်
ကျာဘုတ်အသိ ထီဝဲနုတ်တဂုဏ်ဒုတ်ယလဲလဲအိတ်
ဒီး ဝါဝါဖိထီဝဲဘုတ်ထဲသးဖိသုတ်တဖျာဘုတ်ဒီး
ဘုတ်ထံနုတ်လီလော ဖဲလောဆုတ်ကတီအဝဲနုတ် ဝါဝါ
ဖိဘုတ်မးတဂုဏ်,ဘုတ်ကီမံကီလော မုခ်လောပုဆုတ်ဟဲ
အါအသိအဝဲမံဘုတ်တဘျီမံဘုတ်ဒီး ဖဲလောဆုတ်
ကတီအဝဲနုတ် မုခ်စုတ်ကီး လောထံကီဒီးပုက
လုတ်အဂီဘုတ်လဲလဲထီဝဲဒုတ်တဂုဏ်ဒုတ်နုတ်လီလော ဒီးမုခ်
ဖိတခါ ဆိကမိတ်ထီဝဲတယံာ်လောဘုတ်,တဂုဏ်
ဒုးမုခ်တကထီဝဲကွဲတဂုဏ်ဝါဝါဖိနုတ်လီလော ဒီးကီးမုခ်
နုတ်ဒီး ဝါဝါဖိဘုတ်မးတဂုဏ်လောတဂုဏ်ဆုတ်ဟံာ်ဒီး လော
တဂုဏ်တတီသုတ်ဟဲသးအပူနုတ် မုခ်ဘုတ်ဒုတ်
ဒီးကျဲသုတ်ဒီး ပုဟဲကွဲဆုတ်အါလောတဂုဏ်ဆုတ်ဟံာ်
ဒီးဝါဝါဖိလဲလောကွဲ မုခ်လောတထီဝဲဘုတ်လီလဲအ
သးယံာ်လဲအသိ တသုတ်ညါလီလဲအသးဘုတ်
ဒီး ပုလောသံကွဲဝဲပုမးဒီး ဝါဝါဖိလဲလောကွဲစုတ်
ဒီးသုတ်ညါဝဲလောအမုခ်မုခ်ဒီး မုခ်စုတ်ကီးသုတ်ညါ
ကွဲဝါဝါဖိဒီး ဝါဝါဖိမုခ်တုမုခ်အဘျီတဖျာလီလောဒီး
တုမုခ်မုခ်ထီဝဲလီလောကွဲအသးဒီးဝါဝါဖိ ပုဒ်တဂုဏ်
အိတ်တဂုဏ် ဒ်အအါလီလောလီလောတဂုဏ်အသးအ
သိ ထီဝဲဘုတ်လီလဲသးဒီး သုတ်ထီဝဲသကီးဝဲတဂုဏ်
အိတ်ဟံာ်သံလောနုတ်လီလော

ဘုသိတ်ဖိဖိ

မုၢ်န့ၤယိၣ်တၢ်သယုၢ်ဖိ

တဘျီ ဖဲလၢဘၣ်အိၣ်ယံၤဒ်ဒီး ယဟံၣ်ဖိဃီဖိ.ယတံၤဖိသကိးဖိဒီးယဒူယသဝီအခါ သ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်က့ၤယဲတၢ်လၢအလဲၤပူၤတၢ်တဖၣ် ကဲထီၣ်တၢ်သးခါဒီးတၢ်သးအးလၢယဂီၢ်လီၤ တၢ်သးခါလၢယဂီၢ်မ့ၢ်ဝဲ ဖဲလၢယအိၣ်ဘူးယဲဒီးပုၤလၢယအိၣ် ယမိမိသးဘိအခါ ယမ့ၢ်ဖိဝဲကိၣ်န့ၣ်သက့ ထီၣ်န့ၣ်ဒီးန့ၣ်ယဲမိၢ်အတၢ်ကဟ့ၣ်ကယၢ်ဒီး ယမိသးဘိပုၤမိယလၢအစုတၢ်ထီၣ်တၢ်တကးဘၣ်. လၢတၢ်ဖဲလိမၤဒီးစ့ၢ်ကိး ယမိသးဘိ မ့ၢ်ပုၤလၢအစုထွဲယၤဖဲယကဘၣ်ဟးမၤလိတၢ်လၢလီၢ်အယံၤခါ ယပါပတအိၣ်ဒီးလၢ ယကဟးမၤလိတၢ်ဘၣ်.မ့ၢ်တခါ အိၣ်ဒီးလၢယကမၤအိၣ်စၢၤအိၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢယတခါ အိၣ်ဒီးမၤလိဒ်းသးတၢ်ကုၣ်ဘၣ်ကုၣ်သ့အယံၤ ဃုန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢယမိသးဘိအိၣ် မံၤနီၤယဲလၢအစုတၢ်လီၤဒီးယမဲၣ်ထံလီၤ ခိဖျိယအိၣ်ဒီးဃုန့ၢ်ဒ်းသးတၢ်ကုၣ်ဘၣ်ကုၣ်သ့အယံၤလီၤ. ခိဖျိယတၢ်ဃုထီၣ်လၢမဲၣ်ထံကျါအယံၤ ယမိသးဘိ မ့ၢ်ပုၤလၢအမၤမုၢ်ယၤဒီးအၢၣ်လီၤယၤ မၤမုၢ်က့ၤယသးဒ်သီးယသးကမုၢ်အဂီၢ်လီၤဒီးဆၢကတီၢ်ဖဲယဟးမၤလိဘၣ်တၢ်ဖဲလီၢ်အယံၤဒီး သ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်ယဲဒ်ဒ်ယမိသးဘိအစုတၢ်လၢအကပုၤလၢယဂီၢ်အခါ မုၢ်န့ၤယိၣ်တၢ်သယုၢ်ဖိတဖၣ်လုၢ်ဘၢကွံာ်ယၤခဲလၢလီၤ. ယမ့ၢ်အိၣ်သယုၢ်လၢလီၢ်အယံၤထဲတကန့ၣ်သက့ ယမိသးဘိတသါပုၤနီၣ်ယၤဘၣ်. လၢလီၢ်အယံၤ ကွဲးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢယၤလၢ, “ထီၣ်န့ၣ်မၤလိန့ၢ်”ဒီးကဲထီၣ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘၢလၢယဂီၢ် ဖဲလၢယအိၣ်ယံၤဒ်ဒီးပုၤလၢယအိၣ်အခါလီၤ. လၢဟီၣ်ခိၣ်အံၤ ယမိသးဘိ မ့ၢ်ပုၤလၢအိၣ်ယၤဒီး ယမ့ၢ်ပုၤလၢအိၣ်အိၣ်ကတၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အံၤလီၤ. တုၤမ့ၢ်ယဟးအိၣ်ယံၤဒီးပုၤလၢယအိၣ် ယံာ်ၣ်န့ၣ်တန့ၣ်အခါ ဆၢကတီၢ်ဖဲယသ့ၣ်ညါလီၤသး

န့ၣ် ယမိမ့ၢ်ဒူသဝီခိၣ်.သဝီသးပုၤတကလီၤ. ဒီးဖဲယအိၣ်ယံၤဒီးအံၤန့ၣ်တန့ၣ် ဖဲ ၂၀၀၉န့ၣ်အဆၢကတီၢ် DKBAထီၣ်ဖဲသးက့ၤဟီၣ်ကဝီၤလၢခိလၢဒွဲၣ်လိကီၢ်ဆၢတကဟးဒီး သးတနီၤဃုၢ်ထီၣ်ကွံာ်လၢကီၢ်သူလၢသးအကျါဃီ DKBAသးတဖၣ် ဖိာ်ဃံးဝဲသဝီသးပုၤလၢအမ့ၢ်ယမိသးဘိဒီး ဆၢကတီၢ်ဖဲန့ၣ် ယမိသးဘိဘၣ်လဲၤအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အ(ဗျူဟာကုန်း)ဒီးပုၤလၢလဲၤဟးအိၣ်သကိးအံၤ န့ၢ်ဒ်ထဲအဟံၣ်ဖိဃီဖိဒီး ဆၢကတီၢ်ဖဲန့ၣ် ဘၣ်လၢယအိၣ်လၢကီၢ်သူလၢကျါဒီး ယအိၣ်ဒီးက့ၤထံၣ်သးအံၤန့ၣ်သက့ ယက့ၤထံၣ်တဘျီဘၣ် ထဲတမံၤ ယမၤစၢၤအံၤသ့လၢ ယမိသးဘိမ့ၢ်လိၣ်စုလၢတၢ်သူတၢ်စွဲအဂီၢ်ဒီး ယဘၣ်ဆၢခိဖျိန့ၢ်အံၤလၢယပါပတအစုပူၤလီၤ.ယမိသးဘိဘၣ်လဲၤအိၣ်ဝဲဒ်လၢDKBAသးတဖၣ်အကျါ ပုၤထီၣ်ၣ်လၢတုၤဃီလၢငလါအခါ ဘၣ်ဖဲလၢအိၣ်ကးစံ မ့ၢ်လၢလၢတၢ်စုခါအယံၤ တန့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဖဲလၢပုၤဒီး ယမိသးဘိဃုန့ၢ်အခွဲး လၢကဟဲက့ၤဘၢတၢ်လၢဟံၣ်န့ၣ်သက့ တၢ်တဟ့ၣ်အိၣ်အခွဲးလၢကဟဲက့ၤဘၢယၤဘၣ်. ဆၢကတီၢ်ဖဲယမိသးဘိအိၣ်လၢတၢ်နးတၢ်ဖိာ်အပူၤခါ ယမိ, မ့ၢ်ပုၤလၢအိၣ်ဒီးအဖိဆံးအိၣ်န့ၢ်ဒ်အယံၤ ဘၣ်လဲၤအိၣ်ဝဲဒ်ဒီးအဖိဆံး ဃုာ်ဒီးယပုၤတက လၢကကွံာ်ထွဲယပုၤအိၣ်န့ၢ်ဖဲအံၤလီၤ.တုၤမ့ၢ်ယမိသးဘိဃုန့ၢ်တန့ၢ်လၢကဟဲက့ၤဘၢယၤဘၣ်အခါ ဒ်သီးကန့ၢ်အဂီၢ် ဃုကဒီးဝဲလၢသးတဖၣ်ကပျဲအံၤတုၤဖဲ သဝီလၢအိၣ်ဘူးဒီးအိၣ်တဖျါဒီးမ့ၢ်လၢတၢ်လီၢ်ဘူးအယံၤ သးတဖၣ်ပျဲအံၤဒီးက့ၤဟးဝဲဒ်လၢသဝီလၢအကတဖျါ လၢအမ့ၢ်ဝီၢ်မုၢ်သဝီဒီး တုၤမ့ၢ်ယမိသးဘိလဲၤလီၤတုၤသဝီပူၤဒီးလၢသးသမူတၢ်ထွဲဖျဲအဂီၢ် ဃုထီၣ်ကျဲလၢကဃုာ်ပူၤဖျဲအသးဒီး လၢတၢ်ဘၣ်ယံာ်ဒီးတၢ်လီၤပျဲလီၤဖုးဒ်ဒ်ဒ်မုၢ်မုၢ်အပူၤ ဟးထီၣ်ဝဲ

ဒ်လၢသဝီတဖျါအံၤအပူၤ ဖဲသးတဖၣ်တဟံၣ်သ့ၣ်ပာ်သးဘၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.ဒီးလၢတၢ်စုတၢ်စီၣ်ကျါ လၢမ့ၢ်ခိၣ်သိၣ်လၢကျါဘၣ်ဃုာ်ဖျဲကွံာ်တၢ်လၢသးသမူတၢ်ဘၣ်ယံာ်အဂီၢ်ဒီးဖဲခဲကလၢတၢ်ပျဲတၢ်ဖုးအပူၤဒီး မ့ၢ်လၢယုၤအတၢ်သးက့ၤလၢယမိသးဘိအဂီၢ်ဃီ ဒီးဖဲမိၢ်ၣ်ကပူၤဖျဲထီၣ်ကွံာ်လၢ တၢ်ဘၣ်ယံာ်တၢ်ပျဲတၢ်ဖုးအပူၤဒီး ယမိသးဘိဟဲတုၤက့ၤဆူယအိၣ်ဖဲဒွဲၣ်လိကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ.တုၤမ့ၢ်ယထံၣ်လိာ်က့ၤသးဒီးပုၤလၢယအိၣ်တဘျီဃီ ယမဲၣ်ထံမိၢ်ပုၤတဖၣ်လၢဆူဝဲဒ်ဒီး မံၤနီၤဟီၣ်ယဲဒ်လၢယမိသးဘိသးန့ၢ်ပုၤလီၤ ပုၤဒီးတၢ်တုၤဘၣ် ခိဖျိယမၤစၢၤအံၤတန့ၢ်ဒီး အနီၢ်ကစၢ်ဘၣ်ဃုာ်ထွဲဖျဲထီၣ်က့ၤအသးအယံၤလီၤ.အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်သးအးဒီးတၢ်တုၤဘၣ်ဖဲဒ်လၢယဂီၢ်တခါလီၤ.ယသးပုၤနီၣ်အံၤတန့ၢ်ဘၣ်.မ့ၢ်တၢ်တုၤဘၣ်အဆိကတၢ်တဘျီလၢယဂီၢ်အယံၤ တစံၤယၤသးပုၤနီၣ်တန့ၢ်ဘၣ်. ယတၢ်သးခါဒီးတၢ်သးအးအံၤ မ့ၢ်တၢ်အဆိကတၢ်လၢယဂီၢ်ခဲလၢလီၤ.ဖဲ ၂၀၁၄အတီၢ်ပူၤ ယအိၣ်ယံၤဒ်ဒီးယဟံၣ်ဖိဃီဖိ. တံၤဖိသကိးဖိ ဒီးယဒူသဝီအခါ မုၢ်န့ၤယိၣ်တၢ်သယုၢ်ဖိတဖၣ် ဟဲလုၢ်ဘၢကွံာ်ယၤဒီး ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ယၤလၢပုၤလၢယအိၣ်အံၤတက ဖဲယလဲၤယက့ၤတပူၤလၢလီၢ် ထီၣ်န့ၣ်အဝဲစံးယၤလၢမၤလိန့ၢ်ဒီး ထီၣ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ယၤ ဖဲလၢယမ့ၢ်အိၣ်ယံၤဒီးအံၤဒ်လဲာ် ကွဲးကျါယၤလၢ ထီၣ်န့ၣ်မၤလိန့ၢ်လီၤ.ဖဲယအိၣ်ယံၤဒီးအံၤအဆၢကတီၢ် ထီၣ်န့ၣ်ယသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဘၣ်အတၢ်ကတီၢ်ဒီး မ့ၢ်တၢ်လၢအလၢပုၤထီၣ်လၢယဂီၢ်လီၤ. ယဘၣ်အိၣ်ယံၤဒီးပုၤလၢယအိၣ်စးထီၣ်လၢ ၂၀၀၇တုၤ လၢ ၂၀၁၃န့ၣ် ထီၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢမၤထွဲယဲဒ် ပုၤလၢယအိၣ်အတၢ်ကတီၢ်လၢမၤလိန့ၢ်ထီၣ်အယံၤ ဘၣ်တၢ်အိၣ်ယၤလၢခိၣ်န့ၣ်သရၣ်သမၤ.တံၤဖိသကိးဖိလၢ

ယခုဘဝဒီအိတဖန်လီအဝဲအံ မှတ်သား
 ခုအိပ်ကတိာလာယဂီ ဖဲဆာကတိာလာဘဝ
 တာအိပ်ယာအသိန့လီဒီးဖဲ ၂၀၁၄ နံအံ
 ဟဲတုအိပ်ယာဒီး ယသုးယံယသးအဲထီဝ်
 ဒီးပုလုယအဲဒီး လာတဖန်ဖဲမဒီးအပူ
 လာတဖန်ကရီကဒီးအပူအသိ ယကွဲတဲကျ
 ပုလုယအဲတချုးတသု တတုလုယက
 ဘဝသုးယံသးဒီး ဟးမလိတိာလာတိာလီ
 အယံတလုဒီးအိဘဝန့လီယဟဲမလိ
 တိာတဘျီအံ မှတ်သားဒီးပုလုယအဲ
 အဆိကတိာတဘျီလာယဂီ ဒီးမှတ်သား
 အယံကတိာလာယဂီတဘျီစုးကီးန့လီ
 ဒီးယဟဲကဲပုမလိတိာဖဲလုတိာလီအံဒီး
 ယဘဝအိပ်ယာဒီးပုလုယအဲလုအမဲလံာ်
 တဖန်အမဲလံာ်အသိ ယကွဲကျအိလု
 တံပရုပစာအဂီ တထံပုလုထီလုလီ
 လုအိပ်ဒီးလုယအိပ်အံအဘျီစာဘဝ
 ဆာကတိာဖဲယတထံဘဝလာအဝဲသုတိာ
 ကတိာဖဲတန့တဘျီလာအတဲတုယ “ထီ
 ဘိန့ မလိန့” လာဘဝန့ ယသးလီက
 ဒါလုယကသုန့ထီဘဝစုးကီးလီ ဆာ
 ကတိာဖဲန့ ယသးလီကဒါလုယတသု
 န့ထီဘဝပုလုယအဲအတိကတိာ ဟ့ဂီ
 ဟ့ဘိယာလု “ထီဘိန့ မလိန့” အခါ
 ယဘဝကွဲဆာမဲဒီးတိအါမဲလုအဟဲဘဝ
 သဂါယဒီး ဟဲမသဘုးယသးဒီးကဲထီဝ်
 တိတုဘဝလာယဂီ ဒီးမှတ်သားအမဲတံာ်
 တံယသုန့ယသးဒီး မဲတံာ်တံာ်ဃုဒီးယ
 တံဖဲလဲမဒီးအသိ ယတုဘဝဆါဒိမဲလီ
 မှတ်သား ဖဲယအိပ်ဒီးတိတုဘဝလာအမဲသ

ဘုးယအဆာကတိာခါ ပုယဒီးတံာ်သယုအ
 မဲထီဖဲလုမုနီယံာ်ထဲတကမိန့လီ ကီး
 နဒီး ဖဲမုနီယံာ်အမဲထီဖဲလုလုဘာယာ
 ဆာကတိာအခါ ဒုးသုန့ထီကွဲယာလု ပု
 လုယအဲအံ လာအကဟုကယာယာလု
 အစုတိာလီကပုလုဖဲန့လီဆာကတိာဖဲ
 ယသုန့ထီဘဝပုလုယအဲတကဒီး ဆိ
 ကမိန့ထဲကွဲယတိအိမုလုအလဲပုတုတ
 ဖန် ဖဲလုယအိပ်ယာဒီးအိတဘျီလုလု ယ
 သုန့ထီဘဝပုလုယအဲဒီး မှတ်သား
 အမဲယသး ဒီးတဘျီတခိ ယဆိကမိန့
 ထံမုကွဲယတံာ်သကီး သိဒုဖဲလုအတု
 ဆါသးလုအပုကလုဂီတဖန် တဘျီ အဝဲ
 သုမုယတံာ်သကီးဟဲဃုစုးကီးအသိ သိ
 ဒုဖဲတဖန် မုလီဘုးလီတံာ်ထဲလဲဘဝဆာ
 အဝဲသုအိပ်လာတုသုန့သးညီအပူထီဘိ
 လီ ယထဲယကီမှတ်သားအသိလာလုပုကီး
 ကဒီးအဂီအသိ ပုကီးကသုလီသးကွဲဘဝ
 အံ ပုကီးကဒဲဒီးဂုဟံန့ဆာအိန့သ
 ကွ ခိဖျီယသိဒုဖဲ မုပုလုအဲဘဝအထံအ
 ကီအပုကလုအသိ ဟါဆာထီဒါကွဲလု
 တိအိဘဝထံကီးဒီးပုကလုအသိလီ အ
 ဝဲသု မုဘဝအိပ်လုမုနီသိလံာ်ထဲလဲဘဝ
 လဲန့သကွ လုကလုဒီးထံကီးဂီ ဟ့လီ
 သးလုတံာ်သုဒုသးန့ တံာ်သုမဲသးမုအ
 ပုကီးကဒီးလီ ဆာကတိာဖဲယထံမုကွဲတံာ်
 အိသး တံာ်မဲအသးဒ်အံအခါ ယပုယဒီး
 သးမဲထီ နီမဲမဲထီလာတုသုန့ထဲတ
 ကမိလုသိဒုတဖန်အဂီ ဒီးပုလုယအဲအ
 ဂီလီ ဆာကတိာဖဲန့ ပုလုယအဲစံးဘဝ

ယာ ထီဘိမလိန့ ဟဲဟါထီဝဲဒ်လာယ
 တံဆိကမိန့ယခိန့အပူဒီး မုနီယံာ်အမဲ
 ထံဖဲဘဝပုလုယအဲသုန့ထီဘိဘီးဟဲလီလီ
 ဆာကတိာဖဲယဒီးန့တံာ်ကတိာဖဲလု ပုလု
 ယအဲအိ လာထီဘိမလိန့န့ ယပု
 မးဒီးတံာ်သုမဲသးမုထီဘိလီ ဘဝမုနီ
 ယတဒီးန့ဒီးန့ဟုဘဝလာတံာ်ကတိာဖဲလု
 အမဲယသး ထီဘိမလိန့လုလာဘဝန့
 ယတုဘဝတုလာဘဝ ပုလုကကဲထီ
 ခာ်စးဒီး ဒုးန့ဟုယာလုယမိသးဘိအတံာ်
 ကတိာ “ထီဘိမလိန့” စုးကီး တအိနီတ
 ကဘဝ ဒီးယတံာ်အိမုအံ လီကကွဲဒ်အပူ
 ကွဲ ထီဘိမလိန့လုလာဘဝဒီး တံာ်သကီး
 လုယတုတဖန်စုးကီး အတံာ်ရုယာ မှတ်သား
 သီလုယဂီခဲလံာ်လီ ဒီးတဘျီတု ဘဝ
 ယမုဒီး တဘျီတုဘဝပုဒီးမဲထီလီ
 ဘဝဆာ လုတံာ်ရုသုပု လုမုနီယံာ် တု
 သုထဲတကဒီး သးအမဲထဲဘဝလီယာလု
 ဘီးဟဲလီ ဖဲလုယပုယဒီးမုနီယံာ်တံာ်သ
 ယုဖဲအဆာကတိာန့လီ ဆာကတိာဖဲမုနီ
 ယံာ်တံာ်သယုဖဲဟဲတုအိယာတဘျီလုလု
 ဟဲဆာယသးဘဝဆာ တုတံာ်အညီလာယ
 ဂီဘဝ တံာ်သယုလာမုနီယံာ်အံ မဲသယု
 ယာတုဒ်လဲ အဲဒီးကွဲအိကွဲလာပုလု
 ယအဲအကဟုဒီး အဲဒီးမဲကွဲသးလုပုလု
 ယအဲအတံာ်ကဟုကယာဒီးအစုတိာလီလီ
 မုနီယံာ်တံာ်သယုဖဲအံ လုဘာကွဲယာကီး
 နဒီး လုပုတသုညါနီတကဒီး သုညါဒ်
 ထဲခိသခါဒီး ယုလုးခိမဲဒါဖဲတဖန်လီ

လာ-မုနီတြီဖီဒွဲလီ

တံာ်ခိတံာ်ကွဲမဲအသိ

လာကညီကီ ကစာဒီခိသုဖိဝ်
 ဖိဖျီလုဂမးဒီးကလံာ်ဆုဖိဟဲအထီကဖိက
 ဖိမဲသယုသညီ မဲလီကတုမဲနီဝါဝါအ
 သးဒိမဲလီလာတံာ်ဆိကမိန့ဒီးတံာ်တံာ်
 သုပံသးအပူ စီထုထုဟဲလံာ်တံာ်ကွဲဝါ
 ဝါထဲတကပုဒီးတံာ်သယုသညီဒိမဲလီ
 လာကစာခိတံာ်လုဒီခိ သဝီအိ
 သုလီအသးပုဒီးတံာ်မဲတံာ်မိဖျီလုဟုဂု
 မးလီသဝီတဖျုအံ ဟံအိဝဲတဘျီဖျု
 ဒီးလာအကျတဖျု ဟံဖိယံဖဲအိဝဲဒ်က ဖိ
 မုတကဒီးဖိခါတကလီ ဖိမုတကအံ ခိဖျီ
 လုအိဘဝလာကစာခိကလံကျဒီးတသု
 ညါဒီးတံာ်ကွဲသုအလုအပူဒီး ပုတတအ
 တံထံသံအိစုးကီးလု ပိမုသုတဖန် က
 ဘဝအိလာဟံဒီးကွဲလုအိဝဲဖဲတန့လီ
 ဖိမုတကအံ တမဲလဲမဲဒီးဘဝတံာ်ဘဝ ဒီး
 ထီဘိန့ အမိအပါတဲအိလု တံာ်လုပိမု
 န့တလီထီကွဲဘဝ မုထီကွဲန့ လုတံာ်
 ဆာကတိာဒီးကွဲစုးကီးလုဂါလီဖိမု
 တကအံ ခိဖျီလုတသုညါအတံာ်ခဲတံာ်ယာ
 ဘဝဒီး တံာ်တသုလဲစုးကီးအိဘဝအသိ ဖဲ
 အသးအိဘဝန့န့ အမိဖျီအံဒီးထီဖိထီ

လံာ်တဆိတဆိ ဒ်မိဂ်ပံဖုအတံသိုလိမာ
ယုအသးန့လိမာမုမုဖိခါဖိစီထူထူတက
ဘၣ်တံဆုအိလၢကွဲ တံဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအိ
ဒ်သးကကဲထီၣ်တံဘျးတံဖျိလၢထံကီၢ်
ဒီးပုကလုာ်အဂီၢ်လိမာ ဒ်မိပါအတံတံာ်အိ
အသး ဖျိထီၣ်တံတံာ်တံာ်တံာ် တုလၢအ
ဖျိထီၣ်တံတံာ်တံာ်တံာ်တံာ်

တုအဖျိထီၣ်တံဘျီ ဒ်ထူထူတက
အိၣ်ဒီးအတံသးစဲ အတံမုလံကွဲစိအသး
မလၢပုၤမဲအဂုကတံာ်လိမာ ထူထူဖျိထီၣ်ကွဲ
ဝံၤထီၣ်တံသးတံမလိ လိလၢအတံမလိအ
ပုၤဘၣ်တုၢ်ဝဲပစိအိၣ်တံမုဖျးဘၣ်မဲလၢသ့ၣ်
ခိၣ်ထံးတံခိၣ်ထံးဘၣ်ဆၣ် ထူထူတကတံာ်စိလိ
အဂီၢ်အဘါဘၣ်ဒီးကွဲးစးဝဲအဂုကတံာ်လိမာ
ဒ်ထူထူတံာ်ပံလၢအပုကလုာ်ကအိၣ်မုာ်
အိၣ်မုာ်ဒီးကထုၣ်ဖျးထီၣ်ကုလၢတံဆိတံာ်
မနုၤအကလုာ်ကလုာ် ထူထူတုၢ်ဆါအသး
ဒီးကွဲးစးဝဲအဂုကတံာ်လိမာထူထူအိၣ်စုာ်
ကိးဒီးအမူအဒါအတံဖံးတံမလိမာ ဖဲထူထူ
လိမူဒါအဆၢကတီၢ် လဲၤဘၣ်ဝဲလၢသဝီတ
ဖျါအပူဒီး လၢသဝီတဖျါအပူန့ၣ် ကသံၣ်
သရၣ်မုာ်ဖဲအိၣ်ဝဲတဘျးဂလိမာ ဖဲထူထူလဲၤ
တုအကတီၢ်တဘျီမုာ် မုာ်ကနီဖဲလၢအသံ
လၢလိမာအိၣ်လိမာတက ဟဲသကံၤမဲၤထူထူ
လၢတံမဲာ်မုာ်နီဆါအပူဒီး ထူထူထီၣ်ဝဲတ
ဘျီမုာ်လိမာမကမုာ်ဝဲဒီး လၢအသးပူ အိၣ်
ဘၣ်ဝဲတဘျီမုာ်လိမာဝါဝါတခါ တသ့ၣ်ညါနီတ
မံၤဘၣ်. ဖဲတချးန့ၣ်လိမာဒီးဆုတံမဲအဆၢက
တီၢ် ဝါဝါပဲကတံၤသကိးတံဒီးထူထူသံကွဲာ်
ဝဲကသံၣ်သရၣ်မုာ်ဖဲတကအံၤအမံၤဒီး ကသံၣ်
သရၣ်မုာ်အံၤတံဆါအိၣ်လၢ, “ပုၤကိးယၢလၢနီၢ်
ဝါဝါလိမာ” ဖဲန့ၣ်ဝါဝါသံကွဲာ်ကဒါကုအိၣ်အ
တံမဲးဆၢကဒါကုအိၣ်လၢ, “ယမံၤလၢသး
ခိၣ်ထူထူလိမာ” ဒီးတဲသကိးတံဝဲ ဆၢကုဆၢ
ဝါလိာ်အသးဒီးန့ၣ်လိမာဆုတံမဲအပူလိမာ ဒီး
တနုၤညါထူထူမဲဝဲတန့ၣ်ဘၣ်. ဆိကမိၣ်ဝဲဝါဝါ
တကအမဲာ်သုာ်ကဝီကုၤဖဲ, ခိၣ်သ့ထီထီဖဲ,
ညၢဝါဝါဖဲ, ကလုာ်ဖဲကပုာ်လုးဖဲ ဒီးမုာ်ပိာ်မုာ်
တကလၢတုၢ်လိာ်ခိၣ်ဆၢတံသုတက ထူထူ
တဆိကမိၣ်တံဒ်အံၤနီတဘျီဘၣ်. ဖဲအထံၣ်
ဘၣ်ဝါဝါတံသုတံလၢတဘျီမုာ် မဲတန့ၣ် အိၣ်
တဝံၣ်ဒီးတနုၤညါ. လိၤဘျါဝဲလၢအတံဆိက
မိၣ်အပူလိမာ

တုလၢမုာ်ဘုးကဝါထီၣ် ကဘၣ်ဖဲ
ဆိအိၣ်အိထီၣ်အဆၢကတီၢ် သးခိၣ်ထူထူတ
ကမဲတန့ၣ်ဘၣ်ဒီးဆုၣ်နီဆိကမိၣ်ဝဲတံလိမာ ဖဲ
အဆိကမိၣ်တံအဆၢကတီၢ် အပျဲတကဂဲၤ
ဆၢထၢၣ်ဒီးသံကွဲာ်အိၣ်, “သးခိၣ်နုဟးလိၤဘုး
လိၤတိၤ..နမဲတန့ၣ်ဘၣ်မနုၤလဲၣ်.” ဒီးအဝဲစံး
ဆၢဝဲ, “ယတဘၣ်တံနီတမံၤဘၣ်.” မုာ်ဝါထီၣ်
လံ. ထူထူကဘၣ်လဲၤကဒီးလၢတံလိာ်အသိ
တတံလိမာထူထူအိၣ်ဒီးထံၣ်ကဒီးဝါဝါတ
ဘျးလိမာဝါဝါတခါ တသ့ၣ်ညါတံနီတမံၤဘၣ်.
ဖဲထူထူခါလိမာအိၣ်လၢ သါကလဲၤတံအခါ
ကွဲာ်မဲၤတံဆုအပူဒီး ထံၣ်ဝဲလၢဝါဝါတက

မကဆိတံလိမာ ဒီးအဝဲလဲၤမဲၤဆုဝါဝါအိၣ်
ဒီးဆၢကုဆၢဝါလိာ်သးဝဲတံထီၣ်ဝဲ, “ဝါဝါ...
ထူထူကလဲၤမာ်လိနီၣ်. ထူထူလဲၤမုဒါမုာ်က
ဟဲကုအိၣ်သကိးကဒီးန့ၣ်နီၣ်.” ဝါဝါစံးဆၢ
အိၣ်, “မု...လဲၤမာ်မုာ်နီၣ်” လၢခဲ ဝါဝါဒီးထူ
ထူခဲကလဲၤကဲထီၣ်ဒီးတံအိၣ်တံနီၣ်လိမာ ထူ
ထူဒီးဝါဝါခဲကအံၤ တဟဲအိၣ်တံဘျီတဘျီ
ဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်ခဲက မုာ်တံအိၣ်ဆိခဲကလဲၤကဒီး
ဟဲလိမာအသးခဲကလဲၤလၢကမုာ်တံအိၣ်အ
ခိၣ်ထံးဒီးအကတံာ်လိမာ ဒီးတံလၢထူထူဒီး
ဝါဝါခဲကအံၤ ဒီဖျိလၢမုဒါတံဖံးတံမအပူ
ထီၣ်တံဒီးထီၣ်တံ ဘၣ်အိၣ်စိစုၤသံလိာ်သးလိမာ
ထူထူန့ၣ်ထီၣ်တံဘၣ်အိၣ်လၢတံမဲာ်ညါဒီး ဘၣ်
ဒီးသ့ၣ်ဝဲထံဖဲကိၢ်ဖဲကမုာ်လိမာဝါဝါစုာ်ကိး လၢ
မုဒါတံဖံးတံမအပူ ကွဲးစးဝဲအဂုကတံာ်
လိမာထူထူဒီးဝါဝါခဲက တထံၣ်လိာ်သးအါအါ
ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် အိၣ်လိာ်ကွဲာ်လိာ်သးဂုမးလိမာ
ဒီးလၢတံဂုလိာ်သးအပူ ခိၣ်နီတနီၤသ့ၣ်ညါ
ဝဲလၢ ထူထူဒီးဝါဝါအိၣ်လိာ်ကွဲာ်လိာ်သးဒီး ဒီး
တုဒီးဖျိဝဲသံသံလၢလၢန့ၣ်လိမာထူထူဒီးဝါဝါ
ခဲကအံၤ မုာ်တံအိၣ်လၢအကံၤအကျါဒီး တံဒီး
အတံအံၤလိမာအပူ အဝဲဒီးမါဝဲခဲကမုာ်ဒီးတံ
အိၣ်တံကွဲာ်လိမာ

ထူထူဟဲကုအိၣ်လၢအတံမအ
ပူတဘျီဘျီ ဒီးဟဲကုအိၣ်သကိးစုာ်ကိးအမါ
သးဘိတဘျီဘျီလိမာ ဒီးလၢတံတဆိကမိၣ်
ဒီးဟဲသ့ၣ်ပာ်သးအပူ ထူထူဟဲကုအိၣ်သ
ကိးအမါသးဘိအဆၢကတီၢ် သးခိၣ်လၢအ
ကတံကမုာ်လိာ်ဝဲထူထူလၢ ကဟဲကုထီၣ်အိၣ်
လၢတံမလိာ် ဒီဖျိလၢတံဆၢကတီၢ် တံအိၣ်
သးတဂုဘၣ်အပူလိမာထူထူဖးလိာ်လံာ်ပ
ရၢလၢပုၤမဲာ်လိာ်အိၣ်တဘၣ်ဝဲ တဝဲအမါသး
ဘိဝါဝါလၢ သါကဟဲကုအိၣ်တန့ၣ်မုာ်သါက
ဟဲကုဆုန့ၣ်အိၣ်လိမာ ဒီးဟဲလိာ်တံဝဲအမါသး
ဘိဒီး ဟဲကုဆုန့ၣ်ဒါတံဖံးတံမအပူလိမာ
ဒီဖျိလၢစိဒီးဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ တံပာ်ဆၢအ
ဆၢကတီၢ်ဒီးတံဒုးတံယၢအဆၢကတီၢ်အ
ပူ ထူထူဘၣ်လဲၤဆုတံဒုးဖျိပူလိမာဖဲထူထူ
လဲၤအဆၢကတီၢ် ဟဲလိမာအသးလၢကထံၣ်

လိာ်ဒီးအသးဒီးအမါသးဘိဝါဝါလိမာ ဘၣ်
ဆၣ်တထံၣ်ဘၣ်ဝဲအမါသးဘိဝါဝါဘၣ်. အမါ
သးဘိဝါဝါအိၣ်တံလၢခဲ မဲမိာ်တံတမုာ်ဘၣ်
ဆိကမိၣ်ဝဲလၢအတံသးဘိတက မုာ်အဘၣ်မ
နုၤလဲၣ်. တသ့ၣ်ညါဝဲနီတမံၤဘၣ်. ထူထူဖဲအ
ထီၣ်ဒုးတံအဆၢကတီၢ် ဒုၣ်ဒါခဲဘၣ်အိၣ်ဒီး
လိမာမဲၤဖဲအသကိးဖဲအခိၣ်ထံးလိမာ အဝဲအ
သကိးဖဲသ့ၣ်တဖျိ လၢတံသ့ၣ်တမုာ်သးတ
မုာ်ဘၣ်အပူ ထူထူဘၣ်အိၣ်လိာ်တံဝဲဖဲတံ
လိာ်အဝဲန့ၣ်ထဲတကလိမာထူထူအသကိးအက
သ့ၣ်တဖျိ ဟဲကုဘၣ်ဝဲကိးဒီးနီၣ်ကဒီးဒီး ဒီးန့ၣ်
ဘၣ်ဝဲတံမနုၤအဖိကိၢ်လိမာ မုမုာ်ထူထူတခါ
တဟဲကုဘၣ်ဝဲဘၣ်ဒီး တဒီးန့ၣ်ဘၣ်တံမနုၤ
အဖိကိၢ်ဘၣ်. တကးဒီးဘၣ် အဝဲကဘၣ်ပာ်
တံကွဲာ်ဝဲအဟံၣ်ဖဲမဲၤဖဲ, အမိအပါဒီးအမါသး
ဘိန့ၣ်လိမာ လၢထံကိၢ်ဒီးပုကလုာ်အဂီၢ် ဘၣ်
ဟ့ၣ်လိမာကွဲာ်အသးသမူလိမာ

ဝါဝါအိၣ်ခိးဝဲအတံသးဘိတန့ၣ်ပူ
ထီၣ်လံဘၣ်ဆၣ် ထူထူတဟဲကုအိၣ်သကိး
အိၣ်ဘၣ်. ဝါဝါအိၣ်ပူဒီးတံဆိကမိၣ်လိမာ ဒီး
အိၣ်ဝဲပူထီၣ်သးန့ၣ်ဒီး လၢတံတဆိကမိၣ်ဒီး
တံာ်သ့ၣ်ပာ်သးအပူ ဝါဝါထံၣ်ဝဲသးခိၣ်တက
ဟဲဆုအအိၣ်ဒီး အတံဟ့ၣ်လိမာအိၣ်လၢလံာ်ပ
ရၢတဘၣ် ဒီးလၢတံတဆိကမိၣ်ဒီးတံတ
ဆၢမုာ်လံာ်အပူ ဖးလိမာတဘျီမုာ် ထံၣ်ဝဲလၢ
တမုာ်အတံသးဘိအစုာ်လိာ်ဘၣ်ဒီး သ့ၣ်ညါဝဲ
တဘျီမုာ်လၢ တံသ့ၣ်ဘၣ်ဒီးတံသးဘၣ်ဒီးတံ
သ့ၣ်တမုာ်သးတမုာ်အပူ ဆုၣ်နီၤဟီၣ်ဟ့ၣ်သး
ဝဲဒီးတနုၤကျါလိမာထူထူအမိမိပါဝါစုာ်ကိး အ
သးတမုာ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်မတသ့ဘၣ်. ဝါဝါပာ်
လိမာအသးလၢ ကလဲၤမုာ်ထံၣ်ကုၤဝဲအတံသ့ၣ်
ခိၣ်လိမာ ဒီးလဲၤဆုကစၢ်ခိၣ်ဒီးလဲၤအိၣ်သကိး
အမုာ်ခဲန့ၣ်ဒီးအံးထွဲကွဲာ်ထွဲကုၤမကဟဲကုၤ
ကုၤဝဲလိမာထီၣ်တံအဝဲပာ်ဆုၣ်ထီၣ်အသးလိမာ
ထီၣ်တံဝါဝါဘၣ်အိၣ်သယုာ်ထဲတကဒီး အဖိတ
အိၣ်စုာ်ကိးနီတကဘၣ်. အိၣ်ပူဒီးတံဆိကမိၣ်,
တံသယုာ်သညါအပူထီၣ်တံလိမာ

နီၣ်ဟဲဘၣ်

ကုၣ်သုလိမာဆိ
ကုၣ်သုလိမာတံမလိ
လၢမဲာ်ခါမိၣ်ခါကဝီၤ

တန်ဖိုးမပြတ်နိုင် မော်ကွန်းတင်လောက်တဲ့ ကျောက်တစ်ပွင့်

- ◆ အင်္ဂလိပ်၊ ဂျပန် မြန်မာပြည်က
တောက်ပနေသော ကျောက်တစ်ပွင့်
ပြည်ထောင် ထွန်းတောက်ကာ
လင်းလက်အားကောင်း မြေပြင်တစ်ခွင်
မာကျောကျစ်လစ် ဝါစိန်တစ်ပွင့်။
- ◆ တည်ကြည်ပြတ်သား စိတ်ရဲရင့်
စကားတစ်ခွန်းတည်း ရပ်တည်ခြင်း
ရှေ့ထွန်းတောက်ခဲ့သော မူလေးရပ်
အခိုင်အမာရပ်တည်ခဲ့
ဝါစိန်ကျောက်ရဲ့ မာကျောချက်။
- ◆ မြင်ယောင်မှတ်သား နှုတ်ဖျားက
ကျောက်ကောင်းကျောက်မြတ်စကား
နေ့စဉ်နေ့တိုင်းဟာ ဝါအတွက်အသာအယာဆုံးနေ့ ဘဲ
ဟန်တာသာမွေးပြန်ဆင်းတဲ့နေ့ဟာ ဝမ်းအနည်းဆုံးနေ့ဘဲ
ထာဝရချစ်ခြင်းနှင့်သတိယနေမယ်။
- ◆ ကရင်သွေးထဲက ကရင်သွေး
အနာဂတ် ကျောက်ကောင်းများစွာယူဆောင်လာ
သားကျောက်သမီးကျောက် များစွာထွန်းတောက်ပေး
ကိုယ်ကျိုးအတွက် မစဉ်းစားဘဲ
ကရင်အမျိုးသားအတွက် စဉ်းစားခဲ့။
- ◆ ဝါစိန်ကျောက်ရဲ့နည်းလမ်းက
တော်လှန်ရေးအဖွဲ့ထဲများစွာ
အားကိုးအားထား အစ်ကိုရင်းပမာ
အကြံအဉာဏ်များစွာ ပေးစွမ်းကာ
ဖျက်စီးမရတဲ့ ကျောက်တစ်ပွင့်ပါ။
- ◆ ဝါစိန်ကျောက်ရဲ့ အရှိန်အဝါ
ရှေ့မတိုးနိုင်တဲ့ ရန်သူပါ
ရန်သူများစွာ စိတ်ပျက်လာ
ဈေးစစ်မရတဲ့ ကျောက်တစ်ပွင့်ပေါ့။
စံပြတောက်ပပေးတဲ့ သူရဲကောင်း။
- ◆ ဖြတ်သားခဲ့တဲ့ သမိုင်းကြောင်းတွေ
တုနှိုင်းမရ အားမာန်တွေ
ကြံ့ကြံ့ခိုင် အစွမ်းသတ္တိ
အတုယူရန် လမ်းခင်းပေး
ကျောက်ကောင်းတစ်ပွင့်ရဲ့ မျှော်လင့်ချက်။
- ◆ ၂၆ရက်၊ ၆လ၊ ၂၀၁၄ခုနှစ်
ဇန်နဝါရီ ညအချိန်ခါမှာ
တစ်မျိုးသားလုံးနှင့် မိသားစုဝင်အား
ရွှေပြည်ဘုံနန်းသို့ နှုတ်ဆက်ထွက်ခွာသွား
တာဝန်ပြီးဆုံး ဝိညာဉ်ငြိမ်းရာနားခိုဝင်
ကမ္ဘာသစ်စီသို့ တောက်ပအနားယူလေပြီ။
လွမ်းဆွေးများစွာ မမေ့နိုင်သောကျောက်တစ်ပွင့်ပါ။
- ◆ နိုင်ငံရေး သန့်ရှင်းစွာလုပ်ဆောင်သူ
ဖူးဖူးကော်ခို စောတာမလာဘော
ငင်းသမိုင်းအားဂုဏ်ယူစရာ
မျိုးနွယ်စုအများက လေးစားကြ။
ကြီးငယ်သူရွယ် အတုယူစဖွယ်
ဝါရင့်သက်ရင့် ကျောက်ပမာ
အနာဂတ်အတွက် ထွန်းတောက်ပေးတဲ့ဝါစိန်တစ်
ပွင့်။

တောင်ငူ
တပ်မဟာ ၂
အဲဒီ

မိုက်တွင်း

ငါ့ရဲ့---သမီးပျို

မလောင်ခင် တားနေတဲ့ မီးမျိုးကိုမှ
လှပတဲ့ အမည်ကပ်ပွန်းတွေတပ်ပြီး
မျက်လုံးစုံ မှိတ်တိုးဝင်နေကြ

အစွယ်မကျိုးသေးသရွေ့တော့
ကိုယ်စိုက်တာ ကိုယ်ရိတ်မယ်ဆိုပြီး
ပါးပြင်းထောင်ထားကြ

ရောင်းရင်း
တစ်စိပ်ပဲဖြစ်ဖြစ်
တစ်အိတ်ပဲဖြစ်ဖြစ်
မိုက်တွင်းဆိုတာ
ဘယ်ပေတံနဲ့တိုင်းတိုင်း
တူးရင်တူးသလောက်နက်တယ်

ခိုင်စံရွှေမြင့်

* တော်လှန်ရေးရဲ့ခရီး ကြမ်းတမ်းလှတယ်။
ပင်ပန်းမှာကို နင်လေမမှုဘူး
အားမတန် မာန်မလျှော့
အမျိုးအတွက်ပေးဆပ်တဲ့----- သမီးပျို
နင့်ကိုငါ----- လေးစားပါတယ်

* အုတ်တစ်ချပ် သဲတစ်ပွင့်ပေါ့
တစ်ထောင့်တစ်နေရာက နိုင်ဝန်ထမ်းဖို့
ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ အပြည့်နဲ့-----
အမျိုးကိုသိတဲ့----- သမီးပျို
နင့်ကိုငါ--- အထင်ကြီးပါတယ်။

* စိမ်းကွက်ကွက် စစ်ဝတ်စုံက
ဘွဲ့ဝတ်စုံလည်း ----- မဟုတ်။
ကျောင်းစိမ်းလေးလည်း ----- မဟုတ်
ဒါကိုဆင်မြန်းနိုင်တဲ့----- အာဂသမီးပျို
နင့်ကိုငါ ----- ချီးကျူးပါတယ်။

* မိန်းမတွေရဲ့လက်နက်--- မျက်ရည်တဲ့။
ခု အေဒေနတ်ကို ပုခုံးပေါ်ထမ်း
ဘာမထီ မျက်ဝန်းအစုံနဲ့
ကြုံကြုံခိုင်တဲ့ ----- သမီးပျို
ငါယုံတယ်----- နင်ဟာ-----
မျိုးဂုဏ်စောင့်မယ့် ----- သမီးပျို

စောလယ်ထူး (သုးကုဇ)

အချိန်နဲ့ပညာရေး

အချိန်သည်လျှင်မြန်စွာကုန်လွယ်ပါသည်။ တန်ဖိုးအရှိဆုံးအရာများအနက် အချိန်သည်တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်ပါသည်။ အချိန်ကိုအကျိုးရှိစွာဖမ်းယူဆုပ်ကိုင်ချိန်တွင် အကျိုးရှိသောလုပ်ရပ်ကိုလုပ်ကိုင်သူအတွက် ကောင်းကျိုးရလဒ်ရရှိစေပါသည်။

လျှင်မြန်သောအချိန်ကာလဖြတ်ကျော်မှုအောက်တွင်အရာခပ်သိမ်း စက္ကန့်မှမိနစ်၊ မိနစ်မှနာရီသို့အစဉ်ပြောင်းလဲနေပါသည်။ အချိန်ကာလအတိုင်းအတာရောက်သော် ကလေးမှလူငယ်၊လူငယ်မှလူကြီး၊လူကြီးမှလူအိုဘဝသို့ပြောင်းလဲနေပါသည်။

Time

T-Time and tide wait for no man
(အချိန်နှင့်ဒီရေသည်လူကိုမစောင့်)
I-Increase (တိုးပွားခြင်း၊ ပို၍ကောင်းအောင်ပြုလုပ်ခြင်း)
M-Management (စီမံခန့်ခွဲခြင်း)
E-Earnestly (စိတ်အားထက်သန်စွာ)

အချိန်နှင့်ဒီရေသည် လူကိုမစောင့်ဆိုသောဆောင်ပုဒ်စကားပုံအရ လူသားများအားလုံး ညအချိန်ရှိခိုက် လုပ်ငန်းဆောင်တာများတိုးတက်ကောင်းမွန်စီမံကိန်းချရေးဆွဲပြီး စိတ်အားထက်သန်စွာလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန်အချိန်ကသတိပေးနေပါသည်။

အချိန်နှင့်ပတ်သက်၍ ဖြစ်ပေါ်နေသောပြဿနာကိုစဉ်းစားကြပါစို့။ အချိန်သည်ငွေဖြစ်၏။ ငွေကိုရရှိရန် အချိန်ကိုရောင်းကြရပါသည်။ အချိန်ပိုလုပ်ကြရသည်။ အချိန်ပိုလုပ်သည်အတွက် ငွေပိုငွေလျှံသုံးစွဲလာနိုင်ကြသည်။

အနောက်နိုင်ငံ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် အလုပ်လုပ်ပြီးသုံးပစ်လေ့ဖြစ်ထွန်း

နေပါသည်။ အင်္ဂလန်နှင့်အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကဲ့သို့နိုင်ငံများတွင် အချိန်ပိုလုပ်မှစားသုံးနိုင်သောကြောင့်အချိန်ပိုလုပ်တဲ့အကျင့်တွေဖြစ်နေပါပြီ။ အချိန်သည်ထူးဆန်းသောပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။

၁။ အချို့သည်အချိန်ရရန်(သို့)အချိန်လောက်ရန်ငွေကိုသုံးစွဲလာကြသည်။ ဥပမာ-အလုပ်ရှုပ်၍ချမ်းသာသောသူများသည် ငွေကိုသုံးပြီးအချိန်ကိုစုကြသည်။ ထမင်းချက်ရန်အချိန်ကိုမသုံးပါ။ အမြန်စားသောက်စရာကိုဝယ်စားကြသည်။

၂။ အချို့ကငွေကိုအသုံးပြုပြီး အချိန်ကိုဖြုန်းတီးနေပါသည်။ ဥပမာ-အလုပ်မရှုပ်သော ချမ်းသာသူများက ငွေကိုအသုံးပြု၍အချိန်ဖြုန်းကြသည်။ နိုင်ငံခြားသားခရီးသွားများ ဂေါက်သီးကလပ်တွင်အချိန်ဖြုန်းကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်များဖြစ်ပေါ်လာပြီး ခရီးသွားလုပ်ငန်းဂေါက်ကွင်းများပေါ်ထွန်းလာကြသည်။

ယခင်ငယ်စဉ်အခါ ပညာရှာဆိုသည်မှာ ပညာရေးကို အချိန်သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခင်တစ်သက်လုံးပင် ပညာသင်ဖြစ်ဖို့ကောင်းနေပါပြီ။ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိသောလူသားများအားလုံးသည် အချိန်ဟူသောပစ္စည်းကို ပြိုင်ဆိုင်စရာလက်နက်အဖြစ် အမြန်နှုန်းတိထွင်မှု တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ပို၍မြန်အောင်ပို၍တီထွင်ကြသည်။

ယခုတစ်သက်လုံးပင်ပညာသင်သဘောတရားအရ လူသားတိုင်း ပညာကိုတစ်သက်လုံးသင်ကြားဖို့ရန် မီးမောင်းထိုးပြနေလေပြီ။

လူသားတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ပညာသင်ရမယ်။ ပညာသင်ကြားရေး၏ ပဓာနရည်ရွယ်ချက်သည် ပညာသင်သူ၏

စိတ်(ဦးနှောက်)ထဲသို့အချက်အလက်များဖြည့်တင်းပေးရန်အတွက်သာဖြစ်သည်။ သူဦးနှောက်၏စွမ်းအားများကိုသူဘာသာသူအသုံးချတတ်လာအောင်လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပို့ခြင်းသာဖြစ်သည်။

ဥပမာ-တိုင်းပြည်ကိုအုပ်ချုပ်တော့မယ့်ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်ကို မဆိုင်းမတူဘဲ အကြံပေးသင့်တာက တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ရဲ့အဓိကမျှော်မှန်းချက်က သူတိုင်းပြည်လူငယ်တွေကို သင့်တော်မှန်ကန်တဲ့ပညာပေးနိုင်မှုပေါ်မှာမူတည်တယ်ဆိုတာဖြစ်တယ်။

ဒီတိုင်းပြည်ရဲ့ကံကြမ္မာဟာ ဒီတိုင်းပြည်ရဲ့ပြည်သူပြည်သားတွေရဲ့ပညာရေးပေါ်မူတည်နေတယ်။ တိုင်းပြည်တစ်ပြည်ရဲ့ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်မှုဟာပညာတတ်သော၊ ဉာဏ်အမြင်လင်းသော၊ ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘယ်လောက်များများရှိသလဲဆိုတဲ့အချက်ပေါ်မှာမူတည်တယ်။

ထို့ကြောင့် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်၏ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်မှုသည် ပညာတတ်သော၊ ဉာဏ်အမြင်လင်းသော၊ ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြုစုပျိုးထောင်ခြင်းအပေါ်တွင်မှီတည်နေပါသည်။ တနည်းအားဖြင့်ဆိုသော် တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးတို့၏ကံကြမ္မာသည် တိုင်းပြည်ရှိပြည်သူပြည်သားများ၏ ပညာရေးအပေါ်မူတည်နေပါသည်။

ခိုင်စံရွှေမြင့်
ဒေဘူးနီဆေးခန်း
တပ်မဟာ(၅)

စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းဆိုသည်မှာ

စီမံအုပ်ချုပ်မှုသဘောတရားသည် အသစ်မဟုတ်ပါ။ လူ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အတူပေါ်ပေါက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရိုးရှင်းစွာဖွင့်ဆိုပါလျှင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရမည့် ဖြစ်စဉ်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုအကောင်အထည်ဖော်သည်ဖြစ်စေ၊ မဖော်သည်ဖြစ်စေလုပ်ရမည့်ဖြစ်စဉ်ဖြစ်သည်။ စီမံအုပ်ချုပ်မှုကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သောစီမံအုပ်ချုပ်မှု၊ နိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်မှုအမျိုးမျိုးတို့တွင်အသုံးပြုနိုင်သည်။

ကောင်းမွန်စွာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကောင်းမွန်စွာစီမံအုပ်ချုပ်မှု တွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်း၊ အများသဘောတူလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ တာဝန်သိစွာလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ အမြင်ရှင်းလင်းစွာလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ စိတ်ပါလုံ့လမှုရှိခြင်း၊ ထိထိရောက်ရောက်အကျိုးရှိမှုရှိခြင်း၊ မျှမျှတတဆောင်ရွက်တတ်ခြင်း၊ အားလုံးကိုပါဝင်ခြင်းနှင့် ဥပဒေစည်းမျဉ်းအရလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

(၁)ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်း။

ကောင်းမွန်စွာစီမံအုပ်ချုပ်မှု တွင် အမျိုးသမီးတို့၏ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အဓိကကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်သည်။ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းသည် တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း(သို့) ဥပဒေဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမှတစ်ဆင့်သော်လည်းကောင်း(သို့)ကိုယ်စားပြုခြင်းသော်လည်းကောင်း ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းအတွက် သတင်းအချက်အလက်များကိုသေချာစွာ စုစည်းရန်လိုအပ်သည်။

(၂)အများသဘောတူလုပ်ဆောင်ခြင်း။

လူမှုအဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ လူမျိုးပေါင်းစုံကို ထိရောက်စေနိုင်ရန် ကွဲပြားသောစိတ်ဝင်စားမှုများအတွက် ကောင်းမွန်သောစီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကြားခံသဖွယ် ဆောင်ရွက်ပေးသည့်လူမှုဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးအတွက် မည်သည့်စိတ်ဝင်စားမှုကအကောင်းဆုံးဖြစ်ပြီး မည်ကဲ့သို့ထိရောက်အောင်မြင်နိုင်မည်ကိုလုပ်ဆောင်ပေးသည်။ ၎င်းပြင် တည်တံ့ခိုင်မြဲသောတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လိုအပ်သည့်အရာများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်အတွက် မျှော်

မှန်းထားသောပန်းတိုင်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စေရန်၊ အမြင်ကျယ်ကျယ်မြင်သုံးသပ်တတ်ရန်လည်းလိုအပ်သည်။

(၃)တာဝန်သိစွာလုပ်ဆောင်ခြင်း။

တာဝန်သိစွာလုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ကောင်းမွန်စွာစီမံခန့်ခွဲခြင်းတွင် အဓိကသော့ချက်တစ်ခုဖြစ်လိုအပ်သည့်အရာဖြစ်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများသာမက ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကလည်း ပြည်သူလူထုနှင့်မိမိအဖွဲ့အစည်းနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်နေသူများအားလုံးအပေါ် တာဝန်သိစွာလုပ်ဆောင်တတ်ရန်လိုအပ်သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် အဖွဲ့အစည်း(သို့) လူမှုအဆောက်အအုံတစ်ခုသည် ၎င်းတို့၏ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုများနှင့်လုပ်ဆောင်မှုများကြောင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသူတိုင်းအပေါ် တာဝန်သိစွာလုပ်ဆောင်ပေးရန်လိုအပ်သည်။ ပွင့်လင်းစွာပြောဆိုဆွေးနွေးမှုမရှိခြင်းနှင့် ဥပဒေစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကိုလိုက်နာခြင်းမရှိပါက တာဝန်သိစွာလုပ်ဆောင်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

(၄)အမြင်ရှင်းလင်းစွာလုပ်ဆောင်ခြင်း။

အမြင်ရှင်းလင်းစွာလုပ်ဆောင်ခြင်းဆိုသည်မှာ-ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းနှင့်သတ်မှတ်ထားသောစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးရန်တိုက်တွန်းအားပေးခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ သတင်းအချက်အလက်များကို လွတ်လပ်စွာရယူနိုင်ခြင်းနှင့်အထက်ပါဆုံးဖြတ်ချက်များကြောင့် သက်ရောက်မှု ထိရောက်မှုရှိသူများတိုက်ရိုက်ကမ်းလှမ်းမိနိုင်ရန် ပြည့်စုံလုံလောက်သောသတင်းစကားများပေးရန်လိုအပ်သည်။ ဤသို့လုပ်ဆောင်ရာတွင် နားလည်လွယ်ကူသည့်ပုံစံများနှင့် မီဒီယာများကိုပိုမိုပေးရန်ဖြစ်သည်။

(၅)စိတ်ပါလုံ့လမှုရှိခြင်း။

သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း လူမှုအဆောက်အအုံများနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူအားလုံးအတွက် အတတ်နိုင်ဆုံးဆောင်ရွက်ပေးခြင်းသည် ကောင်းမွန်စွာစီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းတွင်လိုအပ်သောအရာဖြစ်သည်။

(၆)ထိထိရောက်ရောက်အကျိုးရှိရှိဆောင်ရွက်ခြင်း။

လူမှုအဆောက်အအုံများ၏ဖြစ်စဉ်နှင့်ထုတ်လုပ်မှုများသည် လူမှုအဖွဲ့အစည်းမှလိုအပ်ချက်များကိုထိရောက်စေရန်လိုအပ်သည်။ အရင်းအမြစ်များကိုအသုံးပြုချိန်တွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုကာကွယ်ပေးနိုင်ရန် သယံဇာတပစ္စည်းများကိုရေရှည်သုံးစွဲမှု စသည်တို့ကိုလွှမ်းမိုးစေသည့်ကိစ္စရပ်များကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ကောင်းမွန်စွာ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

(၇)မျှမျှတတလုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့်အားလုံးကိုပါဝင်စေခြင်း။

ကောင်းမွန်သောလူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုသည် ၎င်းအဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိသူများအားလုံးက ၎င်းတို့သည်လူ့ဘောင်အပြင်ဘက်တွင် ပယ်ထားခြင်းမခံရပဲ အားလုံးနှင့်သက်ဆိုင်သည့်ဟုခံစားနိုင်ရမည်။ အဖွဲ့တိုင်းအတွက်လိုအပ်သလိုအထူးသဖြင့် ထိရောက်မှုအခံရဆုံး၊ ဒုက္ခရောက်ဆုံးအုပ်စုများအတွက် တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန်အခွင့်အလမ်းများရှိသင့်သည်။

(၈)ဥပဒေစည်းမျဉ်းအရလုပ်ဆောင်ခြင်း။

ဘက်လိုက်မှုမရှိစေရန်အတွက် တွန်းအားပေးထားသော တရားမျှတမှုရှိသည့်မူဘောင်သည်ကောင်းမွန်စွာစီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းအတွက်လိုအပ်သည်။ ၎င်းတွင် လူ့အခွင့်အရေးများကာကွယ်ပေးခြင်း အထူးသဖြင့် လူနည်းစုများ၏အခွင့်အရေးများကိုအပြည့်အဝကာကွယ်ပေးရန်လိုအပ်သည်။ ဘက်မလိုက်သည့်ဥပဒေအား တွန်းအားပေးမှုသည် လွတ်လပ်သောနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏တရားစီရင်မှုများ၊ တရားရေးဝန်ထမ်းများ၊ ဘက်မလိုက်ရန်၊ မျက်နှာမလိုက်ရန် လိုအပ်သလို ရဲတပ်ဖွဲ့များလည်း လာဘ်ပေးလာဘ်ယူမှုကင်းစင်ရမည်။

ခိုင်စံရွှေမြင့်
တပ်မဟာ(၅)

လူမည်းသမိုင်းတင်လနဲ့ မစ္စစ် Rosa Parks အကြောင်းသိကောင်းစရာ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ ဖေဖော်ဝါရီလဟာ **Black History Month** လူမည်းသမိုင်းတင်လဖြစ်တဲ့အတိုင်း လူမည်းတွေရဲ့ပြည်သူ့အခွင့်အရေးရုန်းကန်မှုတွေကိုမီးမောင်းထိုးပြလေ့ရှိပါတယ်။ လူမည်းအမေရိကန်အမျိုးသမီးတွေထဲက ပြည်သူ့အခွင့်အရေးအတွက် စွမ်းစွမ်းတမံဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သူ **Rosa Parks** က...

“ကျမအနေနဲ့ အဲဒီနေ့ကအဖမ်းခံဖို့ရည်ရွယ်ပြီးလုပ်ခဲ့တာတော့မဟုတ်ပါဘူး။ ထောင်ထဲမသွားရဘဲနဲ့လုပ်နိုင်ဖို့ရည်ရွယ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့ကျမအဖမ်းခံဖို့ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်တာကတော့ ကျမတို့အနေနဲ့ ဒီလိုအနိုင်ခံရတဲ့ဘဝမျိုးမှာနေရတာကြာခဲ့ပြီမို့ကျမတို့အပေါ်ခွဲခြားဆက်ဆံတာပိုပြီးခံလေ။ ပိုပြီးအနိုင်ခံရလေဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုကျမသဘောပေါက်မိလို့ဖြစ်တယ်” လို့ပြောသွားသူကတော့ ကွယ်လွန်လေပြီဖြစ်တဲ့ ပြည်သူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားမှုရဲ့မခင်ကြီးရယ်လို့ တင်စားခေါ်ဝေါ်သူ **Rosa Parks** ပဲဖြစ်ပါတယ်။

ဖေဖော်ဝါရီလကို အမေရိကန်မှာ **Black History Month** လူမည်းသမိုင်းတင်လအဖြစ်သတ်မှတ်ထားတဲ့အတွက် ကြောင့်လည်း **Rosa Parks** ရဲ့အသားအရောင်ခွဲခြားမှုအဆုံးသတ်ရေးသမိုင်းတင်ကြိုးပမ်းမှုများကိုတင်ပြပေးခဲ့တာပါ။

လူမည်းသမိုင်းတင်လစခဲ့တာ

ကတော့၁၉၅၅ခုနှစ်ဖြစ်ပါတယ်။အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ ကျေးကျွန်စနစ်ပျောက်ရေးအတွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက်မှာသတ်မှတ်ထားပြီး နှစ်၅၀အကြာမှာဖြစ်တယ်လို့ဆိုရမှာပါ။ ဟားဗတ်ကျောင်းဆင်းဘွဲ့ရသမိုင်းရှင် ကာတာဂျီဂွတ်ဆင်နဲ့ တစ်ခြားအထင်ကရ အာဖရိကနွယ်ဖွားအမေရိကန်နိုင်ငံသားတွေရဲ့ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် အမေရိကန်သမိုင်းမှာ လူမည်းအမေရိကန်နိုင်ငံသားတွေရဲ့အခန်းကဏ္ဍကိုအသိအမှတ်ပြုဖို့ ၁၉၇၆ခုနှစ်ကစလို့အမေရိကန်သမ္မတတိုင်းက ဖေဖော်ဝါရီလကို **Black History Month** ရယ်လို့သတ်မှတ်ပြီး နိုင်ငံကနေဂါရဝပြခဲ့တာလည်းဖြစ်ပါတယ်။

အာဖရိကနွယ်ဖွားအမေရိကန်နိုင်ငံသားအမျိုးသမီးတွေရဲ့ကြိုးပမ်းမှုတွေ၊ အောင်မြင်မှုတွေအများကြီးရှိတဲ့အနက် **Rosa Parks** ကတော့ အထင်ရှားဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တွေအနက်တစ်ဦးလို့ဆိုရမှာပါ။ အချိန်ကတော့၁၉၅၅ခုနှစ်ဖေဖော်ဝါရီလ(၁)ရက်နေ့ကပဲဖြစ်ပါတယ်။ ထိုစဉ်အသက်၄၂နှစ်အရွယ်ရှိပြီဖြစ်တဲ့**Rosa Parks**ဟာ တောင်ပိုင်းဒေသမှာချမှတ်ထားတဲ့ လူဖြူလူမည်းခွဲခြားတဲ့စနစ်ကိုကျင့်သုံးတဲ့အယ်လ်ဘားမားပြည်နယ်၊မောင်ဂိုမာရီမြို့မှာ ဘတ်စ်ကားတစ်စင်းပေါ်လိုက်ပါလာပြီး လူဖြူတစ်ဦးအတွက်နေရာဖယ်ပေးဖို့ ငြင်းခုံတာဖြစ်ပါ

တယ်။

ထိုစဉ်ဖြစ်ရပ်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ မကွယ်လွန်မီသူသိတင်းမီဒီယာကိုပြောပြခဲ့တာကတော့-

“အဲဒီဘတ်စ်ကားပေါ်မှာ ကျမတို့လူမည်း(၄)ဦးရှိခဲ့ပါတယ်။ တစ်ဦးက ပြတင်းပေါက်နားမှာထိုင်ပြီး၊ ကျမကတော့အတွင်းဘက်ပိုင်းမှာထိုင်နေပါတယ်။ တစ်ခြားတစ်ဘက်မှာ နောက်ထပ်လူမည်းအမျိုးသမီး ၂ဦးထိုင်နေကြပါတယ်။ ဘတ်စ်ကားရပ်တော့လူဖြူအမျိုးသားတစ်ဦးတက်လာပြီးသူကမတ်တပ်ရပ်နေရတယ်။ သူကကျမတို့အားလုံးကိုခုံကနေဖယ်ပေးစေချင်တယ်။ တစ်ခြားသူယောက်ကတော့ မထချင်ထချင်နဲ့ထပေးကြတယ်။ ကျမကတော့ဖယ်ပေးဘူး။ အဲဒီတော့ ကျမအဖမ်းခံရ၊ အချုပ်ထဲမှာအထည့်ခံခဲ့ရတယ်” လို့ **Rosa Parks** ကသူမကွယ်လွန်မီ ပြောပြခဲ့တာပါ။ အခုလို လူဖြူလူမည်းခွဲခြားဆက်ဆံတာကိုခံနေရတာများလို့လည်း သူ့အနေနဲ့ အခုလိုမခံမရပ်နိုင်ဖြစ်လို့ အာခံရဲခဲ့တာဖြစ်တယ်လို့ **Rosa Parks**ပြောခဲ့တာကတော့...

“ကျမက အလုပ်ပင်ပန်းပြီးပြန်လာတာ။ ဒါပေမဲ့ ကျမပင်ပန်းလို့ဘတ်စ်ကားပေါ်မှာ ခုံနေရာကနေထပေးဖို့ငြင်းခုံတာတော့မဟုတ်ပါဘူး။ ကျမအနေနဲ့ကျမကတန်ရာတန်ကြေးဘတ်စ်ကားခပေးပြီးစီးတာမို့လို့လည်းကျမထပေးစရာအကြောင်း

မရှိဘူးလို့ကျမယုံကြည်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျမကိုအခုလိုခွဲခြားဆက်ဆံတာမျိုးကိုလည်း ကျမမခံတော့ဘူးလို့ဆုံးဖြတ်တဲ့အတွက် အခုလိုဘတ်စ်ကားပေါ်မှာ ခုံနေရာကိုမဖယ်ပေးခဲ့တာပါ”လို့ Rosa Parks ကပြောခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ အသားအရောင်ခွဲခြားတဲ့စနစ်ကို ကျင့်သုံးတဲ့ထိုင်စင်ကခရီးသွားရာမှာ လူဖြူကရှေ့တန်းခုံ၊လူမည်းတွေကနောက်တန်းခုံတွေမှာထိုင်ကြရပြီး၊ လူဖြူတွေအတွက်ရှေ့တန်းခုံတွေမှာနေရာမရှိရင် နောက်တန်းခုံမှာလူမည်းတွေကဖယ်ပေးကြရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကိုRosa Parks ကဆန့်ကျင်ခဲ့တာပါ။ အလားတူပဲ ကျောင်းတွေ၊ စားသောက်ဆိုင်တွေ၊ရပ်ရင်ရုံတွေစသဖြင့်မှာလည်း လူဖြူနဲ့လူမည်းတွေကိုခွဲခြားဆက်ဆံထားတာပါ။ Rosa Parksတို့ရဲ့မောင်ဂိုမာရီမြို့လေးမှာ ဒီအသားအရောင်ခွဲခြားတဲ့စနစ်ကို ဘတ်စ်ကားတွေပေါ်မှာတစ်ခြားလူမည်းအမျိုးသမီးတွေကအာခံခံခဲ့လို့ အဖမ်းခံခဲ့ကြရတာတွေလည်းရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့လို့လည်း ဒီတခါRosa Parksအဖမ်းခံခဲ့ရတော့ လူမည်းလူအဖွဲ့အစည်းက ဒီဖြစ်ရပ်ကိုမခံတော့တဲ့အတွက်သူ့နောက်မှာဝိုင်းပြီးရပ်တည်ပေးခဲ့ကြပါတယ်။ Rosa Parks ကတော့ အလုပ်ပြုတ်ခဲ့ပြီး၊ အယ်လ်ဘားမားပြည်နယ်မှာ အလုပ်ရှာမရတော့တဲ့အတွက်ကြောင့်လည်း သူနဲ့သူ့ခင်ပွန်းဟာဒေသထွက်မြို့ကိုပြောင်းခဲ့ကြရပါတယ်။ ထိုစဉ်လူမည်းအဖွဲ့အစည်းဖြစ်တဲ့ NAACPကလည်း ဒီဖြစ်ရပ်ကို စမ်းသပ်ခံအဖြစ်ရှေ့တန်းတင်ခဲ့ပါတယ်။

အထူးသဖြင့် ထိုစဉ်ကပြည်သူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားမှုမှာ ခေါင်းဆောင်အဖြစ်တက်လာသူကတော့တရားဟောဆရာဒေါက်တာမာတင်လူသာကင်းပဲဖြစ်ပါတယ်။ ထိုစဉ် လူဖြူလူမည်းခွဲခြားဆက်ဆံမှုအဆုံးသတ်ဖို့၊ငြိမ်းချမ်းစွာတိုက်ပွဲဝင်ဖို့၊ဆုံးဖြတ်ခဲ့သူဒေါက်တာကင်းပြောခဲ့တာကတော့-

“အများပြည်သူအသုံးပြုတဲ့သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမော်တော်ယာဉ်တွေ၊ ရထားတွေပေါ်မှာအသားအရောင်ခွဲခြားမှုစနစ်ဟာတစ်နေ့အဆုံးသတ်ရမှာပါ။ ဒါကြောင့် ဒီကနေ့ကစပြီးတော့ကျမတို့ဒါကိုရင်ဆိုင်နိုင်ဖို့၊ပြင်ဆင်ကြဖို့ လိုမယ်လို့ထင်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်ရောက်လို့အခြေအနေတွေကိုရင်ဆိုင်ရတဲ့အခါမှာ ကျမတို့သိက္ခာရှိရှိတည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ဆင်ခြင်တုံတရားရှိရှိနဲ့ရင်ဆိုင်ကြပါဖို့။”

ဒေါက်တာမာတင်လူသာကင်းဦးဆောင်တဲ့လှုပ်ရှားမှုကြောင့်လည်း အသားအရောင်ခွဲခြားရေးစနစ်ဟာ ဥပဒေအရ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ အဆုံးသတ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒေါက်တာမာတင်လူသာကင်းကတော့လုပ်ကြံခံခဲ့ရပါတယ်။

Rosa Parks ဟာ ၁၉၈၀ခုနှစ်များနောက်ပိုင်းမှာလည်းအသားအရောင်ခွဲခြားမှုတိုက်ဖျက်ရေးလှုပ်ရှားမှုအတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သလို၊ဒေသထွက်မြို့မှာ လူမည်းလူငယ်တွေအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအကြံပေးဌာနကိုလည်းဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ အခုလိုတန်းတူအခွင့်အရေးရရှိမှုအတွက် သူ့ဘဝမှာမနားမနေကြိုးပမ်းမှုတွေကြောင့် ၁၉၉၄ခုနှစ်မှာ ထိုစဉ်သမ္မတဘေလ်ကလင်တန်က အရပ်သားတွေကိုပေးတဲ့အမြင့်ဆုံးဆုတံဆိပ်ဖြစ်တဲ့ သမ္မတရဲ့လွတ်မြောက်မှုဆုတံဆိပ်အပြင်လွတ်တော်ဆိုင်ရာအမြင့်ဆုံးရွှေတံဆိပ်ဆုကိုလည်း သူ့ကိုချီးမြှင့်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုစဉ်သမ္မတကလင်တန်ဆုပေးပွဲမှာပြောခဲ့တာကတော့....

“Rosa Parks ဟာခေတ်သစ်အမေရိကန်သမိုင်းမှာ အထင်ကရအကျဆုံးလူမှုရေးအပြောင်းအလဲဖော်ဆောင်မှုကိုစတင်ပေးခဲ့သူပါ။ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်စေခဲ့တဲ့အကြောင်းရင်းတွေအဆုံးသတ်စေဖို့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက်၁၃၊၁၄နဲ့၁၅တို့မှာ ပေးအပ်ထားတဲ့ကတိတွေကိုဖြည့်ဆည်းနိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းပေးခဲ့သူပါ။ နောင်နှစ်ပေါင်း၅၀ကျော်အောင်ပဲ Rosa Parks ဟာ တစ်ချိန်ကဘတ်စ်ကားပေါ်မှာ နေရာမဖယ်ပေးခဲ့တာထက်ကျော်လွန်ပြီး တစ်ခြားတန်းတူအခွင့်အရေးရပိုင်ခွင့်အတွက် ကြိုးပမ်းပေးခဲ့သူဖြစ်တာမို့ သူ့ကိုသမ္မတကချီးမြှင့်တဲ့လွတ်မြောက်မှုဆုတံဆိပ်အပြင် ကျနော်နဲ့အတူလွတ်တော်ခေါင်းဆောင်တွေကလည်း လွတ်မြောက်မှုရွှေတံဆိပ်ဆုသူ့ကိုချီးမြှင့်ပါတယ်”

Rosa Parks ဟာ ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊

အောက်တိုဘာလ ၂၄ရက်နေ့၊ အသက်၉၂ နှစ်အရွယ်မှာကွယ်လွန်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုစဉ်သူ့ရဲ့ဈာပနအခမ်းအနားကိုတက်ရောက်ခဲ့တဲ့သမ္မတဘရက်ခ်အိုဘားမားကအမှတ်တရပြောခဲ့ပါတယ်။

“ကျနော်တို့ဒီကနေ့ဂါရဝပြုတဲ့အမျိုးသမီးကြီးဟာ နိုင်ငံရေးရာထူးလက်ကိုင်ထားသူမဟုတ်ပါဘူး။ ကြွယ်ဝချမ်းသာသူလည်းမဟုတ်ပါဘူး။ အထက်တန်းလွှာသတင်းတွေမှာ ဖော်ပြခဲ့သူလည်းမဟုတ်ပါဘူး။ထိပ်တန်းတက္ကသိုလ်တစ်ခုကနေ ဘွဲ့ရခဲ့သူလည်းမဟုတ်ပါဘူး။ သူ့ဘဝအများပိုင်းမှာ သူဟာစက်ချုပ်စားခဲ့သူပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျနော်တို့နိုင်ငံရဲ့သမိုင်းကိုပြုစုတဲ့အခါမှာတော့ ဒီအေးအေးဆေးဆေးနေတတ်တဲ့အမျိုးသမီးရဲ့အမည်ဟာ လွတ်တော်အမတ်တွေ၊သမ္မတတွေရဲ့အမည်တွေမေ့သွားတာတောင်မှ သူ့အမည်ကိုတော့ အမြဲသတိရနေကြမှာပါ။”

Rosa Parksကို ဂါရဝပြုခဲ့သူနောက်တစ်ဦးကတော့ဝါရှင်တန်ဒီစီအောက်လွတ်တော်မှ အယ်လ်လင်နာဟုမ်းစ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။

“Rosa Parks အနေနဲ့သိမ်မွေ့စွာဘဲ ပြတ်ပြတ်သားသားအသိပေးခဲ့တာကိုယ့်ကိုယ်ကိုလွတ်မြောက်အောင်လုပ်ကြဖို့ဆိုတာပါဘဲ။”

၁၉၁၃ခု၊ဖေဖော်ဝါရီလ၄ရက်နေ့မှာမွေးဖွားခဲ့သူ Rosa Parks ဟာသူ့အသက်၁၀၀ပြည့်တဲ့အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် Rosa Parks တံဆိပ်ခေါင်းကို စာတိုက်ကြီးကနေထုတ်ဝေရောင်းချခဲ့ပါတယ်။

အင်တာနက်

အမေရိကန်သမ္မတဟောင်းကလင်တန်နှင့်မစ္စစ် Rosa Parks

ချိုငှက်မေတ္တာ

“ဖိုးအောင်”
“ဗျာအမေ။လာပြီ။”

မနက်ဖြန် သံချောင်းနှင့်နှစ်ယောက်အတူရွာအပြင်ထွက်ကာ ငှက်ပစ်သွားဖို့ချိန်းဆိုထားသည်မို့လောက်စာလုံးများပြုလုပ်နေတုန်းအမေခေါ်သံကြောင့် ပါးစပ်ကလည်းထူးရင်းအလျင်အမြန်ပထသွားလိုက်မိသည်။ မသွားလို့မဖြစ်သလို မလျင်မြန်လို့လည်းမဖြစ်ပေ။ ထစ်ခနဲဆိုလျှင်စိတ်ဆိုးတတ်၊ ဒေါသကြီးတတ်သူအမေရဲ့အကြောင်းကိုသူအသိဆုံးပင်။ “ဗျာ” သံပေးပြီးတာနှင့်လူပါရောက်သွားပါမှ။ မဟုတ်လျှင်တော့ အမေရဲ့လက်ခေါက်ချွန်ချွန်ကြီးများက သူ့ခေါင်းပေါ်ကို အရှိန်ပြင်းပြင်းကျရောက်လာကြမည်မှာမလွဲပေ။ ယခုလိုခေါ်သံအဆုံး အချိန်မီအောင်ရောက်သွားခဲ့တာတောင်မှ အမေရဲ့ဒေါသစက်ကွင်းဆီမှသိပ်မလွတ်ချင်ခဲ့သေး။ “သေနာလေး...အားအားရှိလောက်စာလုံးတွေပဲလုံးနေ။လောက်လေးခွတစ်လက်နဲ့ သူများတကာအသက်တွေကိုချည်းသတ်ဖို့စဉ်းစားမနေနဲ့။ ဒီကကျမကြီးကိုလည်းနည်းနည်းပါးပါးကူဖို့စဉ်းစားပါဦး။ သွား...ရွာလယ်ကအရီးထွေးဆီမှာ စိမ်းစားငါးပိနည်းနည်းသွားချေးလာခဲ့ချေ။” မျက်စောင်းတခဲခဲနှင့်ပြောလာခဲ့သည့်အမေစကားဆုံးသည်နှင့် အိမ်ထဲရံဘေးတွင်ထောင်ထားသောခွေ(စက်ဘီးတာယာအဟောင်းလေးအား) ဖြုတ်ယူလိမ့်လျက်သူ့ခြေလှမ်းတို့အားရွာလယ်ဘက်ဆီဦးတည်ကာ အမြန်ဆုံးအရှိန်ဖြင့်ပြေးထွက်လိုက်တော့သည်။

စက်ဘီးတာယာအဟောင်းလေးအားလှိမ့်ရင်း ရွာလယ်ဘက်ဆီသို့ဦးတည်ပြေးထွက်ပါသောသားဖြစ်သူဖိုးအောင်ကလေး၏ကျောပြင်ကို မျက်စိတဆုံးလိုက်ကြည့်မိခဲ့ရင်း “မနင်းမြ” သက်ပြင်းတစ်ချက်

ချလိုက်မိသည်။ တကယ်ဆို ဒီကလေးကလိမ္မာလွန်းနေခဲ့သည်။ကလေးတို့ဘာသာဘာဝ တစ်ခါတစ်ခါအဆော့ကစားမက်တတ်သည်ကလွဲလို့ကိုယ့်စကားဆိုလျှင်မြေဝယ်မကျနားထောင်တတ်ခဲ့သလိုဘယ်တုန်းကမှခွန်းတုံ့ပြန်စောဒကတက်ခဲ့ခြင်းမျိုးလည်းမရှိခဲ့ပေ။ ခင်ပွန်းသည်ဖြစ်သူဆုံးပါးသွားပြီးကတည်းကတလောကလုံးပြေးကြည့်လို့ ဒီအမေနှင့်ဒီသားနှစ်ယောက်တည်းရှိတော့သည့်ဘဝမှာ ဒီကလေးအပေါ်ကိုမနင်းမြအသက်ထက်ပိုချစ်ခဲ့ရပါသည်။ ဒါပေမဲ့အိုးကောင်းကိုလိုချင်ရင် နာနာရိုက်ပုတ်ပေးရတယ်ဆိုတဲ့အဆိုကို လက်ကိုင်ထားသူမနင်းမြကတော့ ဒီကလေးအပေါ်ကို ဘယ်တုန်းကမှအလျှော့ပေးအလိုလိုက်ခဲ့ခြင်းမျိုးမရှိခဲ့သလို သာမန်အပြစ်ငယ်လေးမျိုးတစ်ခုတလေကို ကျူးလွန်လာမိခဲ့ရင်တောင်မှ ပြင်းပြင်းထန်ထန်အပြစ်ပေးခဲ့သည်ချည်းသာ။ ထို့အတူပင် သားသမီးကိုချစ်လျှင်အိပ်မှန်းမခါဆိုတဲ့စကားအတိုင်းကိုယ့်မေတ္တာတရားတို့ကိုလည်းဘယ်တုန်းကမှထင်သာမြင်သာရှိအောင်ပြသခဲ့ခြင်းမျိုးလည်းမရှိခဲ့ပေ။ ဒါပေမဲ့ မနင်းမြရဲ့ဘဝတစ်ခုလုံးထဲမှာတော့ ဒီကလေးထက်ပိုချစ်ရပုံတွယ်တာရမယ့်သူမျိုး ဘယ်တုန်းကမှမရှိခဲ့သလို ဘယ်တော့မှလည်းရှိလာတော့မည်မဟုတ်တာတော့အသေအချာပင်။

လောက်လေးခွထဲလောက်စာသီးတပ်ကာအသာချိန်လိုက်တော့အစက်အပြောက်တို့ဖြင့်လှပနေခဲ့သည့်ချိုးငှက်ကလေးကသူ့အသက်အန္တရာယ်ကိုသိနေခဲ့သည့်အလား အကိုင်အခက်တို့ပိုမိုထူထပ်နေသည့်သစ်ပင်၏အခြားတစ်နေရာသို့ကူးပြောင်းလိုသွားသည်။ “ဟာဟိုဘက်အကိုင်ကိုကူးသွားပြီကွ” အားမလိုအားမရဖြစ်စွာပြောလာသည့်

သံချောင်းစကားသံအဆုံး တိတ်တိတ်နေရန်အချက်ပြလိုက်ပြီး ချိုးငှက်ကလေးအားပိုမိုရှင်းလင်းစွာမြင်နိုင်ဖို့အရေးအတွက်သူ့ခြေလှမ်းတို့ကိုဖြည်းညင်းစွာရွေ့လိုက်မိသည့်ခဏမှာတော့ခြေဖဝါးတစ်ခုလုံးအားမီးစဖြင့်ထိုးလိုက်သလိုမျိုးအသည်းခိုက်မတတ်နာကျင်သွားသည့်ဝေဒနာကိုခံစားလိုက်ရသည်။ “အား” ခနဲတစ်ချက်အော်ရင်းထိုင်ချလိုက်တော့ သံချေးအထပ်ထပ်တို့ဖြင့် သံကြိုးတစ်ချောင်းကို ခြေဖဝါးဆီ၌စိုက်ဝင်လျက်သားတန်းလန်းဖြင့်တွေ့မြင်လိုက်ရသည်။

“ဟာဖိုးအောင်မင်းခြေထောက်ကိုသံစူးနေပြီကွ”

အထိတ်တလန့်ဖြစ်သောအသံဖြင့် ပြောလာသည့်သံချောင်း၏စကားကိုဂရုမစိုက်အားသေး၊ ခြေဖဝါးအသားအတွင်းသို့တစ်လက်မနီးပါးခန့်နှစ်ဝင်သောသံကြိုးအားအံ့ကြိတ်ကာဆွဲနှုတ်လိုက်တော့သွေးတို့ကမြင်မကောင်းအောင်ထွက်လာကြသလို အသားများတဆတ်ဆတ်တုန်ယင်သွားမိသည်အထိနာကျင်မှုဝေဒနာကိုခံစားလိုက်ရသည်။

“ရော့...ဟေ့ကောင်၊ပိစပ်ရွက်အရည်ညှစ်ထည့်လိုက်။”

အနီးအနားတွင်ရှိသော ပိစပ်ပင်တစ်ပင်မှခူးကာပေးလာသောသံချောင်းဆီမှ ပိစပ်ရွက်တို့နှင့်ပင်အဏ်ရာမှထွက်လာသောသွေးတို့ကိုသုတ်ပစ်လိုက်သည်။ ထို့နောက်သွေးတို့ဖြင့်စွန်းပေနေသောပိစပ်ရွက်များထဲမှအနည်းငယ်ကိုယူကာ လက်ဖဝါးအတွင်းထည့်၍ပုတ်ကာချေလိုက်သည်။သွေးတို့ဖြင့်နီညစ်ညစ်ဖြစ်နေသောပိစပ်ရွက်၏အရည်တို့ကို သံစူးထားသည့်အဏ်ရာပေါ်ကိုညှစ်ချလိုက်တော့ ဘယ်လိုစပ်ခြင်းမျိုးနှင့်မှမတူသည့်စပ်ဖျဉ်းခြင်းမျိုး

သိကြပလား

ကျမစာကောင်းကောင်းမရေးတတ်ဘူး။

ဒါပေမဲ့လောကကြီးထဲမှာရှိတဲ့ လူတွေကျမစာကိုဖတ်ပြီးကျမအကြောင်းကိုပြောနေရစ်စေချင်လို့ ရေးတတ်သလိုပဲ ရေးခဲ့တယ်။ အချိန်သိပ်မရလို့ ကတိုက်က ရိုက်နဲ့ရေးခဲ့တယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ကျမကိုခေါ်မဲ့သေမင်းကြီးလာချိန်နီးနေပြီ ရှင့်...။

ဒီလိုပါ...ကျမအသက်၁၉နှစ်ရှိ ပါပြီ။ဇာတိကတော့(---)မြို့တစ်မြို့ကပါ။ အသက်၁၉နှစ်မှာအိမ်ထောင်ကျတယ်။ မိကောင်းဖခင်သားသမီးစစ်စစ်ကြီးပါ။ ကလေးတစ်ယောက်ရပြီး အခါလည်သားအရွယ်ကျတော့ ကျမယောက်ျားနဲ့ကျမစိတ်ဆိုးပြီးရန်ကုန်ကိုထွက်လာတယ်။ ကလေးကိုသူယူထားလိုက်တယ်။ ရန်ကုန်ရောက်လို့ဘာမှမကြာပါဘူး။ဘဝဝင်ကြွေးမကောင်းလို့ကျမပြည့်တန်ဆာဖြစ်ပါကရော။ ဘယ်လိုကြောင့်ဖြစ်ရတယ်ဆိုတာကိုတော့မရေးပါရစေနဲ့။အဲ့ဒါနဲ့ကျမအသက်ကြီးလာရော။ တောကိုလည်းတစ်ခါမှမပြန်တော့ဘူး။ အသက်ကြီးလာတော့ကျမရာထူးတိုးလာတယ်။ ပြည့်တန်ဆာခေါင်းမကြီးဖြစ်လာတာပေါ့။ ကျမတို့ပြည့်တန်ဆာကအထက်တန်းစားပါ။ ကျမဟာအသက်ကြီးလာပေမဲ့ ရုပ်ရည်ကနုပျိုတုန်းပါ။ နဂိုကလည်းအတော်ချောတော့ကျမတို့အိမ်ကိုလာတဲ့ညွှန့်သည့်၁၀၀ မှာ ၆၀လောက်ဟာကျမနဲ့ပုံပျော်ပါးကြတယ်။

တိုတိုဘဲရေးမယ်။ဒါနဲ့တစ်နေ့ ကျတော့ရန်ဘက်တွေကလည်းပေါ့ပုလိပ်တွေကလည်းရှုပ်လွန်းလို့ ရန်ကုန်မှာနေချင်တဲ့ စိတ်မရှိတော့ဘူး။ ဒါနဲ့ရန်ကုန်ကအလုပ်ကိုစွန့်ပြီး တစ်ယောက်တည်းမြို့ကိုထွက်ခဲ့တယ်။အဲ့ဒီအချိန်မှာ ကျမအသက်ဟာ၁၉နှစ်ထဲမှာပါ။ရထားပေါ်မှကျမအိပ်ချင်လွန်းလို့အိပ်လိုက်သွားတော့အိပ်ယာကလည်း နီးရောကျမပစ္စည်းတွေလည်းမရှိတော့ဘူး။ သူခိုးခိုးသွားတယ်ထင်ပါရဲ့။ ကျမမှာဝတ်ထားတဲ့အဝတ်အစားသာကျန်တော့တယ်။

တစ်ခုခက်တာက လက်ဆွဲအိတ်ကလေးထဲမှာထည့်ထားတဲ့ ကျမမီးရထားလက်မှတ်ပါသွားတော့တခါဖြင့်ခက်ရချေ

ရဲ့လို့...အနီးမှာရှိတဲ့ခရီးသည်တွေကိုမေးတော့လည်းသူတို့ကမမြင်ဘူးတဲ့။ ဘာလုပ်ရမှန်းကိုမသိတော့ဘူး။ မိုးကလည်းချုပ်လာပြီ။ ကျမဆင်းခဲ့မြို့နဲ့လည်းနီးလာပြီ။ လက်မှတ်စစ်များတက်လာရင်ဒုက္ခပဲ...အတော်စကားပြောရမှာ...ငါပြောတာမယုံလို့ ငါ့များမီးရထားခိုးစီးတယ်ဆိုပြီးချုပ်ထားရင်ခက်ရချေရဲ့လို့...စိတ်ညစ်နေတုန်း ကိုယ်တော်မြတ်လက်မှတ်စစ်ကလည်းတက်လာပါရော....။

ကျမဆိုကိုလာတော့ ကျမက သူခိုးခိုးခံရလို့လက်မှတ်ပါသွားပြီလို့ပြောတော့....လက်မှတ်စစ်က ကျမကိုမျက်လုံးကြီးပြူးပြီးကြည့်နေတယ်။ သူ့ကြည့်ရတာအသက်သိပ်ကြီးပုံမရသေးဘူး။ ၂၀နီးပါးလောက်ပဲရှိအံ့မယ်။ကျမမျက်နှာကိုသူသေသေချာချာကြီးစိုက်ကြည့်နေပြီး ပြုံးစိစိုက်လုပ်နေတယ်။ဒီတော့ကျမက ငါတော့ဟန်ကျပြီ... ဒီကောင်ကလေးကိုနူးပြီးချူရတော့မှာဘဲ... မတတ်နိုင်တော့ဘူးလို့စိတ်ကူးပြီး...မောင်လေးရယ်...မမမှာဒုက္ခသည်ပါ။အသိလည်းမရှိပါဘူး။ဖမ်းတော့မဖမ်းပါနဲ့...မမကိုသနားပါ။ဘာညာနဲ့ကြာကလေးဘာကလေးပစ်ပြီးချွဲလိုက်တော့...ကျမကိုဘယ်သွားမလို့လဲလို့ပြန်မေးတယ်။ကျမကမရှိပါဘူး မောင်လေးရယ်...အိမ်ကစိတ်ညစ်လွန်းလို့ထွက်လာတာပါ။ မမကိုသနားရင်ဖြင့်.. ကယ်ပါ..ဘာညာနဲ့ချွဲပြန်တော့..ကောင်လေးကလူပျိုရိုင်းလေးမို့ထင်ပါရဲ့...မြို့ကိုမီးရထားဆိုက်တော့ သူ့အိမ်ကိုခေါ်သွားပါတယ်။ ဒီမြို့ဟာမီးရထားလမ်းဆုံမြို့ဖြစ်ပါတယ်။သူလည်းဒီမြို့မှာနေပါတယ်။

သူ့အိမ်မှာအစေခံယောက်ျားကြီးတစ်ယောက်သာရှိတယ်။ အဲ့ဒီညကျမကလည်းရူပါရုံဘန်းပြပြီးချွဲနိုင်သမျှချွဲ...မြို့နိုင်သမျှမြို့...မျက်ရည်ခံလေးထိုးတဲ့နေရာမှာထိုးတော့ မောင်လေးဟာမနေနိုင်မထိုင်နိုင်ဖြစ်လာပြီး တစ်ခါတည်းကျမကိုချစ်တယ်...ချစ်တယ်...မမကိုကျနော်သိပ်ချစ်တာပဲဆိုပြီးအတင်းဖက်ရမ်းနမ်းရှုံ့တာပဲ။ ကျမကလည်း ငါ့အကြံတော့အောင်ပြီ...ဒီမောင်လေးကိုပဲငါမြို့ပြီးစားနေရတော့မှာပဲဆိုပြီးအလိုက်သင့်နေလိုက်တာ..နောက်ဆုံးလင်မယားဖြစ်သွားကြရောဆိုပါတော့။

မောင်လေးဟာ ကျမကိုသိပ်စွဲနေတာပဲ။ ကျမကလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလှနိုင်သမျှလှအောင်ပြုပြင်ပြီးသူ့စိတ်နဲ့တွေ့အောင်မူရာတွေသုံးပြီးနေလာခဲ့တာ ၂၄ကလောက်ကြာတော့ညတစ်ညမှာ သူကကျမရဲ့ဇာတိကိုမေးတယ်။ ကျမကအမှန်အတိုင်းမြို့နာမည်ကိုပြောပြတော့..ဟင်..ဒါဖြင့်ကျနော့်ကိုမသိဘူးလား...။ကျနော်ကဦးမြို့ဒေါ်လှရဲ့သားလေ...ကျနော့်ဖေဖေဆုံးလို့မြို့ကထွက်လာတာ။ ဒီမြို့မှာလာပြီးအလုပ်ရနေတယ်လို့..အားရပါးရနဲ့ပြောလိုက်တဲ့အသံဟာ ကျမနားထဲကိုမီးရဲရဲသံစူးကြီးနဲ့ထိုးသွင်းလိုက်သလိုဖြစ်သွားတာပဲ။

နောက် ကျမသတ်လစ်သလိုလိုဖြစ်သွားပြီး ဘာလုပ်မိမှန်းမသိတော့ဘူး။ အတော်လေးကြာမှ သူ့ပါးကိုကျမလက်နဲ့ ဘယ်ပြန်ညာပြန်ရိုက်နေမိမှန်းသိရတော့တယ်။ကျမပါးစပ်ကလည်း သူ့ကိုညစ်ညစ်ပတ်ပတ်ဆဲဆိုရေရှုတ်နေတော့တယ်။

သူလည်းအံ့အားသင့်ပြီးငိုနေတယ်။ ခဏကြာတော့ကျမဟာသူ့အိမ်မှာမရှိတော့ဘူး။ဘယ်နေရာရောက်နေတယ်လို့လည်းမပြောတတ်တော့ဘူး။သတိတွေလည်းလစ်နေတယ်။ ဘာပြုလို့သူ့ကိုရိုက်နှက်ဆဲဆိုပြီးထွက်လာခဲ့တယ်ဆိုတာကိုသူသိမှာမဟုတ်ဘူး။ ရှင်တို့ကောသိကြသလား...။

“ဟင်...သိကြရဲ့လားတော့...သိကြရဲ့လား...။”

သူဟာ...ကျမသားရှင့်...ကျမသား...ကိုမြို့နဲ့ကျမနဲ့ရတဲ့သား.... ကျမကိုမြို့နဲ့စိတ်ဆိုးပြီးထွက်လာတော့ ကိုမြို့ဆီမှာကျန်ခဲ့တဲ့သား... ကျမသား.... ကိုင်း...သိကြပလား...။

(မလှသည်ထိုစာကိုရေးခဲ့ပြီးငှာနသို့လာရောက်ပေးကာမီးရထားအကြိတ်ခံ၍သေဆုံးသွားလေသည်။)

စောဦး